

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

**Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΕΙ:
ΤΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΕΡΕΥΝΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ,
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ**

Πηνελόπη Δ. Γκέκα

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2018

«Η έγκριση της διδακτορικής διατριβής από το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, δεν υποδηλώνει αποδοχή των απόψεων της συγγραφέως (Ν. 5343/32 άρθρο 202 παρ. 2)»

Τριμελής Εισηγητική Επιτροπή

Παγγέ Τζένη, Καθηγήτρια του Π.Τ.Ν του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Λιοναράκης Αντώνης, Καθηγητής της Σχολής Ανθρωπιστικών σπουδών του

Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Τσολακίδης Κώστας, Καθηγητής του Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Επταμελής εξεταστική Επιτροπή

Παγγέ Τζένη, Καθηγήτρια του Π.Τ.Ν του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Επιβλέπουσα)

Λιοναράκης Αντώνης, Καθηγητής της Σχολής Ανθρωπιστικών σπουδών του

Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Μέλος)

Τσολακίδης Κώστας, Καθηγητής του Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Μέλος)

Κέκκερης Γεράσιμος, Καθηγητής του Π.Τ.Δ.Ε. του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου

Θράκης (Μέλος)

Καλλές Δημήτριος, Αναπληρωτής Καθηγητής της Σχολής Θετικών Επιστημών και

Τεχνολογίας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Μέλος)

Μπάκας Θωμάς, Αναπληρωτής Καθηγητής του Π.Τ.Ν του Πανεπιστημίου

Ιωαννίνων (Μέλος)

Παπαϊωάννου Γεώργιος, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Αρχειονομίας,

Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας του Ιονίου Πανεπιστημίου (Μέλος)

Το παρόν πόνημα αφιερώνεται στην μνήμη των γονιών μου,
Μίμη και Όλγας,
που θα ήταν ιδιαιτέρως υπερήφανοι και συγκινημένοι
εάν είχαν προλάβει να το διαβάσουν

Περιεχόμενα

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	12
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΧΗΜΑΤΩΝ / ΕΙΚΟΝΩΝ.....	13
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ	14
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	15
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	17
ABSTRACT.....	19
ΜΕΡΟΣ Α΄: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	23
1.1. ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ.....	23
1.2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	24
1.3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ	25
1.4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	25
1.4.1. Δυσκολίες.....	25
1.4.2. Περιορισμοί	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΤΑ Α.Ε.Ι. ΚΑΙ Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	27
2.1. Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΑΕΙ.....	27
2.2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΕΙ.....	29
2.3. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΩΝ ΑΕΙ.....	35
2.4. ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΕΙ	39
2.5. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ: ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ	40
2.5.1. Διοίκηση.....	42
2.5.2. Εκπαίδευση	44
2.5.3. Ανάπτυξη.....	53
2.6. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΑΕΙ.....	54
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	58
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΑ ΑΕΙ.....	59
3.1. Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	59
3.2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ	63
3.2.1. Ευφύη συστήματα διδασκαλίας και ΑΕΙ	64
3.2.2. Εικονική Πραγματικότητα (Virtual Reality) στην Εκπαίδευση	65
3.2.3. Ηλεκτρονικά μαθήματα-Ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση (E-courses, Online courses)	66
3.2.4. MOOCs: (Massive Open Online Courses). Η νέα τάση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.....	67
3.2.5. Διά βίου μάθηση και επαγγελματική κατάρτιση στα ΑΕΙ.....	67
3.2.6. Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση	69

3.3. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΠΕ	70
3.4. ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΠΕ	71
3.4.1. Ορισμοί και Ιστορικό	71
3.4.2. ΟΙ ΤΠΕ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΕΙ.....	74
3.5. ΈΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΠΕ.....	77
3.5.1. Εταιρείες έντασης γνώσης	80
3.5.2. Τεχνολογικά/Επιστημονικά Πάρκα.....	81
3.5.3. Εταιρείες Spin-off και αξιοποίηση της πανεπιστημιακής έρευνας	84
3.5.4. Γραφεία Διαμεσολάβησης	84
ΜΕΡΟΣ Β΄: ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ.....	89
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	91
4.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	91
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Η ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΑ ΑΕΙ.....	95
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	121
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΟΙ ΤΠΕ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	123
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	123
6.1. Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.....	123
6.2. Η ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	127
6.2.1. ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	127
6.2.2. ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ.....	129
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+	130
6.2.3. ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟΥ.....	140
6.2.4. ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ ΣΤΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ: ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ (ΦΟΙΤΗΤΟΛΟΓΙΟ).....	142
6.2.5. ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ ΑΠΟ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	145
6.2.6. ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	150
6.2.7. ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	152
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	154
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΑΠΟ ΤΑ ΑΕΙ.....	155
7.1. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	155
7.2. ΈΡΕΥΝΑ.....	155
7.3. ΔΙΟΙΚΗΣΗ	156
7.4. ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΠΟΡΩΝ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ	157
7.5. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟ ΤΟΥ ΠΙ	163
7.5.1. ΣΤΟΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ:	163
7.5.2 ΣΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ:	164
7.5.3 ΣΤΟΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ:	164

7.5.4 ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ:	165
7.6. ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΠΙ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΤΠΕ	165
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	170
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. ΣΥΖΗΤΗΣΗ.....	171
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	175
ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ	179
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ	181
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ.....	191
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	197

Ευρετήριο Πινάκων

Πίνακας 1. Ελληνικά ΑΕΙ και οι Ιστοσελίδες τους έτος 2016.....	38
Πίνακας 2. ΑΕΙ και προσφερόμενος αριθμός ανοικτών μαθημάτων.....	66
Πίνακας 3. Ιστοσελίδες των «Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων» των ΑΕΙ	76
Πίνακας 4. Ιστοσελίδες ΕΛΚΕ των Ελληνικών ΑΕΙ	79
Πίνακας 5. Γραφεία μεταφοράς τεχνολογίας Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων	86
Πίνακας 6. Εταιρείες Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας των ΑΕΙ	87
Πίνακας 7. Λογισμικό, διαδικτυακές εφαρμογές και μέσα κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποιούνται στα ΑΕΙ	118
Πίνακας 8. Λογισμικό, διαδικτυακές εφαρμογές και μέσα κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποιούνται στα ΑΕΙ	119
Πίνακας 9. Προσωπικό Π.Ι.	128
Πίνακας 10. Τρόπος ενημέρωσης φοιτητών για το Πρόγραμμα Erasmus+.....	131
Πίνακας 11. Ενημέρωση φοιτητών για το Ίδρυμα υποδοχής.....	132
Πίνακας 12. Παρακολούθηση μαθημάτων γλωσσικής προετοιμασίας.....	133
Πίνακας 13. Τρόπος Γλωσσικής Υποστήριξης.	134
Πίνακας 14. Επίπεδο γνώσης στη γλώσσα της χώρας υποδοχής.....	135
Πίνακας 15. Προτίμηση Ενημέρωσης.....	136
Πίνακας 16. Χαρακτηριστικά δείγματος φοιτητών που συμμετείχαν στην έρευνα.	145
Πίνακας 17. Βαθμός ικανοποίησης φοιτητών από το σύστημα δήλωσης.	147
Πίνακας 18. Χρήση του e-course από τους φοιτητές.....	148
Πίνακας 19. Χρήση του Helpdesk από τους φοιτητές.	149
Πίνακας 20. Χρήση εργαστηρίων υπολογιστών του Πανεπιστημίου για έρευνα.....	150
Πίνακας 21. Χαρακτηριστικά δείγματος μελών ΔΕΠ που συμμετείχαν στην έρευνα.....	151
Πίνακας 22. Χρήση ΤΠΕ από τα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.....	151
Πίνακας 23. Χρήση ΤΠΕ από μέλη της διοίκησης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.....	153
Πίνακας 24. Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα, Εγκύκλιοι για την διοίκηση των ΑΕΙ.....	177

Ευρετήριο Σχημάτων / Εικόνων

Σχήμα 1 Η χρονολογική αύξηση των ΑΕΙ	37
Σχήμα 2 Συγκεντρωτικά ποσοστά διάθεσης πακέτων λογισμικού στα ΑΕΙ.....	115
Σχήμα 3 Συγκεντρωτικά ποσοστά χρήσης διαδικτυακών εφαρμογών στα ΑΕΙ.....	116
Σχήμα 4 Συγκεντρωτικά ποσοστά χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης στα ΑΕΙ.....	116
Σχήμα 5 Τρόπος ενημέρωσης φοιτητών για το Πρόγραμμα Erasmus+.....	132
Σχήμα 6 Ενημέρωση φοιτητών για το Ίδρυμα υποδοχής.....	133
Σχήμα 7 Παρακολούθηση μαθημάτων γλωσσικής προετοιμασίας.....	134
Σχήμα 8 Τρόπος Γλωσσικής Υποστήριξης	134
Σχήμα 9 Επίπεδο γνώσης στη γλώσσα της χώρας υποδοχής πριν το Erasmus+	135
Σχήμα 10 Επίπεδο γνώσης στη γλώσσα της χώρας υποδοχής μετά το Erasmus+	135
Σχήμα 11 Προτίμηση Ενημέρωσης.....	136
Σχήμα 12 Συμμετέχοντες φοιτητές	146
Σχήμα 13 Συμμετέχουσες φοιτήτριες.....	146
Σχήμα 14 Σύνολο συμμετεχόντων φοιτητών	147
Σχήμα 15 Βαθμός ικανοποίησης φοιτητών από το σύστημα δήλωσης.....	148
Σχήμα 16 Χρήση του e-course από τους φοιτητές.....	148
Σχήμα 17 Χρήση του Helpdesk από τους φοιτητές.....	149
Σχήμα 18 Χρήση εργαστηρίων υπολογιστών του Πανεπιστημίου για έρευνα.....	150
Σχήμα 19 Χρήση ΤΠΕ από τα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.....	152
Σχήμα 20 Χρήση ΤΠΕ από μέλη της διοίκησης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.....	153
Εικόνα 1. Είσοδος στην Πλατφόρμα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης (e-course) του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων	126
Εικόνα 2. Είσοδος στο φοιτητολόγιο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.....	145

Κατάλογος συντομογραφιών

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

ΑΠΘ	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
ΑΣΚΤ	Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών
ΓΠΑ	Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
ΔΠΕ	Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας
ΔΠΘ	Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
ΕΑΠ	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο
ΕΚΠΑ	Αθηνών
ΕΜΠ	Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
ΙΠ	Ιόνιο Πανεπιστήμιο
ΟΠΑ	Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
ΠΑ	Πανεπιστήμιο Αιγαίου
ΠΑΜΑΚ	Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
ΠΑΠ	Πάντειο Πανεπιστήμιο
ΠΑΠΕΙ	Πανεπιστήμιο Πειραιώς
ΠΔΜ	Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
ΠΘ	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
ΠΙ	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
ΠΚ	Πανεπιστήμιο Κρήτης
ΠΠ	Πανεπιστήμιο Πατρών
ΠΠΕΛ	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
ΠΤΚ	Πολυτεχνείο Κρήτης
ΧΠ	Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

CIO	Chief Information Officer
CRM	Customer Relation Management
ERP	Enterprise Resource Planning
HRMS	Human Resources Management System
ICT	Information and Communications Technology
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
ΑΕΙ	Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
ΔΕΠ	Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό
ΗΠΑ	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών

Πρόλογος

Η διατριβή αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει τη θεωρητική προσέγγιση και περιέχει τρία κεφάλαια. Το δεύτερο μέρος περιλαμβάνει την ερευνητική προσέγγιση και περιέχει πέντε κεφάλαια.

Στο κεφάλαιο 1, διατυπώνεται το πρόβλημα, τίθενται τα ερευνητικά ερωτήματα, καταγράφεται ο σκοπός της έρευνας, και σχολιάζονται οι δυσκολίες και οι περιορισμοί της.

Στο κεφάλαιο 2, παρουσιάζεται μια σύντομη ιστορική αναδρομή που περιλαμβάνει στοιχεία της ίδρυσης και ανάπτυξης των Ελληνικών ΑΕΙ, έτσι ώστε να αποδοθεί μια ολοκληρωμένη περιγραφή της τρέχουσας κατάστασης. Γίνεται μια ιστορική μελέτη για το πρώτο Ελληνικό Πανεπιστήμιο, το Πανεπιστήμιο Αθηνών, και συγκρίνεται το αρχικό θεσμικό πλαίσιο με το υπάρχον. Τούτο είναι απαραίτητο για να γίνουν κατανοητές οι διαφορές στη δομή και τον τρόπο λειτουργίας των ΑΕΙ ούτως ώστε να εντοπισθούν τα σημεία όπου οι ΤΠΕ δύνανται να φανούν χρήσιμες.

Στο κεφάλαιο 3, η ανασκόπηση της τεχνολογικής εξέλιξης στους τομείς των Η/Υ και δικτύων, αναδεικνύει τα πολύτιμα εργαλεία των ΤΠΕ που είναι διαθέσιμα στην σημερινή εποχή, και εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο οι ΤΠΕ συμβάλλουν:

- στο εκπαιδευτικό έργο και την Δια-Βίου-Μάθηση

- στο ερευνητικό και αναπτυξιακό έργο

- στην οργάνωση και διοίκηση των ΑΕΙ

- στις Δημόσιες Σχέσεις τους.

Στο κεφάλαιο 4, περιγράφεται η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε καθώς και οι διαδικασίες ανάλυσης του ερευνητικού υλικού.

Στο κεφάλαιο 5, παρουσιάζεται η διείσδυση και η αξιοποίηση των ΤΠΕ στα ΑΕΙ.

Στο κεφάλαιο 6, παρουσιάζονται συγκεκριμένα στοιχεία και παραδείγματα διείσδυσης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική, διοικητική, και ερευνητική λειτουργία του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Στο κεφάλαιο 7, συνοψίζεται η χρησιμότητα των ΤΠΕ στο εκπαιδευτικό, ερευνητικό και διοικητικό έργο των ΑΕΙ.

Στο κεφάλαιο 8, γίνεται συζήτηση για τη σημερινή κατάσταση και υπογραμμίζονται ορισμένες διαπιστώσεις και σχολιάζονται οι κατευθύνσεις στις οποίες τα ΑΕΙ πρέπει να κινηθούν προκειμένου να αναβαθμίσουν τη λειτουργία τους σε ψηφιακό επίπεδο.

Στο κεφάλαιο 9, παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της έρευνας και απαντώνται τα ερευνητικά ερωτήματα που είχαν τεθεί στην αρχή της έρευνας.

Τέλος παρατίθεται η σχετική βιβλιογραφία, το ευρετήριο πινάκων και τα παραρτήματα.

Για την ολοκλήρωση αυτής της εργασίας συνέβαλαν πολλά άτομα τα οποία επιθυμώ να ευχαριστήσω για τη συμβολή τους.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα καθηγήτρια κυρία Τζένη Παγγέ, για το ενδιαφέρον και την συμπαράστασή της καθ' όλο το διάστημα της εκπόνησης της διατριβής.

Επίσης ευχαριστώ τους καθηγητές κ.κ. Αντώνη Λιοναράκη και Κωνσταντίνο Τσολακίδη, μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, για την υποστήριξη, τις πολύτιμες υποδείξεις τους και τις εποικοδομητικές συζητήσεις κατά την διάρκεια των συναντήσεων.

Ευχαριστώ επίσης τους καθηγητές κ.κ. Γεράσιμο Κέκκερη, Θωμά Μπάκα, Δημήτρη Καλλέ και Γεώργιο Παπαϊωάννου, μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, για τις εύστοχες παρατηρήσεις τους που συνεισέφεραν στην βελτίωση της διατριβής.

Επίσης ευχαριστώ όλα τα μέλη του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών για την βοήθεια και την στήριξη που παρείχαν.

Τέλος θέλω να ευχαριστήσω όλα τα μέλη της οικογένειάς μου για την συνεχή προτροπή, υποστήριξη και την αγάπη τους.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία αναλύει την τρέχουσα κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει τα Ελληνικά ΑΕΙ. Εντοπίζει ισχυρά σημεία και αδυναμίες, ελλοχεύοντες κινδύνους και ευκαιρίες (SWOT analysis) και εξετάζει κατά πόσο οι νέες Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) είναι σε θέση να ανατρέψουν την σημερινή δύσκολη πραγματικότητα. Αποτιμάται η επίδραση των ΤΠΕ σε κάθε πανεπιστημιακή λειτουργία (διοικητική, εκπαιδευτική, ερευνητική) με βάση υπάρχοντα στοιχεία και διεθνή δεδομένα. Προτεραιότητα της διατριβής είναι η ανάπτυξη ενός μοντέλου λειτουργίας που θα διασφαλίζει την επιτυχία της αποστολής του Πανεπιστημίου, και στο πλαίσιο αυτό, διερευνάται ο ρόλος των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, έρευνα, την αναδιοργάνωση υπηρεσιών, την βελτίωση διαδικασιών και την εμπειριστατωμένη λήψη αποφάσεων.

Η ιστορική ανασκόπηση της εκθετικής ανάπτυξης των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων στην Ελλάδα, είναι απαραίτητη για την κατανόηση της αύξησης της πολυπλοκότητας της οργάνωσης και λειτουργίας τους, η οποία ουσιαστικά επιβάλλει την χρήση των ΤΠΕ.

Οι ΤΠΕ εξελίσσονται διαρκώς και με γρήγορους ρυθμούς. Τούτο καθιστά δυσχερή την επικαιροποίηση των σχετιζόμενων γνώσεων και δεξιοτήτων του προσωπικού, γεγονός που τεκμηριώνει την ανάγκη για συνεχή ενημέρωση και κατάρτιση. Συγκεκριμένα παραδείγματα αντλούνται από την περίπτωση του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και εξάγονται χρήσιμα συμπεράσματα με γενικότερη ισχύ.

Καταλήγοντας, παρουσιάζεται ένα βιώσιμο μοντέλο λειτουργίας για το νέο, εξωστρεφές και καινοτόμο Πανεπιστήμιο που προσθέτει μια νέα, ζωτικής σημασίας, συνιστώσα την επιχειρηματική, με την οποία αξιοποιείται η γνώση που υπάρχει και παράγεται στο Πανεπιστήμιο.

Λέξεις Κλειδιά: ΤΠΕ, ΑΕΙ, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Εκπαίδευση, Έρευνα, Διοίκηση, Ανάπτυξη, Δημόσιες Σχέσεις.

ABSTRACT

The present work analyzes the current status of the Greek Universities. It identifies strengths and weaknesses, opportunities and threats (SWOT analysis), and examines whether the new Information and Communication Technologies (ICT) are able to reverse the current difficult situation. An assessment is attempted for the impact of ICT on all academic functions (administration, education, and research) based on existing local data and international examples. The thesis priority is to develop a successful operating model that will enable the university to complete its mission. Hence the potential of ICT is examined as an educational and research tool and in reorganizing services, improving procedural tasks and making expertly decisions.

The historical review of the exponential growth of the Greek universities is necessary in order to comprehend the increased operational complexity, which essentially imposes the use of ICT. On the other hand ICT are evolving at a very fast pace, providing a number of new tools and possibilities. This makes it difficult to keep the personnel's skills up to date. Therefore the need for continuous training becomes evident. Specific examples drawn from the case of the University of Ioannina, lead to useful conclusions with wider validity. In conclusion, a sustainable operating model is proposed, that encompasses a regulated entrepreneurial component to exploit the University's research and accumulated expertise, providing so significant additional financial resources.

Keywords: ICT, Higher Education Institutions, University of Ioannina, Education, Research, Administration, Growth, Public Relations.

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Κεφάλαιο 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Διατύπωση του προβλήματος

Τα ΑΕΙ έχουν πληθύνει και αναπτυχθεί με ταχύ ρυθμό από τη δεκαετία του 1970 και μετά. Το Πανεπιστήμιο των Αθηνών, το πρώτο Ελληνικό Πανεπιστήμιο, αποτέλεσε το πρότυπο οργάνωσης και λειτουργίας των μεταγενέστερων Ιδρυμάτων. Ιδρύθηκε το 1837, και ως εκ τούτου το αρχικό πρότυπο λειτουργίας, παρά τις προσαρμογές που ενσωματώθηκαν στην πορεία, δεν θα μπορούσε 150 χρόνια μετά, να συνεχίσει να ανταποκρίνεται με επάρκεια στις διαφορετικές, συνθήκες,.

Το σημερινό σύνολο των φοιτητών, του προσωπικού και των εγκαταστάσεων δεν θα ήταν δυνατόν να εξυπηρετηθεί από ένα αναχρονιστικό σύστημα με τεράστια γραφειοκρατία, με χρονοβόρες χειρωνακτικές διαδικασίες και χωρίς καμία αυτοματοποίηση. Η σημερινή εκπαίδευση δεν μπορεί να αγνοήσει την σύγχρονη τεχνολογία. Η έρευνα έχει επίσης αποκτήσει έκτοτε, διαφορετικές ανάγκες οργάνωσης, διαχείρισης, εξοπλισμού και μεθοδολογίας.

Τα ΑΕΙ των ΗΠΑ (Etzkowitz, 2001, 2008) της Ευρώπης (Lambert, 2003, Perkmann et al., 2013) και της Ασίας (Nezu, 2005) μετασχηματίζονται με γοργούς ρυθμούς ώστε να δύνανται να ανταποκριθούν στις νέες προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης, που ουσιαστικά σήμανε την έναρξη ενός έντονου διεθνούς ανταγωνισμού.

Τα Ελληνικά ΑΕΙ αντίστοιχα, πρέπει να εισέλθουν σε φάση μετασχηματισμού για να είναι σε θέση να προσφέρουν υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικό, ερευνητικό και κοινωνικό έργο. Ένα ιδιαίτερο πρόβλημα για τα ελληνικά ΑΕΙ προκλήθηκε από την οικονομική κρίση που άρχισε να γίνεται αισθητή περί το 2009. Οι κρατικές επιχορηγήσεις, που αποτελούσαν τον κύριο μοχλό λειτουργίας, μειώθηκαν σημαντικά σε διάστημα ολίγων ετών. Το προσωπικό, επιστημονικό, τεχνικό και διοικητικό, άρχισε να βαίνει συνεχώς μειούμενο. Τα ΑΕΙ πλέον υπολειτουργούν και ορισμένα εξ αυτών απειλούνται με αναγκαστική διακοπή της λειτουργίας τους συνεπεία της ανεπαρκούς χρηματοδότησης και υποστελέχωσης.

Ως εκ τούτου, ένα νέο πρότυπο λειτουργίας, που θα επιτρέψει στα ΑΕΙ να επιβιώσουν και να εξελιχθούν, παρά τις επικρατούσες αντίξοες συνθήκες, πρέπει να επιδιώκει την δυνατότητα εισροής πόρων από μη κρατικές πηγές, εναλλακτικούς τρόπους στελέχωσης,

και την κατάργηση της γραφειοκρατίας. Σε ένα τέτοιο πρότυπο είναι απαραίτητη η πλήρης αξιοποίηση των σύγχρονων ΤΠΕ, που θα συνεισφέρουν σημαντικά στους τομείς της Εκπαίδευσης, Έρευνας, Ανάπτυξης, Διοίκησης και Δημοσίων Σχέσεων.

Για το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, έχουν στο παρελθόν γίνει μελέτες κυρίως ιστορικές (Πλουμίδης, 2006), (Τσέτσης, 2006), (Μπάκας, 2014), (Βαρότση, 2003) ανεξάρτητα των εξελίξεων στις νέες τεχνολογίες. Η πρωτοτυπία της παρούσας διατριβής είναι ότι εξετάζει την επίδραση των ΤΠΕ στις λειτουργίες των ΑΕΙ και ειδικότερα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, λαμβάνοντας υπόψη το σύγχρονο διεθνές περιβάλλον καθώς και την δυσμενή σημερινή επικρατούσα κατάσταση της υποχρηματοδότησης και υποστελέχωσης.

1.2. Σκοπός της έρευνας

Λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερθέντα στην προηγούμενη παράγραφο, η παρούσα ερευνητική προσπάθεια στοχεύει στα εξής:

1. Να διερευνήσει την σημερινή παρουσία των ΤΠΕ στα ΑΕΙ
2. Να εντοπίσει σημεία σε όλες τις λειτουργίες των ΑΕΙ,
 - Εκπαίδευση
 - Έρευνα
 - Διοίκηση
 - Εξωστρέφειαπου θα μπορούσαν να βελτιωθούν με την υιοθέτηση των εργαλείων που προσφέρουν οι ΤΠΕ.
3. Να καταγράψει και να αναλύσει τις απόψεις των εμπλεκομένων σχετικά με την χρήση των ΤΠΕ, ήτοι των μελών ΔΕΠ, του Διοικητικού και Τεχνικού προσωπικού και των Φοιτητών.
4. Να προτείνει ένα νέο βελτιωμένο πρότυπο λειτουργίας, όπου οι ΤΠΕ θα έχουν ενεργό υποστηρικτικό ρόλο σε όλες τις Πανεπιστημιακές λειτουργίες, καθιστώντας τις πιο πλούσιες, ακριβείς και αποτελεσματικές.
5. Να προτείνει, ειδικά για το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων την εφαρμογή ενός νέου βελτιωμένου προτύπου, με αναδιοργάνωση και εισαγωγή νέων υπηρεσιών και λειτουργιών, που θα αξιοποιεί τις δυνατότητες των ΤΠΕ.

1.3. Ερευνητικά ερωτήματα

Τα ερευνητικά ερωτήματα που τίθενται, αφορούν στα παρακάτω ζητήματα:

1. Σε ποιο βαθμό έχουν εισχωρήσει οι ΤΠΕ στα Ελληνικά ΑΕΙ, και ειδικότερα στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων που αποτελεί την περίπτωση μελέτης:
 - Στην διοίκηση
 - Στην παρεχόμενη εκπαίδευση
 - Στην διεξαγόμενη έρευνα
 - Στον αναπτυξιακό σχεδιασμό
 - Στην επικοινωνιακή προσέγγιση
2. Ποια είναι τα συγκεκριμένα βήματα που το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων πρέπει να ακολουθήσει έτσι ώστε, επωφελούμενο από τις δυνατότητες που προσφέρουν οι ΤΠΕ, να πετύχει τους παραπάνω στόχους.
3. Με ποιο τρόπο είναι δυνατόν τα ΑΕΙ να αξιοποιήσουν τις ΤΠΕ ώστε:
 - Να βελτιώσουν την οργάνωση και τη λειτουργία τους
 - Να κερδίσουν την εκτίμηση της κοινής γνώμης και την εμπιστοσύνη των παραγωγικών φορέων και αν ισχύουν τα παραπάνω να υπάρξουν προϋποθέσεις για να ενισχυθούν οικονομικά από αυτούς

1.4. Δυσκολίες και περιορισμοί της έρευνας

1.4.1. Δυσκολίες

Στην πορεία της έρευνας παρουσιάστηκαν διάφορες δυσκολίες όπως:

1. Αρκετές από τις ιστοσελίδες των ΑΕΙ δεν ήταν ενημερωμένες. Σε πολλές τέτοιες περιπτώσεις υπήρξε απευθείας επικοινωνία με τα ιδρύματα, όπου και πάλι η άντληση της πληροφορίας δεν ήταν ούτε άμεση ούτε εύκολη.
2. Παρατηρήθηκε απροθυμία για την συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, που δημιούργησε δυσκολία στη συγκέντρωση των αναζητούμενων στοιχείων.

1.4.2. Περιορισμοί

Στα ερευνητικά κείμενα υπάρχουν περιορισμοί που προέρχονται είτε από τον σχεδιασμό της έρευνας είτε από την δυνατότητα γενίκευσης των ευρημάτων, είτε από την ανεπάρκεια της συλλογής των δεδομένων (Kothari, 2004).

Στην παρούσα διατριβή ο σχεδιασμός περιορίζεται από τις διαθέσιμες διαδικασίες συλλογής δεδομένων. Ερευνάται το Ελληνικό πανεπιστημιακό σύστημα και ειδικότερα το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων ως περίπτωση μελέτης. Για τα υπόλοιπα πανεπιστήμια οι πληροφορίες αντλήθηκαν από την περιορισμένη υπάρχουσα σχετική βιβλιογραφία και κυρίως από το διαδίκτυο μέσω των επισήμως αναρτημένων ιστοσελίδων των ΑΕΙ.

Επίσης τα στοιχεία που συλλέχθηκαν μέσω προσωπικής επαφής με στελέχη των ΑΕΙ, μελών ΔΕΠ και διοικητικών υπαλλήλων, προέρχονται κατά κύριο λόγο, από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Τούτο, αν και έχει έναν τοπικό χαρακτήρα, δεν αποδυναμώνει την ισχύ των συμπερασμάτων διότι το σύστημα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα είναι κοινό και ενιαίο. Το πλήθος των δεδομένων μπορεί να είναι περιορισμένο αλλά όχι σε βαθμό που να επηρεάζει την αξιοπιστία των συμπερασμάτων (Hogg & Tanis, 2009).

Κεφάλαιο 2. ΤΑ Α.Ε.Ι. ΚΑΙ Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

2.1. Η αποστολή των ΑΕΙ

Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) παρέχουν εκπαίδευση και έρευνα με στόχο, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους (Νόμος 4009/2011), να συνεισφέρουν στην κοινωνία ποικιλοτρόπως:

- Παράγοντας νέα γνώση μέσω της έρευνας, και μεταδίδοντάς τη με την διδασκαλία.
- Καλλιεργώντας τις τέχνες και τον πολιτισμό.
- Συμβάλλοντας στη διαμόρφωση υπεύθυνων και καλλιεργημένων πολιτών με σεβασμό στις αξίες της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της δικαιοσύνης, και της κοινωνικής αλληλεγγύης.
- Διαμορφώνοντας τις συνθήκες για τη διάδοση της νέας γνώσης και την ανάδειξη νέων ερευνητών μέσω συνεργασιών με ΑΕΙ και ερευνητικούς φορείς του εσωτερικού και εξωτερικού.
- Προσφέροντας ανώτατη εκπαίδευση και συμβάλλοντας στη δια βίου μάθηση με σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας.
- Αναπτύσσοντας την κριτική ικανότητα και τις δεξιότητες των φοιτητών, μεριμνώντας για την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων και διαμορφώνοντας τις απαραίτητες συνθήκες για την ανάδειξη νέων ερευνητών.
- Προωθώντας τη διάχυση της γνώσης και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας

Ένας τέτοιος οργανισμός για να ανταποκριθεί στα προσδοκώμενα, χρειάζεται υποστήριξη σε ανθρώπινο δυναμικό, επιστημονικό εξοπλισμό, κτιριακές εγκαταστάσεις, οργάνωση και διοίκηση. Η ως άνω υποστήριξη παρέχεται από την Πολιτεία αντλώντας κονδύλια από τον κρατικό προϋπολογισμό. Σε περιόδους κρίσης, που το κράτος αδυνατεί να διατηρήσει το απαιτούμενο επίπεδο υποστήριξης, η λειτουργία του Πανεπιστημίου μοιραία υποβαθμίζεται και ενίοτε κινδυνεύει ακόμη και να διακοπεί.

Στην Ελλάδα η οικονομική κρίση έγινε αισθητή περί τα τέλη του 2009. Από τότε άρχισε η οικονομική περιπέτεια της χώρας, με την υπογραφή του «Μνημονίου», την είσοδο του «Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου» και την άκαμπτη στάση των δανειστών και των Ευρωπαϊκών οργάνων. Τα δημοσιονομικά μέτρα που επεβλήθησαν ήτοι, μείωση

μισθών, διαθεσιμότητα προσωπικού και αύξηση φορολογίας, μείωσαν την αγοραστική δύναμη του καταναλωτή και δημιούργησαν έλλειψη ρευστότητας με αποτέλεσμα το «στέγνωμα» της αγοράς και την αύξηση της ανεργίας. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον οι επενδύσεις αποθαρρύνονται και η πολυπόθητη ανάπτυξη καθίσταται σχεδόν ανέφικτη.

Η κατάσταση αυτή επηρέασε φυσικά και τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, που ενώ τα προηγούμενα χρόνια είχαν αποθεματικούς ισολογισμούς, σήμερα διαπραγματεύονται διακανονισμό των χρεών τους (Λακασάς, 2015).

Για να διασφαλιστεί το βιώσιμο καθεστώς της λειτουργίας των ΑΕΙ, θα πρέπει να αλλάξει το σημερινό οικονομικό και διοικητικό μοντέλο, ώστε πέραν της κρατικής χρηματοδότησης να εισρεύσουν πόροι και από άλλες πηγές, όπως για παράδειγμα από την αξιοποίηση της έρευνας και της καινοτομίας δια μέσου στενής συνεργασίας με την βιομηχανία και τους παραγωγικούς φορείς, και την ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας (Γάτσιος, 2014).

Όσα ΑΕΙ κατορθώσουν να μετασχηματιστούν σε αυτόνομους οργανισμούς θα επιβιώσουν στο επερχόμενο ανταγωνιστικό περιβάλλον της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Warrell, 2015), όπου θα απαιτούνται ποιότητα σπουδών, ελκυστικές συνθήκες φοίτησης, ποικίλες ερευνητικές δυνατότητες, σύγχρονες εξοπλιστικές υποδομές, και αποτελεσματική υποστήριξη των αποφοίτων στην διεκδίκηση θέσεων στην αγορά εργασίας για την επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Η τεχνολογία έχει βοηθήσει στο παρελθόν οργανισμούς και κοινωνίες να αντιμετωπίσουν επιτυχώς τις δυσκολίες τους.

Η βιομηχανική επανάσταση (Outman & Outman, 2003), η οποία άρχισε στην Αγγλία στα μέσα του δέκατου όγδοου αιώνα, άλλαξε τον κόσμο. Η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στην παραγωγή αποδείχθηκε καθοριστική και μετέτρεψε την παραπαίουσα γεωργική κοινωνία σε βιομηχανική ισχυρή.

Οι «νέες τεχνολογίες», με την εισαγωγή της ατμομηχανής, των κινητήρων εσωτερικής καύσης και αργότερα των πυρηνικών αντιδραστήρων και των ανανεώσιμων πηγών, έχουν αλλάξει ριζικά την δομή, την λειτουργία και την αποδοτικότητα των οργανισμών παραγωγής ενέργειας.

Οι σύγχρονες Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) έχουν δημιουργήσει ένα παγκόσμιο ανοικτό περιβάλλον που προσφέρεται για την ανάπτυξη πολυάριθμων χρήσιμων εφαρμογών και δραστηριοτήτων: επιχειρηματικών, επιστημονικών, κοινωνικών, και άλλων.

Οι ΤΠΕ, συνεπεία των δυνατοτήτων που προσφέρουν, μπορούν να αποτελέσουν το μέσο για την μεταμόρφωση των ΑΕΙ σε σύγχρονους αποτελεσματικούς οργανισμούς, με συγκριτικά πλεονεκτήματα στην εκπαίδευση, την έρευνα και την ανάπτυξη (Deb, S. 2014).

2.2. Ιστορική εξέλιξη των Ελληνικών ΑΕΙ

Η ιστορία της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, ξεκινά το 1837 με την ίδρυση του πρώτου εθνικού πανεπιστημίου. Η διάρθρωσή του επελέγη για την στήριξη των προτεραιοτήτων της χώρας. Κατά τον Δερτιλή (Δερτιλής 2005) «...η λογική της πρώτης οργάνωσης του Πανεπιστημίου ήταν ορθή για την εποχή της. Αυτές οι σχολές και όχι άλλες είχαν προτεραιότητα για το κράτος και για την ελληνική κοινωνία. Η Νομική για να διαμορφώσει νομοθεσία και να στελεχώσει την Δικαιοσύνη, η φιλοσοφική για να στελεχώσει τα σχολεία, η ιατρική για ευνόητους λόγους και η θεολογική για να στελεχώσει την εκκλησία, που για το κράτος ήταν δυνάμει πηγή νομιμότητας». Με την ίδρυση του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου το 1887 που σκοπό είχε την εκπαίδευση μηχανικών για ανοικοδόμηση και την βιομηχανοποίηση του κράτους ολοκληρώνεται ένας ιστορικός κύκλος για την τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα. Το επόμενο βήμα (38 χρόνια μετά) ήταν η ίδρυση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, που «... έμελλε να περιλάβει εις τους κόλπους του και πάντας τους κλάδους των τεχνικών και εφαρμοσμένων επιστημών» (Μπουζάκης 2006), το δε 1930 ιδρύεται η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών. Μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο τα πρώτα πανεπιστήμια που ιδρύονται είναι των Ιωαννίνων, των Πατρών και της Κρήτης. Η μαζική ίδρυση ΑΕΙ στην Ελλάδα άρχισε το 1984 και μέσα σε λίγα χρόνια ιδρύθηκαν 14 ΑΕΙ.

Στην συνέχεια παρατίθεται σύντομο ιστορικό της ίδρυσης των ΑΕΙ, με αναφορά στα αντίστοιχα φύλλα της «Εφημερίδος της Κυβερνήσεως» (ΦΕΚ). Τα στοιχεία για το πλήθος των τμημάτων τους, τον αριθμό των φοιτητών (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών συμπεριλαμβανομένων και των υποψηφίων διδασκόντων) αφορούν στο ακαδημαϊκό έτος

2013- 14 και αντλήθηκαν από τις αντίστοιχες επίσημες ιστοσελίδες και από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία (<http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SED33/2013>).

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) που ιδρύθηκε το 1837, με το Β.Δ. 86, 31 Δεκεμβρίου 1836 «*Περί συστάσεως Πανεπιστημίου*», είναι το αρχαιότερο Ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της χώρας. Αρχικά ονομάστηκε «*Πανεπιστήμιον του Όθωνος*» από το όνομα του πρώτου βασιλιά της Ελλάδας Όθωνα και αποτελούνταν από τέσσερα (4) ακαδημαϊκά Τμήματα και 52 φοιτητές. Το Πανεπιστήμιο Αθηνών, περιλαμβάνει τριάντα τρία (33) τμήματα και 27.040 προπτυχιακούς φοιτητές και 14.874 μεταπτυχιακούς και υποψήφιους διδάκτορες.

Το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ) είναι το δεύτερο ΑΕΙ, ιδρύεται το 1887, με 3 Σχολές τετραετούς φοίτησης (Νόμος ΑΦΜΑ΄ «*περί οργανισμού του εν Αθήναις σχολείου των βιομηχάνων τεχνών*» Αρ. 159, 20 Ιουνίου 1887). Το έως τότε Σχολείο Τεχνών προάγεται σε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα για δομικούς μηχανικούς, αρχιτέκτονες μηχανικούς και μηχανολόγους μηχανικούς. Το ΕΜΠ περιλαμβάνει εννέα (9) μονοτμηματικές σχολές, 7.232 προπτυχιακούς φοιτητές και 4.228 μεταπτυχιακούς και υποψήφιους διδάκτορες.

Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) ιδρύθηκε το 1925, και άρχισε να λειτουργεί το επόμενο έτος (Νόμος 3341, «*περί ιδρύσεως πανεπιστημίου εν Θεσσαλονίκη*» ΦΕΚ 154 Α΄, 22 Ιουνίου 1925). Στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο λειτουργούν συνολικά σαράντα ένα (41) τμήματα, οργανωμένα σε έντεκα (11) σχολές και εκπαιδεύονται περίπου 31.355 προπτυχιακοί και 9.214 μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες.

Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (ΠΙ) ιδρύθηκε το 1964, ως παράρτημα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Βασιλικό Διάταγμα 735, «*περί ιδρύσεως τμήματος της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης εν Ιωαννίνους*» ΦΕΚ 240 Α΄ 30 Νοεμβρίου 1964. Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων έχει δεκατέσσερα (14) Τμήματα, στα οποία φοιτούν 11.304 προπτυχιακοί φοιτητές, και 3.203 μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες.

Το Πανεπιστήμιο Πατρών (ΠΠ) ιδρύθηκε το 1964 (Ν.Δ. 4425 «*περί ιδρύσεως πανεπιστημίου εν Πάτραις*» ΦΕΚ 216 Α 11 Νοεμβρίου 1964) και αποτελείται από είκοσι

τέσσερα (24) Τμήματα στα οποία φοιτούν 17.050 προπτυχιακοί και 3.849 μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες. Από τον Ιούνιο του 2013 στο Πανεπιστήμιο Πατρών εντάχθηκε το Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας, που αρχικά (1998), είχε ιδρυθεί ως παράρτημα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (ΔΠΘ) ιδρύθηκε το 1973 (Ν.Δ. 87, «*περί ιδρύσεως πανεπιστημίων εις Θράκην και εις Κρήτην*» ΦΕΚ 159 Α, 27 Ιουλίου 1973). Αποτελείται από δεκαοκτώ (18) Τμήματα κατανομημένα σε τέσσερις πόλεις της Θράκης: επτά (7) στην Κομοτηνή, πέντε (5) στην Ξάνθη, τέσσερα (4) στην Αλεξανδρούπολη και δύο (2) στην Ορεστιάδα. Φοιτούν 15.096 προπτυχιακοί φοιτητές και 3.971 μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες.

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης (ΠΚ) ιδρύθηκε το 1973 (Ν.Δ. 87, «*περί ιδρύσεως πανεπιστημίων εις Θράκην και εις Κρήτην*» ΦΕΚ 159 Α, 27 Ιουλίου 1973) και άρχισε την λειτουργία του το 1977. Αποτελείται από δεκαέξι (16) Τμήματα. Φοιτούν 10.821 φοιτητές και 2.368 μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες, ενώ εκτείνεται σε δύο πόλεις: Ηράκλειο και Ρέθυμνο.

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου (ΠΑ) ιδρύθηκε το 1984 (Διάταγμα 83, «*ίδρυση Πανεπιστημίου Αιγαίου, Ιονίου Πανεπιστημίου και Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*» ΦΕΚ 31 Α 20 Μαρτίου 1984), αποτελείται από δεκαεπτά (17) Τμήματα και έχει 9.007 προπτυχιακούς φοιτητές και 1.929 μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου εκτείνεται σε έξι νησιά: Μυτιλήνη, Χίο, Σάμο, Ρόδο, Σύρο και Λήμνο.

Το Ιόνιο Πανεπιστήμιο (ΙΠ) ιδρύθηκε επίσης το 1984 (Διάταγμα 83, «*ίδρυση Πανεπιστημίου Αιγαίου, Ιονίου Πανεπιστημίου και Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*» ΦΕΚ 31 Α 20 Μαρτίου 1984). Αποτελείται από έξι Τμήματα και έχει 2.449 προπτυχιακούς φοιτητές και 662 μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες. Η έδρα του Πανεπιστημίου βρίσκεται στην Κέρκυρα.

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (ΠΘ) ιδρύθηκε το 1984 (Διάταγμα 83, «*ίδρυση Πανεπιστημίου Αιγαίου, Ιονίου Πανεπιστημίου και Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*» ΦΕΚ 31 Α 20 Μαρτίου 1984), αποτελείται από δεκαοκτώ (18) Τμήματα, έχει έδρα στον Βόλο ενώ λειτουργούν Τμήματα στη Λάρισα, τη Λαμία, τα Τρίκαλα και την Καρδίτσα. Στο

Πανεπιστήμιο φοιτούν 8.215 προπτυχιακοί φοιτητές και 2.453 μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες.

Το Πολυτεχνείο Κρήτης (ΠτΚ) ιδρύθηκε το 1977 (Νόμος 545, «περί ιδρύσεως τεχνολογικού πανεπιστημίου υπό την επωνυμίας πολυτεχνείον Κρήτης και άλλων τινών διατάξεων», ΦΕΚ 46^Α 17 Φεβρουαρίου 1977), ενώ η εκπαιδευτική λειτουργία άρχισε το 1984 και εδρεύει στα Χανιά. Αποτελείται από πέντε (5) μονοτμηματικές Σχολές. Φοιτούν 2.654 προπτυχιακοί φοιτητές και 562 μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες.

Το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΓΠΑ) ιδρύθηκε το 1989 (Π.Δ. 377, «μετονομασία της ανωτάτης σχολής οικονομικών και εμπορικών επιστημών (ΑΣΟΕΕ), της ανωτάτης γεωπονικής σχολής Αθηνών (ΑΓΣΑ), της Παντείου ανωτάτης σχολής πολιτικών επιστημών (ΠΑΣΠΕ) και της ανωτάτης βιομηχανικής σχολής Πειραιώς (ΑΒΣΠ), κατάτμηση-ίδρυση τμημάτων και ρύθμιση των θεμάτων που ανακύπτουν». ΦΕΚ 166 Α, 16 Ιουνίου 1989). Είναι η εξέλιξη της Ανωτέρας Γεωπονικής Σχολής (1920). Αποτελείται από έξι (6) Τμήματα και έχει 2.381 προπτυχιακούς φοιτητές και 665 μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες.

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ) ιδρύθηκε το 1989 (Π.Δ. 377, «μετονομασία της ανωτάτης σχολής οικονομικών και εμπορικών επιστημών (ΑΣΟΕΕ), της ανωτάτης γεωπονικής σχολής Αθηνών (ΑΓΣΑ), της Παντείου ανωτάτης σχολής πολιτικών επιστημών (ΠΑΣΠΕ) και της ανωτάτης βιομηχανικής σχολής Πειραιώς (ΑΒΣΠ), κατάτμηση-ίδρυση τμημάτων και ρύθμιση των θεμάτων που ανακύπτουν». ΦΕΚ 166 Α, 16 Ιουνίου 1989) και είναι η εξέλιξη της Εμπορικής Ακαδημίας Αθηνών (1920). Αποτελείται από οκτώ (8) Τμήματα στα οποία φοιτούν 6.420 προπτυχιακοί φοιτητές και 1.983 μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες.

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (ΠαΠ) ιδρύθηκε το 1989 (Π.Δ. 377, «μετονομασία της ανωτάτης σχολής οικονομικών και εμπορικών επιστημών (ΑΣΟΕΕ), της ανωτάτης γεωπονικής σχολής Αθηνών (ΑΓΣΑ), της Παντείου ανωτάτης σχολής πολιτικών επιστημών (ΠΑΣΠΕ) και της ανωτάτης βιομηχανικής σχολής Πειραιώς (ΑΒΣΠ), κατάτμηση-ίδρυση τμημάτων και ρύθμιση των θεμάτων που ανακύπτουν». ΦΕΚ 166 Α, 16 Ιουνίου 1989) και είναι η εξέλιξη της Ελευθέρας Σχολής Πολιτικών Οικονομικών Επιστημών (1930). Αποτελείται από εννέα (9) Τμήματα στα

οποία φοιτούν 7.288 προπτυχιακοί φοιτητές και 2.336 μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες.

Το Πανεπιστήμιο Πειραιώς (ΠΑΠΕΙ) ιδρύθηκε το 1989 (Π.Δ. 377, «μετονομασία της ανωτάτης σχολής οικονομικών και εμπορικών επιστημών (ΑΣΟΕΕ), της ανωτάτης γεωπονικής σχολής Αθηνών (ΑΓΣΑ), της Παντείου ανωτάτης σχολής πολιτικών επιστημών (ΠΑΣΠΕ) και της ανωτάτης βιομηχανικής σχολής Πειραιώς (ΑΒΣΠ), κατάτμηση-ίδρυση τμημάτων και ρύθμιση των θεμάτων που ανακύπτουν». ΦΕΚ 166 Α, 16 Ιουνίου 1989) και είναι εξέλιξη Σχολής Βιομηχανικών Σπουδών (1938). Αποτελείται από εννέα (9) Τμήματα στα οποία φοιτούν 7.502 προπτυχιακοί φοιτητές και 2.231 μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες.

Το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (ΠΑΜΑΚ) ιδρύθηκε το 1990 (Π.Δ. 147, «Μετονομασία της Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής Θεσσαλονίκης σε πανεπιστήμιο Μακεδονίας οικονομικών και κοινωνικών επιστημών», ΦΕΚ 56 Α 10 Απριλίου 1990) και είναι η εξέλιξη της Ανωτέρας Σχολής Βιομηχανικών Σπουδών (1948). Η έδρα του βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη και κάποια Τμήματα στεγάζονται στην Έδεσσα και τη Νάουσα. Αποτελείται από οκτώ (8) Τμήματα στα οποία φοιτούν 5.917 προπτυχιακοί φοιτητές και 1.668 μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες.

Το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο (ΧΠ) ιδρύθηκε το 1990 (Ν. 1894 άρθρο 9, «ίδρυση ΑΕΙ οικιακής οικονομίας» ΦΕΚ 110 Α 27 Αυγούστου 1990) και είναι η εξέλιξη της Χαροκοπείου Σχολής Οικιακής Οικονομίας (1929). Λειτουργούν σε αυτό τέσσερα (4) Τμήματα και φοιτούν 1.013 προπτυχιακοί φοιτητές και 797 μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες.

Η Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ) ιδρύθηκε το 1930 (Ν. 4791, «περί οργανώσεως της ανωτάτης σχολής των καλών τεχνών» ΦΕΚ 228 Α 3 Ιουλίου 1930). Πρόκειται για την εξέλιξη του Σχολείου των Τεχνών που ιδρύθηκε στην Αθήνα το 1836 και περιλάμβανε τρία τμήματα, το Σχολείο Κυριακών και Εορτών, το Σχολείο των Βιομηχάνων Τεχνών και το Σχολείο των Ωραίων Τεχνών. Το τελευταίο μετονομάστηκε το 1843 σε Ανώτερη Σχολή Καλών Τεχνών πενταετούς φοίτησης, ενώ την περίοδο 1844-1862, το πρόγραμμα διδασκαλίας διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πρότυπα των Ακαδημιών Καλών Τεχνών της Ευρώπης. Το 1930, με τις ριζικές μεταρρυθμίσεις της τελευταίας κυβέρνησης Βενιζέλου, το Σχολείο των Καλών Τεχνών άλλαξε μορφή και αναβαθμίστηκε

σε Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών. Φοιτούν 772 προπτυχιακοί φοιτητές και 167 μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες.

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου (ΠΠΕΛ) ιδρύθηκε το 2000 (Π.Δ. 13, «*ίδρυση πανεπιστημίου Πελοποννήσου*» ΦΕΚ 12 Α 1 Φεβρουαρίου 2000). Έχει ως έδρα του την Τρίπολη και αναπτύσσεται σε επίπεδο πέντε (5) ολοκληρωμένων Σχολών στις πρωτεύουσες των Νομών της Περιφέρειας Πελοποννήσου (Τρίπολη, Καλαμάτα, Κόρινθο, Ναύπλιο, Σπάρτη) με εννέα (9) τμήματα. Φοιτούν 3.947 προπτυχιακοί φοιτητές και 1.301 μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες.

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (ΠΔΜ) ιδρύθηκε το 2003 (Π.Δ. 92, «*ίδρυση πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας και πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδας*» ΦΕΚ 83 Α 11 Απριλίου 2003) με έδρα την Κοζάνη. Σήμερα, έχει πέντε (5) τμήματα, από τα οποία τρία (3) στη Φλώρινα και δύο (2) στην Κοζάνη. Στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας φοιτούν 2.321 προπτυχιακοί και 619 μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες.

Το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (ΔΠΕ) έχει έδρα τη Θεσσαλονίκη. Ιδρύθηκε το 2005 (Ν. 3391/2005, ΦΕΚ 240 Α, 4 Οκτωβρίου 2005). Είναι το μόνο Ελληνικό Πανεπιστήμιο στο οποίο όλα τα προγράμματα σπουδών διδάσκονται αποκλειστικά στην αγγλική γλώσσα. Στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος λειτουργούν τρεις Σχολές: Σχολή Οικονομίας, Διοίκησης και Νομικών Σπουδών, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Σχολή Επιστημών Τεχνολογίας.

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.) ιδρύθηκε το 1992 (Ν. 2083 Άρθρο 27, «*εκσυγχρονισμός της ανώτατης εκπαίδευσης*», ΦΕΚ 159 Α, 21 Σεπτεμβρίου 1992) και εδρεύει στην Πάτρα. Προσφέρει σπουδές αποκλειστικά με διδασκαλία εξ αποστάσεως και είναι απολύτως ισότιμο με τα άλλα ΑΕΙ της χώρας. Οι φοιτητές του συναντώνται με τους διδάσκοντες 5 φορές εντός του ακαδημαϊκού έτους για συζήτηση, επίλυση αποριών και για σύντομες παρουσιάσεις. Η διάρκεια κάθε συνάντησης είναι τετράωρη. Οι συναντήσεις και οι εξετάσεις, λαμβάνουν χώρα προς το παρόν σε 10 πόλεις: στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, το Ηράκλειο, τα Ιωάννινα, την Κομοτηνή, την Ξάνθη, τον Πειραιά, και τη Λάρισα. Στο ΕΑΠ φοιτούν 19.000 προπτυχιακοί φοιτητές, και 18.600 μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες.

2.3. Ιστορική εξέλιξη του θεσμικού πλαισίου των ΑΕΙ

Με την ίδρυση του πρώτου Πανεπιστημίου στην Ελλάδα το 1837, νομοθετήθηκαν οι παρακάτω οργανισμοί (νόμοι) οι οποίοι καθόριζαν την δομή και λειτουργία των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων (Παράρτημα Α6).

1. Οργανισμός του 1837
2. Οργανισμός του 1911
3. Οργανισμός του 1922
4. Οργανισμός του 1932

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η περίπτωση της λειτουργίας του ΕΚΠΑ, καθώς αποτέλεσε πρότυπο για την μετέπειτα εξέλιξη της νομοθεσίας που διέπει τα ΑΕΙ ακόμη και σήμερα. Στο πλαίσιο της παρούσας διδακτορικής διατριβής, ο Οργανισμός του 1932 θα αναλυθεί και θα συγκριθεί με τους πρόσφατους Νόμους 4009/2011, 4076/2012.

Μετά το τέλος του 2ου Παγκοσμίου Πολέμου ακολούθησαν δύο εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις:

1. Η μεταρρύθμιση του 1958
2. Η μεταρρύθμιση του 1964

Τρία ήταν τα βασικά Νομοσχέδια της Μεταπολιτευτικής Περιόδου:

1. Ο Νόμος 1268/1982 «Για τη δομή και λειτουργία των ΑΕΙ»
2. Ο Νόμος 2083/1992 «Εκσυγχρονισμός της ανώτατης εκπαίδευσης»
3. Ο Νόμος 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων»

Ο «Νόμος-Πλαίσιο» 1268/1982 εισήγαγε τρεις ουσιαστικές αλλαγές: την κατάργηση της έδρας, το «άνοιγμα» των Πανεπιστημίων σε νέους επιστήμονες και την συμμετοχή όλων των πανεπιστημιακών συνιστωσών στην διοίκηση (Τσίτος, 1991). Με την πάροδο των χρόνων αναδείχθηκαν παθογένειες του Νόμου 1268/1982, και έγινε προσπάθεια θεραπείας τους με τον νέο νόμο 2083/1992.

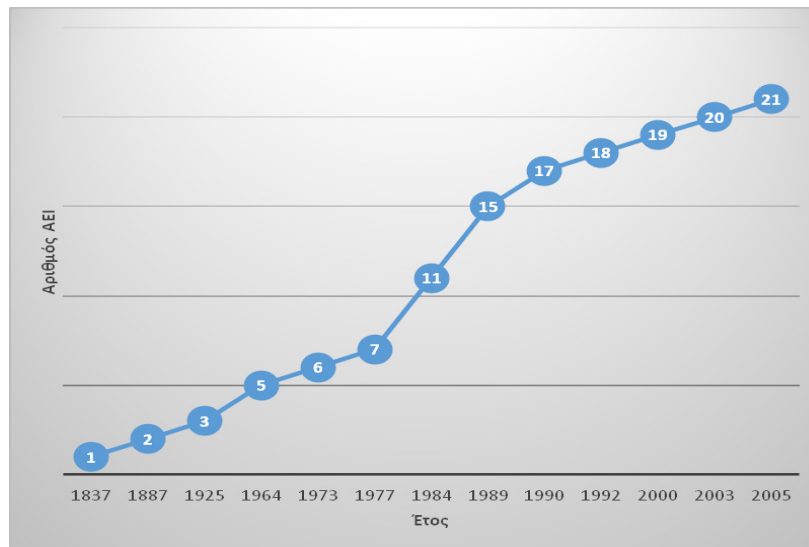
Η επόμενη μεγάλη αλλαγή στο θεσμικό πλαίσιο της λειτουργίας των ΑΕΙ, έγινε με τον Νόμο 4009/2011: «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων». Στην αιτιολογική έκθεσή του, αναφέρεται:

«Η παρούσα ρύθμιση αποβλέπει στη βελτίωση του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Α.Ε.Ι. και στην προσαρμογή του στις εξελισσόμενες κοινωνικές, οικονομικές και επιστημονικές συνθήκες και απαιτήσεις και, με τον τρόπο αυτό, στη δημιουργία των αναγκαίων όρων για την ανάπτυξη της ανώτατης εκπαίδευσης στη χώρα μας, στο πλαίσιο του σύγχρονου διεθνούς ακαδημαϊκού περιβάλλοντος, που αποτελεί θεμελιώδη συνταγματικό σκοπό, για την εξυπηρέτηση του οποίου κατοχυρώνεται, ως θεσμική εγγύηση, η πλήρης αυτοδιοίκηση των Α.Ε.Ι.»

Ο νόμος αυτός άλλαξε το πρότυπο διοίκησης των ΑΕΙ, εισάγοντας το «Συμβούλιο Ιδρύματος» με υπερεξουσίες, όπως τον διορισμό των πρυτάνεων, τον οικονομικό έλεγχο και την έγκριση του προϋπολογισμού.

Οι νέες τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνιών κατέχουν σημαντική θέση στην λειτουργία των ΑΕΙ, υποστηρίζοντας την διεθνοποίηση των σπουδών, της έρευνας και τον διεθνή ανταγωνισμό μεταξύ των ΑΕΙ. Η διεθνοποίηση των ιδρυμάτων είναι κεντρικό σημείο του νόμου, όπως άλλωστε γίνεται αντιληπτό από την μνημόνευσή της στον τίτλο του νόμου καθώς και από το άρθρο 63, όπου η αξιολόγηση των ΑΕΙ λαμβάνει υπόψη το επίπεδο διεθνοποίησης που αντικατοπτρίζεται από τον αριθμό των αλλοδαπών καθώς και των εισερχομένων και εξερχομένων φοιτητών μέσω Ευρωπαϊκών προγραμμάτων και τον αριθμό διμερών συμφωνιών συνεργασίας με Πανεπιστήμια και Ινστιτούτα του εξωτερικού (άρθρο 63 § γγ). Στο άρθρο 4, §1β, αναφέρεται ότι τα ΑΕΙ έχουν ως αποστολή μεταξύ άλλων και «... να συμβάλουν στη δια βίου μάθηση με σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, περιλαμβανομένης και της διδασκαλίας από απόσταση, ...».

Η θεσμοθέτηση της «Σχολής δια βίου μάθησης» και της διδασκαλίας από απόσταση, όπου απαιτείται αμεσότητα επικοινωνίας και διαθεσιμότητα εκπαιδευτικών πόρων, προϋποθέτει την χρήση των ΤΠΕ. Τα ΤΠΕ συμβάλουν επίσης και στο διοικητικό έργο των ΑΕΙ. Σύμφωνα με το άρθρο 18, §5, στη διαδικασία επιλογής ή εξέλιξης των καθηγητών, τα μέλη του αρμόδιου εκλεκτορικού σώματος δύνανται να συμμετέχουν και μέσω τηλεδιάσκεψης. Εν συνεχεία ο νόμος 4076/2012 βελτίωσε διαπιστωθείσες αδυναμίες και συμπλήρωσε ορισμένες παραλήψεις.

Σχήμα 1 Η χρονολογική αύξηση των ΑΕΙ

Τα Ελληνικά ΑΕΙ στην δεκαετία του '80 (όταν άλλαξε το απαρχαιωμένο θεσμικό πλαίσιο με τον νόμο 1268/1982, και ταυτόχρονα εισέρρευσαν Ευρωπαϊκά κεφάλαια για ερευνητικές υποδομές) αναπτύχθηκαν ραγδαία (Σχήμα 1), και από την αφάνεια αναρριχήθηκαν στις διεθνείς λίστες αξιολόγησης (National Taiwan University Ranking, <http://nturanking.lis.ntu.edu.tw/Default.aspx>) και (Times Higher Education, <https://www.timeshighereducation.com>). Απόφοιτοι Ελληνικών πανεπιστημίων γίνονται πλέον δεκτοί για μεταπτυχιακές σπουδές στα πανεπιστήμια της αλλοδαπής και επίσης επιστήμονες με σπουδές στην Ελλάδα βρίσκουν θέσεις ως διδακτικό προσωπικό σε πανεπιστήμια του εξωτερικού. Η αποδοχή αυτή αντανακλά και καταδεικνύει την ποιότητα των προσφερομένων πανεπιστημιακών σπουδών στην Ελλάδα. Είναι σημαντικό ότι η χώρα μας για να διατηρήσει υψηλά την θέση της στο χώρο της επιστήμης και της τεχνολογίας, το 2011 θέσπισε με υπουργική απόφαση την συνεδρίαση των συλλογικών οργάνων Πανεπιστημίων με τηλεδιάσκεψη. ΥΑ Φ.122.1/42/23076/B2, ΦΕΚ 433/τ.Β'/17-03-2011 (Παράρτημα Α7). Το γεγονός αυτό καταδεικνύει ότι η αναγκαιότητα της χρήσης των ΤΠΕ στα ΑΕΙ έχει γίνει αντιληπτή και από την πολιτεία.

Η αύξηση του αριθμού των πανεπιστημίων στη χώρα μας, οδήγησε και σε αντίστοιχη αύξηση του αριθμού των φοιτητών, των διδασκόντων, του τεχνικού, εργαστηριακού, κλινικού και διοικητικού προσωπικού. Στον Πίνακα 1, παρατίθενται τα ελληνικά ΑΕΙ και οι ιστοσελίδες τους, καθώς επίσης ο αριθμός των τμημάτων και των φοιτητών, για το έτος 2016.

Επιπλέον κατέστη εμφανής η αναγκαιότητα της διαίδρυματικής συνεργασίας, συνεννόησης και σύμπραξης, που οδήγησε το 1987 στην δημιουργία ενός νέου άτυπου διαπανεπιστημιακού οργάνου, την “Σύνοδο των Πρυτάνεων”. Ταυτόχρονα η ανάγκη του εκσυγχρονισμού που επιβάλλει η παγκοσμιοποίηση για την διατήρηση υψηλού ανταγωνιστικού επιπέδου στην εκπαίδευση, την έρευνα και τη διοίκηση, υπαγορεύει τη συνεχή επαγρύπνηση καθώς και την ενίσχυση και αναβάθμιση όποιων λειτουργιών υπολείπονται (Φραγκούλη, 2010; Γκότοβος, 2009). Λόγω της αυξανόμενης πολυπλοκότητας της λειτουργίας των ιδρυμάτων η διαχείρισή τους άρχισε να εμφανίζει δυσκολίες που δεν θα ήταν δυνατόν να αντιμετωπιστούν με τις παραδοσιακές μεθόδους, χωρίς δηλαδή την βοήθεια της σύγχρονης τεχνολογίας που προσφέρεται μέσω των ψηφιακών υπολογιστικών συστημάτων (Παγγέ, 2016, Mikropoulos & Natsis., 2011). Έτσι οι ΤΠΕ επιστρατεύθηκαν για να εξυπηρετήσουν τις παραπάνω ανάγκες.

Πίνακας 1. Ελληνικά ΑΕΙ και οι Ιστοσελίδες τους έτος 2016

ΑΕΙ	Ιστοσελίδα	Τμήματα	Φοιτητές
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	www.uoa.gr	32	110000
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	www.ntua.gr	9	13000
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	www.auth.gr	41	73930
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	www.uoi.gr	15	21268
Πανεπιστήμιο Πατρών	www.upatras.gr	24	34079
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	www.duth.gr	18	23000
Πανεπιστήμιο Κρήτης	www.uoc.gr	16	17000
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	www.aegean.gr	17	15500
Ιόνιο Πανεπιστήμιο	www.ionio.gr	6	5500
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	www.uth.gr	18	9000
Πολυτεχνείο Κρήτης	www.tuc.gr	5	2600
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	www.aua.gr	6	4500
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	www.aueb.gr	8	11000
Πάντειο Πανεπιστήμιο	www.panteion.gr	9	18500
Πανεπιστήμιο Πειραιώς	www.unipi.gr	9	18900
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	www.uom.gr	8	10000
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο	www.hua.gr	4	1150
Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών	www.asfa.gr		
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας	www.uowm.gr	5	4000
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	www.uop.gr	9	2000
Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος	www.ihu.edu.gr		
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	www.eap.gr		36041

Όλα τα Ελληνικά ΑΕΙ, μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1980, λειτουργούσαν αποκλειστικά με κρατική χρηματοδότηση. Τα λειτουργικά έξοδα καλύπτονταν μέσω του προγράμματος του «Τακτικού Προϋπολογισμού», τα δε έργα υποδομής (κτιριακά, οδοποιίας, περιβάλλοντος χώρου, εξοπλισμού κλπ.) από το πρόγραμμα «Δημοσίων Επενδύσεων» (Σύνταγμα της Ελλάδος, Μέρος 2ο, Άρθρο 16. 2008) (**Παράρτημα Α8**). Την δεκαετία του 1980 άρχισαν να εισρέουν κεφάλαια από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για αναπτυξιακά και ερευνητικά έργα και για έργα κινητικότητας φοιτητών. Από την εποχή εκείνη και για περίπου μια εικοσαετία, τα Ελληνικά ΑΕΙ πλήθυναν, αναπτύχθηκαν με νέα τμήματα και σχολές, στελεχώθηκαν με επιστημονικό, υποστηρικτικό και διοικητικό προσωπικό και απέκτησαν σοβαρές λειτουργικές, εκπαιδευτικές και ερευνητικές υποδομές. Επίσης, ο αριθμός των επιστημονικών δημοσιεύσεων από Ελληνικά ΑΕΙ σε έγκριτα διεθνή περιοδικά υψηλού δείκτη επιρροής (impact factor), αυξήθηκε με ταχείς ρυθμούς και στις διεθνείς λίστες αξιολόγησης τα Ελληνικά ΑΕΙ κατέλαβαν θέσεις αρκετά υψηλότερες του προβλεπόμενου βάσει των διατιθέμενων κονδυλίων σε σύγκριση με άλλες χώρες (Csajbok et al., 2007).

2.4. Σύγχρονα προβλήματα των ΑΕΙ

Από την αρχή της οικονομικής κρίσης, περί το 2009, οι κρατικές επιχορηγήσεις των Ελληνικών ΑΕΙ άρχισαν να βαίνουν μειούμενες, το πρόγραμμα των “Δημοσίων Επενδύσεων” δεν ικανοποιούσε, σύμφωνα με τις ανακοινώσεις της Συνόδου των Πρυτάνεων, ούτε στο ελάχιστο τις τρέχουσες ανάγκες, το δε πρόγραμμα του “Τακτικού Προϋπολογισμού” το 2015, είχε απώλειες 75% συγκρινόμενο με αυτό του 2009. Πλέον οι λειτουργικές ανάγκες για θέρμανση, φύλαξη, καθαριότητα, προμήθειες αναλωσίμων και φοιτητική μέριμνα, έπαυσαν να εξυπηρετούνται. Σύμφωνα με δημοσιογραφικά ρεπορτάζ, ανακοινώσεις επίσημων φορέων και ερευνητικές μελέτες (Hilton et.al., 2010), η κατάρρευση του συστήματος είναι μόνο θέμα χρόνου εάν συνεχίσει να στηρίζεται μόνο από τις κρατικές επιχορηγήσεις,

Ορισμένα ΑΕΙ έχουν κληροδοτήματα και μεγάλη ακίνητη περιουσία την οποία αξιοποιούν, και ως εκ τούτου έχουν επιπλέον έσοδα "εξ ιδίων πόρων" (ΕΚΠΑ, ΕΜΠ, ΑΠΘ, ΠΙ, Παν. Πατρών, ΔΠΘ, Παν. Κρήτης, Παν. Αιγαίου, ΓΠΑ, ΟΠΑ, Παν. Μακεδονίας) (Ελληνική Στατιστική Αρχή: Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης 2014)

(Παράρτημα Α9). Επίσης οι “Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας” (ΕΛΚΕ) έχουν έσοδα από τις κρατήσεις των προγραμμάτων που διαχειρίζονται και από τα αποθεματικά τους μπορούν να διαθέσουν ένα μέρος για την εξυπηρέτηση ανελαστικών υποχρεώσεων (ΕΛΚΕ έχουν τα Ελληνικά Πανεπιστήμια εκτός από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο) (Ελληνική Στατιστική Αρχή: Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης 2014). Ένα ακόμη αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης που επηρέασε την κατάσταση λειτουργίας των ΑΕΙ ήταν η διαθεσιμότητα του προσωπικού που αποδυνάμωσε τις υπηρεσίες των ΑΕΙ («Οι τελικοί πίνακες για τη διαθεσιμότητα στα πανεπιστήμια», 2013; Kalogirou S 2010). Η αβεβαιότητα για τις επικείμενες μεταρρυθμίσεις του ασφαλιστικού συστήματος έδωσε κίνητρα σε μέρος του προσωπικού για πρόωρη συνταξιοδότηση, με προκαλούμενη περαιτέρω αποδυνάμωση του ανθρώπινου εργατικού δυναμικού στα ελληνικά πανεπιστήμια και ως εκ τούτου και σε αυτό του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Karakatsani & Theodorou, 2009). Η οικονομική κατάσταση από το 2010 και εξής αναντίρρητα επηρέασε όλη την ελληνική κοινωνία, και οι οικογένειες των φοιτητών δυσκολεύονται πλέον να χρηματοδοτούν τις σπουδές των παιδιών τους. («Αλλάζει ο νόμος για τις μετεγγραφές των φοιτητών σε ΑΕΙ και ΤΕΙ», 2012; Saiti 2010). Έξοδα όπως ενοίκιο, κοινόχρηστα, μετακινήσεις, σίτιση κλπ., είναι πλέον δυσβάστακτα για την ελληνική οικογένεια, και πολλοί φοιτητές αναγκάζονται να διακόψουν ή και να εγκαταλείψουν τις σπουδές τους («Πανεπιστήμιο Αθηνών: Η οικονομική κρίση δεν επιτρέπει στους φοιτητές να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους», 2015). Τα πανεπιστήμια πλέον με κεφάλαια ανεπαρκή για την κάλυψη της συντήρησης των υποδομών τους, τις εκπαιδευτικές και τις ερευνητικές τους ανάγκες, και με μειωμένο προσωπικό υπολειτουργούν. Τούτο αποτέλεσε επανειλημμένα θέμα συζήτησης στις συνόδους των Πρυτάνεων την πενταετία 2010-2015. («Η οικονομική κρίση χτύπησε και την πανεπιστημιακή έρευνα», 2016). Η αδυναμία προσέλευσης των φοιτητών στις πόλεις-έδρες των πανεπιστημίων τους, έχει καταστήσει σαφέστατη την επιτακτική ανάγκη της υιοθέτησης της εκπαίδευσης από απόσταση που δύναται να υλοποιηθεί με την υποστήριξη των ΤΠΕ.

2.5. Ιστορική έρευνα: Προσχέδιο Οργανισμού Πανεπιστημίου Αθηνών

Λόγω της σπουδαιότητας του κειμένου (Προσχέδιον Οργανισμού Πανεπιστημίου Αθηνών, Υπουργείον Παιδείας και Θρησκευμάτων, 1931) παρατίθεται συγκροτημένη περιεκτική περίληψή του. Το «Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών» ιδρύθηκε το

1932 μετά την ένωση του πρώτου Πανεπιστημίου της Ελλάδας που είχε ιδρυθεί στις 20 Οκτωβρίου 1862 από το Βασιλιά Όθωνα με την ονομασία «Εθνικόν Πανεπιστήμιον Αθηνών» και του «Καποδιστριακού Πανεπιστημίου» το οποίο είχε ιδρυθεί το 1911.

Το ΕΚΠΑ υπαγόταν στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και τη διοίκηση ασκούσε ο Πρύτανης μαζί με τη Πανεπιστημιακή Σύγκλητο ενώ σε ό,τι αφορούσε οικονομικά ζητήματα συμμετείχε και το Οικονομικό Συμβούλιο. Ο Πρύτανης ήταν και ο εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου σε νομικά και οικονομικά ζητήματα.

Αποτελούνταν από 5 Σχολές: την Θεολογική, την Νομική, την Ιατρική, την Φιλοσοφική και την Φυσικομαθηματική η κάθε μια από τις οποίες εκπροσωπούνταν από τον Κοσμήτορα της. Οι έδρες των Σχολών του Πανεπιστημίου ήταν τακτικές, έκτακτες και προσωρινές. Οι έκτακτες έδρες ήταν ή αυτοτελείς ή επικουρικές των τακτικών. Στις τακτικές έδρες διορίζονταν τακτικοί καθηγητές ενώ στις έκτακτες και στις προσωρινές έκτακτοι καθηγητές¹.

Το ανώτερο διδακτικό προσωπικό του Πανεπιστημίου αποτελούνταν από τους τακτικούς, έκτακτους, επίτιμους και ομότιμους καθηγητές. Ιεραρχικά προηγούνταν οι επίτιμοι καθηγητές και μετά οι ομότιμοι, τακτικοί και οι έκτακτοι. Μεταξύ των καθηγητών της ίδιας βαθμίδας προηγούνταν ο καθηγητής με τον αρχαιότερο διορισμό. Αν ο διορισμός ήταν ταυτόχρονος προηγούνταν ο καθηγητής που είχε αποκτήσει νωρίτερα το διδακτορικό τίτλο.

Το κατώτερο προσωπικό του Πανεπιστημίου αποτελούνταν από τους επιμελητές των εργαστηρίων ή κλινικών, τους βοηθούς, τους παρασκευαστές και τους διδασκάλους. Το υπόλοιπο προσωπικό του Πανεπιστημίου αποτελούνταν από το διοικητικό, το βοηθητικό και το υπηρετικό προσωπικό. Τέλος, οι διδασκόμενοι στο Πανεπιστήμιο διακρίνονταν στους φοιτητές και τους ακροατές.

Στο Πανεπιστήμιο ανήκαν ο χώρος του πανεπιστημίου, τα σπουδαστήρια, τα εργαστήρια, τα μουσεία, τα νοσοκομεία και οι κλινικές, η πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη, η πανεπιστημιακή λέσχη, το φοιτητικό αναγνωστήριο και το πανεπιστημιακό γυμναστήριο. Νέα παραρτήματα ιδρύονται μετά από απόφαση της Συγκλήτου, από την οποία έχει

¹ Βλ. Υπουργείον Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προσχέδιον Οργανισμού Πανεπιστημίου Αθηνών, Μάιος 1931, σελ 1.

προηγηθεί πρόταση της εκάστοτε Σχολής. Το είδος, ο βαθμός και ο μισθός του προσωπικού που θα στελεχώσει το παράρτημα καθορίζεται από τις διατάξεις του Νόμου που αφορά το κατώτερο διδακτικό και λοιπό προσωπικό της κεντρικής διοίκησης.

Τακτικά συνεδρίαζε το οικονομικό συμβούλιο, το υπηρεσιακό συμβούλιο, η εφορία της πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης και της λέσχης καθώς και η επιτροπή εγγραφής των φοιτητών. Κάθε μια από αυτές τις οντότητες ήταν αυτόνομος σύλλογος που εκπροσωπούταν από τον πρόεδρο του συλλόγου.

Οι σχολές του Πανεπιστημίου απένειμαν πτυχία, διδακτορικά διπλώματα και ενδεικτικά, ενώ τα Σχολεία του Πανεπιστημίου πτυχία και ενδεικτικά. Οποιοσδήποτε τίτλος ληφθεί αθέμιτα ή με παραποίηση της αλήθειας ακυρώνονταν από τη Σύγκλητο μετά από σύμφωνη γνώμη της οικείας Σχολής.

Οι ευεργέτες του Πανεπιστημίου ανακηρύσσονταν από τη Σύγκλητο και τα ονόματα τους γραφόταν σε στήλη η οποία βρισκόταν στην αίθουσα συνεδρίων της Συγκλήτου.

Το ακαδημαϊκό έτος άρχιζε την 1η Σεπτεμβρίου και έληγε την 31η Αυγούστου ενώ το διδακτικό έτος άρχιζε την 1η Οκτωβρίου και έληγε την 15η Ιουνίου. Οριζόταν επίσης και οι ημερομηνίες που το Πανεπιστήμιο παρέμεινε κλειστό λόγω διακοπών ή εθνικών εορτών. Τα εκάστοτε Διατάγματα είτε της Συγκλήτου, είτε της Σχολής είτε των συλλόγων υποβάλλονταν προς έγκριση από το Νομικό Σύμβουλο του Πανεπιστημίου, ενός καθηγητή της Νομικής Σχολής με πενταετή θητεία και ενός ανώτερου συμβούλου που ορίζονταν από το Υπουργείο. Το Πανεπιστήμιο είχε 2 σφραγίδες με έμβλημα την Αθηνά και περιμετρικά το όνομα του πανεπιστημίου.

2.5.1. Διοίκηση

Πρύτανης, Σύγκλητος και Γενική Συνέλευση των Καθηγητών του Πανεπιστημίου

Η θητεία του ήταν διετής ενώ αντιπρύτανης οριζόταν αυτοδίκαια ο πρότερος πρύτανης. Ο Αντιπρύτανης είχε καθήκον να αναπληρώσει τον Πρύτανη στα καθήκοντα του (σε περίπτωση θανάτου ή κωλύματος του Πρύτανη). Ο Πρύτανης είχε υπό την εποπτεία του τη λειτουργία του Πανεπιστημίου, των Σχολών και των παραρτημάτων του, τους διδάσκοντες και διδασκόμενους καθώς και όλο το προσωπικό. Εφαρμόζει τους νόμους και επικοινωνεί με τον Υπουργό, οποιαδήποτε άλλη αρχή καθώς και άλλα Πανεπιστήμια ή

Ακαδημαϊκά ιδρύματα. Συγκαλεί τη γενική συνέλευση των καθηγητών, τη συνεδρίαση της Συγκλήτου ενώ διορίζει σύμφωνα με τις πανεπιστημιακές διατάξεις το προσωπικό του Πανεπιστημίου. Με τη σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου αναθέτει καθήκοντα ενώ λάμβανε κάθε μήνα για έξοδα κινήσεως και παραστάσεως το μισό μισθό ενός καθηγητή. Κάθε Νοέμβριο ο Πρύτανης πραγματοποιούσε έκθεση πεπραγμένων για το κάθε έτος της θητείας του.

Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου αποτελούνταν από το Πρύτανη, τον Αντιπρύτανη, τον Προκάτοχο του Πρύτανη (Προπρύτανη), τους Κοσμήτορες των Σχολών και τέσσερις Συγκλητικούς. Η γενική συνέλευση των καθηγητών συνεδρίαζε κάθε 2 έτη για να εκλέξει τους 3 υποψήφιους για το αξίωμα του αντιπρύτανη. Στην ψηφοφορία συμμετείχαν όλοι οι καθηγητές εκτός από τις Σχολές από την οποία προερχόταν ο Πρύτανης. Τα ονόματα των τριών υποψηφίων υποβάλλονταν στον υπουργό ο οποίος διόριζε εντός 10 ημερών των ένα αντιπρύτανη.

Μετά την ανακοίνωση του διορισμού του αντιπρύτανη η γενική συνέλευση των καθηγητών εκλέγει δύο συγκλητικούς που προέρχονται από καθηγητές με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία με διετή θητεία. Το αποτέλεσμα της εκλογής υποβάλλεται στον Υπουργό ο οποίος μέσω Διατάγματος εντός 10 ημερών επικυρώνει τους διορισμούς.

Η Σύγκλητος είχε τη γενική εποπτεία της λειτουργίας του Πανεπιστημίου, των Σχολών και των Παραρτημάτων αυτών καθώς και την τήρηση των πανεπιστημιακών νόμων. Τη Σύγκλητο τη συγκαλεί ο Πρύτανης ο οποίος σε κάποιες περιπτώσεις είναι υποχρεωμένος να τη συγκαλέσει όπως πχ. αν δύο μέλη της Συγκλήτου το αιτηθούν ή αν αποστείλει έγγραφο ο Υπουργός για τα οποία απαιτείται η γνωμοδότηση της Συγκλήτου. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη διεξαγωγή της Συγκλήτου είναι η απαρτία, δηλαδή τα παρόντα μέλη να είναι περισσότερο των απόντων. Οι αποφάσεις λαμβάνονταν με φανερή πλειοψηφία και απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερίσχυε η γνώμη του Πρυτάνεως. Πρακτικά τηρούνταν ε κάθε συνεδρίαση.

Η γενική συνέλευση των καθηγητών αποτελούνταν από τους επίτιμους, τακτικούς και εκτάκτους καθηγητές. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη διεξαγωγή της Συγκλήτου είναι η απαρτία, δηλαδή τα παρόντα μέλη να είναι περισσότερο των απόντων.

Κεντρική Υπηρεσία του Πανεπιστημίου

Η Κεντρική Υπηρεσία του Πανεπιστημίου περιλάμβανε:

- Το γραφείο του Πρυτάνεως και της Συγκλήτου,
- το γραφείο του Οικονομικού Συμβουλίου,
- τη γενική Γραμματεία,
- τη Διεύθυνση των Οικονομικών,
- τη Διεύθυνση των Γραφείων των Σχολών και στ) το Δικαστικό Γραφείο.

Το Διοικητικό Προσωπικό αποτελούνταν από Γενικούς γραμματείς, διευθυντές των Γραφείων των Σχολών, τον Οικονομικό Διευθυντή, τους γραμματείς, τους προϊσταμένους, τον αρχιλογιστή, τον ταμία, τους λογιστές, τους υπογραμματείς, το Νομικό Σύμβουλο και τον μηχανικό του Πανεπιστημίου.

Το βοηθητικό προσωπικό αποτελούνταν από τους γραφείς, τους εισπράκτορες, έναν επιστάτη, έναν κηπουρό και μιας τηλεφωνήτριας.

Το υπηρετικό προσωπικό αποτελούνταν από τον αρχικλητήρα, τους κλητήρες, τους φύλακες, τους θυρωρούς, τους αγγελιοφόρους και τους υπηρέτες.

2.5.2. Εκπαίδευση

Σχολές του Πανεπιστημίου

Οι Σχολές του Πανεπιστημίου ήταν αυτοτελείς με σύλλογο των τακτικών καθηγητών του οποίου προΐσταται ο Κοσμήτορας. Τον Οκτώβριο κάθε έτους ο Κοσμήτορας παραθέτει τα πεπραγμένα του περασμένου έτους στους καθηγητές της Σχολής και στον Πρύτανη. Μετά την εκλογή του Αντιπρύτανη η συνέλευση των καθηγητών κάθε Σχολής εκλέγει από τους τακτικούς καθηγητές της Σχολής, με τουλάχιστον πενταετή υπηρεσία, τον Κοσμήτορα του επόμενου πανεπιστημιακού έτους με μυστική ψηφοφορία. Το αποτέλεσμα της εκλογής επικυρώνει ο Υπουργός.

Κάθε Σχολή είχε τη δικιά της σφραγίδα. Η Θεολογική Σχολή έχει έμβλημα το μονογράφημα των αρχαίων χριστιανών, η Νομική έχει έμβλημα το την Θέμιδα, η Ιατρική έχει έμβλημα τον Ασκληπιό, η Φιλοσοφική έχει έμβλημα την εικόνα της Μνημοσύνης και η Φυσικομαθηματική έχει έμβλημα την εικόνα του Προμηθέως πυροφόρου.

Ανώτερο Διδακτικό Προσωπικό

Οι έδρες οριζόταν μετά από πρόταση της Σύγκλητου και έκδοση Διατάγματος. Ο τακτικός καθηγητής οριζόταν με Διάταγμα και έπρεπε να είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος της οικείας Σχολής του Πανεπιστημίου ή αναγνωρισμένου Πανεπιστημίου. Σε περίπτωση κενής τακτικής θέσης η οικεία Σχολή προσκαλούσε τους υποψήφιους μέσω της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και του τύπου να υποβάλλουν τα δικαιολογητικά τους μέσα σε διάστημα 2 μηνών. Οι έκτακτοι καθηγητές ομοειδούς επικουρικής έδρας θεωρούταν αυτοδικαίως υποψήφιοι. Η Σχολή όριζε τριμελή επιτροπή στην οποία αποκλειόταν συγγενείς των υποψηφίων και η οποία έπρεπε εντός τριών μηνών να αξιολογήσει τα προσόντα των υποψηφίων. Η έκθεση της επιτροπής υποβάλλονταν στον Κοσμήτορα την οποία προωθούσε στους καθηγητές της Σχολής και οι οποίοι με ψηφοφορία (απόλυτη πλειοψηφία) πραγματοποιούσαν την εκλογή. Ο Πρύτανης συγκαλούσε 20μελή συμβούλιο που αποτελούνταν από τη Σύγκλητο και 2 τακτικούς καθηγητές από την κάθε Σχολή εκτός από τη Σχολή που πραγματοποίησε την εκλογή για να αποφανθεί, με μυστική ψηφοφορία και δια της απολύτου πλειοψηφίας, αν θα επικυρώσει ή όχι την εκλογή. Σε περίπτωση επικύρωσης της εκλογής ο Πρύτανης ανακοίνωνε το αποτέλεσμα στον υπουργό. Η θέση του τακτικού καθηγητή ήταν ασυμβίβαστη με οποιαδήποτε άλλη σχέση ιδιωτικής απασχόλησης. Επίσης απαγορεύονταν να διδάσκουν σε σχολεία μέσης εκπαίδευσης και σε άλλες επαγγελματικές σχολές ενώ επιτρεπόταν σε ορισμένες ανώτατες σχολές όπως το ΕΜΠ. Ο μισθός τους ήταν αντίστοιχος του μισθού του Αρεοπαγίτη. Οι τακτικοί καθηγητές μπορούσαν να αποχωρήσουν από το Πανεπιστήμιο στο 60ο έτος της ηλικίας τους ή αφού είχαν συμπληρώσει 25 έτη υπηρεσίας. Αυτοδικαίως αποχωρούσαν με τη συμπλήρωση του 70ου έτους της ηλικίας τους. Μετά τη συνταξιοδότηση τους οι τακτικοί καθηγητές λάμβαναν σύνταξη από το ταμείο του Πανεπιστημίου καθώς και ένα βοήθημα ανάλογα με τα έτη υπηρεσίας.

Οι έκτακτοι καθηγητές διορίζονταν με Διάταγμα και έπρεπε να κατέχουν διδακτορικό δίπλωμα και να έχουν δημοσιευμένο ερευνητικό έργο. Σε περίπτωση κενής θέσης η Σχολή απεύθυνε πρόσκληση και οι υποψήφιοι είχαν δύο μήνες προθεσμία να υποβάλλουν τα δικαιολογητικά τους. Στη συνέχεια η Σχολή όριζε ένα καθηγητή ως εισηγητή, ο οποίος να μην έχει κανένα βαθμό συγγένειας με τους υποψηφίους. Με τα το πέρας ενός μηνός η Σχολή πραγματοποιούσε συνέλευση για να εξετάσει και να επικυρώσει ή να απορρίψει την γνώμη του εισηγητή, δηλαδή την λίστα των ικανών υποψηφίων που μπορούν να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό. Οι υποψήφιοι έπρεπε να αναπτύξουν το ερευνητικό τους

έργο ενώπιον της οικείας Σχολής και επίσης να αναπτύξουν δημόσια ένα επιστημονικό θέμα υπό μορφή διδασκαλίας. Τέλος μετά το πέρας του διαγωνισμού η Σχολή αποφασίζει επί πλειοψηφία του συνόλου και ανακοινώνει την απόφαση στον Υπουργό. Ο έκτακτος καθηγητής επικουρικής έδρας είχε θητεία πέντε ετών. Ο μισθός των έκτακτων καθηγητών που κατείχαν αυτοτελή έδρα ήταν ίσος με τα $\frac{3}{5}$ του μισθού του καθηγητή ενώ αν κατείχαν επικουρική έδρα ο μισθός τους ήταν ίσος με το $\frac{1}{2}$ του μισθού του καθηγητή. Οι διατάξεις συνταξιοδότησης που ίσχυαν για τους τακτικούς καθηγητές ίσχυαν και για τους έκτακτους καθηγητές. Έκτακτοι καθηγητές αυτοτελούς έδρας με δεκαετή υπηρεσία στην έδρα ή πενταετή υπηρεσία και συμπληρωμένο το 60 έτος της ηλικίας είχαν δικαίωμα εξέλιξης σε τακτικό καθηγητή μετά από απόφαση της Σχολής.

Ομότιμοι καθηγητές καθίστανται αυτοδικαίως μετά από δεκαετή υπηρεσία στη βαθμίδα του καθηγητή και αποχώρηση από το Πανεπιστήμιο σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου. Επίτιμοι καθηγητές καθίστανται δια διατάγματος μετά από απόφαση της γενικής συνελεύσεως των καθηγητών του Πανεπιστημίου οι τακτικοί καθηγητές που διέπρεψαν στην επιστήμη τους ή προσέφεραν πολύτιμες υπηρεσίες στο Πανεπιστήμιο.

Οι υφηγητές διοριζόταν για τη διδασκαλία μαθημάτων. Έπρεπε να είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και να έχουν παράγει πρωτότυπο ερευνητικό έργο. Ο υφηγητής υπέβαλλε στον Κοσμήτορα της οικείας του Σχολής τα δικαιολογητικά του και μετά η Σχολή όριζε εισηγητή ένα από τους τακτικούς και έκτακτους καθηγητές. Ο εισηγητής υπέβαλλε έκθεση στη Σχολή η οποία αποφάσιζε δια της απολύτου πλειοψηφίας αν ο υποψήφιος είναι ικανός να προσέλθει για τη δοκιμασία. Στη δοκιμασία ο υποψήφιος ανέπτυξε ενώπιον της Σχολής το έργο του καθώς και ένα θέμα που οριζόταν τυχαία από τη Σχολή. Η Σχολή δια της απολύτου πλειοψηφίας και σε περίπτωση θετικής ψήφου το αποτέλεσμα ανακοινωνόταν στον Υπουργό. Η θητεία είχε διάρκεια 3 έτη και ο μισός του υφηγητή ήταν αντίστοιχος του μισθού έκτακτου καθηγητή επικουρικής έδρας.

Κατώτερο Διδακτικό Προσωπικό

Όσον αφορά το κατώτερο διδακτικό προσωπικό αυτό αποτελούνταν από:

- Επιμελητές Κλινικής: Διορίζονταν με Διάταγμα μετά από απόφαση της Ιατρικής Σχολής η οποία προκύπτει από πρόταση του οικείου διευθυντή. Απαραίτητα προσόντα η κατοχή διδακτορικού τίτλου, η διετής εμπειρία ως βοηθός σε

κλινική Πανεπιστημίου και ηλικία μικρότερη των 40 ετών. Η θητεία τους ήταν 3ετής και μπορούσε να ανανεωθεί εφάπαξ για άλλη μια διετία μετά από απόφαση της Ιατρικής Σχολής και εφόσον έχει δημοσιεύσει κατά τη διάρκεια της θητείας του διδακτορική διατριβή.

- Επιμελητές Εργαστηρίου: Διορίζονταν με Διάταγμα μετά από απόφαση της οικείας Σχολής η οποία προκύπτει από πρόταση του διευθυντή του εργαστηρίου. Απαραίτητα προσόντα η κατοχή διδακτορικού τίτλου, η διετής εμπειρία ως βοηθός σε εργαστήριο Πανεπιστημίου. Η θητεία τους ήταν 4ετής και μπορούσε να ανανεωθεί για το ίδιο χρονικό διάστημα μετά από απόφαση της οικείας Σχολής και εφόσον έχει δημοσιεύσει κατά τη διάρκεια της θητείας του διδακτορική διατριβή.
- Η θέση του επιμελητή είναι ασυμβίβαστη με οποιαδήποτε άλλη θέση στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα. Επίσης δεν επιτρέπεται να διατηρούν εργαστήρια ή κλινικές ή να εργάζονται σε μη πανεπιστημιακή κλινική ή νοσοκομείο ως τακτικοί ιατροί ή να διδάσκουν φοιτητές επί αμοιβής. Ωστόσο επιτρέπεται η άσκηση διδασκαλίας εκτός Πανεπιστημίου μέχρι 8 ώρες την εβδομάδα. Οι επιμελητές κλινικών διορίζονται σε βαθμό γραμματέως υπουργείου, οι επιμελητές εργαστηρίων με πτυχίο σε βαθμό εισηγητή υπουργείου, οι επιμελητές εργαστηρίων με διδακτορικό δίπλωμα σε βαθμό τμηματάρχη υπουργείου. Ως επιμελητές κλινικής ή εργαστηρίου μπορούν να διορισθούν και έκτακτοι καθηγητές μετά από πρόταση του οικείου διευθυντού.
- Βοηθός σπουδαστηρίου: Διορίζονταν από τον Πρύτανη μετά από πρόταση του Διευθυντή του Σπουδαστηρίου ή του οικείου καθηγητή. Ο υποψήφιος έπρεπε να κατέχει ομότιμο πτυχίο και να μην έχει συμπληρώσει το 30ο έτος της ηλικίας του. Η θητεία τους ήταν 3ετής και μπορούσε να ανανεωθεί εφάπαξ για άλλη μια τριετία από τον Πρύτανη μετά από σχετική εισήγηση του Διευθυντή.
- Βοηθός κλινικής: Διορίζονταν από τον Πρύτανη μετά από πρόταση του Διευθυντή της Κλινικής οι πτυχιούχοι ηλικίας κάτω των 30 ετών, της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου ή αναγνωρισμένου ισότιμου Πανεπιστημίου. Η θητεία τους ήταν 3ετής και μπορούσε να ανανεωθεί για 2 ακόμα χρόνια

- Βοηθός εργαστηρίου: Διορίζονταν από τον Πρύτανη μετά από πρόταση του Διευθυντή του Εργαστηρίου. Η θητεία τους ήταν 3ετής και μπορούσε να ανανεωθεί μετά από πρόταση του Διευθυντή του Εργαστηρίου. Ωστόσο για να ανανεωθεί οι θητεία των μη πτυχιούχων έπρεπε στο διάστημα αυτό να είχαν λάβει το πτυχίο τους και οι πτυχιούχοι το διδακτορικό του τίτλο. Η θητεία τους μπορούσε να ανανεωθεί ως το 65ο έτος της ηλικίας τους. Οι βοηθοί εργαστηρίων με πτυχίο διορίζονταν και εξελίσσονταν σύμφωνα με τις βαθμίδες ενός γραμματέως σε υπουργείο ενώ όσοι δεν είχαν πτυχίο λάμβαναν το μισθό γραφέως υπουργείου.
- Παρασκευαστής εργαστηρίου: Διορίζονταν από τον Πρύτανη μετά από πρόταση του Διευθυντή του Εργαστηρίου. Η θητεία τους μπορούσε να ανανεωθεί ως το 65ο έτος της ηλικίας τους.
- Διδάσκαλοι: Οι διδάσκαλοι ορίζονταν από τον Πρύτανη. Απαραίτητο προσόν η ύπαρξη πτυχίου διδασκάλου του οικείου μαθήματος. Η θητεία τους ήταν τριετής και ήταν δυνατή η ανανέωση τους μετά από απόφαση του Πρύτανη ως το 65ο έτος της ηλικίας τους. Ο μισθός τους ήταν αντίστοιχος των βοηθών εργαστηρίων εκτός αν καθορίζεται διαφορετικά στη σύμβαση πρόσληψης τους.

Φοιτητές και ακροατές του Πανεπιστημίου

Για να εγγραφεί κάποιος ως φοιτητής στο Πανεπιστήμιο απαραίτητο προσόν ήταν η κατοχή πτυχίου μέσης εκπαίδευσης. Ο αριθμός των φοιτητών κάθε Σχολής οριζόταν με Διάταγμα μετά από γνωμοδότηση της Συγκλήτου. Φοιτητές που είχαν αποβληθεί από άλλο Πανεπιστήμιο ή άλλη Σχολή δε δύναται να εγγραφούν στο Πανεπιστήμιο. Ο υποψήφιος φοιτητής κατέθετε στη γραμματεία τους τίτλους σπουδών του τους οποίους εξέταζε τριμελής επιτροπή. Σε περίπτωση αποδοχής του ο φοιτητής υποσχόταν δια χειραψίας με τον Πρύτανη και παρουσία του Κοσμήτορα ότι θα τηρήσει τους νόμους του Πανεπιστημίου και λάμβανε το δελτίο αναγνωρίσεως ως φοιτητή, βιβλιάριο σπουδών αντίτυπο του γενικού οδηγού των φοιτητών και αντίτυπου του ειδικού οδηγού των φοιτητών της οικείας Σχολής. Με τη απόκτηση του πτυχίου ο φοιτητής επέστρεφε το βιβλιάριο σπουδών.

Ο φοιτητής δεν είχε δικαίωμα εγγραφής σε δύο Σχολές αλλά είχε δικαίωμα μεταγραφής από τη μια Σχολή στην άλλη. Οι εγγραφές των φοιτητών άρχιζαν 1η Οκτωβρίου και

έληγαν την 31η του ιδίου μηνός. Κάθε έτος και το μήνα Οκτώβριο γινόταν και οι ανανέωση της εγγραφής.

Οι φοιτητές είχαν υποχρέωση να τηρούν τις διατάξεις του Πανεπιστημίου. Είχαν δικαίωμα να απευθυνθούν εγγράφως αίτημα είτε στον Κοσμήτορα είτε στον Πρύτανη της Σχολής. Αν ένας φοιτητής παραβίαζε τις Πανεπιστημιακές διατάξεις ή διατάρασσε την τάξη και ησυχία του Πανεπιστημίου τιμωρούνταν πειθαρχικώς (πχ επίπληξη, προσωρινή αποβολή, αποβολή για ένα Πανεπιστημιακό έτος, αποβολή από το Πανεπιστήμιο). Η ποινές επιβάλλονταν είτε από το Πρύτανη είτε το Πειθαρχικό Συμβούλιο και ο φοιτητής είχε δικαίωμα να προσφύγει στη Σύγκλητο εντός 10 ημερών από την ανακοίνωση της ποινής. Κάθε Σχολή διατηρούσε αναλυτικό φάκελο του φοιτητή ο οποίος περιλάμβανε τους τίτλους σπουδών του, η πληρωμή των διδάκτρων, οι επιδόσεις του στα μαθήματα και η διαγωγή του, οι υποτροφίες που έχει λάβει καθώς και οι ποινές που του έχουν επιβληθεί.

Για τη διεξαγωγή φοιτητικών συνελεύσεων απαιτούνταν η άδεια από το Πρύτανη, ο οποίος όριζε και το χώρο πραγματοποίησης της εντός του Πανεπιστημίου. Η σύσταση φοιτητικών σωματείων έπρεπε να γνωστοποιηθεί αρχικά στον Πρύτανη, σύμφωνα με το νόμο για τα σωματεία και να κατατεθεί το καταστατικό του σωματείου. Ο Πρύτανης είχε την εποπτεία των φοιτητικών σωματείων αλλά μπορούσε να αναθέσει την εποπτεία ενός ή περισσότερων σωματείων σε κάποιον καθηγητή.

Οι φοιτητές για λόγους πρακτικούς εξέλεγαν κάθε Νοέμβριο μια φοιτητική αντιπροσωπεία για την κάθε Σχολή. Ο αριθμός των μελών της φοιτητικής αντιπροσωπείας οριζόταν από την Σύγκλητο για την κάθε Σχολή ανάλογα με τον αριθμό των φοιτητών. Η φοιτητική αντιπροσωπεία τελούσε υπό την επίβλεψη καθηγητή, υφηγητή ή γραμματέως που όριζε η Σύγκλητος για διάστημα τριών ετών.

Η ιδιότητα του φοιτητή έληγε λόγω: α) καθυστέρησης ανανέωσης της εγγραφής, β) λήψης αποφοιτηρίου, γ) αποβολής και δ) παρόδου 2 Πανεπιστημιακών ετών από τη συμπλήρωση του ορισμένου χρόνου φοιτήσεως.

Ο ακροατής έπρεπε να έχει συμπληρώσει το 17ο έτος της ηλικίας του και να έχει έγγραφη άδεια από ένα τουλάχιστον καθηγητή για να παρακολουθήσει μαθήματα για ένα ακαδημαϊκό έτος. Όλοι οι ακροατές καταγράφονταν στο βιβλίο ακροατών. Ο Πρύτανης είχε δικαίωμα να διαγράψει ακροατή σε περίπτωση που επιδείκνυε απρεπή συμπεριφορά.

Διδασκαλία, φοίτηση και εξετάσεις

Η διδασκαλία άρχιζε την 11η Οκτωβρίου και έληγε την 20η Μάιου. Πραγματοποιούνταν στις αίθουσες του Πανεπιστημίου και των παραρτημάτων και αν απαιτούταν εκτός της Σχολής αλλά εντός των Αθηνών. Τα μαθήματα καθώς και οι κλινικές και εργαστηριακές ασκήσεις ήταν υποχρεωτικά ή προαιρετικά. Οι τακτικοί και έκτακτοι καθηγητές των αυτοτελών εδρών υποχρεούταν να διδάσκουν τουλάχιστον 5 ώρες την εβδομάδα ενώ οι έκτακτοι καθηγητές επικουρικών εδρών 4 ώρες την εβδομάδα. Οι έμμισθοι υφηγητές δίδασκαν 4 ώρες την εβδομάδα ενώ οι επίτιμοι είχαν το δικαίωμα να διδάσκουν ελεύθερα το αντικείμενο της διδασκαλίας του αφού το είχαν ανακοινώσει στο Κοσμήτορα και είχε ενταχθεί στο πρόγραμμα. Ο κανονισμός του Πανεπιστημίου επέτρεπε την πλήρωση μαθημάτων που δεν πραγματοποιούνταν λόγω κενής θέσης σε καθηγητή οικείου μαθήματος. Οι καθηγητές μπορούν να διδάξουν και προαιρετικά μαθήματα σχετικά με το αντικείμενο τους αλλά και ειδικά μαθήματα μετά από έγκριση της Σχολής. Για τη διδασκαλία των ειδικών μαθημάτων οι φοιτητές πλήρωναν δίδακτρα στο ταμείο του Πανεπιστημίου υπέρ του διδάσκοντος. Ειδικά μαθήματα μπορούσαν να διδάξουν και οι υφηγητές, οι επιμελητές εργαστηρίων και κλινικών μετά την έγκριση της Σχολής. Στο Πανεπιστήμιο μπορούσαν να διδάξουν ειδικά μαθήματα και καθηγητές από άλλα αναγνωρισμένα Πανεπιστήμια ή μέλη Ακαδημιών μετά από πρόταση της Σχολής και έγκριση της Συγκλήτου. Τα τεχνικά μαθήματα που διδάσκονταν στο Πανεπιστήμιο ορίζονταν από τη Σύγκλητο. Η παρακολούθηση των μαθημάτων επιτρεπόταν μόνο στους φοιτητές και τους ακροατές. Οποιοσδήποτε άλλος ήθελε να παρακολουθήσει χρειαζόταν την άδεια του καθηγητή του μαθήματος.

Η φοίτηση στην Θεολογική, Νομική, Φιλοσοφική και Φυσικομαθηματική Σχολή διαρκούσε 4 έτη ενώ στην Ιατρική 6 έτη. Σε περίπτωση μεταγραφής από άλλο Πανεπιστήμιο (πχ. το ΕΜΠ) το έτος φοιτήσεως καθορίζονταν από την οικεία Σχολή με βάση τα μαθήματα που είχε παρακολουθήσει καθώς και τις εξετάσεις που είχε δώσει ο φοιτητής. Για κάθε έτος φοίτησης οι φοιτητές και ακροατές έπρεπε να καταβάλλουν τα νόμιμα δίδακτρα. Τα μαθήματα όπως και οι κλινικές ασκήσεις ήταν υποχρεωτικά. Μάθημα για το οποίο δεν υπήρχε ειδική καθηγητική έδρα δεν ήταν υποχρεωτικό. Η διδασκαλία ενός υποχρεωτικού μαθήματος δεν έπρεπε να ξεπερνάει το ένα ακαδημαϊκό έτος. Οι υποχρεωτικές ώρες παρακολούθησης υποχρεωτικών παραδόσεων και φροντιστηριακών ασκήσεων δεν έπρεπε να ξεπερνάνε τις 30 ώρες εβδομαδιαίως ενώ για

την Ιατρική Σχολή της 36 ώρες. Αν ο αριθμός των φοιτητών στις εργαστηριακές ασκήσεις ξεπερνούσε ένα όριο (100 φοιτητές) ο υπεύθυνος καθηγητής είχε δικαίωμα να προχωρήσει στο σχηματισμό όσων τμημάτων θεωρούσε απαραίτητα και να αναθέσει στους επικουρικούς καθηγητές ή τους υφηγητές τη διδασκαλία. Οι φοιτητές ήταν υποχρεωμένοι να καταβάλλουν χρηματική εγγύηση για τα όργανα που χρησιμοποιούσαν. Οι φοιτητές που ήθελαν να παρακολουθήσουν προαιρετικά μαθήματα έπρεπε να το δηλώσουν στον υπεύθυνο καθηγητή ώστε να συμπεριληφθεί αναφορά στο βιβλίο σπουδών τους. Οι φοιτητές που δεν παρακολουθούσαν τις υποχρεωτικές ασκήσεις αποκλειόταν από τις εξετάσεις και υποχρεούνταν να επαναλάβουν τα μαθήματα τους έτους. Όποια άτομα διατάρασσαν την ησυχία του μαθήματος και δεν έφεραν πανεπιστημιακό δελτίο συλλαμβάνονταν από τον κλητήρα και παραδίδονταν στην Αστυνομία μετά από εντολή του διδάσκοντος καθηγητή, του Κοσμήτορα ή του Πρύτανη.

Οι εξετάσεις ήταν γραπτές, προφορικές ή γραπτές και προφορικές μαζί όπως όριζε η Σχολή. Υπεύθυνος για τη βαθμολόγηση ήταν ο καθηγητής του μαθήματος. Οι βαθμοί των εξετάσεων καταγράφονταν στο βιβλίο της Σχολής καθώς και στο βιβλιάριο σπουδών του φοιτητή. Οι εξετάσεις διεξάγονταν από την 25η Μαΐου μέχρι την 5η Ιουνίου κάθε Πανεπιστημιακού έτους. Ο φοιτητής που αποτύγχανε στις εξετάσεις έπρεπε να επαναλάβει τα μαθήματα του έτους. οι επαναληπτικές εξετάσεις διεξάγονταν από την 1η ως την 10η Οκτωβρίου του επομένου Πανεπιστημιακού έτους. Για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις οι φοιτητές θα έπρεπε να έχουν καταβάλλει τα νόμιμα δίδακτρα.

Πτυχία, Διδακτορικά διπλώματα και Ενδεικτικά

- Πτυχία: Οι σχολές του Πανεπιστημίου απένειμαν τα εξής πτυχία: α) η Θεολογική το πτυχίο της Θεολογίας, β) η Νομική το πτυχίο της Νομικής και το πτυχίο των Πολιτικών και Οικονομικών Σπουδών, γ) η Ιατρική το πτυχίο της Ιατρικής, δ) η Φιλοσοφική το πτυχίο της Φιλολογίας και το Ιστορικό και Αρχαιολογικό πτυχίο και τέλος ε) η Φυσικομαθηματική Σχολή το πτυχίο των Μαθηματικών, των Φυσικών Επιστημών, της Χημείας, της Φαρμακευτικής και της Φυσιογνωσίας και Γεωγραφίας. Για την απονομή του πτυχίου ο φοιτητής θα έπρεπε να είχε περάσει με επιτυχία τις πτυχιακές εξετάσεις. Οι εξετάσεις ήταν πρακτικές (για τις Σχολές που είχαν εργαστηριακή ή κλινική άσκηση), προφορικές και γραπτές. Για τη συμμετοχή στις προφορικές και γραπτές

εξετάσεις απαραίτητη προϋπόθεση ήταν η επιτυχία στις πρακτικές εξετάσεις ενώ για τη συμμετοχή στις προφορικές εξετάσεις απαραίτητη προϋπόθεση ήταν η επιτυχία στις γραπτές εξετάσεις. Η βαθμολογία της εξέτασης βασιζόταν στη κλίμακα του 10 και ο φοιτητής έπρεπε να έχει βαθμό μεγαλύτερο του 5 ώστε να θεωρηθεί επιτυχημένη η εξέταση. Το 5 ήταν η βάση για όλες τις εξετάσεις είτε πρακτικές, είτε γραπτές, είτε προφορικές. Ο τελικός βαθμός των πτυχιακών εξετάσεων αποτελούταν από το μέσο όρο της βαθμολογίας στις πρακτικές, γραπτές και προφορικές. Ο βαθμός αυτός αναγράφονταν στο βιβλιάριο σπουδών και στο πτυχίο. Μετά την επιτυχία στις πτυχιακές εξετάσεις η καθομολόγηση του φοιτητή πραγματοποιούταν παρουσία του Κοσμήτορα και του Πρύτανη. Τα πτυχία του Πανεπιστημίου παρείχαν στους κατόχους το δικαίωμα εξασκήσεως επαγγέλματος ή διορισμού σε δημόσια θέση.

- Διδακτορικά διπλώματα: Οι Σχολές του Πανεπιστημίου απένεμαν τους εξής διδακτορικούς τίτλους: α) η Θεολογική δίπλωμα διδάκτορος της Θεολογίας, β) η Νομική το δίπλωμα διδάκτορος της Νομικής και το δίπλωμα διδάκτορος των Πολιτικών και Οικονομικών Σπουδών, γ) η Ιατρική το δίπλωμα διδάκτορος της Ιατρικής, δ) η Φιλοσοφική το δίπλωμα διδάκτορος της Φιλοσοφίας και τέλος ε) η Φυσικομαθηματική Σχολή το δίπλωμα διδάκτορος της Φαρμακευτικής, το δίπλωμα διδάκτορος Φυσιογνωστικών Επιστημών και το δίπλωμα διδάκτορος των Μαθηματικών Επιστημών. Για την αναγόρευση απαραίτητη ήταν η συγγραφή πρωτότυπης διδακτορικής διατριβής στην ελληνική γλώσσα. Ο υποψήφιος διδάκτωρ υπέβαλλε τη διατριβή στη Σχολή σε τρία αντίτυπα. Στη διατριβή πρέπει να αναφέρονται οι πηγές και η βιβλιογραφία που χρησιμοποίησε ο συγγραφέας καθώς και αναφορά στο πως συμβάλλει η παρούσα διατριβή στη προαγωγή της επιστήμης. Η Σχολή όριζε έναν τακτικό ή έκτακτο καθηγητή ως εισηγητή της διατριβής ο οποίος έπρεπε μέσα σε διάστημα 2 μηνών να υποβάλλει την εισήγηση του στους καθηγητές της Σχολής. Αν η Σχολή εγκρίνει τη διατριβή ο υποψήφιος την τυπώνει σε 100 αντίτυπα και την παραδίδει στη Σχολή. Στη συνέχεια ο υποψήφιος υποστηρίζει τη διατριβή σε δημόσια δοκιμασία παρουσία των τακτικών και έκτακτων καθηγητών και η Σχολή κρίνει τον υποψήφιο επιτυχόντα και του απονέμει το βαθμό καλώς, λίαν καλώς ή άριστα κατά απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Η αναγόρευση γίνεται δημόσια παρουσία του Κοσμήτορα της οικείας Σχολής και

του Πρυτάνεως. Τιμής ένεκεν και μετά από πρόταση τουλάχιστον δύο καθηγητών της Σχολής, αναγορεύονται διδάκτορες (επίτιμοι διδάκτορες) Έλληνες και ξένοι οι διέπρεψαν στην επιστήμη ή προσέφεραν πολύτιμες υπηρεσίες στο Έθνος ή το Πανεπιστήμιο. Η αναγόρευση γίνεται δημόσια παρουσία του Πρυτάνεως, του Κοσμήτορα και των καθηγητών της οικείας Σχολής.

- Ενδεικτικά: Οι Σχολές του Πανεπιστημίου απένειμαν στους φοιτητές και στους ακροατές επαγγελματικά ενδεικτικά, τα οποία συνοδευόταν με επαγγελματικά δικαιώματα και δυνατότητα διορισμού σε δημόσια θέση. Ενδεικτικά ευδοκιμήσεως απονέμονταν και σε φοιτητές που είχαν ολοκληρώσει τα μαθήματα της Σχολής αλλά δε συμμετείχαν στις εξετάσεις. Τα ενδεικτικά παρέχονταν μετά από επιτυχή εξέταση από τριμελή επιτροπή που αποτελούνταν από έκτακτους ή τακτικούς καθηγητές με αυτοτελή έδρα.

2.5.3. Ανάπτυξη

Η περιουσία του Πανεπιστημίου

Η Σύγκλητος και το Οικονομικό Συμβούλιο ασκούσαν τη διοίκηση της περιουσίας του Πανεπιστημίου. Το Οικονομικό Συμβούλιο διαχειρίζονταν τα κληροδότεια και τις δωρεές και επέβλεπε τις οικονομικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου. Το Συμβούλιο ήταν πενταμελές. Τα δύο μέλη διατελούσαν ή είχαν διατελέσει διοικητές ή υποδιοικητές της Τράπεζας της Ελλάδος ή της Εθνικής Τράπεζας, και τα υπόλοιπα 3 ήταν τακτικοί καθηγητές, ένας εκ των οποίων προερχόταν από τη Νομική Σχολή. Η θητεία του ήταν πενταετής. Πέντε ακόμα καθηγητές (2 εκ των οποίων από τη Νομική Σχολή) ήταν τα αναπληρωματικά μέλη. Το Οικονομικό Συμβούλιο έκανε προτάσεις διαχείρισης της περιουσίας του Πανεπιστημίου στη Σύγκλητο όπως για την μίσθωση των ακινήτων του Πανεπιστημίου, την αγορά ή πώληση των ακινήτων, τη διαχείριση των κεφαλαίων και των δανείων κτλ. Στις ευθύνες του Συμβουλίου υπαγόταν ακόμα η άσκηση αγωγών μετά από γνωμοδότηση του νομικού σύμβουλου και οι προμήθειες και παραγγελίες του Πανεπιστημίου και των παραρτημάτων του. Για την εκτέλεση έργων αποφάσιζε το Οικονομικό Συμβούλιο τους όρους του Δημοσίου Διαγωνισμού μετά την έγκριση της Συγκλήτου. Η ακίνητη περιουσία του Πανεπιστημίου καταγράφονταν σε κτηματολόγιο

ενώ τα αντικείμενα του σε βιβλίο απογραφής. Το Πανεπιστήμιο απαλλάσσονταν από κάθε είδους φόρου ή εισφοράς.

Το οικονομικό έτος του Πανεπιστημίου άρχιζε την 1η Σεπτεμβρίου εκάστου έτους και έληγε την 31η Αυγούστου του επόμενου έτους. Τον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου συνέτασσε το Οικονομικό Συμβούλιο και ψηφιζόταν από την Σύγκλητο. Στη συνέχεια ο Πρύτανης κατέθετε το προϋπολογισμό στον υπουργό. Προληπτικό έλεγχο των εξόδων του Πανεπιστημίου τελούσε το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το Πανεπιστήμιο χορηγούσε βοηθήματα, υποτροφίες και βραβεία. Τα βοηθήματα τα χορηγούσε σε άπορους φοιτητές του Πανεπιστημίου, οι οποίοι διακρίνονταν στην Σχολή που φοιτούσαν. Το βοήθημα συνίστανται στην απαλλαγή του φοιτητή από τα δίδακτρα και τα εξέταστρα. Οι υποτροφίες χορηγούνταν σε άπορους φοιτητές του Πανεπιστημίου οι οποίοι έχουν διακριθεί από τις επιδόσεις τους και συνίστανται στη καταβολή μηνιαίου χρηματικού ποσού από το ταμείο του Πανεπιστημίου. Υποτροφίες χορηγούνταν και σε υποψήφιους διδάκτορες. Τα βραβεία απονέμονταν μετά από απόφαση της Σχολής σε υποψήφιους διδάκτορες για τη διδακτορική τους διατριβή και συγκεκριμένα για την εκτύπωση των ανάτυπων της διατριβής και στους φοιτητές που διαπρέπουν στους επιστημονικούς και συγγραφικούς διαγωνισμούς.

Αυτό το Προσχέδιο Νόμου είχε καθοριστική συμβολή στην όλη λειτουργία του Εθνικού Πανεπιστημίου, του μετέπειτα ΕΚΠΑ (1937), καθώς επίσης και σε αυτή του νεοϊδρυθέντος ΑΠΘ. Οίκοθεν νοείται ότι αποτέλεσε την σταθερή θεσμική βάση και των άλλων δύο Πανεπιστημίων που ιδρύθηκαν το 1964, αυτά των Ιωαννίνων και Πατρών. Γίνεται έτσι αντιληπτό ότι, το Προσχέδιο Νόμου ήταν στην κυριολεξία όχι μόνο θεσμικό έρισμα αλλά και τεκμήριο, ιστορικό θα λέγαμε σήμερα, προκειμένου να κατανοήσουμε την πορεία της Ελληνικής Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης.

2.6. Σύγκριση με το σημερινό μοντέλο Λειτουργίας των ΑΕΙ

Σε σχέση με το Νόμο 4009/2011 μπορούμε να κάνουμε τις εξής παρατηρήσεις:

- Διοίκηση: Την εποπτεία των ΑΕΙ συνεχίζει να ασκεί το Κράτος μέσω του Υπουργείου Παιδείας. Στη Διοίκηση του Πανεπιστημίου συμμετέχει και το Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από 15 μέλη (αν ο αριθμός των καθηγητών πρώτης βαθμίδας

είναι μικρότερος των 50, τα μέλη του Συμβουλίου είναι 11). Τα μέλη του Συμβουλίου είναι εσωτερικά (μέλη του ιδρύματος), εξωτερικά και ένας εκπρόσωπος των φοιτητών. Το Συμβούλιο Ιδρύματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού:

α) τη χάραξη στρατηγικής για την ανάπτυξη του ιδρύματος σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και τη διαμόρφωση της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας του στο πλαίσιο της αποστολής και της πορείας του μετά από εισήγηση της Συγκλήτου,

β) τη γενική εποπτεία και τον έλεγχο της λειτουργίας του ιδρύματος σύμφωνα με τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό,

γ) την έγκριση της πρότασης για την έκδοση και αναθεώρηση του Οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 5 (του Ν. 4009),

δ) την έγκριση και αναθεώρηση του Εσωτερικού Κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 6 (του Ν. 4009),

ε) την ανάληψη πρωτοβουλιών για τη σύνδεση του ιδρύματος με την κοινωνία και την οικονομία, καθώς και τη συμβολή του στην ανάπτυξη της χώρας,

στ) τον καθορισμό των κατευθύνσεων για την ανάπτυξη του ιδρύματος, στη βάση των οποίων ο πρύτανης καταρτίζει το σχέδιο συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού, την έγκριση των σχεδίων αυτών και την παρακολούθηση και τον έλεγχο της υλοποίησης των συμφωνιών σε ετήσια βάση,

ζ) την έγκριση του ετήσιου τακτικού οικονομικού προϋπολογισμού και των τροποποιήσεών του, του τελικού οικονομικού απολογισμού του ιδρύματος, καθώς και του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων που αφορά το ίδρυμα,

η) την έγκριση του ετήσιου προγραμματισμού και απολογισμού για την αξιοποίηση της περιουσίας του ιδρύματος,

θ) την έγκριση του ετήσιου απολογισμού των δραστηριοτήτων και της εν γένει λειτουργίας του ιδρύματος,

ι) την παύση κοσμητόρων από τα καθήκοντά τους,

ια) την εποπτεία του νομικού πρόσωπου ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που προβλέπεται στο άρθρο 58 (του Ν. 4009), την επιλογή των μελών του διοικητικού συμβουλίου και του διευθύνοντος συμβούλου του και την παύση τους από τα καθήκοντά τους,

ιβ) τη συγκρότηση επιτροπών για τη μελέτη ή διεκπεραίωση θεμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του και,

ιγ) τον ορισμό ή μη διδασκτρων και του ύψους τους για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του ιδρύματος, ύστερα από γνώμη του Κοσμήτορα της αντίστοιχης σχολής.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της αξιολόγησης και διαφάνειας της λειτουργίας του ιδρύματος, λειτουργεί Μονάδα Διασφάλισης της Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π) η οποία έχει σκοπό τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας του έργου των υπηρεσιών του ιδρύματος καθώς και την εφαρμογή των αρχών, κατευθύνσεων και οδηγιών της Αρχής Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π). Επίσης, τα ΑΕΙ οφείλουν να παρέχουν στο διαδικτυακό τους τόπο κάθε δυνατή πληροφόρηση σχετικά με τα διοικητικά τους όργανα και τις αποφάσεις τους, τις πηγές και τη διαχείριση των πόρων, το προσωπικό, τις παρεχόμενες υπηρεσίες κλπ.

Ο Γραμματέας του Ιδρύματος είναι ο προϊστάμενος του Διοικητικού Προσωπικού ενώ τα μέλη του διοικητικού προσωπικού ασκούν τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη όλων των υπηρεσιών του ιδρύματος, όπως αυτές καθορίζονται στον Οργανισμό του Ιδρύματος.

Εκπαίδευση: Όργανα της κάθε Σχολής είναι ο Κοσμήτορας και η Συνέλευση των Καθηγητών όπως και στον Οργανισμό του 1932 όμως έχει προστεθεί και η Κοσμητεία η οποία αποτελείται από τον Κοσμήτορα, τους Διευθυντές των Τμημάτων και έναν εκπρόσωπο των φοιτητών της Σχολής χωρίς όμως να έχει δικαίωμα ψήφου. Τα Όργανα του Τμήματος είναι ο Διευθυντής και η συνέλευση. Το διδακτικό έργο στα ΑΕΙ το ασκούν καθηγητές οι οποίοι διακρίνονται σε καθηγητές πρώτης βαθμίδας, αναπληρωτές καθηγητές και επίκουρους καθηγητές. Υπάρχουν κάποιες διαφοροποιήσεις όσον αφορά τη διάρκεια θητείας και την εξέλιξη των καθηγητών σε σχέση με τον Οργανισμό του 1932, ωστόσο παραμένει σε βασικά πλαίσια η ιεραρχία και οι ευθύνες που φέρει η κάθε βαθμίδα καθώς επίσης και το ύψος των προϋποθέσεων και προσόντων που απαιτούνται για την κατάληψη της αντίστοιχης βαθμίδας. Στο διδακτικό και ερευνητικό έργο συνεπικουρούν

και τα μέλη του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π) ενώ τα μέλη του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π) παρέχουν εξειδικευμένες τεχνικές εργαστηριακές υπηρεσίες και συμβάλουν στην αρτιότερη εκτέλεση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου των Σχολών. Οι σπουδές διαρθρώνονται σε τρεις κύκλους: Α) στον πρώτο κύκλο σπουδών και την παρακολούθηση ενός προγράμματος σπουδών ο οποίος ολοκληρώνεται με την απονομή τίτλου σπουδών, β) στον δεύτερο κύκλο σπουδών που συνίσταται στην παρακολούθηση μεταπτυχιακών σπουδών και ολοκληρώνεται με τη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης και γ) στον τρίτο κύκλο ο οποίος συνίσταται στην παρακολούθηση προγράμματος διδακτορικών σπουδών, περιλαμβάνει την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και ολοκληρώνεται μετά την πάροδο κατ' ελάχιστον τριών ετών, με την απονομή διδακτορικού διπλώματος. Σε σχέση με τον Οργανισμό του 1932 έχει προστεθεί πλέον στην Εκπαίδευση ο Μεταπτυχιακός Τίτλος Σπουδών ως ένας τίτλος που προσφέρει επιπλέον εξειδίκευση σε ένα συγκεκριμένο αντικείμενο χωρίς ωστόσο να αποτελεί προσόν για κατάληψη θέσης καθηγητή σε ΑΕΙ ή ΤΕΙ όπως το Διδακτορικό Δίπλωμα.

Ανάπτυξη: Όπως και στον Οργανισμό του 1932 έτσι και στο Νόμο 4009/2011 ορίζεται η προέλευση των πόρων των ΑΕΙ (κρατική χρηματοδότηση, χρηματοδοτήσεις, δωρεές, κληροδοτήματα) καθώς και τα υπεύθυνα όργανα για τη διαχείριση τους. Η Έρευνα πλέον παίζει πολύ σημαντικό ρόλο για την βιωσιμότητα των ΑΕΙ καθώς αποτελεί ένα εργαλείο για την ανάδειξη του εκάστοτε ιδρύματος σε εθνικό και διεθνές επίπεδο στις λίστες αξιολόγησης.

Έρευνα: Στον Οργανισμό του 1932 δεν γίνεται αναφορά για τον σημαντικό ρόλο της Έρευνας στην ανάπτυξη του Πανεπιστημίου. Τονίζει τη σημαντική προσφορά των Διδακτορικών Διπλωμάτων και την συμβολή τους στην καινοτομία και την προσφορά στην Εκπαίδευση καθώς και τον ρόλο των Κλινικών και Εργαστηριακών μαθημάτων. Ωστόσο, ο διττός ρόλος των ΑΕΙ ως κέντρα εκπαίδευσης και παραγωγής έρευνας αναπτύχθηκε και τονίστηκε με τη πάροδο των χρόνων και τη σημαντική τεχνολογική πρόοδο που επιτεύχθηκε τον 19ο αιώνα. Έτσι, στο Νόμο 4009/2011 υπάρχουν συγκεκριμένα άρθρα που αναφέρονται στη συνεργασία των ΑΕΙ και των ερευνητικών κέντρων, τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε) για την διαχείριση των κονδυλίων έρευνας. Συνολικά ο Νόμος 4009/2011 τονίζει ιδιαίτερος το ρόλο της Έρευνας στη λειτουργία των ΑΕΙ κάτι το οποίο δε καταγράφεται στον Οργανισμό του 1932.

Δημόσιες Σχέσεις: Τόσο στον Οργανισμό του 1932 όσο και στο Νόμο 4009/2011 δε γίνεται άμεση αναφορά στο ρόλο των Δημοσίων Σχέσεων για τη λειτουργία των ΑΕΙ. Ωστόσο, στο Νόμο 4009/2011 υπάρχει αναφορά στα προγράμματα σπουδών συνεργασίας με ΑΕΙ της αλλοδαπής (Άρθρο 41) των οποίων η διαχείριση αναλαμβάνεται από την υπηρεσία των Δημοσίων Σχέσεων.

Συμπέρασμα

Συνοψίζοντας, παρατηρούμε ότι η μαζική ίδρυση των ΑΕΙ στην Ελλάδα ξεκίνησε το 1984 και σε μικρό χρονικό διάστημα ιδρύθηκαν δεκατέσσερα ΑΕΙ. Επίσης τα παλαιότερα ΑΕΙ αναπτύχθηκαν ακόμη περισσότερο και απέκτησαν επιπλέον τμήματα, προσωπικό και φοιτητές. Η εν λόγω ανάπτυξη δημιούργησε νέες ανάγκες στη λειτουργία των ΑΕΙ με επιβεβλημένη την αναπροσαρμογή του θεσμικού πλαισίου.

Κεφάλαιο 3. ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΑ ΑΕΙ

Στο παρόν κεφάλαιο γίνεται αρχικά μία σύντομη ανασκόπηση της εξέλιξης των ΤΠΕ και στη συνέχεια μελετάται η διείσδυσή τους στα ΑΕΙ, και ο τρόπος χρήσης τους στην εκπαίδευση, την έρευνα, τη διοίκηση και τις δημόσιες σχέσεις.

3.1. Η εξέλιξη των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών

Η τεχνολογία υπήρξε ανέκαθεν αρωγός της εκπαίδευσης και ιδιαίτερα της ανώτατης. Ιστορικά η μετάδοση της γνώσης διεκπεραιωνόταν αποκλειστικά από τον δάσκαλο, από γενιά σε γενιά. Με την ανακάλυψη της τυπογραφίας από τον Γουτεμβέργιο περί το 1455, η καταχώρηση της γνώσης κατέστη δυνατή και το βιβλίο κατέστη το κύριο εργαλείο για την μετάδοσή της (Παγγέ, 2016, Konstantakis et.al., 2010; Tsirigotis, 2010). Με την πάροδο των χρόνων, και ενώ η πρόοδος της τεχνολογίας σημείωνε άνοδο, επιπλέον τεχνολογικά μέσα επιστρατεύθηκαν στην υπηρεσία της εκπαίδευσης. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε τις εκπαιδευτικές εκπομπές στο ραδιόφωνο και αργότερα στην τηλεόραση. Η ηλεκτρονική επανάσταση ξεκίνησε περίπου τη δεκαετία του 1940 με τη δημιουργία των πρώτων υπολογιστικών συστημάτων η οποία είδε μεγάλη ανάπτυξη κατά τη διάρκεια του Β΄ παγκοσμίου πολέμου. Αρχικά σκοπός της κατασκευής τους ήταν η ταχεία εκτέλεση αριθμητικών υπολογισμών, για τη επίλυση σημαντικών προβλημάτων της εποχής.

Οι Η/Υ συνέβαλαν στην αποκρυπτογράφηση κωδικοποιημένων μηνυμάτων, στην ολοκλήρωση των ραντάρ με οπλικά συστήματα (Mindell, 2000), στον υπολογισμό της κρίσιμης μάζας (Serber, 1992) για την αλυσιδωτή πυρηνική αντίδραση του ουρανίου, και σε σωρεία άλλων προβλημάτων.

Αρχικά οι Η/Υ ήταν ογκώδεις, δαπανηροί και η πρόσβαση του κοινού σε αυτούς ήταν περιορισμένη. Στα τέλη του 1970 άρχισε η εποχή της σμίκρυνσης (miniaturization) με χρήση ολοκληρωμένων κυκλωμάτων (IC) και οι πρώτοι μικροϋπολογιστές με σημαντικά μικρότερο κόστος άρχισαν να γίνονται διαθέσιμοι και προσιτοί στους πολίτες. Αυτή η εξέλιξη έδωσε μεγάλη ώθηση στη διάδοση των Η/Υ και έκτοτε παρατηρήθηκε μια αλματώδης ανάπτυξη.

Η μεταφορά των δεδομένων αρχικά από έναν Η/Υ σε άλλον, γινόταν με διάτρητες κάρτες, μαγνητικές ταινίες και αργότερα με δίσκους, δισκέτες, CDs, DVDs, USB sticks.

Σήμερα το μεγάλο μέρος της μετάδοσης γίνεται δικτυακά και τα πρωτόκολλα μετάδοσης της πληροφορίας έχουν εξελιχθεί και προσφέρουν ευκολία, ταχύτητα και ασφάλεια.

Αξίζει να τονισθούν ορισμένοι σημαντικοί σταθμοί στην ιστορική εξέλιξη των υπολογιστών (Mahoney, 1988, Παγγέ, 2000, Olesen, 2010, Καλημερίδης, 2008):

- 3500 π. Χ. Ο Άβακας, ο οποίος χρησιμοποιήθηκε και κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα
- 150 πχ. Ο αστρολάβος των Κυθήρων
- 1614: Ο λογαριθμικός κανόνας ή πολλαπλασιαστική μηχανή
- 1936 – 1951 Ο σχεδιασμός των σύγχρονων υπολογιστών από τους Allan Turing, John von Neumann, John Mauchly και John Eckert
- 1968: Η γραφική διεπαφή ανθρώπου-υπολογιστή, γνωστή σήμερα ως «ποντίκι» (Engelbart et al., 1968).
- 1969: Arpanet, το δίκτυο που εξελίχθηκε στο σημερινό Internet (Mahoney, 1988).
- 1971: Η αποστολή του πρώτου μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, από τον Ray Tomlinson (Spicer, 2016).
- 1981: Η Apple, εισάγει τον μικροϋπολογιστή Apple II
- 1981: Η IBM παρουσιάζει τον πρώτο προσωπικό υπολογιστή, με λειτουργικό σύστημα MSDOS, που αναπτύχθηκε από τη Microsoft (Bashe, 1986).
- 1982: Η μετάβαση στο πρωτόκολλο TCP/IP σηματοδοτεί την έναρξη του παγκόσμιου διαδικτύου. <http://history-computer.com/Internet/Maturing/TCPIP.html>
- 1984 Η εταιρεία Apple, εισάγει τον μικροϋπολογιστή Macintosh.
- 1985: Η Microsoft κυκλοφορεί το λειτουργικό σύστημα των Windows.
- 1989: Η δημιουργία του παγκόσμιου ιστού (Berners-Lee & Fischetti, 2000)

Η ανάπτυξη των δικτύων ξεκίνησε στη 10ετία του 1980 με ερευνητικά και αναπτυξιακά προγράμματα του National Science Foundation (NSF) και του Department of Defense (DOD). Βασίστηκε στην έρευνα που έγινε κυρίως σε αμερικανικά πανεπιστήμια και οδήγησε διαδοχικά στα δίκτυα ArpaNet, DarpaNet, CsNet και τελικά στο InterNet, ένα παγκόσμιο δίκτυο ενσύρματης, ασύρματης και δορυφορικής επικοινωνίας. Αναπτύχθηκε κατάλληλο εύχρηστο λογισμικό (Berners-Lee & Fischetti, 2000; Papadourakis, 2010), που

σηματοδότησε την απαρχή της εκπαίδευσης μέσω διαδικτύου (Παγγέ, 2000, 2016). Ο αριθμός των χρηστών του διαδικτύου αυξήθηκε εκθετικά, από 15.000 χρήστες το 1985, 16 εκατομμύρια χρήστες το 1995, 500 εκατομμύρια το 2000 και 3 δισεκατομμύρια το 2014 (“Internet Society. Global Internet Report”, 2014).

Μια από τις πρώτες και δημοφιλέστερες εφαρμογές ήταν το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο που χρησιμοποιείται πλέον εκτεταμένα και με την αμεσότητά του έχει καταστήσει δυνατή την αποτελεσματική εξ' αποστάσεως συνεργασία. Πλέον υπάρχουν συστήματα για επικοινωνία φωνής και εικόνας (audio & video), τηλεδιάσκεψης με πολλά ταυτόχρονα μέλη από διαφορετικές τοποθεσίες και στο μέλλον αναμένουμε ακόμη ταχύτερες επικοινωνίες και έξυπνα συστήματα βασιζόμενα στην έρευνα της τεχνητής νοημοσύνης, με μοντέλα ασαφούς λογικής (Fuzzy Logic), Zadeh (1975), νευρωνικών δικτύων, Minsky & Papert (1990), μηχανικής μάθησης Bishop (2006), που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και στη διοίκηση των ΑΕΙ (Παγγέ, 2016). Τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης διεθνώς, έχουν εντάξει τις ΤΠΕ στην καθημερινή λειτουργία τους, άλλα σε μικρότερο και άλλα σε μεγαλύτερο βαθμό. Οι ΤΠΕ εισχωρούν στην εκπαιδευτική διαδικασία, την έρευνα αλλά και την διοίκηση των οργανισμών (Siolou et al., 2013; Προκοπιάδου, 2009; Κουμπούρος, 2015; Woodfield & Economidou-Kogetsidis, 2010).

Στην έρευνα, η χρησιμότητά τους είναι η πλέον προφανής. Στον πανηγυρικό λόγο για την εορτή των Τριών Ιεραρχών το 1986 ο Ευ. Χρυσός (Χρυσός 1986) αναφέρει: «...η υψηλή τεχνολογία ανατρέπει τις προϋποθέσεις της έρευνας και επιβάλλει τους δικούς της ρυθμούς. Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής αναλαμβάνει πλέον μεγάλους τομείς της εργασίας του ερευνητή, συχνά καταργεί τον ίδιο τον επιστήμονα και πάντως καταργεί μεθόδους έρευνας που αναπτύχθηκαν με προσπάθειες γενεών ερευνητών. Μπαίνει ο ηλεκτρονικός υπολογιστής στη ζωή μας και ξαναχωρίζει αμείλικτα τους ανθρώπους στους λίγους μορφωμένους, αυτούς που γνωρίζουν τη γλώσσα του και τα μυστικά του, και στους πολλούς, που απαρτίζουν τη νέα κατηγορία αναλφαβήτων. Ποιες από τις παλιές εκπαιδευτικές αρχές και μεθόδους ισχύουν ακόμη; Ποιες από τις διανοητικές λειτουργίες που καλλιεργούσαμε ως τώρα στους εκπαιδευόμενους νέους εξακολουθούν να είναι χρήσιμες για τον άνθρωπο του παρόντος και του μέλλοντος;...»

Τα ΑΕΙ ως ερευνητικά ιδρύματα έχουν αξιοποιήσει τις ΤΠΕ τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Ερευνητές από όλα τα γνωστικά αντικείμενα, έχουν ήδη προσαρμόσει ή

αναπτύξει την μεθοδολογία τους με βάση τις ΤΠΕ (Κόμης, 2004). Στην Ελλάδα η χρήση των ΤΠΕ στα ΑΕΙ γίνεται εμφανής από τις ιστοσελίδες τους, όπου αναρτώνται ανακοινώσεις για τις υπάρχουσες εκπαιδευτικές πλατφόρμες, τις βάσεις δεδομένων των βιβλιοθηκών και για την εξ' αποστάσεως κατάρτιση και εκπαίδευση.

Ιδιαίτερα ευνοημένες είναι οι επιστήμες που έχουν την ανάγκη πολύπλοκων υπολογισμών όπως για παράδειγμα οι θετικές επιστήμες, η ιατρική (Κουμπούρος, 2015) αλλά ακόμη και όσες ασχολούνται με την επεξεργασία στατικών εικόνων και video όπως η αρχαιολογία (Wagtendonk, et al 2009) και οι καλές τέχνες.

Τα ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα τύπου Enterprise Resource Planning (ERP) και Citizen Relations Manager (CRM) αντλούν στοιχεία από βάσεις δεδομένων, προσφέρουν δυνατότητες ανάκτησης, διασταύρωσης και διαχείρισης της πληροφορίας, και ποικίλους διαύλους επικοινωνίας. Ως εκ τούτου είναι κατάλληλα για να εξυπηρετήσουν με επάρκεια, ακρίβεια, ταχύτητα και αποτελεσματικότητα τις ανάγκες της διοίκησης των ΑΕΙ (Seo, 2013; Κερκίρη 2010).

Με την έλευση και ανάπτυξη των υπολογιστών ξεκίνησε η «Ψηφιακή Επανάσταση» και η ανθρωπότητα εισήλθε στην «Εποχή της Πληροφορίας» (Castells, 1999). Πολλές δραστηριότητες και μέσα διεκπεραίωσης των ΑΕΙ άλλαξαν, αξιοποιώντας τις δυνατότητες που παρέχει η ψηφιακή τεχνολογία. Παρότι έχουν ήδη γίνει μεγάλα βήματα σε διεθνές επίπεδο, ο ψηφιακός μετασχηματισμός βρίσκεται ακόμη σε αρχικά στάδια στην διοίκηση των ΑΕΙ στην Ελλάδα (Ψηφιακή Σύγκλιση Α.Π.: 152.289/ΨΣ4765-A2; Μπότσιος, 2009) (Παράρτημα Α10).

Στην «εξ' αποστάσεως εκπαίδευση» που προσφέρεται από τα ΑΕΙ, η συνεισφορά των ΤΠΕ είναι ανεκτίμητη (Lionarakis et al., 2003; Anastasiades, 2014). Η μελέτη της εκπαίδευσης από απόσταση στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο της Κύπρου, (Παπαϊωάννου & Πετρίδης, 2011), αναδεικνύει τις τεχνικές και τις πρακτικές που πρέπει να ακολουθούνται για την συνεχή βελτίωση της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας. Πολλοί ερευνητές (Pange, 2000; Bokova et al., 2007; Pange, 2007; Syphas & Pange, 2014) έχουν αξιολογήσει θετικά τα πλεονεκτήματα που προσφέρονται από τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση από απόσταση, κυρίως όσον αφορά την οικονομία χρόνου και διαθέσιμων πόρων. Ο ανθρώπινος παράγοντας στην εκπαίδευση δεν μπορεί να αντικατασταθεί πλήρως, γιατί υπάρχουν πολύπλοκα θέματα που οι ΤΠΕ αδυνατούν προς το παρόν να ανταποκριθούν με

επάρκεια. Επομένως, το ζητούμενο για τα ΑΕΙ είναι η υποβοήθηση της έρευνας και της εκπαίδευσης μέσω των ΤΠΕ. Στα ελληνικά ΑΕΙ τα «ευφυή» συστήματα εκπαίδευσης δεν έχουν ενσωματωθεί εκτεταμένα στην εκπαιδευτική διαδικασία (Παγγέ, 2016; Russel & Norvig, 2011; Mikropoulos & Natsis, 2011). Ο μετασχηματισμός της εκπαίδευσης με την συνεπικουρία των ΤΠΕ απαιτεί τεχνικό προσωπικό, υποδομές σε λογισμικό (software) και υλικό (hardware), και επιπλέον από μέρους των διδασκόντων εξοικείωση με τις ψηφιακές τεχνολογίες. Τα ΑΕΙ έχουν δημιουργήσει υπηρεσίες παροχής υποστηρικτικών δομών και μαθημάτων, όπως το πρόγραμμα για την «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και εφαρμογή των ψηφιακών τεχνολογιών στη Διδακτική Πράξη (Επιμόρφωση Β' Επιπέδου Τ.Π.Ε)» και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού-Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» (ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒΜ). Το διαδίκτυο αναπτύσσεται συνεχώς και προσφέρει μια πλειάδα νέων δυνατοτήτων. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις πλατφόρμες των κοινωνικών δικτύων (Facebook, Tweeter, Instagram) τα συστήματα τηλεδιάσκεψης (Skype, AT&T Connect, eXo Platform, Cisco WebEx), και τις δυναμικές πολυμεσικές ιστοσελίδες.

Ταυτόχρονα, συνεχίζουν να υπάρχουν και να χρησιμοποιούνται, τα παραδοσιακά μέσα επικοινωνίας, όπως τα έντυπα (εφημερίδες, περιοδικά και φυλλάδια), οι τηλεοπτικές εμφανίσεις, οι ραδιοφωνικές εκπομπές, οι προγραμματισμένες εκδηλώσεις και η απευθείας προσωπική επικοινωνία. Το ΕΚΠΑ, εκδίδει την μηνιαία εφημερίδα «Εδώ Πανεπιστήμιο» και διατηρεί το διαδικτυακό ραδιόφωνο «webradio», το ΕΜΠ την διμηνιαία εφημερίδα «Προμηθέας», το Πανεπιστήμιο Πατρών την εφημερίδα @up και τον σταθμό UPFM, το Πανεπιστήμιο Κρήτης τον ραδιοφωνικό σταθμό «UOC», το Πανεπιστήμιο Αιγαίου την εφημερίδα «Αιγαίο.edu», το Πολυτεχνείο Κρήτης το «Ράδιο Ένταση», το ΟΠΑ την εφημερίδα «ΟΠΑ-News», το Πάντειο Πανεπιστήμιο τον σταθμό «Spam Radio» και την εφημερίδα «Παντειακά Νέα» και το ΕΑΠ το δικό του «Web Radio».

3.2. Εκπαίδευση και διά βίου μάθηση με χρήση των ΤΠΕ

Ο ρόλος των ΤΠΕ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έχει μελετηθεί από πολλούς ερευνητές (Oliver 2002, Kirkup & Kirkwood 2005, Stensaker et al. 2007, Alam 2016). Επίσης έχει μελετηθεί (Hoffman & Preus 2016), η άποψη των ιδρυματικών υπεύθυνων για τις ΤΠΕ (Chief Information Officers-CIO), όσον αφορά τον τρόπο προετοιμασίας της ηγεσίας

σχετικά με την χρήση των συνεχώς εμφανιζομένων νέων ΤΠΕ. Φαίνεται ότι υπάρχει συμφωνία πως οι ΤΠΕ έχουν την δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν επωφελώς στην εκπαίδευση ως επίσης και στις υπόλοιπες λειτουργίες των ΑΕΙ. Η «Διά Βίου Μάθηση» μέσω της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, έχει αποκομίσει μεγάλα οφέλη από τις σύγχρονες ΤΠΕ. Η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση δεν είναι νέα ιδέα (Keegan 1996).

Αν και υπάρχουν αμφισβητήσεις για τον χρονικό προσδιορισμό της εκκίνησής της, η ιστορία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης είναι καλά τεκμηριωμένη, ιδιαίτερα τον 20ό αιώνα (Sumner 2000). Στην Ελλάδα ο όρος εξ' αποστάσεως εκπαίδευση πρωτοεμφανίστηκε το 1970 και το 1982 καθιερώθηκε από το Διεθνές Συμβούλιο για την Ανοικτή και εξ' αποστάσεως εκπαίδευση (Λιοναράκης 2016).

3.2.1. Ευφυή συστήματα διδασκαλίας και ΑΕΙ

Η διδασκαλία, πρωταρχικός σκοπός και κομβικός παράγοντας των ΑΕΙ, επηρεάζεται από την εξέλιξη των ΤΠΕ. Τα «Ευφυή Συστήματα Διδασκαλίας» (Intelligent Tutoring Systems, ITS) είναι συστήματα λογισμικού σχεδιασμένα να προσομοιώνουν την συμπεριφορά και τις δράσεις ενός πραγματικού διδάσκοντα (Freedman, 2000; Nkambou et al. 2010). Βοηθούν τους φοιτητές θέτοντας ερωτήσεις, καταχωρώντας απαντήσεις, και προσφέροντας εξατομικευμένες οδηγίες και ανατροφοδότηση. Δύο από τα σημαντικότερα σημεία τα οποία ξεχωρίζουν τα ευφυή συστήματα από άλλα βοηθητικά συστήματα διδασκαλίας, είναι ότι μπορούν να ερμηνεύσουν πολύπλοκες αντιδράσεις των φοιτητών και να αυτοεκπαιδεύονται κατά την διάρκεια της λειτουργίας τους. Δημιουργείται προφίλ για κάθε φοιτητή και γίνεται εκτίμηση του επιπέδου της κατανόησης του εν λόγω αντικειμένου και του επιπέδου της δεξιότητάς του. Ένα τέτοιο σύστημα μπορεί να αλλάζει τακτική διδασκαλίας σε πραγματικό χρόνο, εφόσον εντοπίσει ακαταλληλότητα στο αρχικό πλάνο, ή και να προσαρμόσει την γνωσιακή του βάση για να αλληλεπιδρά αποτελεσματικότερα με το σύνολο των φοιτητών. Για ένα ευφυές σύστημα ο στόχος δεν είναι απλώς η αναγνώριση ότι η απάντηση είναι λανθασμένη, αυτό άλλωστε είναι σχετικά απλό, αλλά ο εντοπισμός τού σημείου που η σκέψη τού φοιτητή άρχισε να παίρνει λάθος δρόμο (Devedzic, 2004). Τα ευφυή συστήματα διδασκαλίας διαφέρουν στον τρόπο λειτουργίας τους, ανάλογα με τη Θεωρία Μάθησης που ακολουθήθηκε κατά το σχεδιασμό τους (Nkambou et al. 2010) και χρησιμοποιούνται ανάλογα στα διάφορα επιστημονικά πεδία.

Μια επιπλέον δυνατότητα που δημιουργήθηκε σχετικά πρόσφατα είναι η «Διαλογική συνεργατική μάθηση» (Interactive Collaborative Learning) (Toki & Pange, 2006, 2007, 2010) όπου δύο ή περισσότερα άτομα διδάσκονται ένα θέμα από κοινού, με διαλογική επικοινωνία μέσω του διαδικτύου, ανταλλάσσοντας γνώσεις, ιδέες και αναζητώντας πληροφορίες από πληθώρα πηγών. Το επιστημονικό ενδιαφέρον είναι έντονο (Nikolaou & Tsolakidis, 2012; Tsoulis et al., 2013) και πλήθος συνεδρίων έχουν οργανωθεί εξετάζοντας τις προοπτικές του. Ο οργανισμός IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) έχει υποστηρίξει τα σχετικά συνέδρια «*International Conferences on Interactive Collaborative Learning*» (<http://www.icl-conference.org/icl2016/>) γεγονός που είναι ενδεικτικό της σημασίας που του αποδίδεται. Παρόλα αυτά στα ελληνικά πανεπιστήμια δεν έχει αρχίσει να χρησιμοποιείται. Το πρώτο ευφύες σύστημα διδασκαλίας ήταν το PLATO (Programmed Logic for Automatic Teaching Operations), που χρονολογείται από την δεκαετία του 1960 (PLATO computer system, 2016) όταν ακόμη το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων δεν είχε ιδρυθεί. Αναπτύχθηκε στο Πανεπιστήμιο του Illinois με οικονομική υποστήριξη από το Εθνικό Ίδρυμα Επιστημών (NSF) των ΗΠΑ. Εξυπηρετούσε ταυτόχρονα πάνω από 1000 φοιτητές και λειτουργούσε έως το 2006. Ακόμη και σήμερα βρίσκεται σε λειτουργία σε σύγχρονα υπολογιστικά συστήματα, μέσω λογισμικού εξομοίωσης των υπολογιστών CDC-Cyber της αρχικής εγκατάστασης (Holt, 1983). (Meer, 2003).

3.2.2. Εικονική Πραγματικότητα (Virtual Reality) στην Εκπαίδευση

Συστήματα εικονικής πραγματικότητας για την επιτυχή διδασκαλία μαθημάτων σε ΑΕΙ όπως της αστρονομίας, περιγράφονται από τους Chen & Yang, 2007. Σε ΑΕΙ των ΗΠΑ διδάσκεται το εικονικό περιβάλλον του ομβρόφιλου δάσους (rainforest) για την διδασκαλία οικολογίας που δημιούργησε το πανεπιστήμιο του Michigan (MSU) (<https://msu.edu/user/urquhart/rainforest/>). Επίσης πολλές εργαστηριακές ασκήσεις για διδασκαλία στα ΑΕΙ όπως σε εργαστήρια φυσικής, χημείας, βιολογίας, μπορούν να υλοποιηθούν σε περιβάλλοντα εικονικής πραγματικότητας, καθώς επίσης περιηγήσεις σε μουσεία, (Papaioannou, 2011), αρχαιολογικούς χώρους, όπως η εικονική διαδραστική περιήγηση της Ακρόπολης (<http://acropolis-virtualtour.gr/>), «ανασκαφές», εγχειρήσεις κλπ. Ήδη έχουν αναπτυχθεί πλατφόρμες λογισμικού που υποστηρίζουν τις «εικονικές τάξεις» (virtual classrooms) (Di Blas & Roggi, 2007; Κέκκερης 2010). Οι συμμετέχοντες

φοιτητές «παρευρίσκονται» μέσω διαδικτυακής σύνδεσης, και παρακολουθούν διαλέξεις, απευθύνουν ερωτήσεις στον διδάσκοντα που και αυτός “παρευρίσκεται” στην τάξη διαδικτυακά. Στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων έχει γίνει μια εκτενής ανασκόπηση για εκπαιδευτικά συστήματα εικονικής πραγματικότητας στο χρονικό διάστημα 1999-2009 από τους Μικρόπουλο και Νάτση (Mikropoulos & Natsis, 2011) με ανάλογες διδακτικές προσεγγίσεις (πολλαπλές αναπαραστάσεις, δημιουργία, όχι αναπαραγωγή της γνώσης, αυθεντικές μαθησιακές δραστηριότητες, αναστοχασμός, συνεργατική σύνθεση της γνώσης) για την εφαρμογή τους στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

3.2.3. Ηλεκτρονικά μαθήματα-Ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση (E-courses, Online courses)

Εμφανίστηκαν πριν την δημιουργία του παγκόσμιου ιστού με την μορφή ηλεκτρονικών κειμένων και ψηφιοποιημένων βιβλίων, σημειώσεων και διαφανειών, που διατίθεντο στους σπουδαστές αρχικά σε μαγνητικά και αργότερα σε οπτικά μέσα (μαγνητικές ταινίες, δισκέτες και CDs). Με την εξέλιξη των δικτύων δεδομένων και την υποστήριξη υψηλών ταχυτήτων μετάδοσης, η διάθεση επιτελείται μέσω του παγκόσμιου ιστού. Με σκοπό την αναβάθμιση της διδασκαλίας από το 2012 λειτουργούν και στα ελληνικά ΑΕΙ ηλεκτρονικά μαθήματα.

Παρατίθεται συγκεντρωτικός πίνακας των ΑΕΙ με τον αριθμό των προσφερομένων ηλεκτρονικών μαθημάτων (<http://opencourses.gr/universities.xhtml?ln=el>) μετά από την αντίστοιχη έρευνα στο διαδίκτυο.

Πίνακας 2. ΑΕΙ και προσφερόμενος αριθμός ανοικτών μαθημάτων

Ίδρυμα	Αριθμός Μαθημάτων	Ίδρυμα	Αριθμός Μαθημάτων	Ίδρυμα	Αριθμός Μαθημάτων
ΑΠΘ	385	ΟΠΑ	35	ΠΚ	126
ΓΠΑ	40	ΠΑ	258	ΠΑΜΑΚ	61
ΕΚΠΑ	262	ΠΑΜ	38	ΠΠ	350
ΕΜΠ	202	ΠΘ	179	ΠαΠ	99
ΠΙ	36	ΠΙ	356	ΠΚ	52

3.2.4. MOOCs: (Massive Open Online Courses). Η νέα τάση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Διαδικτυακά (online) και ανοικτά σε όλους μαθήματα, που έχουν τη δυνατότητα να εξυπηρετούν ταυτόχρονα μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων, και χρησιμοποιούν και τις πλέον πρόσφατες τεχνολογικές εξελίξεις, φέρουν την ονομασία MOOCs, δηλαδή μαζικά, ανοικτά, διαδικτυακά μαθήματα. Εμφανίστηκαν το 2008, και έγιναν ευρέως γνωστά μετά το 2012 με την ίδρυση των Coursera, Udacity και Edx από Πανεπιστήμια των ΗΠΑ, όπως το Stanford, το MIT και το Harvard. Τα MOOCs ανταποκρίνονται στην φιλοσοφία του «κινήματος της ανοικτής εκπαίδευσης» για την ελεύθερη διάθεση της γνώσης χωρίς κανενός είδους περιορισμό (Peters, 2008). Σήμερα πραγματοποιούνται χιλιάδες MOOCs σε όλο τον κόσμο. Ο καθένας μπορεί ελεύθερα να παρακολουθήσει μαθήματα MOOCs, αρκεί να έχει σύνδεση στο διαδίκτυο. Τα μαθήματα έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία έναρξης και λήξης. Η διάρκειά τους είναι συνήθως μερικές εβδομάδες. Η επίδοση των εκπαιδευόμενων αξιολογείται με εργασίες και αυτόματα quiz. Πολλές φορές η αξιολόγηση γίνεται από τους συμμετέχοντες και πολύ σπάνια από τον διδάσκοντα λόγω του μεγάλου αριθμού των διδασκομένων.

3.2.5 Διά βίου μάθηση και επαγγελματική κατάρτιση στα ΑΕΙ

Διά βίου μάθηση

Η Διά Βίου Μάθηση (ΔΒΜ) θεσπίστηκε με τον νόμο υπ' αριθ. 3879, «*Ανάπτυξη της Διά Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις*», ΦΕΚ: 163/21-9-2010 (**Παράρτημα Α11**). Σκοπός του νόμου, όπως αναγράφεται στις γενικές διατάξεις, είναι:

«...η ανάπτυξη της δια βίου μάθησης, μέσω της αναγνώρισης εναλλακτικών εκπαιδευτικών διαδρομών, της δικτύωσης των φορέων δια βίου μάθησης και της διασφάλισης της διαφάνειας και της ποιότητας, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η διασύνδεση της δια βίου μάθησης με την απασχόληση, η διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας των ατόμων και γενικότερα η κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη». Στο άρθρο 3, «Φορείς και λειτουργίες του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης» στην παράγραφο 4, ορίζεται ότι:

«Στο Εθνικό Δίκτυο Διά Βίου Μάθησης ανήκουν οι φορείς και οι δομές του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος κατά το μέρος που παρέχουν υπηρεσίες ή εφαρμόζουν προγράμματα δια βίου μάθησης, όπως είναι τα Ιδρύματα της Ανώτατης Εκπαίδευσης και τα

Ινστιτούτα Δια Βίου Εκπαίδευσης των ιδρυμάτων αυτών» (άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 3369/2005), καθώς και τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.) (άρθρο 111 παρ. 13 του ν. 1892/1990, ΦΕΚ101Α').

Η Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης, αναλύει τους σκοπούς και την δομή της επαγγελματικής κατάρτισης (<http://www.gsae.edu.gr/el/epaggelmatiki-katartisi>) ως εξής:

«Η Επαγγελματική Κατάρτιση εστιάζει στην άμεση ανταπόκριση στις ανάγκες της αγοράς εργασίας ενισχύοντας τις προοπτικές απασχόλησης. Η Επαγγελματική Κατάρτιση διαχωρίζεται στην Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση και στην Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση. Στο χώρο της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης εντάσσονται δραστηριότητες που προσφέρουν βασικές επαγγελματικές γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες σε ειδικότητες και εξειδικεύσεις με στόχο την ένταξη, επανένταξη, επαγγελματική κινητικότητα και ανέλιξη του ανθρωπίνου δυναμικού στην αγορά εργασίας, καθώς και την επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη. Στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση εντάσσεται η κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού που συμπληρώνει, εκσυγχρονίζει ή και αναβαθμίζει γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες, οι οποίες αποκτήθηκαν από τα συστήματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης ή από επαγγελματική εμπειρία με στόχο την ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας, τη διασφάλιση της εργασίας και την επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη».

Η ΔΒΜ στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στις ΤΠΕ, χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο, επικοινωνώντας με κάθε διαθέσιμο μέσο, διαθέτοντας ηλεκτρονικά βιβλία, οργανώνοντας διαλέξεις από απόσταση σε πραγματικό χρόνο ή και ασύγχρονα και παρέχοντας διαλογικά και εικονικά περιβάλλοντα. Η παραδοσιακή διδασκαλία χρησιμοποιείται επίσης, όπου είναι απαραίτητη, αν και σε μικρότερο βαθμό. Το πανεπιστήμιο λοιπόν, αφενός έχει την θεσμική και ουσιαστική δυνατότητα, αφετέρου δε, έχει και την υποχρέωση προς την κοινωνία, να συμβάλει στην εν λόγω προσπάθεια προσφέροντας προγράμματα ΔΒΜ με χρήση ΤΠΕ. Μια μελέτη (Παναγιωτίδης 2005), που στοχεύει στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών με την δημιουργία νέων περιβαλλόντων μάθησης (NIPM) για γλωσσική κατάρτιση, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι μόνον οι ΤΠΕ μπορούν να βοηθήσουν στην επίλυση των προβλημάτων που προκύπτουν από την μετακίνηση αλλόγλωσσων πληθυσμών για εκπαιδευτικούς, εργασιακούς ή άλλους σκοπούς.

Η προσφορά χρήσιμων προγραμμάτων ΔΒΜ, προϋποθέτει σχεδιασμό και οργάνωση με χρήση ΤΠΕ, υποδομές και προβολή στο Διαδίκτυο. Τα ακαδημαϊκά τμήματα, σε συνεργασία με τοπικούς φορείς του δημοσίου (πχ. Περιφέρεια, Δήμοι) και ιδιωτικές επιχειρήσεις, έχουν την δυνατότητα να υλοποιήσουν προγράμματα ΔΒΜ, όπου θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας, είτε με φυσική παρουσία είτε από απόσταση, για την απασχόληση μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδασκόντων όπου εφαρμόζεται συχνά η χρήση του Skype και άλλων προγραμμάτων τηλεδιάσκεψης. Στο πανεπιστήμιο Ιωαννίνων έχει ιδρυθεί το Κέντρο ΔΒΜ, για την υποστήριξη της συγκεκριμένης δράσης προσφέροντας ανάλογα προγράμματα σε ευρύ φάσμα εκπαιδευομένων.

3.2.6. Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση

Η εκπαίδευση από απόσταση χρονολογείται από το 1874 στο Illinois State University (Guri 2009). Αρχικά γινόταν με αλληλογραφία και στην συνέχεια με την εξέλιξη της τεχνολογίας στηρίχτηκε στο ραδιόφωνο, την τηλεόραση, το μαγνητόφωνο, το βίντεο και τελικά στο διαδίκτυο και τις πολυμεσικές εφαρμογές (Morabito, Sack & Bhate, 1999).

Η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές στην οργάνωση της παροχής της εκπαίδευσης. Η προφανής διαφορά είναι ότι οι φοιτητές πλέον δεν απαιτείται να παρευρίσκονται στο χώρο του πανεπιστημίου σε τακτικά χρονικά διαστήματα για την παρακολούθηση των μαθημάτων (Αναστασιάδης 2008). Συνεπώς η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση, που πλέον βασίζεται στις ΤΠΕ, απαιτεί διαφορετικές οργανωτικές δομές σε σύγκριση με την παραδοσιακή και βασίζεται σε υποδομές πληροφορικής και δικτύων για την υλοποίηση τηλεδιασκέψεων που προσφέρουν το σημαντικό πλεονέκτημα της αμεσότητας στην διδασκαλία (Anastasiades et al., 2010).

Επιπλέον, καθώς η τεχνολογία αλλάζει συνεχώς και ταχέως, η αναδιοργάνωση των ιδρυμάτων, παραδοσιακών και εξ' αποστάσεως, για την αξιοποίηση των ΤΠΕ είναι απολύτως αναγκαία.

Η εκπαίδευση από απόσταση παρεχόταν κυρίως από τα Ανοικτά Πανεπιστήμια (Open Universities), προσφάτως όμως και παραδοσιακά πανεπιστήμια έχουν αρχίσει να δραστηριοποιούνται σε αυτή την κατεύθυνση. Στην Ελλάδα η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση που οδηγεί σε αναγνωρισμένα από το κράτος πτυχία, μεταπτυχιακά διπλώματα ειδίκευσης και διδακτορικά, παρέχεται μόνο μέσω του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Κυρμά 2015).

3.3. Διοίκηση και ΤΠΕ

Η μεγάλη ανάπτυξη στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καθιστά την διοίκηση των τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων περίπλοκη. Έχει παρατηρηθεί, ότι η χρήση των ΤΠΕ βελτιώνει την αποτελεσματικότητα της διοίκησης των τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων μειώνοντας την πολυπλοκότητά των διαδικασιών (Krishnaveni & Meenakumari, 2010). Είναι γνωστό ότι οι ΤΠΕ μπορούν να εφαρμοστούν με εντυπωσιακά αποτελέσματα (Barta et al., 1995) σε πολλούς τομείς της διοίκησης των ΑΕΙ μειώνοντας τη γραφειοκρατία, αυξάνοντας την αμεσότητα και διασφαλίζοντας την εγκυρότητα των πράξεων. Μια πρόσφατη μελέτη (Anwar & Mathew, 2014) για την συνεισφορά των ΤΠΕ στην διοίκηση των ΑΕΙ, αναφέρει ότι η χρήση των ΤΠΕ στις διοικητικές διεργασίες είναι αναγκαία για τη βιώσιμη ανάπτυξη των ιδρυμάτων.

Η διοίκηση μεγάλων οργανισμών, όπως είναι τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, για να εξυπηρετεί αποτελεσματικά το προσωπικό, τους φοιτητές, τους συναλλασσόμενους προμηθευτές και αναδόχους πάσης φύσεως έργων, βασίζεται σε καταλλήλως διαμορφωμένα πληροφοριακά συστήματα (Ψηφιακή Σύγκλιση Α.Π.: 152.289/ΨΣ4765-Α2) (**Παράρτημα Α10**). Ιδιαίτερα τα ΑΕΙ που είναι κατανεμημένα σε περισσότερες από μια τοποθεσίες, όπως τα Πανεπιστήμια Αιγαίου, Πελοποννήσου και Θεσσαλίας, έχουν μεγάλη ανάγκη αυτών των συστημάτων. Η ανάγκη υπάρχει ακόμη για επικοινωνία μεταξύ τμημάτων ενός πανεπιστημίου στην ίδια πόλη ή ακόμη και μεταξύ κτιρίων εντός της ίδιας πανεπιστημιούπολης.

Η διαχείριση των οικονομικών, των προμηθειών, των φοιτητικών μητρώων, των τεχνικών υπηρεσιών, του πρωτοκόλλου, των διεθνών και δημοσίων σχέσεων, της φοιτητικής μέριμνας και των συλλογικών οργάνων, απαιτεί ένα σύνολο από συστήματα, όπως βάσεων δεδομένων, επιχειρησιακού σχεδιασμού (ERP), διαχείρισης σχέσεων συναλλαγής (CRM) και φωνητικές διαλογικές πλατφόρμες (IVR). Επίσης με το σύστημα της ψηφιακής υπογραφής, μεγάλο μέρος της υπάρχουσας γραφειοκρατίας μπορεί να καταργηθεί (*«Η Ψηφιακή Υπογραφή: Η Ανταγωνιστική λύση των ηλεκτρονικών συναλλαγών»*, 2016).

Εκτός από τις καθιερωμένες διοικητικές πράξεις, οι ΤΠΕ μπορούν να προσφέρουν και στη διακυβέρνηση των ιδρυμάτων με τα συστήματα λήψης αποφάσεων, που λαμβάνουν υπόψη όλα τα στατιστικά στοιχεία λειτουργίας και επιπλέον τους στόχους της εκάστοτε ηγεσίας (Krishnaveni & Meenakumari, 2010; Hallahan 2004).

3.4. Δημόσιες Σχέσεις και ΤΠΕ

3.4.1. Ορισμοί και Ιστορικό

Ο όρος «Δημόσιες Σχέσεις» (ΔΣ) έχει προσελκύσει πληθώρα ορισμών. Σύμφωνα με τον πιο πρόσφατο και πλέον αποδεκτό «Δημόσιες Σχέσεις είναι η διαδικασία μιας στρατηγικής επικοινωνίας, που κτίζει αμοιβαία επωφελείς σχέσεις μεταξύ των οργανισμών και του κοινού τους» (<http://www.prsa.org>). Η έννοια των δημοσίων σχέσεων είναι ίσως τόσο παλιά όσο και η ίδια η ανθρώπινη επικοινωνία. Στον πρόλογο της μονογραφίας του ιδρυτή των ΔΣ στην σημερινή τους μορφή, Edward Bernays (Bernays, 1961), αναφέρεται πως οι πρωτεργάτες των ΔΣ ήταν οι αρχαίοι Έλληνες. Κατ' αυτόν η ρητορική υπήρξε το ισχυρό εργαλείο τους ακολουθούμενη από το θέατρο, τη γλυπτική και τη ζωγραφική. Ο Bernays αναφέρεται στην ελεγεία του Σόλωνος «Σαλαμίν» όπου προτρέπει τους Αθηναίους να ανακτήσουν την ομώνυμη νήσο από τους Μεγαρείς. Επίσης αναφέρεται στην «αγορά», όπου μέσω ομιλιών (αγορεύσεων) και συζητήσεων οι ρήτορες επηρέαζαν και διαμόρφωναν την κοινή γνώμη, και στον Περικλή που καθιέρωσε την «αρχή της δημοσιότητας» στις διεθνείς διπλωματικές σχέσεις του κράτους, αλλά και στις εσωτερικές πολιτικές διαδικασίες. Στην αρχαιότητα, ο λαός πειθόταν για υπακοή στους κυβερνώντες και την λατρεία της θρησκείας με χρήση τεχνικών Δημοσίων Σχέσεων, όπως η προσωπική επικοινωνία, οι δημόσιες ομιλίες, οι τέχνες και η λογοτεχνία (Wilcox et al., 2015 σελ 66).

Ο Ηρόδοτος, γράφοντας για τους Περσικούς πολέμους, αναφέρει ότι οι Έλληνες σκάλιζαν μηνύματα πάνω στους βράχους που ήταν δίπλα στις πηγές, για να κάμψουν το ηθικό του στόλου των αντιπάλων (Βλάχος, 2005). Ο Μέγας Αλέξανδρος έδινε δημοσιότητα στις νικηφόρες μάχες του με την αποστολή λαμπερών εκθέσεων στην Μακεδονική αυλή. Η στήλη της Ροζέττης, που χρονολογείται περί το 196 π. Χ., ήταν ένα «Δελτίο Τύπου», που διαλαλούσε τα επιτεύγματα ενός Φαραώ (Wilcox et al., 2015). Από τους ιδρυτές του αντικειμένου των Δημοσίων Σχέσεων όπως τις ξέρουμε σήμερα, υπήρξε ο Ivy Ledbetter Lee (1877-1934), Αμερικανός δημοσιογράφος που ασχολήθηκε κυρίως με την αναδόμηση της πληγείσης εικόνας του οίκου Rockefeller μετά από τα αιματηρά επεισόδια στα ανθρακωρυχεία του Colorado στις 20 Απριλίου 1914 (Heath, 2013). Ο άνθρωπος όμως που διαμόρφωσε το πεδίο των δημοσίων σχέσεων ως εφαρμοσμένη κοινωνική επιστήμη, που υπήρξε άλλωστε και ο “πατέρας” του όρου, ήταν ο Edward Louis James Bernays (1891 - 1995). Μια αναλυτική αναφορά στα επιτεύγματα των τεχνικών που εισήγαγε ο Bernays στις δημόσιες σχέσεις, βρίσκεται στο βιβλίο του Larry Tie (Tie, 2002).

Κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο (1914-1918) (Knightley 2001) η κοινή γνώμη των Αμερικανών πολιτών διαμορφώθηκε με τακτικές των δημοσίων σχέσεων έτσι ώστε να υποστηρίξουν με θέρμη την εμπλοκή των Η.Π.Α. στον πόλεμο. Έκτοτε άρχισε η ραγδαία ανάπτυξη και χρήση των τεχνικών των δημοσίων σχέσεων, για θρησκευτικούς, επιχειρηματικούς και άλλους σκοπούς. Αντίστοιχη ήταν η κατάσταση κατά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (1939-1945), όπου και πάλι οι Δημόσιες Σχέσεις επιτέλεσαν σημαντικό έργο (Πρωτοπαπαδάκης, 2014). Σιγά-σιγά ο θεσμός των Δημοσίων Σχέσεων εξαπλώθηκε και στην Ευρώπη. Το 1946 στη Γαλλία, το 1948 στην Αγγλία, το 1950 στην Ιταλία, το 1951 στην Ελλάδα όταν ο Ε.Ο.Τ. οργάνωσε γραφείο δημοσίων σχέσεων για την προβολή της ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς, των αρχαιοτήτων και λοιπών τουριστικών προορισμών (Αρναούτογλου & Ντουρουντάκης, 1999). Τον Μάιο του 1955 στο Λονδίνο, ιδρύεται η Διεθνής Ένωση Δημοσίων Σχέσεων (IPRA) (<https://www.ipra.org>) και αργότερα (1956) η Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Δημοσίων Σχέσεων (CERP) (<https://www.uia.org/s/or/en /1100029066>). Στην σημερινή εποχή το διαδίκτυο έχει προκαλέσει μια επανάσταση στην επικοινωνία, δίνοντας την δυνατότητα στους πάντες να εκφράσουν τις απόψεις τους ενώπιον του πολυπληθέστατου παγκόσμιου ακροατηρίου. Τούτο συνέβαλε στην δημιουργία σωρείας ευκαιριών για οργανισμούς και ιδιώτες χωρίς την απαίτηση σημαντικών επενδύσεων, κάτι που ήταν αδιανόητο στην εποχή του μονοπωλίου των παραδοσιακών μέσων ενημέρωσης όπου και πάλι οι ΤΠΕ με την μορφή της τηλεφωνίας είχαν κάνει την εμφάνισή τους. Τα παραδοσιακά μέσα εξακολουθούν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης, αλλά με την πλειονότητα του πληθυσμού να αναζητά πληροφορίες στο διαδίκτυο προκειμένου να πάρει αποφάσεις (Porter & Sallot, 2005), υπηρεσίες δημοσίων σχέσεων που δεν επικοινωνούν με την παγκόσμια διαδικτυακή κοινότητα βρίσκονται σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση.

Σύμφωνα με τους (Boyd & Ellison, 2007), μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι οι διαδικτυακές υπηρεσίες που επιτρέπουν στον χρήστη όχι μόνο να σχεδιάσει τη δημόσια φυσιογνωμία του μέσα σε ένα οριοθετημένο σύστημα, αλλά και να ορίσει μια ομάδα άλλων χρηστών με τους οποίους θα μπορεί να μοιράζεται επιλεγμένες πληροφορίες. Οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν, σύμφωνα με τον (Selwyn, 2009), είτε ως προσωπικοί χώροι για συζητήσεις σε απευθείας (online) σύνδεση και ανταλλαγή περιεχομένου, είτε σύμφωνα με την (Παγγέ, 2016) για την δημόσια

προβολή οργανισμών συμπεριλαμβανομένων και των ΑΕΙ. Κοινωνικά δίκτυα, που αριθμούν εκατομμύρια χρηστών μπορούν να χρησιμοποιηθούν κατάλληλα από τις δημόσιες σχέσεις των ΑΕΙ για την προβολή του έργου που διεξάγεται στα ιδρύματα.

Οι «Διεθνείς & Δημόσιες Σχέσεις» (ΔΔΣ) διαμορφώνουν με τα εργαλεία που προσφέρουν οι ΤΠΕ, (όπως των μέσων κοινωνικής δικτύωσης FaceBook, Tweeter, LinkedIn, YouTube) την διεθνή και δημόσια εικόνα του ιδρύματος, καθιστώντας το ελκυστικό για όλες τις κοινωνικές ομάδες: μαθητικές, φοιτητικές, επαγγελματικές, επιστημονικές, ερευνητικές και επιχειρηματικές, τόσο της ημεδαπής όσο και της αλλοδαπής.

Όπως σε κάθε οργανισμό έτσι και στα ΑΕΙ της χώρας μας λειτουργούν γραφεία, τμήματα ή και διευθύνσεις «Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων», με πλειάδα υπαλλήλων ανάλογη του μεγέθους του ιδρύματος και των επιδιώξεών του. Στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχει έντονη η “διεθνής” συνιστώσα λόγω των διαφόρων προγραμμάτων κινητικότητας φοιτητών, καθηγητών και προσωπικού, που χρηματοδοτούνται από την κοινότητα με σκοπό την ανάπτυξη επικοινωνίας και δεσμών μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ (<http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/>; https://ec.europa.eu/research/mariecurieactions/about/research-innovation-staff-exchange_en). Πρόσφατα τα προγράμματα αυτά έχουν επεκταθεί και καλύπτουν και χώρες εκτός ΕΕ, εντείνοντας έτσι περαιτέρω την διεθνικότητα των Δημοσίων Σχέσεων.

Οι δραστηριότητες των δημοσίων σχέσεων των ΑΕΙ περιλαμβάνουν:

- Οργάνωση εκδηλώσεων: Τελετών, Τιμητικών Αναγορεύσεων, Ορκωμοσιών, Συνεδρίων.
- Δημιουργία Επαφών και Συνεργασίας: Με τις τοπικές αρχές και άλλους φορείς, ΑΕΙ, Συλλόγους αποφοίτων, Χορηγούς, κλπ. για την προώθηση κοινών στόχων.
- Διατήρηση ενημερωτικής ιστοσελίδας: Με πληροφορίες για τις προσφερόμενες υπηρεσίες, επερχόμενες εκδηλώσεις, επιτεύγματα, διακρίσεις, διάφορα νέα.
- Παρακολούθηση του τύπου: Έντυπου και ηλεκτρονικού, ημερήσιου και περιοδικού, καθώς και των λοιπών μέσων μαζικής ενημέρωσης.
- Επιμέλεια σύνταξης: Προσκλήσεων, ανακοινώσεων, απαντητικών δελτίων.
- Προσέλκυση υποψηφίων φοιτητών.

Οι Διεθνείς Σχέσεις, επιπλέον αναλαμβάνουν την διαχείριση των προγραμμάτων ανταλλαγών και κινητικότητας, της φιλοξενίας των αλλοδαπών επίσημων καλεσμένων και των επαφών με τους συνεργαζόμενους οργανισμούς του εξωτερικού. Όλη η διαχείριση αυτή της επικοινωνίας στηρίζεται στις ΤΠΕ (email, video-conference, skype κτλ). Ένα από τα βασικά "εργαλεία" για την επίτευξη των παραπάνω στόχων είναι το πρόγραμμα Erasmus+ μια κοινοτική πρωτοβουλία στο τομέα της εκπαίδευσης. Το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων, σε συνεργασία με το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών, προσφέρει στους Έλληνες φοιτητές τη δυνατότητα να επισκεφτούν ΑΕΙ του εξωτερικού, να εμπλουτίσουν τις εμπειρίες και τις γνώσεις τους και να διεκδικήσουν μια θέση στη διεθνή αγορά εργασίας. Έκτος από το πρόγραμμα Erasmus+ το Τμήμα ΔΣ συμμετέχει επίσης και στο σχεδιασμό πλαισίου συνεργασίας με χώρες εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διάχυση πληροφοριών μέσω προγραμμάτων επιστημονικών ανταλλαγών ενώ παρέχει επίσης πληροφόρηση για τα εκπαιδευτικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Lifelong Learning Programme/Erasmus, Erasmus Mundus, Tempus, Asia-Link, Atlantis, EU-Canada Cooperation Programme, Alpha, Erasmus Mundus External Cooperation Window) τα οποία στηρίζονται στην εξάπλωση του διαδικτύου.

3.4.2. Οι ΤΠΕ ως εργαλείο των Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων των ΑΕΙ

Οι Δημόσιες Σχέσεις, για να επιτύχουν τους στόχους τους, βασίζονται στην επικοινωνία με οργανισμούς, αρχές, διάφορους άλλους φορείς αλλά και με συγκεκριμένα άτομα. Οι σημερινές μέθοδοι επικοινωνίας είναι τεχνολογικά προηγμένες και δεν συγκρίνονται με αυτές του παρελθόντος.

Παλαιότερα οι ΔΣ των ΑΕΙ για να επιτύχουν τους στόχους τους, χρησιμοποιούσαν τα παραδοσιακά μέσα επικοινωνίας, (Γουλιαμός, 1988) όπως τα έντυπα (εφημερίδες, περιοδικά και φυλλάδια), και τις τεχνολογίες της εποχής όπως τις τηλεοπτικές εμφανίσεις, τις ραδιοφωνικές εκπομπές, τις προγραμματισμένες εκδηλώσεις και τις δια ζώσης προσωπικές παρεμβάσεις. Σήμερα πλέον τα παραδοσιακά μέσα στερούνται της πάλαι ποτέ αποκλειστικότητας και τα περισσότερα δεν έχουν την αμεσότητα των σύγχρονων μεθόδων που βασίζονται στις ΤΠΕ. Οι δημόσιες σχέσεις των ΑΕΙ χρησιμοποιούν το διαδίκτυο ως εργαλείο για την οικοδόμηση σχέσεων (Ingenhoff & Koelling, 2009). Επίσης γίνεται αξιοποίηση του διαδικτύου από τις ΔΣ των ΑΕΙ σε διεθνές επίπεδο (Kang & Norton, 2006)

και προς όφελος των φοιτητών (Kiouisis & Dimitrova, 2006), ενώ η δημόσια προβολή των επιστημονικών αποτελεσμάτων, μπορεί να επηρεάσει την έκταση της διάχυσης και το μέγεθος της χρηματοδότησής τους (Duke, 2002).

Η μηχανογράφηση και η εκτεταμένη χρήση των ΤΠΕ, είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την αποτελεσματική λειτουργία της υπηρεσίας των Δημοσίων Σχέσεων. Απαιτούνται συστήματα διαχείρισης περιεχομένου ιστοτόπων, ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα σχεδιασμού (ERP) και διαχείρισης σχέσεων με συναλλασσομένους (CRM), καθώς και μια πληθώρα εφαρμογών όπως οικονομικής παρακολούθησης, διαχείρισης χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, αρχείου, αποθετηρίου, εκδόσεων. Χρησιμοποιούνται επίσης εξοπλισμός Η/Υ και περιφερειακών συσκευών, μικροφωνικών και προβολικών συστημάτων, ψηφιακών συστημάτων καταγραφής εικόνας και ήχου, και άλλων εποπτικών μέσων για τις ανάγκες των Δημοσίων Σχέσεων (Johnson, 1997).

Η προς τα έξω εικόνα του οργανισμού διαδραματίζει σημαντικό ρόλο για την σύναψη συνεργασιών, την προσέλκυση πόρων, την διεκδίκηση χρηματοδοτήσεων, και για την διαμόρφωση της αξίας του, όπως αυτή καταχωρείται στην συνείδηση της κοινής γνώμης. Ως εκ τούτου η απαιτούμενη οικονομική επιβάρυνση είναι επένδυση μείζονος σημασίας για κάθε οργανισμό και για το λόγο αυτό αποτελεί προτεραιότητα σύμφωνα με τους Ingenhoff & Koelling (2009) και Duke (2002).

Το διαδίκτυο και οι ΤΠΕ έχουν προσφέρει ένα ισχυρότατο εργαλείο στην κοινότητα των δημοσίων σχέσεων για την προβολή των ΑΕΙ αλλά ταυτόχρονα εγκυμονούν και σχετιζόμενους κινδύνους όπως κακόβουλες διαδικτυακές επιθέσεις που χρήζουν μέριμνας (Hallahan, 2004; Nichols et al., 2000). Επιπροσθέτως η συμβολή των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην ανάπτυξη των δημοσίων σχέσεων, σύμφωνα με τους Ferriter et al., 2011, υπήρξε σημαντική.

Στον **Πίνακα 3** παρατίθενται οι ιστοσελίδες των Τμημάτων Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων των ΑΕΙ.

Πίνακας 3. Ιστοσελίδες των «Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων» των ΑΕΙ

ΑΕΙ	Ιστοσελίδα ΔΔΣ
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	http://www.interel.uoa.gr/dpt-intern-eu.html
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	http://www.ntua.gr/contact.html
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	http://pr.web.auth.gr
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	http://piro.uoi.gr
Πανεπιστήμιο Πατρών	http://www.upatras.gr/el/node/5229
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	http://erasmus.duth.gr
Πανεπιστήμιο Κρήτης	http://www.uoc.gr/administration-structure/tdse
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	http://www.aegean.gr/aegean/greek/administration/office_admin.htm#4
Ιόνιο Πανεπιστήμιο	http://sites.ionio.gr/international/gr/
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	http://www.uth.gr/main/administration/offices/PublicRelations/
Πολυτεχνείο Κρήτης	https://www.tuc.gr/relations.html
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	http://www2.aua.gr/el/info/tmima-diethnon-kai-dimosion-sheseon
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	http://www.aueb.gr/pages/foithsh/pr.php
Πάντειο Πανεπιστήμιο	http://www.panteion.gr/index.php?p=content&section=20&id=100&lang=el
Πανεπιστήμιο Πειραιώς	http://www.unipi.gr/unipi/el/διεθνείς-σχέσεις.html
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	http://www.uom.gr/modules.php?op=modload&name=Statikes&file=index&std=119&categorymenu=4
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο	https://www.hua.gr/index.php/el/administration-3/center-administration

Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών	http://www.asfa.gr/greek/dioikisi/index.html?http&&www.asfa.gr/greek/dioikisi/main_dioik.htm
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας	http://uowm.gr/administration/services/intrelations/
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	https://www.uop.gr/university/diethnis-sxisis
Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος	http://www.ihu.edu.gr/index.php/administrative-and-student-services.html
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	https://www.eap.gr/el/epikoinwnia/tmimata eap/τμήμα-δημοσίων-διεθνών-σχέσεων

3.5. Έρευνα και ΤΠΕ

Ο εκπαιδευτικός και ερευνητικός χαρακτήρας του Πανεπιστημίου έχει διαμορφωθεί μέσα στο χρόνο περνώντας από διάφορα στάδια και φάσεις. Αρχικά η κύρια αποστολή του ήταν η διδασκαλία, που αποσκοπούσε στην εκπαίδευση και την δημιουργία νέων επιστημόνων. Στην συνέχεια προσετέθη η ερευνητική συνιστώσα. Δηλαδή πέραν της διάδοσης της γνώσης, το πανεπιστήμιο ενεπλάκη και στην παραγωγή νέας γνώσης μέσω των ερευνητικών του δραστηριοτήτων και αναζητήσεων. Το επόμενο στάδιο στην εξέλιξη του πανεπιστημιακού χαρακτήρα συμπεριλαμβάνει, όπως φαίνεται (Etzkowitz, 2001), και μια κοινωνική συνιστώσα, που στοχεύει στην αξιοποίηση της παραγόμενης νέας γνώσης και εντάσσεται σε μια γενικότερη συμμετοχή του Πανεπιστημίου στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής του (Νόμος 4009/2011) (Παράρτημα Α6). Η κοινωνικο-επιχειρηματική συνιστώσα είναι πλέον ιδιαίτερα έντονη στα πανεπιστήμια των ΗΠΑ (Etzkowitz, 2008) και της Άπω Ανατολής (Nezu, 2005) και αναδυόμενη στα πανεπιστήμια της Ευρώπης (Lambert, 2003). Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής τούτο επιτελείται μέσω μιας σειράς διαδικασιών, όπως με την έκδοση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (κοινός πατέντες) (Apple, 1989), την υλοποίηση καινοτόμων εφαρμογών και προϊόντων βασισμένων σε ερευνητικά αποτελέσματα, την παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις και παραγωγικούς φορείς, την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών όπως υγείας, πληροφορικής, επικοινωνιών και νέων τεχνολογιών αιχμής, και την εκπόνηση μελετών σε τομείς που θεραπεύονται εντός του ιδρύματος και εύλογα υπάρχει υψηλή τεχνογνωσία. Η μετάβαση σε αυτό το καθεστώς δεν ήταν εύκολη, καθώς αρχικά υπήρξαν αντιρρήσεις και πολλά

ερωτήματα για πιθανή σύγκρουση συμφερόντων και αθέμιτου ανταγωνισμού, τα οποία χρειάστηκαν αρκετό χρόνο έως ότου ρυθμιστούν με νομοθετική παρέμβαση (Bayh-dole act. Public Law 96-517, 12 Δεκεμβρίου 1980), (Παράρτημα Α12).

Στη χώρα μας, η πολιτεία, για τη δημιουργία ορθού ερευνητικού πλαισίου, έχει εκδώσει σχετικούς νόμους, διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις, πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, εγκυκλίους, για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ειδικά για τα ΑΕΙ, επιτρέπει την ίδρυση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου (ΝΠΙΔ) ειδικού σκοπού καθώς και την ίδρυση «Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας» για την ανάπτυξη και ενίσχυση της έρευνας (Πίνακας 4). Επίσης κατά το πρότυπο των Η.Π.Α. ενθαρρύνει την δημιουργία νέων εταιρειών για την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων (εταιρείες έντασης γνώσης, ή spin-offs) παρέχοντας οικονομικά και φορολογικά κίνητρα καθώς και διαχειριστικές διευκολύνσεις μέσω των εν λειτουργία «Τεχνολογικών Πάρκων» (βλέπε σχετικό ιστότοπο: <http://www.oecd.org/sti/sci-tech/introductionthenewspinonspin-offs.htm>).

Η πολιτεία με σκοπό να συντονίσει τις ερευνητικές δραστηριότητες στην χώρα, και να ενθαρρύνει κατευθύνσεις που κρίνονται σημαντικές, ίδρυσε την Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.), που στοχεύει στα παρακάτω σημεία:

- τη χάραξη και προώθηση ολοκληρωμένης στρατηγικής για την έρευνα, την τεχνολογία και την καινοτομία
- την αξιοποίηση των υψηλών προσόντων του ερευνητικού δυναμικού για την ανάπτυξη, την αντιμετώπιση της ανεργίας και την ανακοπή της μετανάστευσης ποιοτικού επιστημονικού δυναμικού
- την μεταφορά και τη διάχυση καινοτόμων τεχνολογιών προς τους παραγωγικούς φορείς της χώρας, με την αξιοποίηση των προϊόντων της έρευνας
- την υποστήριξη δράσεων ευαισθητοποίησης της ελληνικής κοινωνίας σε θέματα Έρευνας και Τεχνολογίας
- την εποπτεία και χρηματοδότηση των Ερευνητικών και Τεχνολογικών φορέων της χώρας
- την εκπροσώπηση της χώρας στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την προώθηση της συνεργασίας με άλλες χώρες
- την αποτίμηση των αποτελεσμάτων εφαρμογής των δράσεων έρευνας και καινοτομίας, για την συνεχή αναπροσαρμογή της ερευνητικής πολιτικής.

Η ΓΓΕΤ έχει προκηρύξει ερευνητικά έργα και αξιολογεί τις υποβληθείσες προτάσεις από τα ΑΕΙ, ερευνητικά κέντρα και τεχνολογικούς φορείς, για την ανάθεσή τους. Με αυτόν τον τρόπο οδηγεί την έρευνα προς κατευθύνσεις όπου η πολιτεία έχει θέσει προτεραιότητα, με σκοπό τα αποτελέσματα της έρευνας να είναι ωφέλιμα για την χώρα.

Πίνακας 4. Ιστοσελίδες ΕΛΚΕ των Ελληνικών ΑΕΙ

ΑΕΙ	ΕΛΚΕ
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	http://www.elke.uoa.gr
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	http://edeil.ntua.gr
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	https://www.rc.auth.gr/Content/Display/RC_PROFILE
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	http://www.rc.uoi.gr
Πανεπιστήμιο Πατρών	http://research.upatras.gr
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	http://www.rescom.duth.gr
Πανεπιστήμιο Κρήτης	http://www.elke.uoc.gr
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	http://www.ru.aegean.gr
Ιόνιο Πανεπιστήμιο	http://rc.ionio.gr/sarg/
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	http://ee.uth.gr
Πολυτεχνείο Κρήτης	http://www.elke.tuc.gr/875.html
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	http://143.233.204.57/newweb/
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	http://rc.aueb.gr/el/static/home
Πάντειο Πανεπιστήμιο	http://elke.panteion.gr
Πανεπιστήμιο Πειραιώς	http://www.kep.unipi.gr
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	http://rc.uom.gr/Login.aspx?ReturnUrl=%2f
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο	https://elke.hua.gr/?page_id=545
Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών	http://www.elke.asfa.gr/gr/elke-2.htm
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας	https://rc.uowm.gr
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	https://elke.uop.gr
Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος	http://rc.ihu.edu.gr
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	https://www.eap.gr/el/ereuna/epitropi-ereynas-edel

Η Ελληνική νομοθεσία έχει προβλέψει για την ίδρυση σε κάθε ΑΕΙ, του “Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας”, για την οργανωμένη και συστηματική διαχείριση των αναγκών των διεξαγόμενων ερευνητικών έργων, αλλά και την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Παρατίθεται στο **Παράρτημα Α13**, η πλέον πρόσφατη Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) των υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, (Φ.Ε.Κ. 826/10.9.96, τ. Β') όπου ξεκάθαρα υποστηρίζεται η ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Συγκεκριμένα στους σκοπούς του ΕΛΚΕ περιλαμβάνονται: *"Σκοπός του Λογαριασμού είναι η διάθεση και διαχείριση κονδυλίων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών καθώς και έργων συνεχιζόμενης κατάρτισης και έργων για την παροχή επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, την εκπόνηση ειδικών μελετών, την εκτέλεση δοκιμών, μετρήσεων εργαστηριακών εξετάσεων και αναλύσεων, την παροχή γνωμοδοτήσεων, τη σύνταξη προδιαγραφών για λογαριασμό τρίτων, ως και άλλων σχετικών υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στη σύνδεση της εκπαίδευσης και της έρευνας με την παραγωγή και εκτελούνται ή παρέχονται από το επιστημονικό προσωπικό των Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. και με τη συνεργασία άλλων ειδικών επιστημόνων"*.

Η επιτροπή διοίκησης του ΕΛΚΕ, χαράζει την ερευνητική πολιτική του αντίστοιχου ιδρύματος, προκηρύσσοντας έργα, παρέχοντας υποτροφίες, ενισχύοντας ερευνητικές δράσεις και ενθαρρύνοντας συνέργειες με την βιομηχανία και άλλους επιχειρηματικούς φορείς, που όπως φαίνεται χρησιμοποιεί τις ΤΠΕ.

3.5.1. Εταιρείες έντασης γνώσης

Η Ελληνική νομοθεσία με το Π.Δ 17/2001 (Παράρτημα Α14) και την τροποποίηση αυτού με το άρθρο 19 του Ν. 3777/2009 (Παράρτημα Α14), υποστηρίζει χρηματοδοτικά την δημιουργία νέων επιχειρήσεων έντασης γνώσης-τεχνοβλαστών (spin-off) που κατά κύριο λόγο εμπεριέχουν τις ΤΠΕ. Δίνεται έτσι η ευκαιρία για την επιχειρηματική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων των Πανεπιστημίων από την βιομηχανία και άλλους φορείς, ιδιωτικούς ή του δημοσίου.

Σκοπός του παρόντος είναι η ενθάρρυνση της δημιουργίας και της ανάπτυξης νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην Ελλάδα, για την εφαρμογή καινοτόμων επιχειρηματικών σχεδίων και την εκμετάλλευση της γνώσης που παράγεται σε ερευνητικά εργαστήρια, τεχνολογικούς φορείς καθώς και σε παραγωγικές μονάδες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, από άτομα υψηλού επιπέδου τεχνικής και επιστημονικής εκπαίδευσης, με την συνδρομή εμπειρογνομόνων στην επιχειρηματική λειτουργία, παραγωγικών μονάδων και ιδιωτικών χρηματοδοτικών οργανισμών.

3.5.2. Τεχνολογικά/Επιστημονικά Πάρκα

Η ιδέα της ίδρυσης των «Τεχνολογικών Πάρκων» γεννήθηκε κατά τη δεκαετία του 1940, λίγο μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Στην Ελλάδα μεταφέρθηκε από τεχνολογικά και επιστημονικά προηγμένες χώρες της Ευρώπης, της Αμερικής και της Άπω Ανατολής. Η αποστολή τους είναι να ενεργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς για την μεταφορά της τεχνογνωσίας που παράγεται και υπάρχει στα ΑΕΙ, προς τις επιχειρήσεις και προς άλλους φορείς, δημόσιους και ιδιωτικούς (<http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/science-technology/university-industry-partnerships/science-parks-around-the-world/>).

Κάνοντας μια ιστορική αναδρομή βλέπουμε ότι το μεγαλύτερο Τεχνολογικό Πάρκο δημιουργήθηκε στις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Stanford της Καλιφόρνια το 1951, στην περιοχή Silicon Valley η οποία φιλοξενεί 7.000 επιχειρήσεις με περίπου 300.000 επιστήμονες, όταν είχαν αρχίσει οι υπολογιστές την ευρεία χρήση τους. Άλλα εγνωσμένης φήμης τεχνολογικά πάρκα είναι το Research Triangle Park στη Βόρεια Καρολίνα, στην Βοστώνη, όπου υπάρχει συσσώρευση πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, τεχνολογικών ινστιτούτων και επιχειρήσεων, και σε άλλες περιοχές των ΗΠΑ. Στην Ευρώπη υπάρχουν στο Ηνωμένο Βασίλειο (Cambridge, Cranfield, Edinburgh), τη Γαλλία (Sofia- Antipolis), τη Γερμανία (Heidelberg), την Ιταλία (AREA science park- Trieste) την Ολλανδία (Eindhoven, Twente) και αλλού (Σαϊτάκης, 2006). Οι ΤΠΕ που βρίσκουν μεγαλύτερη εφαρμογή στα κέντρα αυτά είναι οι ευρυζωνικές εφαρμογές, τα δίκτυα και η αποθήκευση στο σύννεφο (cloud storage) καθώς και η επικοινωνία μέσω φορητών συσκευών (βιντεοκλήση) (Rowe, 2007).

Ο Διεθνής Οργανισμός των Επιστημονικών Πάρκων (IASP), ορίζει ότι: *«Επιστημονικό/Τεχνολογικό πάρκο είναι ένας οργανισμός που διοικείται από εξειδικευμένα*

στελέχη των οποίων ο κύριος στόχος είναι η αύξηση του πλούτου της κοινότητάς τους με την προώθηση της κουλτούρας του καινοτομείν και του ανταγωνίζεσθαι στις συνεργαζόμενες εταιρείες και τα ακαδημαϊκά ιδρύματα» (www.iasp.ws).

Ενδεικτικά παραθέτουμε τα αναγραφόμενα στην ιστοσελίδα του Επιστημονικού και Τεχνολογικού Πάρκου Ηπείρου: «Το Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πάρκο Ηπείρου ιδρύθηκε το 1999 από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και την Περιφέρεια Ηπείρου. Η κατασκευή και ο εξοπλισμός του πρώτου κτιρίου χρηματοδοτήθηκε από το ΠΕΠ Ηπείρου 2000-2006 του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και το δεύτερο κτίριο-επέκταση από το ΕΠ Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας-Ηπείρου 2007-2013 του ΕΣΠΑ. Από το 2003 τη λειτουργία του Πάρκου έχει αναλάβει η εταιρεία Διαχείρισης “Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πάρκο Ηπείρου Α.Ε.». Αποστολή του Επιστημονικού και Τεχνολογικού Πάρκου Ηπείρου είναι να αποτελέσει τον κύριο φορέα στήριξης για την εισαγωγή νέων και καινοτόμων τεχνολογιών τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα. Ο κύριος ρόλος του Ε.ΤΕ.Π.Η. είναι να διαχέει την τεχνογνωσία που παράγεται στην ακαδημαϊκή κοινότητα και τα ερευνητικά κέντρα/ινστιτούτα, με στόχο τη δημιουργία ενός νέου πόλου ανάπτυξης στην Ήπειρο. Το Ε.ΤΕ.Π.Η. αποσκοπεί επίσης να λειτουργήσει σαν «Θερμοκοιτίδα» νέων επιχειρήσεων και για τις τέσσερις πρωτεύουσες των Περιφερειακών Ενοτήτων της Ηπείρου, όπου μικρές αλλά δυναμικά ανερχόμενες επιχειρήσεις έχουν σκοπό την προώθηση της καινοτομίας σε συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών”(<http://www.step-epirus.gr>).

Το επιχειρηματικό περιοδικό Forbes δημοσίευσε το 2008 το άρθρο της Maureen Farrell με τίτλο: «Universities That Turn Research Into Revenue», όπου διαπιστώνεται ότι και μικρά πανεπιστήμια έχουν σημαντικά έσοδα από τις πατέντες τους. Για παράδειγμα το Stevens Institute of Technology στο Hoboken, N.J., το 2006 είχε έσοδα (σε μονάδες εκατομμυρίων δολαρίων) του ύψους 4.5, το University of South Alabama 1.2, το University of Utah 16.3, το University of Massachusetts 27.2, το Ohio University 3.26 κλπ (Farrell, 2008).

Μια ανάλυση των οικονομικών επιπτώσεων από τις πανεπιστημιακές πατέντες στις ΗΠΑ, δίδεται στο άρθρο των Roessner et al., 2013, όπου εκτιμάται ποσοτικά η συνεισφορά των εσόδων από πανεπιστημιακές πατέντες στην Αμερικανική οικονομία (Roessner et al., 2013). Αυτό δείχνει και την αποτελεσματική χρήση των ΤΠΕ στην

οικονομία. Η πρόσφατη ανασκόπηση της βιβλιογραφίας σχετικά με τις σχέσεις πανεπιστημίου και βιομηχανίας στις ΗΠΑ (Perkmann et al., 2013), καταλήγει με την διαπίστωση ότι η ανάμιξη των πανεπιστημιακών ερευνητών στην επίλυση προβλημάτων του επιχειρηματικού κόσμου είναι αμοιβαία επωφελής και δεν άλλαξε τον χαρακτήρα των ακαδημαϊκών αξιών και κανόνων. Διεξάγεται από ακαδημαϊκούς ερευνητές που εξασφαλίζουν έτσι επιπλέον πόρους για την ερευνητική τους ενασχόληση. Επίσης μια μελέτη των (Azoulay et al., 2009) για την επίδραση της εμπλοκής των πανεπιστημιακών με την έκδοση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, στην ποιότητα και στο περιεχόμενο των ερευνητικών αποτελεσμάτων, καταλήγει ότι είναι μόνο θετική, ιδιαίτερα δε όσον αφορά το ρυθμό των δημοσιεύσεων.

Παρατηρούμε ότι οι ΤΠΕ στα Τεχνολογικά Πάρκα βοηθούν για:

- a. Την παραγωγή υψηλότερης ποιότητας έρευνας στο ανταγωνιστικό ερευνητικό περιβάλλον
- b. Την παραγωγή αποτελεσμάτων με αξία για το χρήστη
- c. Την βιωσιμότητα της έρευνας, που αν δε μπορεί να δημιουργήσει αξία, καθίσταται μη βιώσιμη.

Τα Τεχνολογικά Πάρκα στη χώρα μας, δημιουργήθηκαν με πρωτοβουλία της πολιτείας και την υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, σε συνεργασία με ερευνητικά κέντρα και ακαδημαϊκά ιδρύματα. Σήμερα τα λειτουργούντα Τεχνολογικά Πάρκα στην Ελλάδα είναι τα εξής:

- Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πάρκο Κρήτης (www.stepc.gr)
- Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλονίκης (www.thestep.gr)
- Επιστημονικό Πάρκο Πατρών (www.psp.org.gr)
- Τεχνολογικό Πάρκο «Λεύκιππος» (www.demokritos.gr)
- Επιστημονικό Τεχνολογικό Πάρκο Ηπείρου (www.step-epirus.gr)
- Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου (www.ltp.ntua.gr)
- Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλίας (www.tepathe.gr)

Τα Τεχνολογικά Πάρκα στην Ελλάδα δεν έχουν αξιοποιηθεί επαρκώς, ίσως διότι δεν υπήρξε η απαραίτητη στήριξη μέσω επιχορηγήσεων, ειδικών προγραμμάτων ή και άλλων κινήτρων. Εάν η φιλοσοφία των τεχνοβλαστών (εταιρείες spin-off) ανθούσε στην Ελλάδα,

τότε τα Τεχνολογικά Πάρκα θα αναλάμβαναν πιο ενεργό και ουσιαστικό ρόλο. Η δυναμική που μπορούν να προσφέρουν στην ανάπτυξη διαχέοντας την καινοτομία και υποστηρίζοντας νεοφυείς επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας είναι σημαντική και το κράτος θα πρέπει να αξιοποιήσει τις υπάρχουσες δυνατότητες και τις εμφανιζόμενες ευκαιρίες.

3.5.3. Εταιρείες Spin-off και αξιοποίηση της πανεπιστημιακής έρευνας

Οι spin-off βασίζονται στην καινοτομία που έχει προέλθει από την διεξαγόμενη εντός του πανεπιστημίου έρευνα. Οι εταιρείες αυτές εκμεταλλεύονται κατ' αποκλειστικότητα για ένα χρονικό διάστημα την εφεύρεση που έχει προκύψει, η οποία προστατεύεται με την έκδοση ενός ή περισσότερων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Τα κέρδη δημιουργούνται είτε από την πώληση καινοτόμων προϊόντων, είτε από την παροχή πρωτότυπων υπηρεσιών, ανάλογα με το είδος της εφεύρεσης. Η ίδρυση μιας spin-off αναλαμβάνεται από την ομάδα των ερευνητών που παρήγαγε την νέα γνώση επί της οποίας εδράζει η εφεύρεση και η οποία συνήθως απαρτίζεται από καθηγητές, μεταδιδάκτορες, υποψήφιους διδάκτορες και μεταπτυχιακούς φοιτητές (<http://liaison.uth.gr/index.php/el/spin-off-el>). Επιπλέον, το πανεπιστήμιο διατηρεί το δικαίωμα να συμμετέχει στις spin-off με κάποιο ποσοστό, σε συνάρτηση και με την συνεισφορά του στο αρχικό μετοχικό κεφάλαιο. Μια επιτυχημένη spin-off δημιουργεί υπεραξία που θα έχει αντίκτυπο στην τιμή της πιθανής εξαγοράς της από κάποιο μεγάλο εταιρικό όμιλο. Μέσω αυτής της οδού τα έσοδα των μετόχων μπορεί να είναι υψηλά, και ταυτόχρονα η ομάδα, απαλλασσόμενη από την επιχειρηματική ενασχόληση, έχει την ευκαιρία να επιστρέψει στην διεξαγωγή περαιτέρω έρευνας (Λεφάκης, 2010). Ένα μεγάλο ποσοστό των εταιρειών έντασης γνώσης, δραστηριοποιούνται στο χώρο των ΤΠΕ.

3.5.4. Γραφεία Διαμεσολάβησης

Τα Γραφεία Διαμεσολάβησης των ΑΕΙ υποστηρίζουν την αλληλεπίδραση μεταξύ Πανεπιστημίων, βιομηχανίας και άλλων εταίρων με πολλές διαφορετικές μορφές, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών συμπράξεων που διερευνούν τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος, της εμπορευματοποίησης, της διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων, της ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας και της ίδρυσης καινοτόμων επιχειρήσεων.

Η οργάνωση και η λειτουργία τους βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις ΤΠΕ. Διατηρούν ενημερωμένες ιστοσελίδες, με ανακοινώσεις, προσκλήσεις και άλλες σχετικές πληροφορίες. Επικοινωνούν με ενδιαφερόμενους φορείς και οργανισμούς για κοινές δράσεις, χρησιμοποιώντας εργαλεία διαμερισμού πόρων για συνεργατική επεξεργασία.

Επιγραμματικά τα Γραφεία Διαμεσολάβησης συνεισφέρουν στις παρακάτω δραστηριότητες:

- *Σχέσεις με ιδιωτικούς φορείς:*
 - Διαπραγματεύονται, σχεδιάζουν και διαχειρίζονται την επιχορηγούμενη από την βιομηχανία έρευνα για λογαριασμό των Πανεπιστημίων.
 - Καταβάλουν κάθε προσπάθεια για να ενθαρρύνουν και να δημιουργήσουν διαρκείς και πολύπλευρες σχέσεις με τους εταίρους.
- *Συνεργασίες με Κυβερνητικούς και μη-κερδοσκοπικούς οργανισμούς:*
 - Διαπραγματεύονται, σχεδιάζουν και διαχειρίζονται συμβάσεις και συμφωνίες με κυβερνητικούς και με μη-κερδοσκοπικούς οργανισμούς, έτσι ώστε η έρευνα να έχει την δυνατότητα να επηρεάζει την εκάστοτε πολιτική και να συμβάλει στη βελτίωση των υπηρεσιών και των προϊόντων προς όφελος της κοινωνίας.
- *Διάχυση της γνώσης:*
 - Τα Γραφεία Διαμεσολάβησης συνεργάζονται με τους ερευνητές για την αξιολόγηση των πιθανών επιπτώσεων των ερευνητικών αποτελεσμάτων τους, και προσπαθούν να βρουν κατάλληλους συνεργάτες και επενδυτές για την εφαρμογή, ανάπτυξη, εμπορευματοποίηση και την αξιοποίησή τους, ούτως ώστε να μεγιστοποιηθούν τα ακαδημαϊκά, κοινωνικά και οικονομικά οφέλη.
- *Επιχειρηματικότητα:*
 - Εκτός από την υποστήριξη της δημιουργίας εταιρειών έντασης γνώσης (spin-off) που βασίζονται σε αποτελέσματα Πανεπιστημιακών ερευνητικών προσπαθειών, τα Γραφεία Διαμεσολάβησης επεκτείνουν περαιτέρω τις υπηρεσίες και την υποστήρισή τους προς τις επιχειρηματικές δραστηριότητες ομάδων φοιτητών, προσωπικού, καθηγητών και πρόσφατα αποφοίτων.

Μια ενδιαφέρουσα μελέτη για την περίπτωση του Γραφείου Διαμεσολάβησης του Πανεπιστημίου Πειραιώς, δημοσιεύτηκε στα πρακτικά του συνεδρίου NHIBE (Kaltsogianni et al., 2015), όπου γενικεύοντας συμπεραίνεται ότι και στην Ελλάδα τα Γραφεία

Διαμεσολάβησης σε συνδυασμό με τα επιστημονικά και τεχνολογικά πάρκα μπορούν να προσφέρουν στην ανάπτυξη, αν και προς το παρόν παρουσιάζουν μια καθυστέρηση.

Στον Πίνακα 5, παρατίθενται ιστοσελίδες ορισμένων ευρωπαϊκών πανεπιστημιακών γραφείων διαμεσολάβησης όπου μπορεί κανείς να αναζητήσει περαιτέρω πληροφορίες για την λειτουργία και τις επιδόσεις τους. Μια σύντομη επισκόπηση καθιστά προφανή την σημαντική συνεισφορά των ΤΠΕ στην οργάνωσή τους και στην επικοινωνία με τρίτους.

Πίνακας 5. Γραφεία μεταφοράς τεχνολογίας Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ	ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ
University of Namur, Belgium	https://www.unamur.be/en/research/valorisation/ttooffice
Vrije Universiteit Brussel, Belgium	http://vubtechtransfer.be
EPFL, Switzerland	http://tto.epfl.ch
ETH Zurich, Switzerland	https://www.ethz.ch/en/the-eth-zurich/organisation/staff-units/eth-transfer.html
Budapest University of Technology and Economics, Hungary	http://www.bme.hu/techtransfer-office?language=en
Trinity College Dublin, Ireland	https://www.tcd.ie/research_innovation/technology
Pedro Nunes Institute, University of Coimbra, Portugal	http://www.uc.pt/en/fctuc/dei/trans_tecnologia

Εταιρείες αξιοποίησης περιουσίας των ΑΕΙ

Η Ελληνική νομοθεσία επιτρέπει την ίδρυση Ανωνύμων Εταιρειών Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας των Πανεπιστημίων, στο πλαίσιο των οποίων υποστηρίζεται θεσμικά η επιχειρηματική πανεπιστημιακή δραστηριότητα με χρήση ΤΠΕ. Τα περισσότερα Ελληνικά ΑΕΙ έχουν ιδρύσει τέτοιες εταιρείες.

Για το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων εκδόθηκε (ΦΕΚ τεύχος πρώτο Αρ. Φύλλου 190, 22 Αυγούστου 2001) το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθ. 264 : «*Ίδρυση Ειδικού Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου για την αξιοποίηση και διαχείριση της περιουσίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και έγκριση του καταστατικού του*» το οποίο είναι εξαιρετικά κατατοπιστικό και παρατίθεται στο **Παράρτημα Α15**.

Στους σκοπούς της εταιρείας μεταξύ άλλων αναφέρονται:

- Η ανάπτυξη πάσης φύσεως δραστηριοτήτων σχετικών με τους σκοπούς και τη λειτουργία του Πανεπιστημίου, οι οποίες δραστηριότητες ενισχύουν οικονομικά το Ίδρυμα.
- Η έναντι αμοιβής ή συμμετοχής είσπραξης δικαιωμάτων του Πανεπιστημίου για την παροχή υπηρεσιών τους προς τρίτους, είτε αυτές σχετίζονται με το αντικείμενο της εταιρείας, είτε όχι εφ' όσον τα έσοδα αυτής ή η δραστηριότητα αυτή του Πανεπιστημίου προκύψει από ενέργειες της εταιρείας.

Αντίστοιχα Διατάγματα έχουν εκδοθεί για τα περισσότερα Ελληνικά Πανεπιστήμια.

Μετά από έρευνα στο διαδίκτυο εντοπίστηκαν οι ιστοσελίδες των Ανώνυμων Εταιρειών Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας των Ελληνικών Πανεπιστημίων και καταχωρούνται στον **Πίνακα 6**.

Πίνακας 6. Εταιρείες Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας των ΑΕΙ

ΑΕΙ	Ιστοσελίδα Εταιρείας Αξιοποίησης
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	http://eadppa.gr/εταιρεία/
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	http://eadp.ntua.gr
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	http://eadp.ad.auth.gr
Πανεπιστήμιο Πατρών	http://unico.upatras.gr
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	http://eadp.duth.gr
Πανεπιστήμιο Κρήτης	http://www.admin.uoc.gr/eapk/
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	http://edap.aegean.gr/index.php/el/
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	http://www.eadp.uth.gr
Πολυτεχνείο Κρήτης	http://www.eadip.tuc.gr/1272.html
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	http://etaireia.aua.gr
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	http://www.aueb.gr/pages/yphresies/axiopoihsh.php
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	http://www.uom.gr/modules.php?op=modload&name=Statikes&file=index&stid=106&categorymenu=4
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο	https://www.hua.gr/index.php/el/etairia
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	http://sa.uoi.gr

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Κεφάλαιο 4. ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1. Μεθοδολογία

Στην παρούσα διατριβή επελέγη η μικτή μεθοδολογία προκειμένου να εξεταστούν κατά το δυνατόν πληρέστερα τα ερευνητικά ερωτήματα. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της ανάλυσης περιεχομένου που βασίζεται σε συγκέντρωση και ανάλυση από λέξεις-κλειδιά (keywords) και αναδεικνύει κοινά χαρακτηριστικά προερχόμενα από διαφορετικές πηγές, ενισχύοντας την αξιοπιστία τους μέσω διασταύρωσης (Kothari, 2004).

Για να τοποθετηθούν τα γεγονότα στο σωστό πλαίσιο, διενεργήθηκε πολύπλευρη εξέταση. Έτσι από την απλή παράθεση γεγονότων στον άξονα του χρόνου αποκομμένων από τα υπόλοιπα γεγονότα και δρώμενα, οδηγηθήκαμε σε μια σφαιρική θεώρηση των γεγονότων. Πρόκειται για την προσέγγιση της «Σχολής των Annales» (Burguiere, 2009). Είναι μια μεθοδολογία που αφορά όλες τις όψεις του κοινωνικού γίνεσθαι και των αμοιβαίων σχέσεων ανάμεσα σε οικονομικούς, κοινωνικούς, πολιτικούς και πολιτισμικούς παράγοντες (Burke, 1990).

Η εμπειρική έρευνα βασίζεται στην παρατήρηση και την εμπειρία και όχι σε κάποια διαμορφωμένη θεωρία. Πρόκειται για έρευνα που βασίζεται σε δεδομένα, και καταλήγει σε συμπεράσματα τα οποία μπορούν να εξακριβωθούν με παρατήρηση ή πειραματισμό. Τίθεται μια «υπόθεση εργασίας» η οποία είτε επιβεβαιώνεται είτε απορρίπτεται. Σε αυτού του είδους την έρευνα είναι σημαντικό να συλλέγουμε την πληροφορία από την πρωτογενή της πηγή (Creswell, 2014).

Για να απαντηθούν τα ερευνητικά ερωτήματα πραγματοποιήθηκε ιστορική έρευνα που βασίζεται σε πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές και στη συστηματική καταγραφή σημαντικών γεγονότων και δεδομένων, με σκοπό την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για το μέλλον:

1. Για το νομικό καθεστώς των ΑΕΙ στην Ελλάδα:

- Μελετήθηκε ο Οργανισμός του 1932, η νομοθεσία δηλαδή που καθόρισε τη λειτουργία του πρώτου Ελληνικού Πανεπιστημίου. Σκοπός της έρευνας αυτής ήταν να γνωρίσουμε την ιστορική προέλευση του νομοθετικού πλαισίου που αποτέλεσε πρότυπο για την εξέλιξη των μετέπειτα ιδρυθέντων ΑΕΙ.

- Πραγματοποιήθηκε σύγκριση μεταξύ της νομοθεσίας του 1932 και του Νόμου 4009/2011 που διέπει τη σημερινή λειτουργία των ΑΕΙ.

2. Για το καθεστώς των ΤΠΕ στα Ελληνικά ΑΕΙ:

- Έγινε μελέτη της ιστορικής εξέλιξης των ΤΠΕ, από τα πρώιμα στάδια, κατά την διάρκεια των οποίων χαρακτηριζόταν ως δύσχρηστες και απευθυνόταν σε περιορισμένο κοινό ειδικών, μέχρι την σημερινή εποχή που είναι ευρέως διαδεδομένες (λόγω των πολλαπλών και χρήσιμων εφαρμογών τους) και όντας εύχρηστες απευθύνονται στο ευρύ κοινό.
- Έγινε ανάλυση των δεδομένων για την κατανόηση των σημερινών δυνατοτήτων που προσφέρουν οι ΤΠΕ, η οποία είναι ουσιώδους σημασίας για την αξιοποίησή τους στο περιβάλλον των ΑΕΙ.

3. Διαδικτυακή και βιβλιογραφική έρευνα:

- Για τις ΤΠΕ που χρησιμοποιούνται στα ΑΕΙ σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία των ιστοσελίδων τους.
- Για τις πρακτικές και τα πρότυπα που ακολουθούνται από τα τριτοβάθμια ιδρύματα τεχνολογικά προηγμένων χωρών.

4. Ποιοτική έρευνα:

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων το Ακαδημαϊκό Έτος 2014-2015 με:

Α) Ερωτηματολόγια που δόθηκαν σε:

- Τυχαίο δείγμα φοιτητών. Οι φοιτητές απαντούσαν σε 10 ερωτήσεις από ένα δομημένο ερωτηματολόγιο (**Παράρτημα Α1**).
- Σε δείγμα φοιτητών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα Erasmus+ (**Παράρτημα Α3**).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζοντας την πολιτική για την προώθηση της πολυπολιτισμικότητας και πολυγλωσσίας στις χώρες που συμμετέχουν σε κοινές ευρωπαϊκές δραστηριότητες προσφέρει (online) κάθε χρόνο εντατικά γλωσσικά μαθήματα για την εκμάθηση των λιγότερο ομιλούμενων και διδασκόμενων γλωσσών των χωρών της

Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκοπός των μαθημάτων είναι η γλωσσική προετοιμασία των φοιτητών, πριν την έναρξη της περιόδου μετακίνησης που θα πραγματοποιήσουν στις χώρες αυτές. Τα μαθήματα προσφέρονται σε 2 επίπεδα, αρχαρίων και μέσων. Με το ερωτηματολόγιο για τους φοιτητές Erasmus+, ερευνήθηκαν οι προτιμήσεις τους για τον τρόπο υποβολής των αιτήσεων τους για μετακίνηση στο πλαίσιο του προγράμματος. Ο παραδοσιακός τρόπος δεν απαιτεί χρήση των ΤΠΕ, ενώ ο εναλλακτικός βασίζεται εξ' ολοκλήρου στις ΤΠΕ και απαιτεί δεξιότητες χρήσης τους.

Όλα τα ερωτηματολόγια ήταν ανώνυμα προκειμένου οι απαντήσεις των συμμετεχόντων να αντικατοπτρίζουν την ειλικρινή, ελεύθερη άποψή τους και να είναι απαλλαγμένες από τυχόν ενδοιασμούς προερχομένους από επώνυμη κατάθεση απόψεων και η επιλογή του δείγματος τυχαία η δε συλλογή τους έγινε από την ίδια την ερευνήτρια.

B) Ημιδομημένες συνεντεύξεις με:

- Μέλη ΔΕΠ: Από τα 523 μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων επιλέχτηκαν τυχαία 58. (Οι συνεντεύξεις βασίστηκαν στο ερωτηματολόγιο που παρατίθεται στο **Παράρτημα Α2**).
- Διοικητικά στελέχη και μέλη του Διοικητικού προσωπικού και ΕΤΕΠ: Από σύνολο 343 μελών, επιλέχτηκαν τυχαία 62. (Οι συνεντεύξεις βασίστηκαν στο ερωτηματολόγιο που παρατίθεται στο **Παράρτημα Α3**).

Με τις συνεντεύξεις προς τα μέλη ΔΕΠ και το λοιπό προσωπικό, εξετάστηκαν οι σύγχρονες ΤΠΕ που περιγράφονται στο βιβλίο της Παγγέ (2016), οι οποίες σήμερα χρησιμοποιούνται στα ΑΕΙ (**Παράρτημα Α5**).

Οι συνεντεύξεις υπήρξαν εμπιστευτικές, για την προστασία της ανωνυμίας των συμμετεχόντων. Η ποσοτική ανάλυση και η στατιστική επεξεργασία των δεδομένων, υλοποιήθηκε κυρίως με χρήση λογιστικών φύλλων Microsoft Excel.

C) Μελέτη περίπτωσης:

Η μελέτη περίπτωσης ως μεθοδολογικό εργαλείο, είναι μια μορφή ποιοτικής ανάλυσης που διενεργεί μια προσεκτική και ολοκληρωμένη παρατήρηση ενός ατόμου, ή οργανισμού ή μιας κατάστασης. Σκοπός της είναι να ερευνήσει σε βάθος και σε μεγάλη λεπτομέρεια το αντικείμενο και να οδηγηθεί από τα δεδομένα της μεμονωμένης περίπτωσης σε γενικότερα συμπεράσματα (Παρασκευόπουλος 1993).

Κεφάλαιο 5. Η ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΑ ΑΕΙ

Οι προσφερόμενες υπηρεσίες που βασίζονται στις ΤΠΕ αλλάζουν με γοργό ρυθμό, καταργούνται ή αντικαθίστανται, προστίθενται ή βελτιώνονται ως συνέπεια της συνεχούς εξέλιξης, των νέων δυνατοτήτων και φυσικά των μεταβαλλόμενων αναγκών. Πολλά από τα ΑΕΙ έχουν συγκεντρώσει τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες στα «κέντρα διαχείρισης δικτύων» ή σε αντίστοιχες μονάδες, υπάρχουν όμως και ιδρύματα που τις έχουν καταναείμει σε διάφορες διευθύνσεις ή τμήματα.

Ακολουθεί παρουσίαση των προσφερομένων υπηρεσιών που βασίζονται στις ΤΠΕ για όλα τα ΑΕΙ. Το υλικό συλλέχθηκε από τις επίσημες ιστοσελίδες των ΑΕΙ.

Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ)

Το Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου (ΚΛΕΙΔΙ) αποτελεί ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα του Πανεπιστημίου Αθηνών, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών πληροφορικής και επικοινωνιών προς τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, προσωπικό και φοιτητές. Το ΚΛΕΙΔΙ υποστηρίζει περισσότερα από 80.000 μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, προσφέροντας καινοτόμες ηλεκτρονικές υπηρεσίες και ψηφιακά μέσα για την υποστήριξη της συνεργασίας, της επικοινωνίας και της εκπαίδευσης. Μεταξύ των υπηρεσιών που παρέχει είναι:

- Σύνδεση στο εσωτερικό δίκτυο του Πανεπιστημίου και στο Διαδίκτυο. Για όλη την Ακαδημαϊκή Κοινότητα (προσωπικό και φοιτητές) παρέχονται οι παρακάτω τρόποι σύνδεσης στο δίκτυο του Πανεπιστημίου:

- ✓ Ασύρματη Σύνδεση (WiFi)
- ✓ Σύνδεση μέσω ενδιάμεσου (proxy)
- ✓ VPN

Ειδικά για το προσωπικό του Πανεπιστημίου παρέχεται επιπλέον:

- ✓ Ενσύρματη σύνδεση (σύνδεση στο δίκτυο μέσω καλωδίου Ethernet).
- ✓ Τηλεφωνική σύνδεση
- Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.
- Υπηρεσίες τηλεφωνίας.

- Διαδικτυακές υπηρεσίες (εγκατάσταση και φιλοξενία ιστοχώρων ακαδημαϊκών τμημάτων και μονάδων, πρόσβαση μέσω ιδεατών δικτύων, παροχή αποθηκευτικού χώρου, διαμοιρασμός αρχείων, κ.ά.).
- Υπηρεσίες τηλεκπαίδευσης και τηλεδιάσκεψης.
- Το Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου (ΚΛΕΙΔΙ) παρέχει ένα ολοκληρωμένο πακέτο υπηρεσιών υποστήριξης ηλεκτρονικής μάθησης και παραγωγής πολυμέσων, το οποίο είναι στη διάθεση των μελών ΔΕΠ προκειμένου να ενσωματώσουν τις νέες τεχνολογίες στο εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο:
 - ✓ Ηλεκτρονική Τάξη eClass
 - ✓ Ακαδημαϊκές Βιντεοδιαλέξεις
 - ✓ Ζωντανές Μεταδόσεις (Webcasts)
 - ✓ Βιντεοσκόπηση
 - ✓ Επεξεργασία Βίντεο
 - ✓ Screencast - Ζωντανή μετάδοση της οθόνης του υπολογιστή σας, οπουδήποτε στον κόσμο, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε εγκατάσταση λογισμικού ή εγγραφή.
 - ✓ Υποστήριξη Συνεδρίων
 - ✓ Ενημέρωση και Εκπαίδευση
 - ✓ Τηλεδιάσκεψη
 - ✓ Υποστήριξη χρηστών και επίλυση προβλημάτων.

Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης - Ηλεκτρονικές Πηγές και Υπηρεσίες

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών διαθέτει, μέσω Διαδικτύου, πρόσβαση σε μεγάλο φάσμα ηλεκτρονικών πηγών όπως περιοδικά, βιβλία, βιβλιογραφικές βάσεις, ψηφιακές συλλογές και θεματικές πύλες, με στόχο τη διευκόλυνση της έρευνας, της ενημέρωσης και εκπαίδευσης των φοιτητών, των μελών ΔΕΠ, των ερευνητών και των βιβλιοθηκονόμων του. Όλες οι ηλεκτρονικές πηγές και συναφείς ηλεκτρονικές υπηρεσίες, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο της Βιβλιοθήκης και του Κέντρου Πληροφόρησης, που φιλοξενείται και συντηρείται από το Υπολογιστικό Κέντρο Βιβλιοθηκών (ΥΚΒ) του ΕΚΠΑ.

Ηλεκτρονική Γραμματεία

Η εφαρμογή My studies παρέχει τη δυνατότητα στους προπτυχιακούς φοιτητές να δουν και να εκτυπώσουν τη βαθμολογία τους, να έχουν πληροφορίες για όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών (διδασκτικές μονάδες, βάση, ώρες διδασκαλίας, καθηγητής, συγγράμματα κτλ), να δηλώσουν τα μαθήματα που ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν

στο επόμενο εξάμηνο, να συμπληρώσουν αιτήσεις για την έκδοση οποιουδήποτε διαθέσιμου πιστοποιητικού έχει καθορίσει η Γραμματεία (αναλυτικής βαθμολογίας, στρατολογίας, εφορίας κ.ά.)

Ηλεκτρονική Τάξη

Η Ηλεκτρονική Τάξη (e-Class) αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων και υποστηρίζει την υπηρεσία ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο Αθηνών χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Η πρόσβαση στην υπηρεσία γίνεται με τη χρήση ενός απλού φυλλομετρητή (web browser) χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων. Η ενσωμάτωση των μεθόδων ενισχυτικής τηλεκπαίδευσης στη μαθησιακή διαδικασία του Πανεπιστημίου Αθηνών υποστηρίζει και ενισχύει τη διδασκαλία και την πρόσβαση στη γνώση, παρέχοντας συνδυασμούς νέων μεθόδων για τη συμπλήρωση των παραδοσιακών τρόπων διδασκαλίας. Με τον τρόπο αυτό, οι συμμετέχοντες στην εκπαιδευτική διαδικασία επιλέγουν το δικό τους χρονικό πλαίσιο για επικοινωνία και πρόσβαση στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα ψηφιακής οργάνωσης και διάθεσης του εκπαιδευτικού υλικού των μαθημάτων αλλά και μία πλειάδα μέσων επικοινωνίας μεταξύ του διδάσκοντα και των φοιτητών διευκολύνοντας την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή του μαθήματος.

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ)

Το Κέντρο Δικτύων (ΚΕΔ) είναι μία μονάδα του ΕΜΠ, η οποία έχει αναλάβει από το 1995 τις υποχρεώσεις οργάνωσης και λειτουργίας του Δικτύου Τηλεματικής (δεδομένων και φωνής) του Ιδρύματος. Οι υποχρεώσεις αυτές περιλαμβάνουν την τήρηση των προδιαγραφών ενιαίας δομημένης καλωδιακής υποδομής, την εγκατάσταση και λειτουργία του ενεργού εξοπλισμού και την ανάπτυξη, εγκατάσταση και υποστήριξη των υπηρεσιών του τηλεφωνικού δικτύου και του δικτύου δεδομένων του ΕΜΠ.

Παρεχόμενες Υπηρεσίες

Υπηρεσίες δικτύου φωνής

- ✓ Σύνδεση στο τηλεφωνικό δίκτυο του ΕΜΠ
- ✓ Θυρίδες φωνητικού ταχυδρομείου (voice mail)
- ✓ Τηλεφωνικές χρεώσεις
- ✓ Πληροφορίες καταλόγου
- ✓ Τηλεφωνική κλήση χωρίς χρέωση προς άλλα ΑΕΙ

Υπηρεσίες χρηστών

- ✓ Σύνδεση στο ασύρματο δίκτυο (Wi-Fi)
- ✓ Σύνδεση στο δίκτυο δεδομένων
- ✓ Ιστοσελίδες μαθημάτων (mycourses.ntua.gr)
- ✓ Σύνδεση μέσω εικονικού ιδιωτικού δικτύου (VPN)
- ✓ Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail)
- ✓ Αίθουσες τηλεκαίτευσης και πολυμέσων
- ✓ Προσωπική ατζέντα (my.ntua.gr)
- ✓ Λίστες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (lists.ntua.gr)
- ✓ Προσωπικές ιστοσελίδες (users.ntua.gr)
- ✓ Έκδοση ψηφιακών πιστοποιητικών
- ✓ Υπηρεσία ταυτοποίησης χρηστών

Υπηρεσίες διαχειριστών

- ✓ Υπηρεσία ονοματολογίας (DNS)
- ✓ Υπηρεσία εικονικής ονοματολογίας (virtual DNS)
- ✓ Φιλοξενία ιστοσελίδων (web hosting)
- ✓ Υπηρεσία εικονικού ταχυδρομείου (virtual e-mail)
- ✓ Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (SMTP)
- ✓ Ασφάλεια δικτύου
- ✓ Συγχρονισμός υπολογιστών (NTP)
- ✓ Φιλοξενία υπολογιστικών συστημάτων (server hosting)

Γενικές υπηρεσίες

- ✓ Υπηρεσία καταλόγου
- ✓ Ηλεκτρονικός χάρτης Πολυτεχνειούπολης Ζωγράφου
- ✓ Εξυπηρετητής μεταβίβασης αρχείων (ftp.ntua.gr)
- ✓ Κεντρικός ιστότοπος ΕΜΠ (www.ntua.gr)
- ✓ RSS feeds

Το Κέντρο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου εξυπηρετεί συνεχώς από το 1979 τις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και αναπτυξιακές ανάγκες του Ιδρύματος. Διαθέτει σύγχρονα και προσαρμοσμένα στην τεχνολογική εξέλιξη

συστήματα διαφορετικής δομής και δυνατοτήτων με όλα τα απαραίτητα Λογισμικά εργαλεία (μαθηματικές και στατιστικές βιβλιοθήκες, πληθώρα "πακέτων" τεχνικών εφαρμογών, εργαλεία ανάπτυξης προγραμμάτων και εφαρμογών κ.ά.), έτσι ώστε να εξυπηρετούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο οι Ακαδημαϊκές υπολογιστικές ανάγκες, όπως αυτές διαμορφώνονται δυναμικά.

Παρέχονται οι παρακάτω υπηρεσίες:

- **Cloud Computing**

Εδώ και αρκετά χρόνια οι υπηρεσίες Παροχής Υποδομών (Infrastructure as a Service - IaaS) και Παροχής Λογισμικού (Software as a Service - SaaS) του Κέντρου Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, αναμορφώθηκαν και ακολουθούν τη σύγχρονη τάση διάθεσης υπολογιστικών και αποθηκευτικών πόρων, εφαρμογών και δεδομένων μέσω του διαδικτύου.

- **Εκπαίδευση**

Το Κέντρο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών σε συνεργασία με Εξειδικευμένους Επιστημονικούς Πυρήνες προσφέρει σεμινάρια ειδικών πακέτων λογισμικού για μηχανικούς. Τα Διατμηματικά Εργαστήρια Προσωπικών Υπολογιστών χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση μαθημάτων και σεμιναρίων όλων των Σχολών του ΕΜΠ.

- **FOSS**

Από το 2001 Το Κέντρο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών στρατηγικά επενδύει στα Ελεύθερα Λογισμικά Ανοικτού Κώδικα (Free Open Source Software) με απώτερο σκοπό να λειτουργεί αποκλειστικά με αυτά κάποια στιγμή στο μέλλον.

- **Elearning**

Το ΚΗΥ αναπτύσσει εκπαιδευτικό υλικό εκμάθησης εξειδικευμένων πακέτων Λογισμικού (εξοικείωση με τα βασικά λειτουργικά χαρακτηριστικά και το περιβάλλον λειτουργίας). Στα ηλεκτρονικά μαθήματα υπάρχει η δυνατότητα παρακολούθησης και αξιολόγησης της μελέτης του εκπαιδευόμενου καθώς και η αυτοματοποιημένη βαθμολόγησή του.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ)

Στο ΑΠΘ υπάρχει το Κέντρο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΚΗΔ), το οποίο έχει την ευθύνη της παροχής, της συντήρησης, της εύρυθμης λειτουργίας και της διαρκούς αναβάθμισης και αναπροσαρμογής των δικτυακών και υπολογιστικών υποδομών και των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του ΑΠΘ καθώς και της οιασδήποτε υποστήριξης των χρηστών αντιστοίχων υπηρεσιών. Το ΚΗΔ, σύμφωνα με την απόφαση της Συγκλήτου, συντονίζει επιπλέον σε στρατηγικό και τεχνολογικό επίπεδο τις δραστηριότητες των παρακάτω μονάδων:

- ✓ της Διεύθυνσης Μηχανοργάνωσης (ΔΜ),
- ✓ του Τμήματος Μηχανοργάνωσης της Επιτροπής Ερευνών (ΜΕΕ)
- ✓ του Γραφείου Τεχνολογίας της Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης του ΑΠΘ (ΒΚΠ).

Το ΚΗΔ είναι υπεύθυνο για την παροχή υπηρεσιών πληροφορικής και επικοινωνιών όπως:

- ✓ Ενσύρματη και ασύρματη ευρυζωνική διασύνδεση υπολογιστών του ΑΠΘ μεταξύ τους και με το Internet
- ✓ Διαχείριση κρίσιμων ηλεκτρονικών υποδομών του ιδρύματος όπως οι εικονικές υποδομές εξυπηρετητών και αποθηκευτικού χώρου, το σύστημα Single Sign-On, η υπηρεσία καταλόγου ΑΠΘ, η υποδομή Δημοσίου Κλειδιού PKI, η φιλοξενία ιστοχώρων, το κεντρικό backup, τα συστήματα σύγχρονης και ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης, κλπ.
- ✓ Βασικές δικτυακές υπηρεσίες στα μέλη του ΑΠΘ (e-mail, ιστοσελίδες, WiFi, ψηφιακά πιστοποιητικά)
- ✓ Καινοτόμες ηλεκτρονικές υπηρεσίες, όπως δωρεάν τηλεφωνία μέσω IP (Voice over IP), μετάδοση Video, (πιστοποιημένη ή απλή) τηλεδιάσκεψη και τηλεκπαίδευση
- ✓ Διανομή λογισμικού
- ✓ Υποστήριξη Νησίδων & Εργαστηρίων πληροφορικής, και εποπτεία της Κεντρικής Νησίδας Η/Υ ΑΠΘ στο κτίριο της Κεντρικής Βιβλιοθήκης
- ✓ Πρόσβαση σε κεντρικά υπολογιστικά συστήματα
- ✓ Υποστήριξη υποδομής και υπηρεσιών Ηλεκτρονικού Πανεπιστημίου ΑΠΘ (φοιτητική μέριμνα)

- ✓ Παρακολούθηση συμβολαίων συντήρησης και παραγωγικής λειτουργίας των Γραμματειών (Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Φοιτητολογίου)
- ✓ Υποδομές στήριξης υπηρεσίες τρίτων, όπως το σύστημα ΔΙΑΥΓΕΙΑ, η διανομή συγγραμμάτων μέσω του ΕΥΔΟΞΟΣ και η απόκτηση δελτίου ειδικού εισιτηρίου ΠΑΣΟ
- ✓ Εφαρμογή του πλαισίου ασφαλείας υπηρεσιών Ηλεκτρονικού Πανεπιστημίου ΑΠΘ στις Γραμματείες ΑΠΘ
- ✓ Υποστήριξη της Διοίκησης του ΑΠΘ σε θέματα Ποιότητας, κεντρικών στατιστικών και αναφορών ακαδημαϊκών στοιχείων (ΜΟΔΙΠ Α.Π.Θ., ΟΜΕΑ Τμημάτων, Τμήμα Σπουδών, Τμήμα Ευρωπαϊκών Σπουδών, Τμήμα Στατιστικής Τεκμηρίωσης, κλπ.)
- ✓ Οργάνωση και λειτουργία του δικτύου τηλεφωνίας του ΑΠΘ και παροχή προηγμένων υπηρεσιών ψηφιακής τηλεφωνίας και voice mail
- ✓ Διαχείριση των αιθουσών τηλεδιάσκεψης/ τηλεεκπαίδευσης του ΑΠΘ
- ✓ Σχεδιασμός και υλοποίηση υπερυπολογιστικών υποδομών και υποδομών «νέφους» (cloud)
- ✓ Ανάπτυξη & λειτουργία υπολογιστικής υποδομής και εργαλείων για επιστημονικά δεδομένα & εφαρμογές
- ✓ Ενημέρωση, Εκπαίδευση & Υποστήριξη χρηστών για τη μεταφορά και χρήση επιστημονικών εφαρμογών και τη διαχείριση επιστημονικών δεδομένων στην υπολογιστική υποδομή
- ✓ Ενεργή εκπροσώπηση του ιδρύματος σε εθνικά και διεθνή δρώμενα στο χώρο του scientific computing
- ✓ Διασύνδεση και διαλειτουργικότητα με εθνικές και διεθνείς υποδομές διαχείρισης επιστημονικών δεδομένων ευρύτερης κλίμακας
- ✓ Σχεδίαση, υλοποίηση και λειτουργία του κεντρικού ιστότοπου του ΑΠΘ,
- ✓ Αναβάθμιση των προσωπικών ιστότοπων χρηστών σε Web3.0,
- ✓ Υλοποίηση των Συνδεδεμένων Ανοικτών Δεδομένων και της προσαρμογής της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στα πλαίσια του Σημασιολογικού Ιστού,
- ✓ Δανεισμός εξοπλισμού πληροφορικής
- ✓ Εκπαιδευτικές δράσεις σχετικές με τις υπηρεσίες του Κέντρου.

Πανεπιστήμιο Πατρών (Π.Π.)

Το Π.Π. υποστηρίζει τη διοικητική λειτουργία με το πληροφοριακό σύστημα «Ψηφιακό Άλμα». Τα βασικά χαρακτηριστικά του είναι:

- ✓ Ενοποιημένο Πληροφοριακό Σύστημα Ακαδημαϊκής Διοίκησης σε όλες τις Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Πατρών
- ✓ Υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης πλήρως διαθέσιμες ηλεκτρονικά που θα καλύπτουν όλο το φάσμα δραστηριοτήτων του Ιδρύματος
- ✓ Συνολική υποστήριξη διοικητικής λειτουργίας του Ιδρύματος
- ✓ Παροχή ενός σημείου επαφής με το Πανεπιστήμιο Πατρών προς όλους τους συναλλασσόμενους
- ✓ Ηλεκτρονικές υπηρεσίες μιας στάσης προς εξωτερικούς συνεργάτες (π.χ. προμηθευτές), φορείς (π.χ. ΥΠΑΙΕΘ, ΕΛΣΤΑΤ), οποιοδήποτε πολίτη
- ✓ Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Ιδρύματος

Περιλαμβάνει τα ακόλουθα υποσυστήματα:

- ✓ Διαχείρισης Κύκλου Ζωής Φοιτητών (Ηλεκτρονική Γραμματεία)
- ✓ Διαχείρισης Ανθρώπινων Πόρων - Μισθοδοσίας
- ✓ Οικονομικής Διαχείρισης
- ✓ Τεχνικών Έργων - Αποθήκης
- ✓ Πρωτοκόλλου - Ροής Εργασιών - Διαχείρισης Εγγράφων
- ✓ Επιχειρησιακής Ευφυΐας
- ✓ Αρωγής Χρηστών (Helpdesk)

Εκπαίδευση:

Η πλατφόρμα «upatras eclass», αποτελεί ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων. Ακολουθεί τη φιλοσοφία του λογισμικού ανοικτού κώδικα και υποστηρίζει την υπηρεσία Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Η πρόσβαση στην υπηρεσία γίνεται με τη χρήση ενός απλού φυλλομετρητή (web browser) χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων.

Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα

Το έργο Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα του Πανεπιστημίου Πατρών αφορά στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού σε ψηφιακή μορφή, το οποίο σχετίζεται με προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα και περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις,

βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εκπαιδευτικά λογισμικά, ηλεκτρονικές ασκήσεις, παρουσίαση πειραμάτων κλπ. Ο σκοπός είναι το υλικό αυτό να διατίθεται από την ιδρυματική πλατφόρμα ψηφιακών μαθημάτων του Πανεπιστημίου Πατρών προς τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας αλλά και την ευρύτερη κοινωνία.

Τηλεδιάσκεψη

Το δίκτυο URnet παρέχει σε όλη την ακαδημαϊκή κοινότητα του Πανεπιστημίου Πατρών τη δυνατότητα να διοργανώνει/συμμετέχει σε τηλεδιασκέψεις (Εκλεκτορικά Σώματα, Επιτροπές Διδακτορικών Διατριβών, Συνεδριάσεις Οργάνων) με σκοπό την εξυπηρέτηση των διοικητικών και λειτουργικών αναγκών του Ιδρύματος.

Η Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης (BKΠ) είναι η κύρια μονάδα πληροφόρησης και προσφέρει υπηρεσίες όπως:

- ✓ συλλογή οπτικοακουστικού υλικού
- ✓ συλλογές των ηλεκτρονικών πηγών πληροφόρησης όπου παρέχεται πρόσβαση σε:
 - ❖ περισσότερα από 12.000 ηλεκτρονικά περιοδικά
 - ❖ πάνω από 30.000 ηλεκτρονικά βιβλία
 - ❖ ένα μεγάλο αριθμό βιβλιογραφικών βάσεων δεδομένων

Η αναζήτηση και χρήση των πηγών αυτών μπορεί να γίνει μέσω των εργαλείων και συστημάτων που παρέχονται στον δικτυακό τόπο της Βιβλιοθήκης.

Επίσης, στις ηλεκτρονικές πηγές της BKΠ περιλαμβάνονται και οι παρακάτω ψηφιακές συλλογές ανοικτής πρόσβασης:

- ✓ το Ιδρυματικό Αποθετήριο Νημερτής
- ✓ οι ψηφιακές συλλογές Κοσμόπολις και Πλειάς
- ✓ η ψηφιακή συλλογή Δανιήλ
- ✓ η πλατφόρμα ηλεκτρονικών εκδόσεων Πασιθέη

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (Π.Ι.)

Το Π.Ι. δημιούργησε το 1997 το Κέντρο Διαχείρισης Δικτύων (ΚΕΔΔ) το οποίο εξασφαλίζει την αδιάλειπτη και υψηλών ταχυτήτων διασύνδεση των χρηστών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με το εσωτερικό δίκτυο καθώς και με τα ελληνικά και διεθνή δίκτυα φωνής και δεδομένων. Το ΚΕΔΔ φροντίζει για τη συνεχή αναβάθμιση και τον

εκσυγχρονισμό των υποδομών του, την αφομοίωση της νέας τεχνογνωσίας και την ταχεία ενσωμάτωση της συνεχώς εξελισσόμενης τεχνολογίας στις υποδομές του. Στους στόχους του είναι η χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση, την έρευνα, τη διοίκηση καθώς και ο εκσυγχρονισμός της μηχανοργάνωσης του Πανεπιστημίου, σε συνεργασία με τις συναφείς Υπηρεσίες και τα Τμήματα.

Προσφέρονται οι παρακάτω υπηρεσίες:

- ✓ **Υπηρεσίες Δικτύου Δεδομένων** -Υπηρεσία eduroam Η υπηρεσία ασύρματης πρόσβασης eduroam (education roaming, www.eduroam.org) δίνει την δυνατότητα σε ένα μέλος του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων να έχει πρόσβαση στο Internet μέσω του ασύρματου δικτύου κάθε εκπαιδευτικού και ερευνητικού ιδρύματος που συμμετέχει στην κοινότητα του eduroam οπουδήποτε στον κόσμο. Το ασύρματο δίκτυο έχει πάντα το αναγνωριστικό όνομα (SSID) “**eduroam**”.
- ✓ **ECOURSE: Σύστημα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης.** Το [ecourse](http://ecourse.uoi.gr) <http://ecourse.uoi.gr> είναι ένα σύστημα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης το οποίο επιτρέπει στους συμμετέχοντες διδάσκοντες να δημιουργούν online μαθήματα και να προσθέτουν κείμενο και οπτικοακουστικό υλικό για τους φοιτητές. Ακόμη παρέχει μια πληθώρα υπηρεσιών υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας όπως κουίζ, ομάδες συζήτησης, εργασίες, ερωτήσεις, έρευνα, βάσεις δεδομένων γνώσεις κ.α.
- ✓ **Υπηρεσία τηλεδιάσκεψης.** Παρέχει τη δυνατότητα διοργάνωσης /συμμετοχής σε συνεδριάσεις με Τηλεδιάσκεψη (ταυτόχρονη επικοινωνία με εικόνα, ήχο και δεδομένων μεταξύ δύο ή περισσότερων απομακρυσμένων χρηστών.
- ✓ **Υπηρεσία WEBMAIL.** Το σύστημα 'WebMail', προσφέρει ένα εύχρηστο και πλήρες περιβάλλον εργασίας ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- ✓ **Σελίδες Χρηστών.** Έχει διαμορφωθεί ιστοχώρος όπου όλα τα μέλη της Πανεπιστημιακής κοινότητας μπορούν να τοποθετήσουν τις προσωπικές τους ιστοσελίδες.
- ✓ **Υπηρεσία VoIP.** Μετά την διασύνδεση του τηλεφωνικού δικτύου του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με το ιδιωτικό τηλεφωνικό δίκτυο των Ακαδημαϊκών και Ερευνητικών Ιδρυμάτων (ΕΔΕΤ), παρέχεται η δυνατότητα στους χρήστες του πανεπιστημίου να καλούν χωρίς χρέωση άλλα πανεπιστημιακά ή τεχνολογικά ιδρύματα, που συμμετέχουν στο δίκτυο Voice over IP (VoIP). Το Voice over IP είναι μια τεχνολογία που δίνει την δυνατότητα οι τηλεφωνικές

κλήσεις να πραγματοποιούνται μέσω του Διαδικτύου (του ΕΔΕΤ), αποφεύγοντας τη χρήση του τηλεφωνικού δικτύου του ΟΤΕ.

Η Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης του Π.Ι. προσφέρει τις παρακάτω ηλεκτρονικές υπηρεσίες:

- ✓ Ηλεκτρονικά Βιβλία
- ✓ Ψηφιακή Βιβλιοθήκη "ΗΠΕΙΡΟΜΝΗΜΩΝ"
- ✓ Ιδρυματικό Αποθετήριο "ΟΛΥΜΠΙΑΣ"
- ✓ Ηλεκτρονικά Περιοδικά
- ✓ Ψηφιακές Συλλογές Π.Ι.
- ✓ Ψηφιακές Συλλογές & Βιβλιοθήκες
- ✓ Βάσεις Δεδομένων
- ✓ Πηγές Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HealLink)
- ✓ Οι διοικητικές υπηρεσίες του Π.Ι. χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές πλατφόρμες, για την λειτουργία τους όπως ηλεκτρονικό πρωτόκολλο, διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, φοιτητολόγιο, διαχείρισης οικονομικών, μισθοδοσίας, παρακολούθησης έργων, υποστήριξης συλλογικών οργάνων, ειδικά συστήματα για τον ΕΛΚΕ (ResCom) και την βιβλιοθήκη (Horizon).

Πανεπιστήμιο Κρήτης (Π.Κ.)

Στο Π.Κ. λειτουργεί το **Κέντρο Υποδομών και Υπηρεσιών ΤΠΕ** για την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών υποστήριξης της διοικητικής, εκπαιδευτικής και ερευνητικής λειτουργίας του ιδρύματος.

Παρέχονται υπηρεσίες :

- ✓ Φοιτητολογίου μέσω της εφαρμογής StudentsWEB για την άμεση εξυπηρέτηση των φοιτητών.
- ✓ Υποστήριξης του συστήματος της ΜΟΔΙΠ και της ΔΑΣΤΑ
- ✓ Οικονομικής διαχείρισης, Πρωτοκόλλου
- ✓ βιβλιοθήκης,
- ✓ Νέφους και εικονικών εξυπηρετητών, φιλοξενίας ιστοσελίδων
- ✓ Διαχείρισης του ΕΛΚΕ,
- ✓ Λογισμικού και τηλεεκπαίδευσης.

Πολυτεχνείο Κρήτης (Πτ.Κ.)

Στο Πτ.Κ. προσφέρονται οι ακόλουθες Υπηρεσίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών:

- ✓ Φοιτητολόγιο, Υπηρεσία Uniway (εφαρμογή που επιτρέπει στους φοιτητές την καλύτερη επικοινωνία με την γραμματεία), Ψηφιακά Πιστοποιητικά
- ✓ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (Email)
- ✓ Ασύρματο Δίκτυο - WiFi, VPN
- ✓ Διάθεση Λογισμικού, Υπηρεσιών και Εφαρμογών νέφους της Microsoft, MATLAB
- ✓ Υπηρεσίες Τηλεδιάσκεψης
- ✓ Αναφορές βλαβών
- ✓ Διαχείριση Προμήθειας Πετρελαίου
- ✓ Μαζική Αποστολή SMS
- ✓ Τηλεκπαίδευση
- ✓ Ακαδημαϊκή Ταυτότητα
- ✓ Τηλεφωνία και Υπηρεσία εικονικού fax
- ✓ Υπηρεσία Ηλεκτρονικών Ερωτηματολογίων (LimeSurvey)
- ✓ Εφαρμογή συναλλασσομένων με την Οικονομική Υπηρεσία
- ✓ Διαδικτυακή Εφαρμογή Διαχείρισης Αδειών Προσωπικού
- ✓ Φιλοξενία Ιστότοπων

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Δ.Π.Θ.)

Στο Δ.Π.Θ. προσφέρονται οι ακόλουθες Υπηρεσίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών:

- ✓ Φοιτητολόγιο, η υπηρεσία **Unistudent**, που επιτρέπει στους φοιτητές την εύκολη επικοινωνία με την γραμματεία.
- ✓ Ηλεκτρονική Υπηρεσία ClassWeb, που διευκολύνει την επικοινωνία του εκπαιδευτικού προσωπικού με την γραμματεία.
- ✓ Εφαρμογή Δελτίου Υπηρεσιακής και Ατομικής Κατάστασης δημοσίων υπαλλήλων
- ✓ Ενσύρματη (LAN), ασύρματη (Wi-Fi) και Dial-up πρόσβαση
- ✓ Τηλεφωνία μέσω δικτύου (VoIP)
- ✓ Εικονικό ιδιωτικό δίκτυο (VPN)

- ✓ Τηλεκπαίδευση
- ✓ e-Class
- ✓ Υπηρεσίες Τηλεδιάσκεψης
- ✓ Φιλοξενία ιστοσελίδων
- ✓ Ηλεκτρονική αλληλογραφία, Webmail
- ✓ Διαδικτυακή ραδιοφωνία
- ✓ Ευρυζωνική πρόσβαση (ADSL)
- ✓ IPTV (Τηλεόραση μέσω πρωτοκόλλων διαδικτύου)

Πάντειον Πανεπιστήμιο (Πα.Π.)

Στο Πα.Π. λειτουργεί κέντρο διαχείρισης δικτύων που μεταξύ άλλων παρέχει και υποστηρίζει ηλεκτρονικές υπηρεσίες όπως:

- ✓ Φοιτητολόγιο
- ✓ Οικονομική διαχείριση-Μισθοδοσία
- ✓ Υπηρεσίες Τηλεδιάσκεψης
- ✓ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (E-mail)
- ✓ Ασύρματο Δίκτυο - WiFi
- ✓ Τηλεφωνία μέσω δικτύου (VoIP)
- ✓ Φιλοξενία ιστοσελίδων
- ✓ Διάθεση λογισμικού
- ✓ Υποστήριξη χρηστών (helpdesk)

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Γ.Π.Α.)

Στο Γ.Π.Α. προσφέρονται οι ακόλουθες Υπηρεσίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών:

- ✓ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (E-mail), Webmail
- ✓ e-Student
- ✓ e-Class (αποτελεί ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων. Ακολουθεί τη φιλοσοφία του λογισμικού ανοικτού κώδικα και υποστηρίζει την υπηρεσία Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις)

- ✓ Ψηφιακό Αποθετήριο (D-Space)
- ✓ Media Server (Υπηρεσία που προσφέρει την δυνατότητα μετάδοσης εκπαιδευτικού υλικού εικόνας και ήχου)
- ✓ Τηλεδιάσκεψη
- ✓ Ασύρματο Δίκτυο – WiFi

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο (Χ.Π.)

Το Χ.Π. παρέχει πληθώρα ηλεκτρονικών υπηρεσιών για φοιτητές, αποφοίτους και προσωπικό όπως:

- ✓ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (E-mail), Webmail
- ✓ Ασύρματη Σύνδεση Wi-Fi
- ✓ Μέσα κοινωνικών δικτύων (FaceBook, Twitter, Google+, Pinterest)
- ✓ Διαχείριση προσωπικού (HRMS) και μισθοδοσία
- ✓ Πλατφόρμα Κοινωνικής Δικτύωσης και Σύστημα Αποφοίτων
- ✓ Ψηφιακή υπογραφή μέσω της υποδομής Δημοσίου Κλειδιού “Hellenic Academic & Research Institutions Certification Authority – (HARICA)
- ✓ Σύστημα Διαχείρισης Συλλογών Ψηφιακού Αποθετηρίου “ΕΣΤΙΑ”
- ✓ Φιλοξενία δυναμικών ιστοσελίδων
- ✓ Τηλεδιάσκεψη
- ✓ Εφαρμογές νέφους (OKEANOS)
- ✓ Υποστήριξη χρηστών (helpdesk)
- ✓ Αυτο-απόθεση Διπλωματικών εργασιών και Διδακτορικών διατριβών
- ✓ Παροχή εμπορικού και ανοικτού λογισμικού (MicroSoft, VMware, SPSS)

Πανεπιστήμιο Πειραιώς (Πα.Πει.)

Στο Πα.Πει. παρέχονται οι ακόλουθες ηλεκτρονικές υπηρεσίες

- ✓ Υποστήριξη Χρηστών - Helpdesk
- ✓ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο
- ✓ Ασύρματη Σύνδεση Wi-Fi
- ✓ Σύνδεση στο Δίκτυο του Πανεπιστημίου (VPN)

- ✓ Τηλεκπαίδευση
- ✓ Υπηρεσίες Καταλόγου
- ✓ Γραμματεία (Βαθμολογίες - Δηλώσεις Μαθημάτων)
- ✓ Ηλεκτρονική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση
- ✓ Δωρεάν πρόσβαση σε λογισμικό της εταιρείας Microsoft μέσω της υπηρεσίας Dreamspark

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Π.Θ.)

Στο Π.Θ. παρέχονται οι ακόλουθες ηλεκτρονικές υπηρεσίες

- ✓ Εφαρμογές υποστήριξης των Διοικητικών Υπηρεσιών
 - e-Γραμματεία Υπηρεσία διαχείρισης των στοιχείων φοιτητών - προγραμμάτων σπουδών.
 - e-έγγραφα Υπηρεσία διαχείρισης εγγράφων και ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου.
 - e-Συνεδρίαση Υπηρεσία διαχείρισης συνεδριάσεων συλλογικών οργάνων
- ✓ Ηλεκτρονική ταυτότητα και Πανεπιστημιακή Υπηρεσία Καταλόγου
- ✓ Φιλοξενία Ιστοχώρων
- ✓ Τηλεδιάσκεψη
- ✓ Τηλεκπαίδευση
- ✓ Video κατ'απαίτηση (Αποθήκευση και διάθεση streaming video στο διαδίκτυο από τον εξυπηρετητή του ΠΘ, για τηλεκπαίδευση, προβολή εκδηλώσεων κ.ά.).
- ✓ Υπηρεσίες νέφους (ανταλλαγή και αποθήκευση αρχείων)
- ✓ Classweb (Εφαρμογή που επιτρέπει στους Διδάσκοντες να καταχωρούν ηλεκτρονικά τη βαθμολογία τους)
- ✓ UniStudent (Εφαρμογή που επιτρέπει στους φοιτητές να υποβάλλουν δηλώσεις μαθημάτων, να παρακολουθούν τις βαθμολογίες τους, να αιτηθούν πιστοποιητικά.)
- ✓ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (E-mail), Webmail
- ✓ Ασύρματο Δίκτυο (WiFi) και VPN

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (Πα.Μακ.)

Το Πα.Μακ. διατηρεί Κέντρο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Δικτύων (ΚΥΔ) που στοχεύει στην ορθή λειτουργία των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών και στην ικανοποίηση των αναγκών των χρηστών του ιδρύματος. Παρέχονται οι παρακάτω ηλεκτρονικές υπηρεσίες.

- ✓ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (E-mail), Webmail
- ✓ Σύστημα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης (CoMPUs)
- ✓ StudentsWeb (Εφαρμογή που επιτρέπει στους φοιτητές να υποβάλλουν δηλώσεις μαθημάτων, να παρακολουθούν τις βαθμολογίες τους, κ.α.)
- ✓ Class Web για την υποστήριξη των διδασκόντων (καταχώριση βαθμολογίας, ανακοινώσεις, κ.α.)
- ✓ Ενσύρματο δίκτυο ethernet. (LAN)
- ✓ Ασύρματο Δίκτυο (WiFi)
- ✓ Υποστήριξη της Μηχανοργάνωσης των υπηρεσιών του Ιδρύματος (Γραμματείες Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Τμημάτων, Οικονομική Υπηρεσία, Τμήμα Μισθοδοσίας, Τμήμα Προμηθειών, Γραφείο Προσωπικού, Γραφείο Πρωτοκόλλου και Επιτροπή Ερευνών)

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (Π.Δ.Μ.)

Το Π.Δ.Μ. διατηρεί το Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου και παρέχει ένα σύνολο ηλεκτρονικών υπηρεσιών φωνής και δεδομένων στα μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας.

- ✓ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (E-mail), Webmail
- ✓ Πρόσβαση στην προσωπική καρτέλα για δηλώσεις μαθημάτων, βαθμολογίες, κλπ
- ✓ Ασύγχρονη τηλεκπαίδευση: πλατφόρμα openeclass
- ✓ Σύγχρονη τηλεκπαίδευση: υπηρεσία ZOOM, πλατφόρμα Bigbluebutton
- ✓ Υπηρεσία ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων για σίτιση, στέγαση, στεγαστικό επίδομα
- ✓ Φιλοξενία ιστοσελίδων

- ✓ Σύνδεση μέσω VPN για πρόσβαση σε ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες, εσωτερικές υπηρεσίες κλπ.
- ✓ Ασύρματο Δίκτυο (WiFi)
- ✓ Υπηρεσία ανταλλαγής αρχείων για αποστολή αρχείων με μεγάλο μέγεθος
- ✓ Διάθεση λογισμικού
- ✓ Ιδρυματικό καταθετήριο πτυχιακών μεταπτυχιακών εργασιών

Ιόνιο Πανεπιστήμιο (Ι.Π.)

Το Ι.Π παρέχει τις παρακάτω ηλεκτρονικές υπηρεσίες:

- ✓ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (E-mail), Webmail
- ✓ Πλατφόρμα E-class
- ✓ Τηλε-Τάξη
- ✓ Τηλεδιάσκεψη
- ✓ Video on Demand και Video Streaming
- ✓ Δίκτυο φωνής
- ✓ Φιλοξενία ιστοσελίδων
- ✓ Υπηρεσίες νέφους
- ✓ Υπηρεσία e-Ενοικιάζεται
- ✓ Ηλεκτρονική Καρτέλα Φοιτητή

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου (Π.Πελ.)

Το Π.Πελ. παρέχει τις παρακάτω ηλεκτρονικές υπηρεσίες:

- ✓ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (E-mail), Webmail
- ✓ Πληροφορίες καταλόγου: Τηλεφωνικού, και διευθύνσεων e-mail (LDAP)
- ✓ Διάθεση λογισμικού (SPSS)
- ✓ Φιλοξενία ιστοσελίδων
- ✓ Ασύρματο Δίκτυο (WiFi) και VPN
- ✓ Τηλεκπαίδευση (Πλατφόρμα e-Class)
- ✓ Εφαρμογές νέφους
- ✓ Βιντεοδιάσκεψη μέσω Web

Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Π.Α.)

Στο Π.Α. λειτουργεί η Υπηρεσία Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΥΠΕ). Στην έδρα του Πανεπιστημίου (Μυτιλήνη) η ΥΠΕ αποτελείται από δύο τμήματα και ένα γραφείο, και στις υπόλοιπες Πανεπιστημιακές μονάδες λειτουργεί από ένα περιφερειακό τμήμα. Τα τμήματα αυτά έχουν ως εξής:

1. Τμήμα Ανάπτυξης και Υποστήριξης Πληροφοριακών Συστημάτων Διοίκησης
2. Τμήμα Ανάπτυξης και Υποστήριξης Υπολογιστικών Συστημάτων, Δικτύων και Επικοινωνιών
3. Γραφείο Υποστήριξης Έργων Πληροφορικής
4. Περιφερειακά Τμήματα Πληροφορικής και Επικοινωνιών Μυτιλήνης, Χίου, Σάμου, Ρόδου και Σύρου

Παρέχονται οι παρακάτω ηλεκτρονικές υπηρεσίες:

- ✓ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (E-mail), Webmail
- ✓ Ασύρματο Δίκτυο (WiFi) και VPN
- ✓ Φιλοξενία ιστοσελίδων
- ✓ Υπηρεσίες καταλόγου (LDAP)
- ✓ Δημιουργία λογαριασμών πρόσβασης στο πανεπιστημιακό δίκτυο, με αυτόματη παροχή:
 - ο Λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
 - ο Απομακρυσμένη πρόσβαση μέσω τηλεφώνου (dialup). Για τη χρήση της υπηρεσίας αυτής οι ενδιαφερόμενοι χρήστες πρέπει να απευθύνονται στην ΥΠΕ για να παραλάβουν φυλλάδιο με αναλυτικές οδηγίες χρήσης. Η υπηρεσία αυτή δεν παρέχεται σε επισκέπτες - περιστασιακούς χρήστες.
 - ο Δικαίωμα χρήσης των κοινόχρηστων πόρων του Πανεπιστημίου Αιγαίου (H/Y, σαρωτές, εκτυπωτές κλπ)
- ✓ Μετά από αίτημα του χρήστη:
 - ο Αποθηκευτικό χώρο σε διακομιστή της Πανεπιστημιακής μονάδας
 - ο Προσωπική ιστοσελίδα σε διακομιστή της Πανεπιστημιακής Μονάδος
- ✓ Σύστημα Ηλεκτρονικών Ανακοινώσεων & Συζητήσεων (Forum)
- ✓ Δίκτυο τηλεφωνίας/FAX, βάσει της τεχνολογίας Voice over IP (VoIP)
- ✓ Υπηρεσία Φωνητικού Ταχυδρομείου (Voice Mail)

- ✓ Τηλεδιάσκεψη (E-presence) και Τηλεκπαίδευση (E-Class)
- ✓ Τηλεμεταδόσεις (Τηλεοπτικό σήμα μέσω πρωτοκόλλων διαδικτύου)
 - Μετάδοση διαλέξεων και εκδηλώσεων σε πραγματικό χρόνο
- ✓ Video κατ' απαίτηση
- ✓ Υποστήριξη Χρηστών (Helpdesk)
- ✓ Διάθεση Ανοικτών Ακαδημαϊκών μαθημάτων
- ✓ Τηλεκπαίδευση:
 - Σε ειδικά εξοπλισμένες αίθουσες
 - Μέσω προσωπικού υπολογιστή
- ✓ Καταγραφή διαλέξεων/σεμιναρίων και αποθήκευση τους προς παροχή ασύγχρονης εκπαίδευσης
- ✓ Ηλεκτρονική υπηρεσία απόκτησης «Ακαδημαϊκής Ταυτότητας»
- ✓ Φοιτητολόγιο και εφαρμογή επικοινωνίας φοιτητών-Γραμματείας (StudentWeb)
- ✓ Ηλεκτρονικές πηγές και ψηφιακές υπηρεσίες βιβλιοθήκης.
- ✓ Σύστημα διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού (OrangeHRM)
- ✓ Σύστημα Υποβοήθησης Διδασκαλίας (ClassWeb)
- ✓ Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων (MOODLE)
- ✓ Δικτυακός τόπος των Συλλογικών Οργάνων
- ✓ Σύστημα αναζήτησης πολυμεσικού περιεχομένου (OpenDelos)

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.)

Το Ε.Α.Π. προσφέρει εκπαίδευση εξ' αποστάσεως. Συνεπώς είναι αναμενόμενο να αξιοποιεί τις ΤΠΕ σε πολύ μεγάλο βαθμό. Ξεχωρίζει τις υπηρεσίες του σε δυο κατηγορίες: υπηρεσίες ακαδημαϊκής κοινότητας και υπηρεσίες εσωτερικού δικτύου.

- Υπηρεσίες Ακαδημαϊκής κοινότητας
 - ✓ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (E-mail), Webmail
 - ✓ Η υπηρεσία «Ψηφιακός Χώρος Εκπαίδευσης» είναι μια από τις υπηρεσίες τις οποίες παρέχει το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, μέσω της Εκπαιδευτικής του Πύλης. Αποτελεί ένα Σύστημα Διαχείρισης των Θεματικών Ενοτήτων (ΘΕ) των Προγραμμάτων Σπουδών που υλοποιούνται στο Ε.Α.Π..
 - ✓ Τηλεδιασκέψεις: Αποτελούνται από

- Την υπηρεσία «Εικονικών Τάξεων» που παρέχει σε καθηγητές και φοιτητές τη δυνατότητα διοργάνωσης και παρακολούθησης τηλεδιασκέψεων (events). Για τις ανάγκες της υπηρεσίας χρησιμοποιείται το σύστημα Saba Meeting (Centra).
 - Την πλατφόρμα «Άμεσων Μηνυμάτων» (Skype για Επιχειρήσεις)
 - Την υπηρεσία «Πιστοποιημένων Τηλεδιασκέψεων» (e:Presence) με δύο τρόπους σύνδεσης: μέσω Client σε υπολογιστή (Vidyo Desktop), και μέσω τερματικού H323 σε ειδική αίθουσα.
- ✓ Πρόληψη και εντοπισμός λογοκλοπής (Ephorus και Turnitin)
- ✓ Ασύρματο Δίκτυο (WiFi)
- Υπηρεσίες εσωτερικού δικτύου
 - ✓ Ηλεκτρονική Αποθήκευση Εγγράφων (VSV). Εφαρμογή αρχειοθέτησης εγγράφων αλλά και κάθε σχετικού κειμένου ή παραστατικού απαραίτητου για την διεξαγωγή διαφόρων διοικητικών πράξεων.
 - ✓ Εφαρμογή Διαχείρισης Προσωπικού (HRMS)
 - ✓ Φοιτητολόγιο
 - ✓ Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο
 - ✓ Εικονική υπολογιστική υποδομή VDI (Virtual Desktop Infrastructure)
 - ✓ Τηλεφωνία μέσω Voice over IP (VOIP)

Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Ο.Π.Α.)

Στο Ο.Π.Α. παρέχονται οι ακόλουθες ηλεκτρονικές υπηρεσίες.

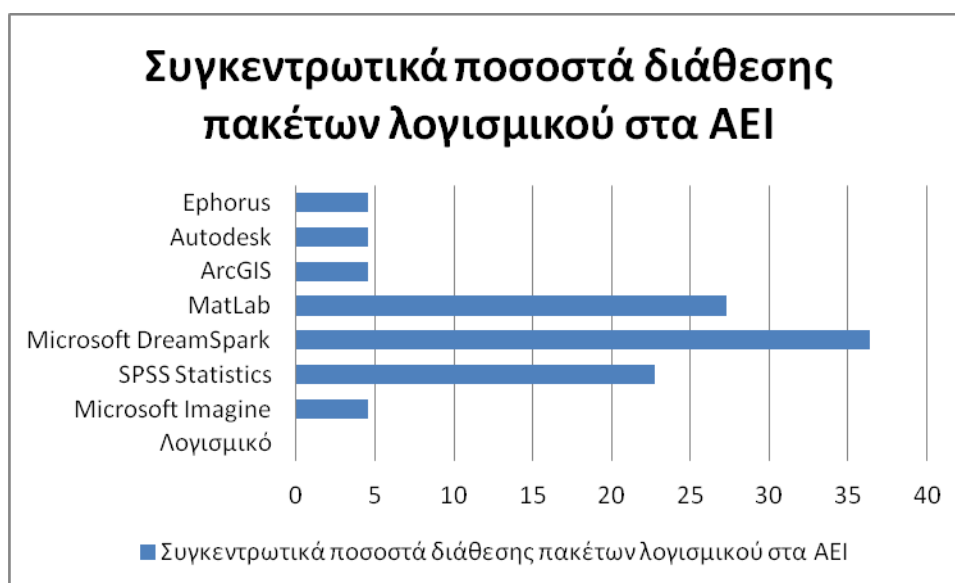
- ✓ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (E-mail), Webmail
- ✓ Φωνητικό ταχυδρομείο ([Voice Mail](#))
- ✓ Πληροφορίες καταλόγου
- ✓ Ηλεκτρονικές πηγές και περιοδικά
- ✓ Φοιτητολόγιο
- ✓ Δήλωση βλαβών
- ✓ Ασύρματο Δίκτυο (WiFi)
- ✓ Δίκτυο VPN
- ✓ Πρόληψη και εντοπισμός λογοκλοπής (Turnitin)
- ✓ Τηλεκπαίδευση (Πλατφόρμα e-Class)

- ✓ Τηλεδιάσκεψη
- ✓ Διάθεση λογισμικού (ESET Antivirus, MATLAB)
- ✓ Φιλοξενία ιστοσελίδων
- ✓ Προγράμματα e-Learning
- ✓ Τηλεφωνία μέσω Voice over IP (VOIP)

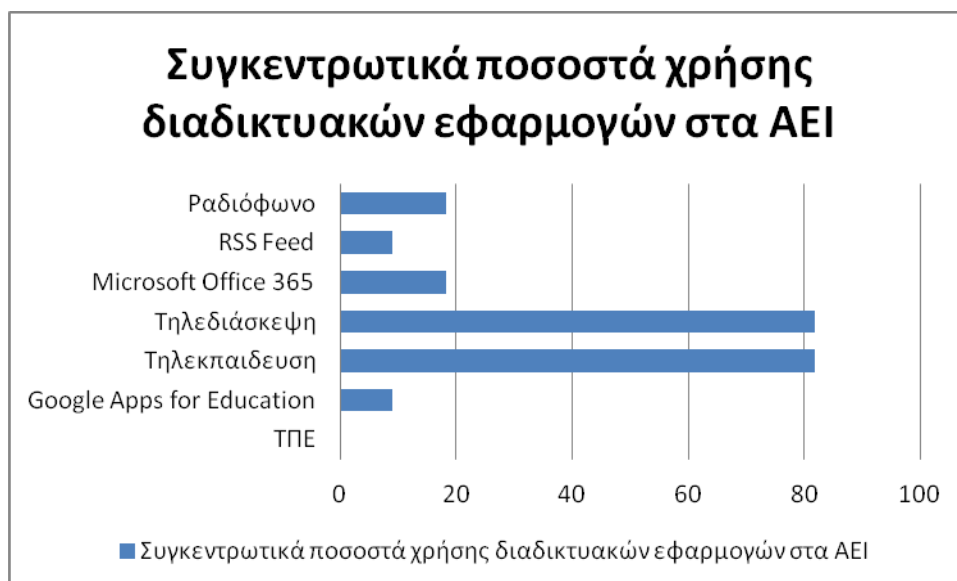
Διεθνές Ελληνικό Πανεπιστήμιο (Δ.Ε.Π.)

Στο Δ.Ε.Π. προσφέρονται οι ακόλουθες ηλεκτρονικές υπηρεσίες:

- ✓ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (E-mail), Webmail
- ✓ Περιβάλλον e-Learning με διάφορα προγράμματα σπουδών
- ✓ Κοινωνικά μέσα δικτύωσης (Twitter, FaceBook, Instagram, LinkedIn)
- ✓ Ηλεκτρονικές πηγές και περιοδικά.
- ✓ Ηλεκτρονική υποβολή αίτησης εισαγωγής

Σχήμα 2 Συγκεντρωτικά ποσοστά διάθεσης πακέτων λογισμικού στα ΑΕΙ

Σχήμα 3 Συγκεντρωτικά ποσοστά χρήσης διαδικτυακών εφαρμογών στα ΑΕΙ

Σχήμα 4 Συγκεντρωτικά ποσοστά χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης στα ΑΕΙ

Σύμφωνα με τα στοιχεία που προαναφέρθηκαν, παρατηρούμε ότι τα ΑΕΙ αξιοποιούν σε μέτριο βαθμό τόσο τις ΤΠΕ όσο και τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης. Σχεδόν όλα τα ΑΕΙ αναφέρουν ότι προσφέρουν υπηρεσίες τηλεκπαίδευσης και υπηρεσίες τηλεδιάσκεψης. Το ΕΑΠ, το ΔΠΕ και το ΟΠΑ είναι τα ΑΕΙ που σύμφωνα με τις ιστοσελίδες τους χρησιμοποιούν σε μεγαλύτερο βαθμό τις ΤΠΕ και τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης. Όλα

τα ΑΕΙ προσφέρουν ένα σύνολο από Υπηρεσίες χρηστών όπως λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail), ενσύρματη (LAN) και ασύρματη (WiFi) δικτύωση. Μικρός αριθμός ΑΕΙ προσφέρει Online διαθέσιμο λογισμικό (εκτός του λογισμικού μέσω του ΕΔΕΤ).

Έχουν εγκατασταθεί πλατφόρμες λογισμικού στα περισσότερα ΑΕΙ, όμως η σύνδεση μεταξύ τους δεν είναι επαρκής. Για παράδειγμα το λογισμικό της διαχείρισης προσωπικού στο ΠΙ, δεν είναι συνδεδεμένο με την μισθοδοσία και για να εμφανισθεί μισθολογικά η όποια μεταβολή (προαγωγή, μετάταξη σε άλλη κατηγορία, διορισμός σε άλλη βαθμίδα) απαιτείται αποστολή εγγράφου από την διεύθυνση διοικητικού προς την διεύθυνση Οικονομικών. Έτσι εμφανίζονται καθυστερήσεις, και επιπλέον, λόγω της ανθρώπινης παρέμβασης στην ενδιάμεση διαδικασία, αυξάνεται η πιθανότητα σφαλμάτων.

Επίσης, επειδή σε πολλές υπηρεσίες της πολιτείας δεν έχει ενσωματωθεί η τεχνολογία της ψηφιακής υπογραφής, τα μεταξύ τους διακινούμενα έγγραφα είναι έντυπα και φέρουν τις αυθεντικές υπογραφές. Τούτο ακυρώνει μεγάλο μέρος του έργου της μηχανογράφησης των ΑΕΙ και εισάγει περαιτέρω γραφειοκρατία. Ως συγκεκριμένο παράδειγμα αναφέρονται τα οικονομικά αιτήματα που υφίστανται κρατικό προληπτικό έλεγχο, τα οποία αναγκαστικά διακινούνται προς και από την κρατική υπηρεσία παραδοσιακά.

Τα ΑΕΙ υστερούν σημαντικά στην διάθεση επιστημονικού λογισμικού προς τα μέλη τους και τους φοιτητές. Επιστημονικά πακέτα λογισμικού χρήσιμα στις θετικές επιστήμες όπως Matlab, Maple, Mathematica, IMSL, Nag, SAS, SPSS, SYSTAT, LabView, Abacus, Ansys, COMSOL, CONQUEST, HONDO, GAUSSIAN και άλλα, λογισμικό για τις ανάγκες των Καλών Τεχνών, για επεξεργασία εικόνας (Adobe Photoshop, PaintShop Pro, ACDSee, CorelDRAW), ήχου (Adobe Audition, WavePad) και βίντεο (Sony Vegas Pro, MAGIX Movie Edit Pro, Adobe Premiere Elements), της Αρχαιολογίας για χρονολόγηση ευρημάτων και αρχειοθέτηση TFQA (Tools For Quantitative Archaeology), ArchEd, CalPal, καθώς και εξειδικευμένες βάσεις δεδομένων, δεν προσφέρονται. Οι άδειες λογισμικού κοστίζουν σημαντικά και οι προϋπολογισμοί των ΑΕΙ είναι περιορισμένοι. Η πανεπιστημιακή κοινότητα εξυπηρετείται εν μέρει από το λογισμικό «ανοικτού κώδικα» που δεν απαιτεί οικονομική επιβάρυνση.

Έλλειμμα υπάρχει επίσης και σε λογισμικό οργάνωσης και παρακολούθησης της πορείας των αποφοίτων και λογισμικό για την εξεύρεση θέσεων εργασίας.

Οι υπολογιστικές υποδομές των Ελληνικών ΑΕΙ είναι περιορισμένες και δεν μπορούν να συγκριθούν με τις υποδομές των τριτοβάθμιων ιδρυμάτων προηγμένων κρατών. Το υπολογιστικό σύστημα ARIS του ΕΔΕΤ, το μεγαλύτερο στην Ελληνική επικράτεια, αριθμεί 8,520 πυρήνες (IBM NeXtScale nx360M5, Intel Xeon E5-2680v2 10C) και τον Ιούνιο του 2015 είχε την 468^η θέση ανάμεσα στους 500 ισχυρότερους υπολογιστές παγκοσμίως, με επίδοση στα 170 TFlop/s (<https://www.top500.org/list/2015/06/?page=5>). Η λίστα TOP500 κατατάσσει τους 500 ισχυρότερους υπολογιστές παγκοσμίως. Είναι ένα πρόγραμμα που άρχισε να λειτουργεί το 1993. Σήμερα υποστηρίζεται από το πανεπιστήμιο του Tennessee, το National Energy Research Scientific Computing Center (NERSC) και το Lawrence Berkeley National Laboratory (LBNL).

Από τον Νοέμβριο του 2015 και μετά είναι εκτός της TOP500 λίστας. Ο πρώτος υπολογιστής της ίδιας λίστας, Tianhe-2 (MilkyWay-2), αριθμεί 3.120.000 πυρήνες με επίδοση 33.862 TFlop/s. Τον Ιούνιο του 2017, ο ισχυρότερος Η/Υ είναι ο Sunway TaihuLight, με 10.649.600 πυρήνες και επίδοση 93.014 TFlop/s (<https://www.top500.org/list/2017/06/>).

Στην συνέχεια παρουσιάζονται συγκεντρωτικά οι υπηρεσίες και ΤΠΕ που χρησιμοποιούνται στα ΑΕΙ σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία των ιστοσελίδων τους το 2016 (Πίνακες 7 και 8).

Πίνακας 7. Λογισμικό, διαδικτυακές εφαρμογές και μέσα κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποιούνται στα ΑΕΙ

Λογισμικό	ΕΚΠΑ	ΕΜΠ	ΑΠΘ	ΠΠ	ΔΠΘ	ΠΚ	ΠΑ	ΙΠ	ΠΘ	ΠτΚ	ΓΠΑ	ΟΠΑ
SPSS Statistics				Ναι								
MatLab	Ναι		Ναι	Ναι		Ναι				Ναι		
ArcGIS				Ναι								
Autodesk				Ναι								
Ephorus												

Διαδικτυακές εφαρμογές	ΕΚΠΑ	ΕΜΠ	ΑΠΘ	ΠΠ	ΔΠΘ	ΠΚ	ΠΑ	ΙΠ	ΠΘ	ΠτΚ	ΓΠΑ	ΟΠΑ
Google Apps			Ναι	Ναι								
Τηλεκπαίδευση	Ναι	Ναι		Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι		Ναι	Ναι	Ναι
Τηλεδιάσκεψη	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι
Microsoft Office 365	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι		Ναι		Ναι
RSS Feed		Ναι										Ναι
Ραδιόφωνο	Ναι	Ναι							Ναι			
Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης	ΕΚΠΑ	ΕΜΠ	ΑΠΘ	ΠΠ	ΔΠΘ	ΠΚ	ΠΑ	ΙΠ	ΠΘ	ΠτΚ	ΓΠΑ	ΟΠΑ
Facebook	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι		Ναι	Ναι					Ναι
Twitter	Ναι	Ναι	Ναι				Ναι					Ναι
Youtube	Ναι	Ναι	Ναι		Ναι			Ναι				Ναι
Google+	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι								
Instagram												Ναι
Linkedin												Ναι

Πίνακας 8. Λογισμικό, διαδικτυακές εφαρμογές και μέσα κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποιούνται στα ΑΕΙ

Λογισμικό	ΠαΠ	ΠΑΠΕΙ	ΠΑΜΑΚ	ΧΠ	ΠΑΜ	ΠΠΕΛ	ΔΠΕ	ΕΑΠ	ΠΙ
SPSS Statistics	Ναι					Ναι		Ναι	Ναι
MatLab									Ναι
ArcGIS									
Autodesk									
Ephorus								Ναι	

Διαδικτυακές εφαρμογές	ΠαΠ	ΠΑΠΕΙ	ΠΑΜΑΚ	ΧΠ	ΠΔΜ	ΠΠΕΛ	ΔΠΕ	ΕΑΠ	ΠΙ
Google Apps									
Τηλεκπαίδευση	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι		Ναι
Τηλεδιάσκεψη		Ναι	Ναι	Ναι	Ναι			Ναι	Ναι
Microsoft Office 365									Ναι
RSS Feed									
Ραδιόφωνο								Ναι	
Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης	ΠαΠ	ΠΑΠΕΙ	ΠΑΜΑΚ	ΧΠ	ΠΔΜ	ΠΠΕΛ	ΔΠΕ	ΕΑΠ	ΠΙ
Facebook		Ναι					Ναι	Ναι	Ναι
Twitter	Ναι						Ναι	Ναι	Ναι
Youtube							Ναι	Ναι	Ναι
Google+								Ναι	Ναι
Instagram							Ναι	Ναι	
Linkedin							Ναι		

Σε όλα τα ΑΕΙ διατίθενται οι υπηρεσίες που παρέχει το «Εθνικό Δίκτυο Έρευνας & Τεχνολογίας» (ΕΔΕΤ) με στόχο τη μείωση του ψηφιακού χάσματος.

Προσφέρονται υπολογιστικές, αποθηκευτικές και ψηφιακές υπηρεσίες όπως:

- HPC : Υπολογιστικό σύστημα υψηλών επιδόσεων για την υποστήριξη επιστημονικών εφαρμογών μεγάλης κλίμακας.
- PITHOS+ : Υπηρεσία παροχής εικονικού αποθηκευτικού χώρου.
- Okeanos: Υπολογιστικές υπηρεσίες Cloud Computing
- ViMa: Πρόσβαση σε διαμοιραζόμενους υπολογιστικούς και δικτυακούς πόρους.

- Archiving: Παρέχει τη δυνατότητα μακροχρόνιας αποθήκευσης μεγάλου όγκου δεδομένων.
- Αναφανδόν: Εμπορικό λογισμικό και υπηρεσίες σε μέλη ΔΕΠ, φοιτητές και προσωπικό.
- ΑΠΕΛΛΑ: Πλατφόρμα για την εξυπηρέτηση των εκλογών και εξελίξεων των μελών ΔΕΠ.
- ΕΥΔΟΞΟΣ: Ηλεκτρονική υπηρεσία που παρέχει στους φοιτητές άμεση και ολοκληρωμένη πρόσβαση στα συγγράμματα.
- ΑΤΛΑΣ: Σύστημα υποστήριξης Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών.
- Eduroam: Δίκτυο Περιοδικής (roaming) ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο.
- Υπηρεσία Ψηφιακών Πιστοποιητικών (PKI)
- ΔΙΑΥΛΟΣ: Διαδραστική πρόσβαση σε οπτικοακουστικό υλικό επιστημονικού και πολιτιστικού περιεχομένου.
- e:Presence: Υποστήριξη διαδικτυακών τηλεδιασκέψεων.

Συμπέρασμα

Ανακεφαλαιώνοντας σημειώνεται ότι τα ελληνικά ΑΕΙ, υπολείπονται στον βαθμό ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στην λειτουργία τους και ότι μόνο ένα μικρό ποσοστό του προσωπικού έχει δεξιότητες στις ΤΠΕ. Συνεπώς πρέπει να γίνει προσπάθεια για την περαιτέρω αξιοποίησή τους από τα ΑΕΙ.

Κεφάλαιο 6. ΟΙ ΤΠΕ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Στο κεφάλαιο αυτό, εξειδικεύοντας για το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, παρουσιάζονται συγκεκριμένα στοιχεία και παραδείγματα αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική, διοικητική, και ερευνητική λειτουργία του.

Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό αναλύθηκαν δεδομένα που αντλήθηκαν από:

- Βιβλιογραφική και διαδικτυακή αναζήτηση, για την εξέλιξη των ΤΠΕ διεθνώς
- Αρχεία των υπηρεσιών του ΠΙ
- Συνεντεύξεις με προσωπικό του ΠΙ (μέλη ΔΕΠ & Διοικητικά στελέχη)
- Ερωτηματολόγια που συμπληρώθηκαν από φοιτητές

Το 1964 με το Β.Δ. 735/1964, άρχισε να λειτουργεί στην πόλη των Ιωαννίνων τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Η ανακοίνωση έγινε από τον πρωθυπουργό Γεώργιο Παπανδρέου και τον υπουργό παιδείας Λουκή Ακρίτα (Επετηρίς 1965). Το 1966 άρχισε επίσης να λειτουργεί στα Ιωάννινα με το Β.Δ 223/1966, τμήμα μαθηματικών υπαγόμενο στην Φυσικομαθηματική Σχολή του ΑΠΘ. Τα τμήματα αυτά απετέλεσαν το πυρήνα του μετέπειτα (1970) ανεξάρτητου Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Με την Υπουργική Απόφαση αριθμ. Β1.564/27-7-90 (ΦΕΚ 523/14-8-1990 τ.Β΄) ορίστηκε ως χρόνος ίδρυσης και λειτουργίας του Πανεπιστημίου το έτος 1964.

6.1. Η εξέλιξη των ΤΠΕ στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Οι πρώτοι Η/Υ του Πανεπιστημίου ήταν μικρής δυναμικότητας και εξυπηρετούσαν τις ερευνητικές ανάγκες ορισμένων εργαστηρίων. Ο πρώτος κεντρικός υπολογιστής (main frame) αποκτήθηκε το 1981 (Πρυτανεία Μπάνου 1980). Ήταν το μοντέλο Cyber-171 της Control Data Corporation (CDC), ο οποίος εξυπηρετούσε τις ανάγκες του Πανεπιστημίου μέχρι το 1990, όταν και αντικαταστάθηκε από ένα δίκτυο υπολογιστών με το κοινόχρηστο (non-proprietary) λειτουργικό σύστημα UNIX. Αρχικά υποστήριζε επιστημονικές εφαρμογές και προσέφερε προγραμματιστικές πλατφόρμες. Η πρώτη μη επιστημονική

εφαρμογή, η οποία αναπτύχθηκε κατά κύριο λόγο στον κεντρικό υπολογιστή CDC- Cyber-171, ήταν εκείνη για τη μισθοδοσία του Πανεπιστημίου. Η εκρηκτική ανάπτυξη των προσωπικών υπολογιστών η οποία ξεκίνησε στα μέσα της δεκαετίας του '80, αύξησε εντυπωσιακά τον αριθμό χρηστών Η/Υ.

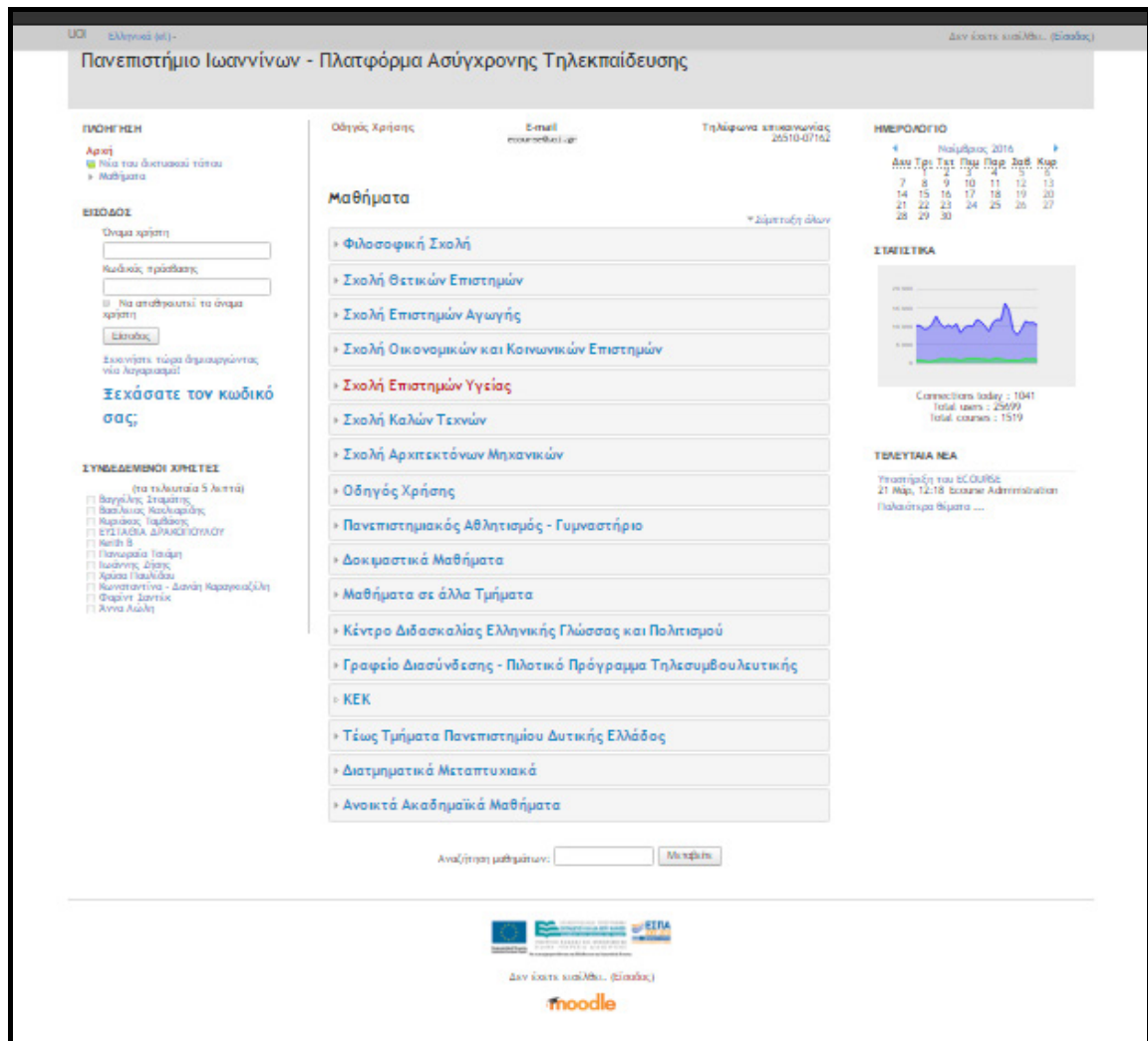
Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων προμηθεύτηκε τα πρωτοποριακά για την εποχή εκείνη μοντέλα της Apple, τα Macintosh, κυρίως λόγω της ευχρηστίας που προσέφερε το διαισθητικό λειτουργικό τους σύστημα. Οι προσωπικοί Η/Υ τύπου IBM, που μετέπειτα κατέκτησαν την αγορά συνεπεία της χαμηλής τους τιμής, εισήλθαν στο ΠΙ αρκετά αργότερα. Τα επόμενα χρόνια αναπτύχθηκε και έγινε ευρέως διαθέσιμο, λογισμικό επεξεργασίας κειμένου για προσωπικούς υπολογιστές, που σε συνδυασμό με τους εκτυπωτές ακίδων (dot matrix) αντικατέστησαν τις γραφομηχανές. Η ακόλουθη εμφάνιση των εκτυπωτών τύπου laser και το εξειδικευμένο λογισμικό επεξεργασίας σύνθετων εγγράφων, έφερε την επανάσταση στην εκδοτική διαδικασία. Με την έλευση της τεχνολογίας των δικτύων Η/Υ και του Διαδικτύου (Internet) με τον Παγκόσμιο ιστό (World-Wide-Web), ακόμη περισσότερες δυνατότητες έγιναν διαθέσιμες στους φοιτητές, τους καθηγητές και τους πανεπιστημιακούς υπαλλήλους, μια διαδικασία η οποία στη χώρα μας καθυστέρησε να εφαρμοστεί σε σχέση με προηγμένα κράτη, όπως για παράδειγμα στις Η.Π.Α.

Προσπάθειες για μηχανογράφηση των διοικητικών υπηρεσιών στα τέλη της δεκαετίας του 1980 και στις αρχές της δεκαετίας του 1990 απέβησαν άκαρπες. Αυτό δημιούργησε δυσπιστία για την δυνατότητα των ΤΠΕ να εξυπηρετήσουν ανάγκες τέτοιου είδους. Επίσης η μηχανογράφηση της κεντρικής βιβλιοθήκης είχε περάσει από ένα πρώιμο ανεπιτυχές στάδιο πριν τελικά προμηθευτεί ένα κατάλληλο και ώριμο προϊόν (HORIZON). Αντίστοιχη εμπειρία υπήρξε και με το λογισμικό του φοιτητικού μητρώου (φοιτητολόγιο), η πρώτη προσπάθεια απέτυχε η δε δεύτερη ταλαιπώρησε το Πανεπιστήμιο λόγω μιας παρατεταμένης διάρκειας συνεχών αλλαγών, διορθώσεων και βελτιώσεων έως ότου η εφαρμογή καταστεί, έστω και σε κάποιο βαθμό, λειτουργική.

Το 2008, η Επιτροπή Ερευνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, αρμόδια για την διαχείριση χρηματοδοτούμενων ερευνητικών, αναπτυξιακών και άλλων προγραμμάτων, μετέβη από μια ψηφιακά πρωτόγονη κατάσταση σε μια σύγχρονη, προμηθευόμενη το «RESCOM» (<http://www.rc.uoi.gr>), ένα εξειδικευμένο πακέτο λογισμικού διαχείρισης

(κατηγορίας ERP) προκειμένου να αναβαθμίσει δραστικά την λειτουργία της (Πρόσκληση 02_1.2 1ος κύκλος υποβολής προτάσεων 2008) (**Παράρτημα Α16**). Η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και οι επιπλέον λειτουργίες που προσφέρθηκαν έγιναν ορατές σχεδόν άμεσα. Το γεγονός αυτό ενθάρρυνε τη διοίκηση του Πανεπιστημίου να προσανατολισθεί στην περαιτέρω εμπλοκή των ΤΠΕ στην οργάνωση της λειτουργίας των υπηρεσιών του ιδρύματος, παρά τον προβληματισμό που υπήρχε συνεπεία της ανεπαρκούς εξοικείωσης του προσωπικού με τις τεχνολογίες αυτές. Έτσι μετά από την πραγματοποίηση μελέτης σκοπιμότητας και ανάλυσης απαιτήσεων, ακολουθώντας το πρότυπο των Guest και Clinton (Guest & Clinton, 2007), η Διοίκηση του Πανεπιστημίου το 2010, αποφάσισε να στηριχθεί στις ΤΠΕ για την οργάνωση των υπηρεσιών και της λειτουργίας της. Η απόφαση αυτή ήταν σύμφωνη και με την προσδοκία ότι στο εγγύς μέλλον, και μετά από την απαραίτητη κατάρτιση, το προσωπικό θα αναβαθμιζόταν και ταυτόχρονα θα εργαζόταν με αποδοτικότερο τρόπο. Παράλληλα και το κράτος στρεφόταν στην ίδια κατεύθυνση, ανακοινώνοντας τη χρηματοδότηση ενός προγράμματος με την κωδική ονομασία «Ψηφιακή Σύγκλιση», που στόχευε στον ψηφιακό εκσυγχρονισμό της οργάνωσης των ΑΕΙ (Τροποποίηση πρόσκλησης 21.1 Ψηφιακές Υπηρεσίες Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Α.Π.: 154.196/ΨΣ8139-Α2. 16/09/2010) (**Παράρτημα Α17**).

Για το εκπαιδευτικό έργο χρησιμοποιείται, από το σύνολο των ακαδημαϊκών τμημάτων, η κεντρική πλατφόρμα MOODLE, που υποστηρίζει το σύστημα διαδικτυακών μαθημάτων (e-course, **Εικόνα 1**).

Εικόνα 1. Είσοδος στην Πλατφόρμα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης (e-course) του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Για το ερευνητικό έργο χρησιμοποιούνται, πέραν των απλών υπολογιστικών φύλλων (Microsoft Excel), ένα πλήθος γλωσσών προγραμματισμού, και εξειδικευμένων εφαρμογών ανάλογα με το ερευνητικό πεδίο. Τα στατιστικά πακέτα SPSS, SAS, οι πλατφόρμες των «εξ' υπαρχής» (ab initio) υπολογισμών GAMESS, HONDO, CHARMM, AMBER, ως επίσης και τα πακέτα γενικής χρήσης, MATLAB, MATHEMATICA και MAPPLE μεταξύ άλλων. Το κέντρο επιστημονικών προσομοιώσεων έχει εξοπλιστεί με ένα ισχυρό υπολογιστικό σύστημα όπου εκτελούνται από τις ερευνητικές ομάδες μια πλειάδα επιστημονικών υπολογισμών. Επιπλέον στην ιστοσελίδα του ως άνω κέντρου (http://old.uoi.gr/services/lab-net/net-web/Scientific_simulations_gr.pdf) περιγράφεται ο εξοπλισμός και παρέχονται στατιστικά χρήσης.

Σήμερα για τις διοικητικές ανάγκες του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων λειτουργούν, το σύστημα HORIZON στην κεντρική βιβλιοθήκη, το RESCOM στην επιτροπή ερευνών, το σύστημα διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού (HRMS, Human Resources Management System) στην Διεύθυνση Διοικητικού, το ηλεκτρονικό κεντρικό πρωτόκολλο, το σύστημα οργάνωσης συλλογικών οργάνων στη Γραμματεία Συγκλήτου, το σύστημα διαχείρισης αποθήκης στο τμήμα προμηθειών, τα συστήματα της Μισθοδοσίας, Οικονομικής Διαχείρισης και Προϋπολογισμού στην διεύθυνση οικονομικών, του Φοιτητολογίου στις γραμματείες των ακαδημαϊκών τμημάτων, της Διαχείρισης Τεχνικών Έργων και το σύστημα αναφοράς βλαβών στην Τεχνική Υπηρεσία.

6.2. Η χρήση των ΤΠΕ στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων αξιοποιούνται οι ΤΠΕ σε μια σειρά υπηρεσιών που στη συνέχεια αναπτύσσονται λεπτομερώς.

6.2.1. Χρήση των ΤΠΕ για την Διαχείριση προσωπικού

Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού των υπηρεσιών του, προχώρησε στην εγκατάσταση ενός σύγχρονου πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης ανθρώπινων πόρων (HRMS) το 2010. Σκοπός υλοποίησης του έργου, ήταν η μετατροπή του χειρόγραφου μητρώου σε ηλεκτρονικό, για τη μείωση του κόστους και του χρόνου εκτέλεσης τυποποιημένων λειτουργιών. Στο παρελθόν, όλες οι εργασίες που αφορούσαν τη διαχείριση του προσωπικού, όπως μισθολογικές ωριμάνσεις (χορήγηση κλιμακίων, χρονοεπιδομάτων κλπ), βαθμολογικές ωριμάνσεις, χορηγήσεις κάθε είδους αδειών, έλεγχος υπολοίπων αδειών, έκδοση επετηρίδας διοικητικού προσωπικού, έκδοση στατιστικών στοιχείων κλπ, πραγματοποιούντο χειρωνακτικά, καθώς επίσης και η κάθε υπηρεσιακή μεταβολή του διοικητικού προσωπικού ή εξέλιξη μελών ΔΕΠ. Για όλες τις παραπάνω εργασίες, τα στελέχη της Διεύθυνσης Διοικητικού απασχολούνταν αρκετές ανθρωποώρες, σε πολλές περιπτώσεις και ανθρωποημέρες, για την εξεύρεση όλων των δικαιολογητικών που απαιτούνταν, μέσα από εκατοντάδες έγγραφα από τα οποία αποτελούνται οι ατομικοί φάκελοι του προσωπικού του Πανεπιστημίου. Οι κύριοι στόχοι του έργου συνοψίζονται στους εξής:

- Τη δημιουργία ηλεκτρονικού μητρώου προσωπικού.

- Την ταχεία και αποτελεσματική διεκπεραίωση των καθημερινών διαδικασιών της Διεύθυνσης Διοικητικού.
- Την αμεσότητα πρόσβασης στα στοιχεία του προσωπικού.
- Την ελαχιστοποίηση των περιπτώσεων υποχρεωτικής αναζήτησης στοιχείων στον φάκελο του υπαλλήλου.
- Την έγκαιρη και αξιόπιστη πληροφόρηση της διοίκησης του Πανεπιστημίου.

Τα δεδομένα του ακαδημαϊκού έτους 2014-15, όσον αφορά το πλήθος των διαφόρων κατηγοριών προσωπικού καταχωρούνται στον **Πίνακα 7**.

Το σύστημα διαχείρισης προσωπικού, ενημερώνει το ηλεκτρονικό μητρώο για τις υπηρεσιακές μεταβολές, τις χορηγήσεις αδειών, τις μετακινήσεις και εκδίδει στατιστικά στοιχεία, την επετηρίδα του διοικητικού προσωπικού και υπενθυμίζει σχετικά με προθεσμίες ενεργειών. Οι διαδικασίες αυτές απαιτούσαν σημαντικό χρόνο για να διεκπεραιωθούν χειρωνακτικά, επιπλέον δε έπρεπε να επανελέγχονται για την αποφυγή λαθών. Στον **Πίνακα 9**, καταχωρείται ανά κατηγορία το πλήθος του προσωπικού του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Πίνακας 9. Προσωπικό Π.Ι.

Κατηγορία Προσωπικού	Αριθμός Προσωπικού
Μέλη ΔΕΠ	523
Μέλη Ε.ΕΠ	12
Μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π	50
Μέλη ΕΤΕΠ	56
Διοικητικοί υπάλληλοι	225
Διδάσκοντες βάσει του Π.Δ. 407	9
Σύνολο	875

Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού και ποιοτικής αναβάθμισης των υπηρεσιών του, ξεκίνησε το 2010 τη διαδικασία εγκατάστασης ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου στις διοικητικές υπηρεσίες του με στόχο την ηλεκτρονική διακίνηση και αρχειοθέτηση των εγγράφων (Ένταξη της Πράξης «Ψηφιακές Υπηρεσίες Πανεπιστημίου Ιωαννίνων» με κωδικό MIS 304123 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ψηφιακή Σύγκλιση») (**Παράρτημα Α18**).

6.2.2. Χρήση των ΤΠΕ στις Διεθνείς και οι Δημόσιες Σχέσεις

Η Διεύθυνση Διεθνών & Δημοσίων Σχέσεων θεσμοθετήθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 185/27-08-99 «*Οργανισμός διοικητικών υπηρεσιών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*» (Παράρτημα Α19), ωστόσο λειτουργούσε ως γραφείο από την ίδρυση του Πανεπιστημίου, το 1964. Η διάρθρωσή της περιλαμβάνει τα εξής τρία τμήματα:

- **Τμήμα Διεθνών Σχέσεων**
Ο κύριος στόχος του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων είναι η υποστήριξη της διεθνοποίησης του Ιδρύματος μέσω μορφωτικών ανταλλαγών, συνεργασιών και συμπράξεων με φορείς και ιδρύματα της αλλοδαπής.
- **Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων & Εθιμοτυπίας**
Αποστολή του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων & Εθιμοτυπίας είναι η συστηματική και συνεχής προσπάθεια για τη βελτίωση της εικόνας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων ως εκπαιδευτικού και ερευνητικού ιδρύματος και επίσης ως αξιόπιστου και υπεύθυνου κοινωνικού φορέα.
- **Τμήμα Μουσείου & Ιστορικού Αρχείου**
Το Τμήμα Μουσείου και Ιστορικού Αρχείου μεριμνά για την ανάπτυξη, οργάνωση, και λειτουργία των Μουσείων. Είναι υπεύθυνο για την συγκέντρωση, ταξινόμηση, καταγραφή, συντήρηση και αξιοποίηση των μουσειακών συλλογών και του ιστορικού αρχείου του Πανεπιστημίου. Φροντίζει για τον εμπλουτισμό των καλλιτεχνικών συλλογών καθώς και την οργάνωση του φωνητικού, φωτογραφικού, κινηματογραφικού, και του αρχείου διαφανειών και μαγνητοσκοπήσεων.

Το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων

Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων διατηρεί στενές επαφές με ακαδημαϊκά ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα και πολιτιστικούς φορείς της αλλοδαπής. Έχει μακροχρόνιες συνεργασίες με τα Πανεπιστήμια της Αλβανίας, Βουλγαρίας και των κρατών της πρώην Γιουγκοσλαβίας καθώς επίσης με χώρες, όπου το στοιχείο του Ελληνισμού είναι έντονο, όπως Ουκρανία, Γεωργία, Ρουμανία και ΗΠΑ. Τα τελευταία χρόνια οι μορφωτικές ανταλλαγές έχουν ενισχυθεί καθώς υποστηρίζονται οικονομικά από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Erasmus+, που πλέον έχει επεκτείνει την κινητικότητα και σε χώρες εκτός Ευρώπης. Στα διεθνή ακαδημαϊκά δρώμενα το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων υποχρεούται να έχει παρουσία και συμμετοχή, όπως στα σημαντικά διεθνή φόρουμ της Ανώτατης Εκπαίδευσης, στα

workshops που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της Ένωσης Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων (EUA), στο G20Youth Forum, στα συνέδρια του δικτύου Αδριατικής - Ιονίου (UNIADRION), του δικτύου ASEA-UNINET (<http://asea-uninet.org/13.members/>), του δικτύου Πανεπιστημίων της Μαύρης Θάλασσας (BSEC), του δικτύου Δια βίου Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης (EUCEN), στην κοινοπραξία πανεπιστημίων της Μεσογείου και της Β. Αφρικής (CUAM), στα forum που πραγματοποιούνται από το Παρατηρητήριο Magna Charta Observatory και σε μεγάλες εκθέσεις όπως η European Higher Education Fair (EHEF) και οι εκθέσεις που έγιναν κατά την περίοδο 2006-2010 στην Ασία, ακολουθώντας την πολιτική σύνδεσης της Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης με τα πανεπιστήμια της Ασίας, στη Διεθνή Έκθεση της Κύπρου αλλά και σε εκθέσεις στην Αθήνα. Παράλληλα διατηρούνται σχέσεις με το Fulbright Foundation, το Ίδρυμα "Γιάννη Λάτση", το Ίδρυμα "Σταύρος Νιάρχος" και το Παράρτημα του Ελληνικού Κέντρου Σπουδών του Πανεπιστημίου Harvard που λειτουργεί στο Ναύπλιο.

Το Τμήμα Διεθνών σχέσεων έχει την επιμέλεια όλων των ανωτέρω δραστηριοτήτων, συμβάλει στον σχεδιασμό και την υλοποίηση της στρατηγικής για την διεθνοποίηση του Πανεπιστημίου και αναλαμβάνει στο πλαίσιο της μέριμνας για την διεθνή προβολή του ιδρύματος, την σχεδίαση και σύνταξη φυλλαδίων και οδηγών σπουδών στην αγγλική, καθώς και την παραγωγή ενημερωτικών video clips και την προοδευτική αναβάθμιση της θέσης του Πανεπιστημίου στους διεθνείς καταλόγους κατάταξης και αξιολόγησης

Η διαχείριση της Ευρωπαϊκής και διεθνούς κινητικότητας (Erasmus+), απαιτεί μια σειρά ψηφιακών εφαρμογών, όπως ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, διαδικτυακούς ιστότοπους, σύστημα οικονομικής παρακολούθησης, σύστημα αρχειοθέτησης διμερών συμφωνιών και πρωτοκόλλων συνεργασίας.

Η διατήρηση των επαφών με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού απαιτούν λογισμικό βάσεων δεδομένων και σύστημα διαχείρισης σχέσεων (CRM) καθώς και εφαρμογές επικοινωνίας είτε αυτόνομες (όπως skype, viber, sms, whatsapp, hangouts, tango), είτε μέσω κοινωνικών δικτύων (facebook-messenger, twitter κλπ).

Πρόγραμμα Erasmus+

Η διαδικασία για την υποβολή αίτησης συμμετοχής στο πρόγραμμα Erasmus+ είναι πολύπλοκη και είναι σημαντικό να εντοπιστούν τα σημεία που αποθαρρύνουν τους φοιτητές να συμμετέχουν. Κατά την διάρκεια του 2014, πραγματοποιήθηκε έρευνα με σκοπό την

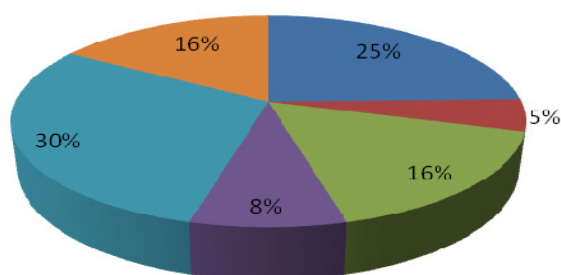
διερεύνηση τρόπων για την διευκόλυνση των φοιτητών και την βελτίωση της παρεχόμενης υπηρεσίας. Η έρευνα είχε στόχο την αύξηση της συμμετοχής των φοιτητών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα κινητικότητας Erasmus+. Τα ερωτηματολόγια διανεμήθηκαν τυχαία σε 70 εξερχόμενους φοιτητές (από το σύνολο των 100 μετακινούμενων) εκ των οποίων 61 ανταποκρίθηκαν. Τα ερωτήματα αφορούσαν δύο βασικές κατηγορίες: την ενημέρωσή τους σε θέματα Erasmus και την γλωσσική προετοιμασία. Τα στοιχεία συλλέχθηκαν και αναλύθηκαν από την συγγραφέα και αξιοποιήθηκαν από την Διεύθυνση Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων σχεδιάζοντας και υλοποιώντας, σε συνεργασία με το Τμήμα Μηχανικών Η/Υ και Πληροφορικής, σχετική εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα και tablets. Οι φοιτητές ενημερώθηκαν στο μεγαλύτερο ποσοστό τους για τη δυνατότητα μετακίνησης στο εξωτερικό για σπουδές μέσω του Προγράμματος Erasmus+ από τις ενημερωτικές ημερίδες (29.5%) που πραγματοποιούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και μέσω της ιστοσελίδας τους Ιδρύματος αποστολής (24.6%). Σε μικρότερο βαθμό απευθύνονται στο Ακαδημαϊκό ή Διοικητικό προσωπικό του Ιδρύματος αποστολής. **(Πίνακας 10)**. Παρατηρείται επομένως ότι οι φοιτητές προτιμούν κυρίως την οργανωμένη ενημέρωση σχετικά με το Πρόγραμμα Erasmus+. Ωστόσο, σε ποσοστό 82% αναφέρουν ότι η ενημέρωση για τον τρόπο υποβολής δεν ήταν ευκρινής και ούτε και σαφής γεγονός που υποδεικνύει ότι η διαδικασία ενημέρωσης των φοιτητών για το Πρόγραμμα Erasmus+ είναι ανεπαρκής και χρήζει βελτίωσης. Σχεδόν όλοι οι φοιτητές (97%) επιθυμούν την χρήση διαλογικής εφαρμογής για τις οδηγίες υποβολής. Τέλος, ενώ οι φοιτητές χρησιμοποιούν το διαδίκτυο σε μεγάλο βαθμό για γενικές πληροφορίες, για κρίσιμες πληροφορίες εμπιστεύονται το ίδρυμα της υποδοχής **(Πίνακας 11)**.

Πίνακας 10. Τρόπος ενημέρωσης φοιτητών για το Πρόγραμμα Erasmus+.

Τρόπος ενημέρωσης	Φοιτητές	Ποσοστό (%)
Από την ιστοσελίδα του Ιδρύματος αποστολής	15	25
Από το Ακαδημαϊκό προσωπικό στο Ίδρυμα αποστολής	3	5
Από το διοικητικό προσωπικό στο Ίδρυμα αποστολής	10	16
Αναζήτηση στο Διαδίκτυο	5	8
Ενημερωτική Ημερίδα	18	30
Δεν απάντησαν	10	16

Τρόπος ενημέρωσης των φοιτητών για το πρόγραμμα Erasmus+

- Από την ιστοσελίδα του Ιδρύματος αποστολής
- Από το Ακαδημαϊκό προσωπικό στο Ίδρυμα αποστολής
- Από το διοικητικό προσωπικό στο Ίδρυμα αποστολής
- Αναζήτηση στο Διαδίκτυο
- Ενημερωτική Ημερίδα
- Δεν Απάντησαν

Σχήμα 5 Τρόπος ενημέρωσης φοιτητών για το Πρόγραμμα Erasmus+.

Πίνακας 11. Ενημέρωση φοιτητών για το Ίδρυμα υποδοχής.

Τρόπος ενημέρωσης	Φοιτητές	Ποσοστό (%)
Από το Ίδρυμα προέλευσης	6	10
Από το Ίδρυμα υποδοχής	40	65
Από το INTERNET	15	25

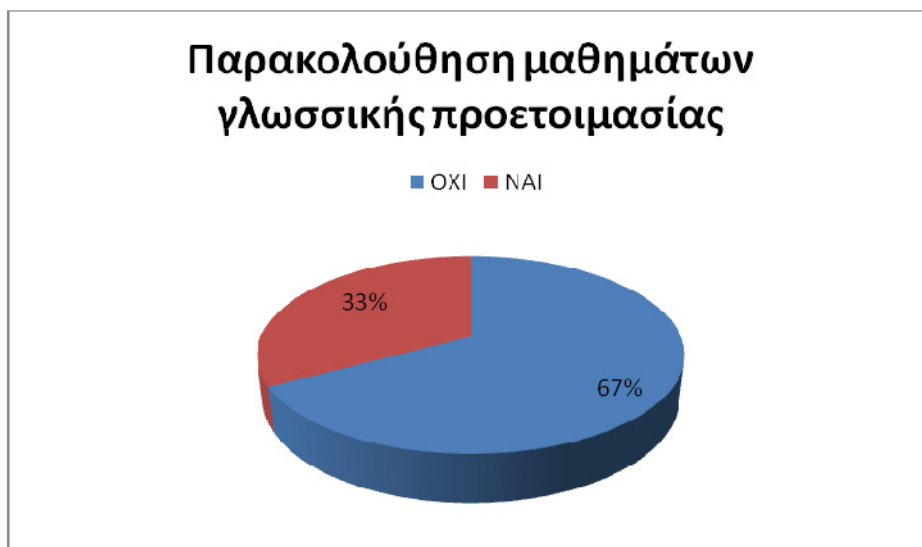
Σχήμα 6 Ενημέρωση φοιτητών για το Ίδρυμα υποδοχής

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης της νέας δυνατότητας που προσφέρει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, υποβλήθηκαν ερωτήματα σχετικά με τη γλωσσική προετοιμασία των φοιτητών.

Οι φοιτητές επιθυμούν την εκμάθηση της γλώσσας της χώρας υποδοχής (**Πίνακας 12**) και ωφελήθηκαν από αυτήν (όλοι απάντησαν θετικά). Προτιμούν την online γλωσσική υποστήριξη (**Πίνακας 13**) και σε σημαντικό ποσοστό βελτίωσαν κατά την διάρκεια της παραμονής τους το γλωσσικό επίπεδο (**Πίνακας 14**). Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της έρευνας, το τμήμα Διεθνών Σχέσεων βελτίωσε την λειτουργία του δημιουργώντας σελίδα στο Facebook και οργανώνοντας περισσότερες εκδηλώσεις ενημέρωσης.

Πίνακας 12. Παρακολούθηση μαθημάτων γλωσσικής προετοιμασίας.

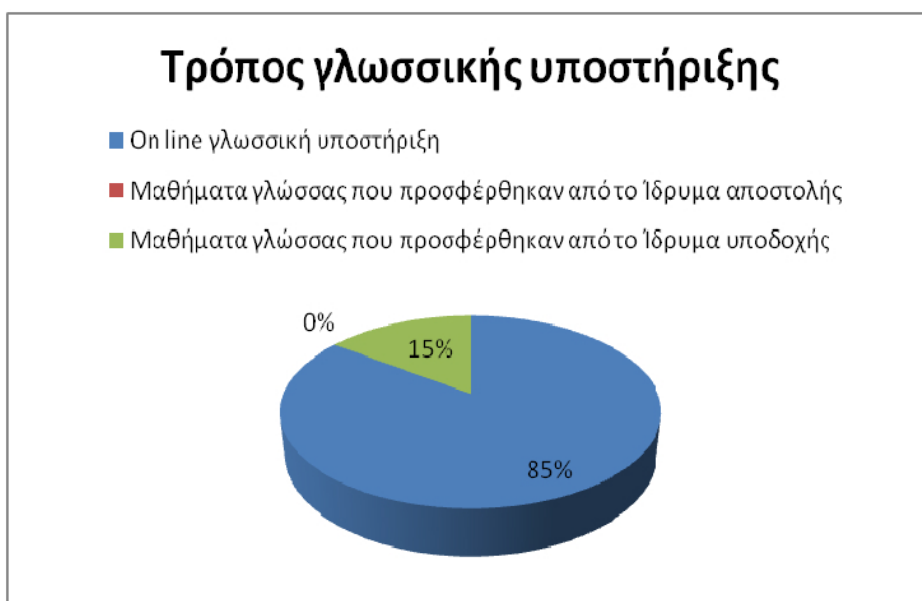
Παρακολούθηση	Φοιτητές	Ποσοστό (%)
ΟΧΙ	41	67
ΝΑΙ	20	33

Σχήμα 7 Παρακολούθηση μαθημάτων γλωσσικής προετοιμασίας

Πίνακας 13. Τρόπος Γλωσσικής Υποστήριξης.

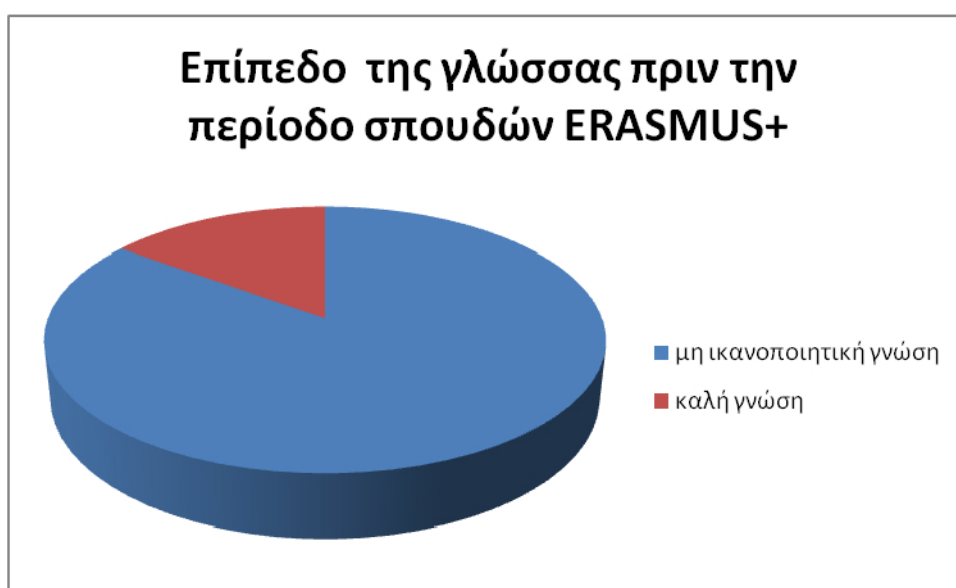
Τρόπος γλωσσικής υποστήριξης	Φοιτητών	Ποσοστό (%)
On line γλωσσική υποστήριξη	17	85
Μαθήματα γλώσσας από το Ίδρυμα αποστολής	0	0
Μαθήματα γλώσσας από το Ίδρυμα υποδοχής	3	15

Σχήμα 8 Τρόπος Γλωσσικής Υποστήριξης

Πίνακας 14. Επίπεδο γνώσης στη γλώσσα της χώρας υποδοχής.

Επίπεδο γνώσης γλώσσας	Πριν την περίοδο σπουδών ERASMUS+	Μετά την περίοδο σπουδών ERASMUS+
	Φοιτητές	Φοιτητές
	Ποσοστό (%)	Ποσοστό (%)
Μη ικανοποιητική	17	5
Καλή	3	15
	85	75

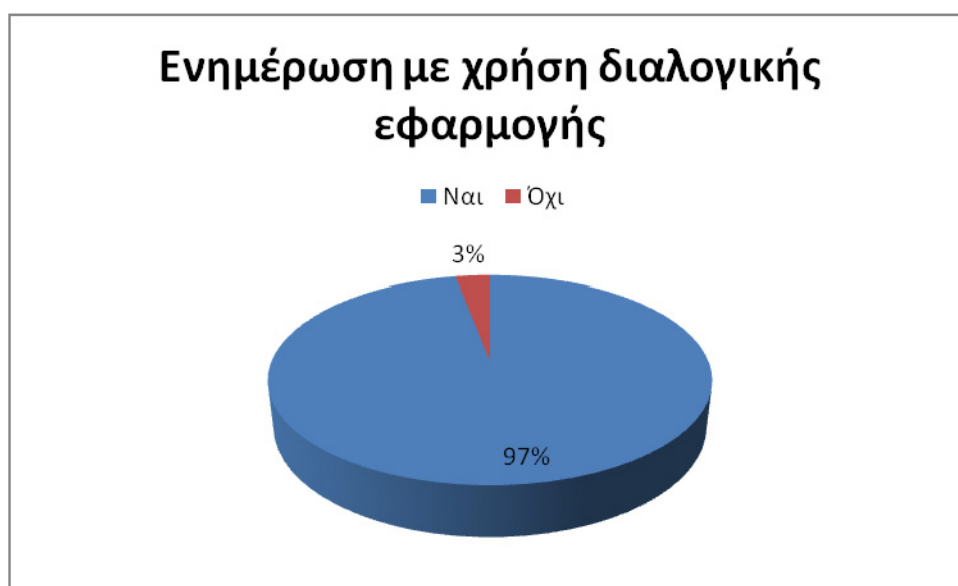
Σχήμα 9 Επίπεδο γνώσης στη γλώσσα της χώρας υποδοχής πριν το Erasmus+

Σχήμα 10 Επίπεδο γνώσης στη γλώσσα της χώρας υποδοχής μετά το Erasmus+

Πίνακας 15. Προτίμηση Ενημέρωσης

Ενημέρωση με χρήση διαλογικής εφαρμογής	Φοιτητές	Ποσοστό (%)
Ναι	59	97
Όχι	2	3

Σχήμα 11 Προτίμηση Ενημέρωσης

Εκτός από τις διμερείς συμφωνίες συνεργασίας και κινητικότητας με Πανεπιστήμια του εξωτερικού στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ (Παράρτημα Α20), το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων διατηρεί μια σειρά πρωτοκόλλων συνεργασίας (Παράρτημα Α21) που συνεχώς ανανεώνεται και αυξάνεται με Πανεπιστήμια και Ινστιτούτα του εξωτερικού. Στο πλαίσιο αυτών των πρωτοκόλλων χρησιμοποιούνται οι ΤΠΕ και υλοποιούνται προγράμματα μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών από κοινού (διατμηματικά, πχ University of Poitiers, University of Barcelona, Universite Charles de Gaulle-Lille III), καθώς και κοινά ερευνητικά προγράμματα όπως με το Texas A&M University (Engineering Experiment Station TEES) και το Τμήμα Επιστήμης & Μηχανικής των Υλικών του M.I.T με το Τμήμα Μηχανικών Επιστήμης Υλικών του Ιδρύματός μας.

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Εθιμοτυπίας

Μεριμνά για την προβολή και προώθηση της εκπαιδευτικής, επιστημονικής και ερευνητικής δραστηριότητας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Πλουμίδης 2006), για τη διασύνδεση του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με την τοπική κοινωνία, για την παροχή και διάχυση της πληροφορίας και τέλος για την τήρηση της σχετικής εθιμοτυπίας (Βαγενά, 2012). Ως αναπόσπαστο μέρος της πολιτιστικής ανάπτυξης της κοινωνίας και της πόλης, το Πανεπιστήμιο συνεργάζεται με όλους τους πολιτιστικούς και πνευματικούς φορείς της πόλης και της Ηπείρου όπως για παράδειγμα με το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου, το Δημοτικό Ωδείο, την Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών, το Ίδρυμα Γκανή για τη διοργάνωση ημερίδων, συνεδρίων, εκθέσεων και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων, θεατρικών παραστάσεων, συναυλιών, χορών και κινηματογραφικών παραστάσεων. Το εύρος των δράσεων του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο την διοργάνωση τελετών και εκδηλώσεων καθώς και την παροχή σχετικών υπηρεσιών, όπως:

Τελετές

- Υποδοχής πρωτοετών φοιτητών (ενημέρωση με κοινωνικά δίκτυα)
- Ορκωμοσίας πτυχιούχων (χρήση παρουσιάσεων)
- Αναγόρευσης επίτιμων καθηγητών και διδασκτόρων (χρήση κοινωνικών δικτύων)
- Τιμητικές για τα αφυπηρετούντα μέλη (χρήση παρουσιάσεων)

Εκδηλώσεις

- Διαλέξεις - Ομιλίες διακεκριμένων προσωπικοτήτων (ενημέρωση με email, κοινωνικά δίκτυα)
- Εορτασμός της ημέρας των Ελληνικών γραμμάτων (Τριών Ιεραρχών). Πολιτιστικές και καλλιτεχνικές (ενημέρωση με email, κοινωνικά δίκτυα, ανακοίνωση στο διαδίκτυο)
- Φοιτητική Πολιτιστική Εβδομάδα: Επτάήμερο με προσκεκλημένους μουσικούς και καλλιτέχνες σε συνεργασία με τις φοιτητικές πολιτιστικές ομάδες (επικοινωνία με skype με κοινωνικά δίκτυα)
- Ημέρες γνωριμίας με το ΠΙ: Ενημερωτικές επισκέψεις μαθητών γυμνασίων και λυκείων της πόλης των Ιωαννίνων και της ευρύτερης περιοχής (παρουσίαση με power point).

Ειδικά, οι Υπηρεσίες που προσφέρονται με χρήση ΤΠΕ είναι:

- Ενημέρωση του κοινού μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ιστοσελίδας και κοινωνικών δικτύων (<http://www.uoi.gr>)
- Επιμέλεια ηλεκτρονικής έκδοσης φυλλαδίων, τιμητικών τευχών και βιβλίων (<http://upress.uoi.gr>)
- Συνεργασία με τα υπόλοιπα Ελληνικά Πανεπιστήμια μέσω του δικτύου των Ελληνικών ΑΕΙ (<http://www.gunet.gr>)
- Ψηφιακή αναζήτηση στέγης: «e-ενοικιάζεται» (<http://enoikiazetai.uoi.gr>)
- Συμβουλευτικές - υποστηρικτικές: Προς τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας σε θέματα προβολής και διοργάνωσης εκδηλώσεων με echat, email, skype, viber (<http://piro.uoi.gr/node/4>)

Το Τμήμα Μουσείου και Ιστορικού Αρχείου

Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, από την ίδρυσή του το 1964, ενσωματώθηκε άρρηκτα στο κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον της Ηπείρου. Ως εκ τούτου τα μουσεία και οι συλλογές που φιλοξενούνται στον χώρο της πανεπιστημιούπολης μαρτυρούν την ιστορία και την τέχνη του τόπου, από επιστημονική, οικονομική, πολιτισμική και κοινωνική σκοπιά. Ειδικότερα, διαθέτει τα ακόλουθα μουσεία και συλλογές, που συμβάλλουν καθοριστικά στην έρευνα, την εκπαίδευση και τη διδασκαλία, λειτουργώντας ως χώροι καταγραφής του πολιτισμού και της συλλογικής μνήμης και ταυτότητας.

- Μουσείο Λαογραφίας
- Μουσείο Τυπογραφίας
- Μουσείο Ιστορίας της Ιατρικής
- Βιβλιοθήκη και Μουσείο Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Ερνάνη)
- Μουσείο Εκμαγείων
- Συλλογή φωτογραφιών Κωνσταντίνου Μπαλάφα και Απόστολου Βερτόδουλου

Το Μουσείο Λαογραφίας ιδρύθηκε με Προεδρικό Διάταγμα το 1977. Λειτουργεί υπό την εποπτεία του Τομέα Λαογραφίας του Τμήματος Ιστορίας - Αρχαιολογίας. Το 2003 η συλλογή αριθμούσε περίπου 2000 αντικείμενα καθημερινής χρήσης της προβιομηχανικής κοινωνίας, (Μπάδα, 2003). Το μουσείο έχει ως σκοπό την εποπτική διδασκαλία και

άσκηση των φοιτητών, τη διασφάλιση και συντήρηση των υπαρχόντων αντικειμένων και την έκθεσή τους, την οργάνωση και τον συστηματικό εμπλουτισμό των συλλογών του (<http://folklore-museum.uoi.gr/>).

Το Μουσείο Ιστορίας Ιατρικής ιδρύθηκε το 1995. Η συλλογή του αποτελείται από περίπου 20.000 αντικείμενα που έχουν σχέση με την Ιστορία της Ιατρικής, (<http://www.uoi.gr/panepistimiaki-zoi/politismos/mouseio-istorias-tis-iatrikis/>).

Η Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη περιλαμβάνει 6.000 τόμους, 900 περίπου χειρόγραφα, 32 πίνακες ζωγραφικής και εκατοντάδες χαρακτηριστικών και εκθεμάτων.

Το Μουσείο Εκμαγείων (<http://www.uoi.gr/panepistimiakizoi/politismos/mouseio-ekmageion/>), ιδρύθηκε με Προεδρικό Διάταγμα το 1977. Λειτουργεί υπό την εποπτεία του Τομέα Αρχαιολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής. Τα γλυπτά της Συλλογής είναι ακριβή αντίγραφα γλυπτών της αρχαϊκής, κλασικής και ελληνιστικής εποχής από το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, από το Μουσείο Ακροπόλεως και το Μουσείο του Κεραμεικού της Αθήνας. Εκτός από τα αντίγραφα γλυπτών έργων, η Συλλογή περιλαμβάνει και πρωτότυπα αρχαιολογικά αντικείμενα, αντιπροσωπευτικά των κατηγοριών της κεραμικής και της μικροτεχνίας. Η Συλλογή διαθέτει επίσης αγγεία από τη Μυκηναϊκή περίοδο και μεταγενέστερες περιόδους.

Το 1991, τότε που οι ΤΠΕ άλλαζαν άρδην την εκδοτική διαδικασία, με στοιχειοθέτηση και διαχωρισμό χρωμάτων μέσω ειδικού λογισμικού και εκτύπωση με τεχνολογία laser, δημιουργήθηκε το Μουσείο Τυπογραφίας, (<http://mtt.unit.uoi.gr/>), με πρωτοβουλία του Ομότιμου Καθηγητή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Γεωργίου Πλουμίδη. Το μουσείο παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον και αποτελείται από περισσότερα από δύο χιλιάδες αντικείμενα τυπογραφικών στοιχείων και μηχανών (πιεστήρια, λιθογραφικές πλάκες), από τον 18ο αιώνα. Αποτελεί ίσως τη μεγαλύτερη συλλογή σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Μεταξύ των παραπάνω αντικειμένων υπάρχουν αρκετά «επώνυμα», όπως το πιεστήριο της Gazzeta Ionica (Κέρκυρα), της τουρκικής εφημερίδας Yanya (Ιωάννινα), λινοτυπική γερμανική καραβομηχανή, το λιθογραφικό πιεστήριο του Διακίδη (Πάτρα), ξύλινη φωτογραφική μηχανή του οίκου Δαλαμπέκη, αγγλικό πιεστήριο Strachan and Heneman.

Η χρήση των ΤΠΕ στα μουσεία, έχει προσφέρει σημαντικά στους τομείς της συντήρησης, και τεκμηρίωσης, της αναπαραγωγής και της διάδοσης. Ο τομέας όμως που

επηρεάστηκε περισσότερο είναι η έκθεση των πολιτιστικών αντικειμένων στο κοινό και η διαδραστικότητα μεταξύ αντικειμένων και κοινού, μέσω ψηφιακών εφαρμογών. Οι εφαρμογές των νέων τεχνολογιών στα μουσεία είναι πολλές και διαρκώς δημιουργούνται νέα εργαλεία, τα οποία δοκιμάζονται από τα περισσότερα μουσεία για την αποτελεσματικότητα και την χρηστικότητά τους. Αξιοποιούνται σε πολλούς τομείς όπως στην ασφάλεια και τη φύλαξη, στην προβολή και επικοινωνία του μουσείου με το κοινό αλλά και στην υποβοήθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Μια από τις πιο σημαντικές χρήσεις των νέων τεχνολογιών είναι η ψηφιακή τεκμηρίωση των πολιτιστικών αντικειμένων. Η ψηφιοποίηση γίνεται με τη φωτογράφιση του αντικειμένου και την ταυτόχρονη καταγραφή όλων των χαρακτηριστικών που το συνοδεύουν όπως υλικό, καταγωγή, ηλικία.

Στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, η αξιοποίηση των ΤΠΕ στα Μουσεία βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο, αποτελεί όμως μία από τις προτεραιότητες της Διοίκησης (Φωτόπουλος 2017).

6.2.3. Χρήση των ΤΠΕ στο τμήμα Πρωτοκόλλου και Αρχείου

Στο εδάφιο αυτό περιγράφονται οι απόψεις στελεχών της Διοίκησης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων για τις παλαιότερες διαδικασίες διαχείρισης (πριν το 2011) της εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας, ως παράδειγμα συγκριτικής μελέτης, που υλοποιήθηκε μετά από προσωπική έρευνα.

- Με την κλασική χειρογραφική μέθοδο
- Με τη χρήση του ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου
- και στην συνέχεια, μετά από σύγκριση, παρουσιάζονται τα οφέλη από την εφαρμογή της ηλεκτρονικής λύσης.

Η διαδικασία του χειρογραφικού πρωτοκόλλου ήταν η εξής:

- Πρωτοκόλληση
- Χαρακτηρισμός
- Παραγωγή φωτοαντιγράφων
- Διαχωρισμός εγγράφων
- Διεκπεραίωση
- Ανάθεση-Ενημέρωση
- Αρχαιοθέτηση

Σύμφωνα με αποτελέσματα από συνεντεύξεις σε δύο ανώτερα στελέχη της Διοίκησης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων αναφέρουν τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν από τη χρήση του χειρογραφικού πρωτοκόλλου:

«Η κλασική χειρογραφική διαχείριση της εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας που μέχρι πρόσφατα ίσχυε στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, δημιουργούσε σωρεία προβλημάτων όπως:

- 1. Τα έγγραφα διπλό-καταχωρούνται και διπλό-πρωτοκολλούνται διότι φτάνουν με διαφορετικούς τρόπους (πχ. Fax, email, ταχυδρομείο).*
- 2. Η ταυτόχρονη διανομή ενός εγγράφου σε περισσότερους από έναν αποδέκτες-ενδιαφερόμενους προϋποθέτει τη δημιουργία μεγάλου αριθμού φωτοαντιγράφων.*
- 3. Η φυσική διακίνηση των εγγράφων μεταξύ του προσωπικού ήταν μια διαδικασία χρονοβόρα, ενώ ελλοχεύει και ο κίνδυνος απώλειας εγγράφων λόγω του χειρισμού μεγάλου όγκου αλληλογραφίας και διακίνησης μεταξύ πολλαπλών εργαζομένων.*
- 4. Η διακίνηση εγγράφων και υποθέσεων από υπάλληλο σε υπάλληλο γινόταν μέσω υπηρεσιακών σημειωμάτων και βιβλίων διακίνησης τα οποία διογκώνουν ακόμη περισσότερο το γραφειοκρατικό μέρος της διεκπεραίωσης των εγγράφων και υποθέσεων.*
- 5. Το εργασιακό περιβάλλον υποβαθμιζόταν σημαντικά, λόγω του μεγάλου αριθμού εγγράφων και φακέλων που διακινούνται από γραφείο σε γραφείο.*
- 6. Η αρχειοθέτηση των εγγράφων πρωτοκόλλου απαιτούσε σημαντικό φυσικό χώρο αποθήκευσης και σχετικά αργές διαδικασίες αναζήτησης και ανάκτησής τους από το φυσικό αρχείο.*
- 7. Η παρακολούθηση των χρονοδιαγραμμάτων διεκπεραίωσης των σχετικών με τα έγγραφα ενεργειών ήταν εξαιρετικά δυσχερής»*

Η ψηφιακή διαδικασία του ηλεκτρονικού πρωτόκολλου έχει ως εξής:

- Πρωτοκόλληση
- Σάρωση
- Χαρακτηρισμός
- Διεκπεραίωση
- Ανάθεση-Ενημέρωση
- Αρχειοθέτηση

Σύμφωνα με δύο ανώτερα στελέχη της Διοίκησης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων τα οφέλη από την υιοθέτηση της ηλεκτρονικής διαχείρισης της αλληλογραφίας ήταν πολλαπλά και οδήγησε σε άμεση επίλυση προβλημάτων και δυσκολιών σε μια σειρά από τομείς όπως:

1. Στην ελαχιστοποίηση της διακίνησης έντυπου υλικού εντός του οργανισμού.
2. Στην σημαντική εξοικονόμηση χαρτιού, υλικών εκτύπωσης και άλλων συναφών υλικών (βιβλία πρωτοκόλλου, διεκπεραίωσης).
3. Στην ταχύτερη παραλαβή εγγράφων και διεκπεραίωση υποθέσεων μέσω ηλεκτρονικής διακίνησης.
4. Στην σημαντική μείωση του χρόνου αναζήτησης πληροφοριών και συσχέτισης εγγράφων και υποθέσεων.
5. Στην ταχεία αναζήτηση εγγράφων που αφορούν παλαιότερες υποθέσεις.
6. Στην αποδοτικότερη και ευέλικτη πρόσβαση σε αρχειοθετημένα έγγραφα.
7. Στην μείωση των απαιτούμενων χώρων αποθήκευσης λόγω ελαχιστοποίησης του χαρτί του αρχείου.
8. Στην ενιαία και δομημένη διαχείριση των εγγράφων και των φακέλων.
9. Στην τυποποίηση των Ροών Εργασίας.
10. Στην αυτοματοποίηση της ανάθεσης και παρακολούθησης της πορείας εργασιών.

Η παραπάνω εφαρμογή σαφώς αναβάθμισε τις προσφερόμενες υπηρεσίες, και έδωσε τη δυνατότητα δημιουργίας αναφορών και στατιστικών αναλύσεων για εξαγωγή συμπερασμάτων και λήψη αποφάσεων.

6.2.4. Χρήση ΤΠΕ στις γραμματείες: Φοιτητικό μητρώο (φοιτητολόγιο)

Παρακάτω περιγράφονται, οι απόψεις στελεχών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων για την τήρηση του φοιτητικού μητρώου πριν και μετά την εισαγωγή του σχετικού πληροφοριακού ολοκληρωμένου συστήματος φοιτητολογίου. Πρόκειται για στοιχεία που συλλέχτηκαν μετά από συνεντεύξεις με το προσωπικό των Γραμματειών τα έτη 2014-15.

«Η διατήρηση του φοιτητικού μητρώου απαιτεί ακρίβεια και ασφάλεια. Δεν είναι η μόνη υποχρέωση της Γραμματείας αλλά είναι η πλέον χρονοβόρα. Παλαιότερα και ελλείπει μηχανογράφησης το μητρώο αποτελούνταν από "καρτέλες", μια για κάθε φοιτητή. Στην καρτέλα υπήρχαν σημειωμένα τα στοιχεία ταυτότητας του φοιτητή, ο αριθμός μητρώου,

ημερομηνία εισαγωγής, διάφορα άλλα στοιχεία και βέβαια οι βαθμοί που κατατίθεντο από τα μέλη ΔΕΠ για την επίδοσή του στα αντίστοιχα μαθήματα. Στο κάθε τμήμα υπάρχουν κανόνες για την εγγραφή των φοιτητών στα μαθήματα κάθε εξαμήνου και προϋποθέσεις για την λήψη του πτυχίου. Επίσης όταν γίνεται αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών, όπου συνήθως εκτός των μαθημάτων αλλάζουν και οι κανόνες, υπάρχει η ανάγκη αντιστοίχισης των μαθημάτων που δεν είναι κοινά, για να αποφευχθούν προβλήματα στην ικανοποίηση των προϋποθέσεων της λήψης πτυχίου. Επίσης οι καρτέλες αυτές διατηρούνται σε αρχείο δίχως δυνατότητα μεταβολής και κατόπιν της αποφοίτησης, για την έκδοση πιστοποιητικών και βεβαιώσεων που συχνά αιτούνται από τους αποφοίτους.

Στην αρχή κάθε εξαμήνου οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να δηλώσουν τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών και τους κανόνες που το διέπουν. Ο έλεγχος της ορθότητας της κάθε δήλωσης, ώστε να είναι συμβατή με τους κανόνες του προγράμματος σπουδών, γινόταν από τους διοικητικούς υπαλλήλους της γραμματείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Δεδομένου δε ότι οι γραμματείες διεκπεραιώνουν ταυτόχρονα και πλήθος άλλων υποθέσεων, όπως εκλογές μελών ΔΕΠ, σύνταξη πρακτικών συνεδριάσεων, προετοιμασία θεμάτων ημερήσιας διάταξης γενικών συνελεύσεων, έκδοση βεβαιώσεων κλπ, ο χρόνος για την ολοκλήρωση των δηλώσεων ξεπερνούσε τις 2 εβδομάδες με 4 υπαλλήλους κατά μέσο όρο ανά γραμματεία σύμφωνα με προσωπική έρευνα. Η χρήση των ΤΠΕ βοηθά δραστικά στην μείωση του χρόνου απασχόλησης των υπαλλήλων της γραμματείας αλλά και στην εξάλειψη της πιθανότητας λάθους. Οι δηλώσεις μέσω της εφαρμογής "Φοιτητολόγιο" υποβάλλονται μέσω ηλεκτρονικής φόρμας από τους ίδιους τους φοιτητές, ελέγχονται αυτόματα από το σύστημα και επικυρώνονται ή σε άλλη περίπτωση το σύστημα προτείνει εναλλακτικά μαθήματα στο πλαίσιο του κανονισμού. Εάν κάποιος φοιτητής δεν καταφέρει να ολοκληρώσει την δήλωσή του, για οποιοδήποτε λόγο, τότε καταφεύγει στην γραμματεία για βοήθεια».

Όπως γίνεται αντιληπτό ο φόρτος της γραμματείας, όσον αφορά τις δηλώσεις των μαθημάτων, σχεδόν εκμηδενίζεται. Πέραν των δηλώσεων, το φοιτητολόγιο προσφέρει και επιπλέον υπηρεσίες όπως τη δυνατότητα στους φοιτητές να ελέγχουν τα στοιχεία που τους αφορούν (βαθμολογία μαθημάτων, κτλ) και να κάνουν αιτήσεις προς τη Γραμματεία μέσω του Διαδικτύου και στους διδάσκοντες/χρήστες του συστήματος να έχουν πρόσβαση στα στατιστικά στοιχεία των μαθημάτων διδασκαλίας τους, την εισαγωγή ανακοινώσεων και δημοσιεύσεων, την καταχώρηση ασκήσεων και σημειώσεων διδασκαλίας, την εισαγωγή

βαθμολογίας σε εξετάσεις μαθημάτων που διδάσκουν, τη διαχείριση απουσιών ανά διδασκαλία μαθήματος, την εμφάνιση ημερολογίου προγράμματος διδασκαλίας και εξετάσεων των μαθημάτων τους κλπ. Η εισαγωγή των βαθμών μπορεί να γίνει απευθείας από τους διδάσκοντες χωρίς τη διαμεσολάβηση της γραμματείας, η οποία μέσω του συστήματος ελέγχει αυτομάτως προθεσμίες κατάθεσης βαθμολογιών και κατά περίπτωση αποστέλλει ηλεκτρονικές υπενθυμίσεις για εκκρεμότητες. Επίσης η έκδοση πιστοποιητικών, βεβαιώσεων, αντιγράφων πτυχίου, αναλυτικής βαθμολογίας γίνεται αυτόματα μετά την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης από τον φοιτητή μέσω ειδικών πρωτοκόλλων που εγγυώνται την εμπιστευτικότητα και την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων. Η διατήρηση του αρχείου του ηλεκτρονικού μητρώου δεν απαιτεί τον χώρο που ήταν απαραίτητος για την διατήρηση του χαρτώου αρχείου και η ποιότητά του παραμένει αμετάβλητη με το πέρασμα του χρόνου. Η αναζήτηση και η αναπαραγωγή στοιχείων είναι άμεση, σε αντίθεση με τις χρονοβόρες χειροκίνητες διαδικασίες της αναζήτησης των καρτελών και της εξαγωγής των ζητούμενων στοιχείων.

Συνοψίζοντας, τα πλεονεκτήματα του φοιτητολογίου που εντοπίστηκαν από την διεξαχθείσα έρευνα έχουν ως εξής:

1. Αξιοπίστη διατήρηση του ψηφιακού μητρώου φοιτητών και αποφοίτων.
2. Ταχύτατη αναζήτηση στοιχείων και έκδοση πιστοποιητικών.
3. Εισαγωγή βαθμολογίας απευθείας από τους διδάσκοντες.
4. Ενσωμάτωση του προγράμματος σπουδών και των κανόνων λειτουργίας, για την αυτοματοποίηση των δηλώσεων των μαθημάτων.
5. Εξαγωγή στατιστικών στοιχείων που ζητούνται από το υπουργείο παιδείας και άλλους κρατικούς φορείς

Η συνεισφορά του φοιτητολογίου στην λειτουργία των ακαδημαϊκών τμημάτων είναι σημαντική και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την εξυπηρέτηση των φοιτητών.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΗΧΑΝΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Είσοδος Φοιτητή

Εισάγετε όνομα χρήστη και κωδικό για να αποκτήσετε πρόσβαση στο σύστημα και να δείτε προσωπικά πληροφορίες για το πρόγραμμα σπουδών, διαθεσιμίες εξετάσεων, καθώς επίσης και να αποκτήσετε απάντηση στα ερωτήματά σας. Για να δείτε την αναζήτηση σας, διαβάστε και όλες τις ειδήσεις μας στο αριστερό.

***** ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ *****

Ενημερώνεται ότι όλα τα ΠΡΟΤΥΠΩΣΜΕΝΑ φοιτητικά ΔΕΝ έχουν ελθεί ακόμα το ΑΡΧΑ το καλοκαίρι, σύμφωνα με την εγκύκλιο 113759/21-7-2016 του Υπουργείου Παιδείας, να αναρτηθούν στην ιστοσελίδα <http://enika.uoi.gr> και να το συμπληρώσουν.

Η ενέργεια πρέπει να γίνει αποδοχιστεί για την δέη ως δικαιολογία σχετικά με τις υπαρκτές του Γνωσ.

Είσοδος Φοιτητή

Όνομα χρήστη:

Κωδικός πρόσβασης:

Είστε φοιτητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων;
Μπορείτε να γίνετε και φοιτητής άλλων Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων μέσω του προγράμματος Erasmus+.

Ενημερώστε από τη διεύθυνση διεθνών και διεθνών σχέσεων
Μεταφραστικό κέντρο, 2ος όροφος, Τηλ: 26210-07519, 07584, 07107 Mail to: enika@uoi.gr

Facebook: [Panepistimio of Ioannina](#)
Youtube: [University of Ioannina and Erasmus+](#)

Από τη Διεύθυνση Διεθνών και Διεθνών Σχέσεων

Πρόγραμμα Πανεπιστημιακού Γραμματίου 2016-2017
Από τη Διεύθυνση Πανεπιστημιακού Γραμματίου και Πανεπιστημιακών Σχολών, διατίθενται τα προγράμματα των Πανεπιστημιακών Γραμματίων για το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 το οποίο και θα βρείτε στο link:
[Πρόγραμμα Πανεπιστημιακού Γραμματίου 2016-2017](#)

Εικόνα 2. Είσοδος στο φοιτητολόγιο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

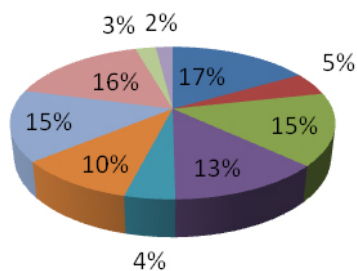
6.2.5. Χρήση ΤΠΕ από φοιτητές

Τα έτη 2014 και 2015 δόθηκε σε δείγμα αποτελούμενο από 924 φοιτητές από διαφορετικές Σχολές του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Πίνακας 16) ερωτηματολόγιο (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α1**) με σκοπό να αξιολογηθεί σε ποιο βαθμό οι φοιτητές χρησιμοποιούν βασικές προσφερόμενες ηλεκτρονικές υπηρεσίες από το ΠΙ.

Πίνακας 16. Χαρακτηριστικά δείγματος φοιτητών που συμμετείχαν στην έρευνα.

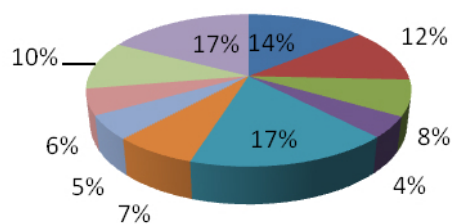
Τμήμα	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Ιατρικής	75	67	142
Φιλολογίας	22	55	77
Μαθηματικών	69	36	105
Μηχανικών Η/Υ & Πληροφορικής	58	21	79
Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης	19	81	100
Οικονομικών Επιστημών	45	33	78
Φυσικής	68	24	92
Χημείας	74	26	100
Ιστορίας & Αρχαιολογίας	11	49	60
Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών	9	82	91
ΣΥΝΟΛΟ	450	474	924

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

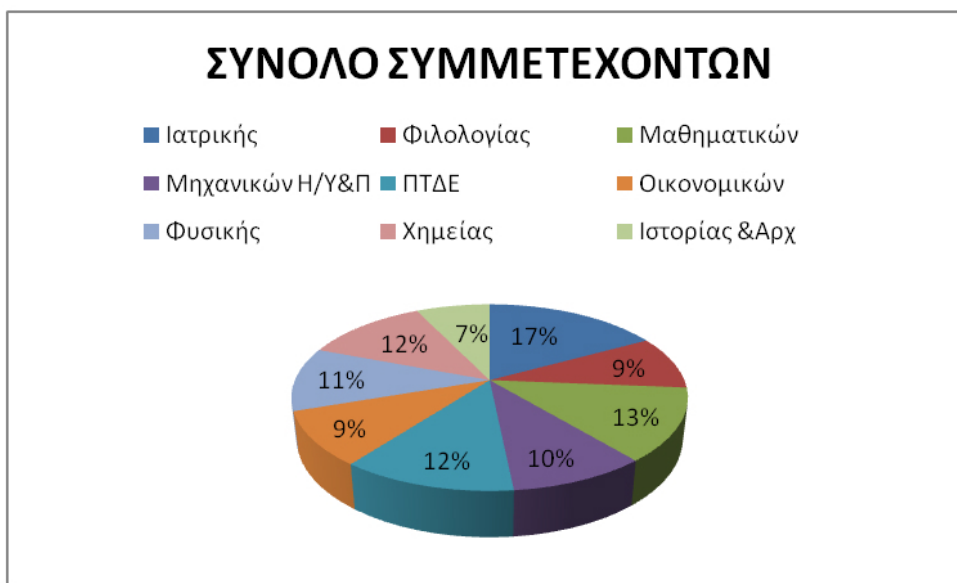

Σχήμα 12 Συμμετέχοντες φοιτητές

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΕΣ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ

Σχήμα 13 Συμμετέχουσες φοιτήτριες

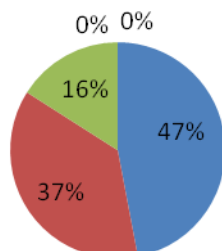
Σχήμα 14 Σύνολο συμμετεχόντων φοιτητών

Πίνακας 17. Βαθμός ικανοποίησης φοιτητών από το σύστημα δήλωσης.

	Ποσοστό (%)	Αριθμ. Φοιτητών
Πάρα πολύ	47	434
Πολύ	37	342
Αρκετά	16	148
Λίγο	0	0
Καθόλου	0	0

Βαθμός ικανοποίησης των φοιτητών από το σύστημα δήλωσης μαθημάτων

■ Πάρα πολύ ■ Πολύ ■ Αρκετά ■ Λίγο ■ Καθόλου

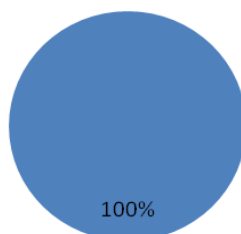
Σχήμα 15 Βαθμός ικανοποίησης φοιτητών από το σύστημα δήλωσης.

Πίνακας 18. Χρήση του e-course από τους φοιτητές.

	Ποσοστό (%)	Αριθμ. Φοιτητών
Ναι	100	924
Όχι	0	0

Χρήση του e-course από τους φοιτητές

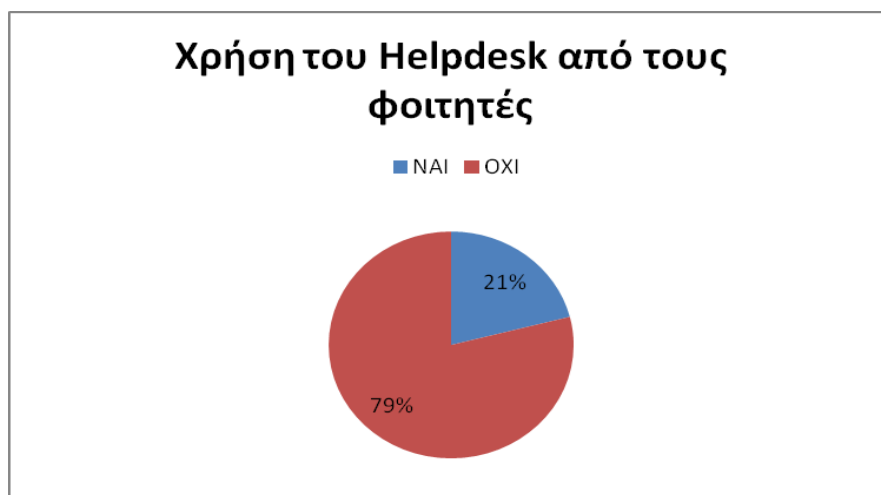
■ ΝΑΙ ■ ΟΧΙ

Σχήμα 16 Χρήση του e-course από τους φοιτητές.

Πίνακας 19. Χρήση του Helpdesk από τους φοιτητές.

	Ποσοστό (%)	Αριθμ. Φοιτητών
Ναι	21	194
Όχι	79	730

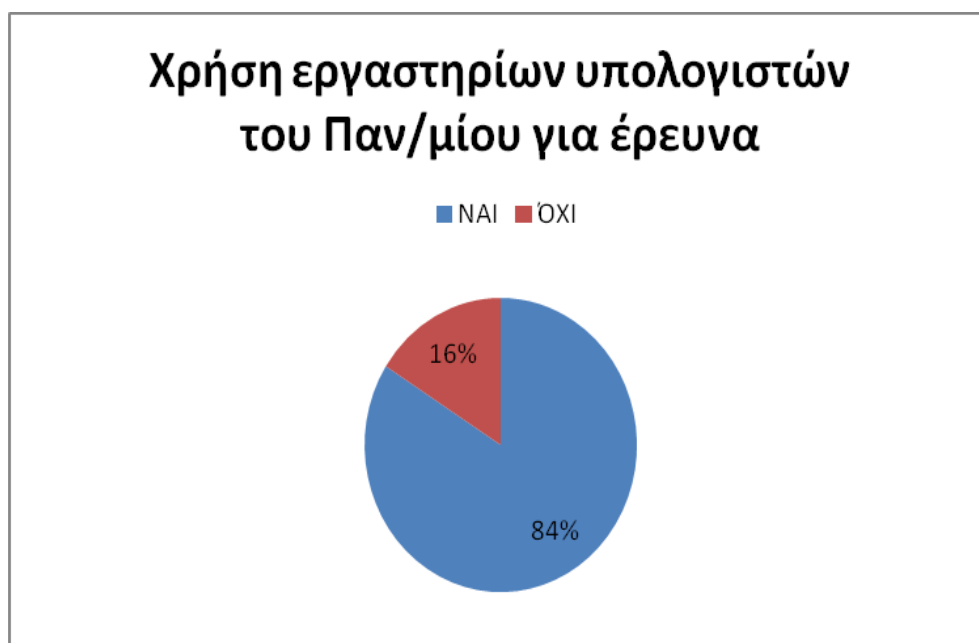
Σχήμα 17 Χρήση του Helpdesk από τους φοιτητές.

Από την επεξεργασία των απαντήσεων βρέθηκε ότι είναι πάρα πολύ και πολύ ευχαριστημένοι από το σύστημα δήλωσης μαθημάτων (84%) σύμφωνα με τον Πίνακα 17. Όλοι οι φοιτητές χρησιμοποιούσαν το e-course (**Πίνακας 18**) ενώ μόνο το 1/5 σχεδόν των φοιτητών χρησιμοποιούσε το Helpdesk (21%) (**Πίνακας 19**).

Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας παρατηρούμε ότι οι φοιτητές του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων είναι ικανοποιημένοι από το σύστημα δήλωσης των μαθημάτων (**Πίνακας 17**) και χρησιμοποιούν σε μεγάλο βαθμό τα εργαστήρια του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (**Πίνακας 20**). Ωστόσο, σε υψηλό ποσοστό δεν είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση του Helpdesk. Για αυτό το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων μπορεί να προτείνει την αναβάθμιση της υπηρεσίας ώστε να γίνει πιο προσιτή και εύχρηστη για τους φοιτητές.

Πίνακας 20. Χρήση εργαστηρίων υπολογιστών του Πανεπιστημίου για έρευνα.

	Αριθμ. Φοιτητών	Ποσοστό (%)
Ναι	776	84
Όχι	148	16

Σχήμα 18 Χρήση εργαστηρίων υπολογιστών του Πανεπιστημίου για έρευνα.

6.2.6. Χρήση ΤΠΕ από μέλη ΔΕΠ

Τα έτη 2014 και 2015 πραγματοποιήθηκαν δομημένες συνεντεύξεις με τηλεφωνική επικοινωνία σε τυχαίο δείγμα από 58 μέλη ΔΕΠ (Πίνακας 21) του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (βασισμένες στο ερωτηματολόγιο που παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α2) με σκοπό να αξιολογηθούν τα εργαλεία ΤΠΕ που χρησιμοποιούν στο διδακτικό τους έργο.

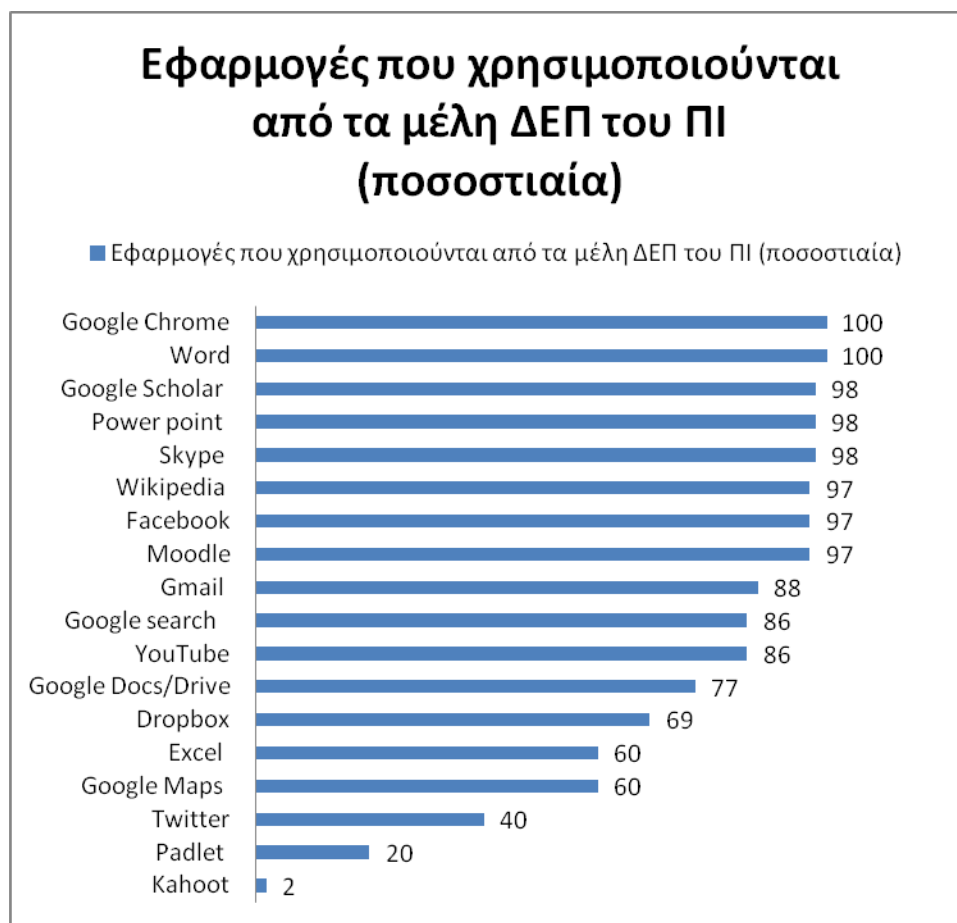
Πίνακας 21. Χαρακτηριστικά δείγματος μελών ΔΕΠ που συμμετείχαν στην έρευνα

Τμήμα	Άνδρες	Γυναίκες	Επίκουροι	Αναπληρωτές	Καθηγητές
Ιατρικής	5	3	3	3	2
Φιλολογίας	2	3	2	2	1
Μαθηματικών	4	1	2	1	2
Μηχ/κών Η/Υ Πληροφορικής	4	1	2	2	1
Παιδ/κό Δημοτικής Εκπ/σης	3	5	3	3	2
Οικονομικών Επιστημών	3	3	2	2	2
Φυσικής	4	2	2	3	1
Χημείας	3	1	1	2	1
Ιστορίας Αρχαιολογίας	2	3	2	2	1
Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών	2	4	1	2	3
ΣΥΝΟΛΟ	(32) 58	(26)	20	22	16

Στον **Πίνακα 22** παρουσιάζονται οι ΤΠΕ που χρησιμοποιούν περισσότερο στο έργο τους τα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Πίνακας 22. Χρήση ΤΠΕ από τα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

ΑΑ	ΤΠΕ	ΔΕΠ	%	ΑΑ	ΤΠΕ	ΔΕΠ	%
1	YouTube	50	86	14	Power point	57	98
2	Google Docs/Drive	45	77	15	Google search	50	86
3	Twitter	23	40	16	Gmail	51	88
4	Dropbox	40	69	17	Excel	35	60
5	Kahoot	1	2	18	Google Scholar	57	98
6	Word	58	100				
7	Moodle	56	97				
8	Google Chrome	58	100				
9	Facebook	56	97				
10	Padlet	12	20				
11	Google Maps	35	60				
12	Wikipedia	56	97				
13	Skype	57	98				

Σχήμα 19 Χρήση ΤΠΕ από τα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

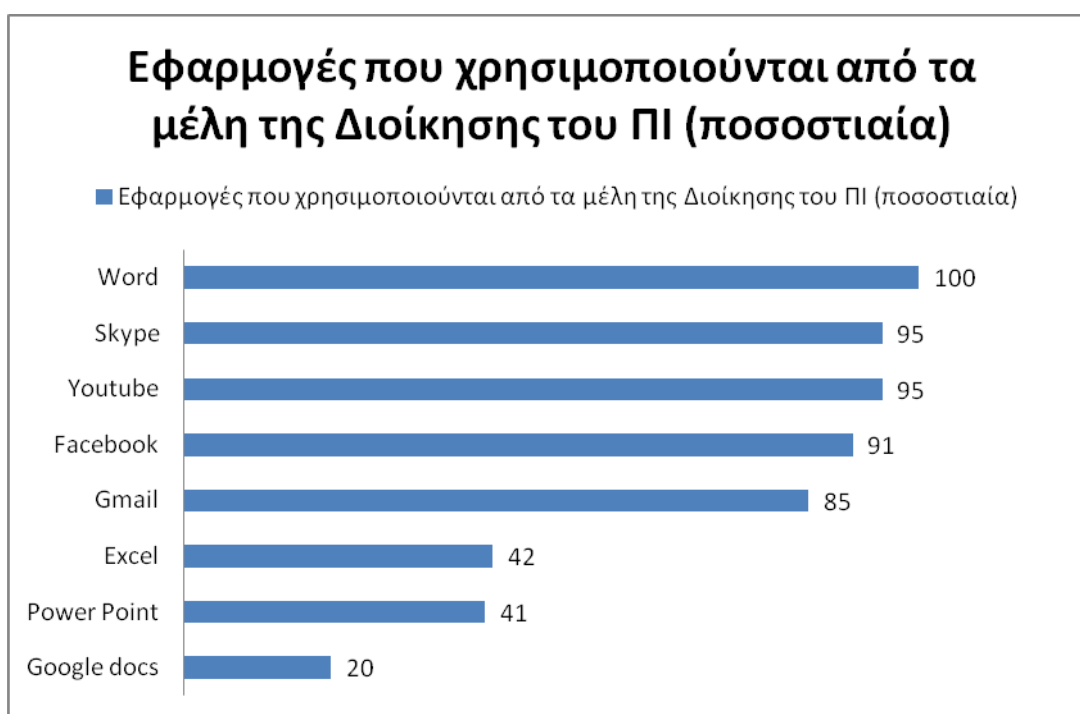
Παρατηρούμε ότι οι εφαρμογές Moodle, Facebook, Wikipedia, Skype, Power point, Google Scholar, Word και Google Chrome, χρησιμοποιούνται σχεδόν από το σύνολο των μελών ΔΕΠ, σε δεύτερη προτίμηση ευρίσκονται οι εφαρμογές Gmail, Google search και YouTube και έπονται με σημαντικό ποσοστό οι πλατφόρμες Google Docs/Drive, Dropbox, Excel, Google Maps και Twitter, ενώ οι υπόλοιπες Padlet και Kahoot χρησιμοποιούνται ελάχιστα.

6.2.7. Χρήση ΤΠΕ από μέλη της Διοίκησης

Τα έτη 2014 και 2015 πραγματοποιήθηκαν δομημένες συνεντεύξεις με τηλεφωνική επικοινωνία σε τυχαίο δείγμα από 62 μέλη της διοίκησης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (βασισμένες στο ερωτηματολόγιο που παρατίθεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α3**) με σκοπό να αξιολογηθούν τα εργαλεία ΤΠΕ που χρησιμοποιούν στην εργασία τους (**Πίνακας 23**).

Πίνακας 23. Χρήση ΤΠΕ από μέλη της διοίκησης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

A	ΤΠΕ	Μέλη	%	A	ΤΠΕ	Μέλη	%
A		Διοίκησης		A		Διοίκησης	
1	Facebook	56	91%	5	Gmail	53	85%
2	Google docs	12	20%	6	Excel	26	42%
3	Word	62	100%	7	Youtube	59	95%
4	Power Point	25	41%	8	Skype	59	95%

Σχήμα 20 Χρήση ΤΠΕ από μέλη της διοίκησης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Από το παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι οι εφαρμογές Word, Skype και Youtube χρησιμοποιούνται σχεδόν από το σύνολο του διοικητικού προσωπικού, ενώ Facebook και Gmail χρησιμοποιούνται από σημαντικό ποσοστό. Σε τρίτη προτίμηση ευρίσκονται οι εφαρμογές Excel, Power Point και Google docs.

Συμπερασματικά βλέπουμε ότι τα μέλη ΔΕΠ χρησιμοποιούν 18 εφαρμογές ΤΠΕ και αντίστοιχα, τα μέλη της Διοίκησης χρησιμοποιούν 8. Αυτό δείχνει ότι, τόσο τα μέλη ΔΕΠ

όσο και τα μέλη της Διοίκησης δεν είναι εξοικειωμένα με πολλές από τις νέες ΤΠΕ. Αυτό ίσως να οφείλεται στο ότι δεν έχουν επαρκή πληροφόρηση για τις δυνατότητες που προσφέρουν οι ΤΠΕ.

Επομένως, κρίνεται αναγκαία μια ουσιαστική παρέμβαση εκ μέρους του Πανεπιστημίου μέσω της οποίας θα ενημερωθούν τόσο τα μέλη ΔΕΠ όσο και τα μέλη της Διοίκησης για τις διαθέσιμες ΤΠΕ και το τι μπορούν αυτές να προσφέρουν στο έργο τους.

Συμπέρασμα

Συνοψίζοντας για το ΠΙ, γίνεται εμφανές ότι:

1. Οι φοιτητές επιζητούν την χρήση των ΤΠΕ σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό, και για την εξυπηρέτηση των αιτημάτων τους αλλά και για την βελτίωση του τρόπου της μελέτης τους.
2. Τα μέλη ΔΕΠ χρησιμοποιούν περιορισμένο αριθμό ηλεκτρονικών εφαρμογών, είτε διότι δεν παρέχονται από το ίδρυμα, είτε διότι δεν είναι ενήμερα για την ύπαρξή τους.
3. Αντίστοιχη είναι η εικόνα, για τα μέλη του διοικητικού προσωπικού.
4. Κρίνεται λοιπόν επιβεβλημένη η οργάνωση μιας διαρκούς ενημέρωσης του προσωπικού του ΠΙ για τα εργαλεία που προσφέρουν οι ΤΠΕ και που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την βελτίωση της εκπαίδευσης, της έρευνας και των υπηρεσιών.

Κεφάλαιο 7. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΑΠΟ ΤΑ ΑΕΙ

Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφεται ο τρόπος που τα τριτοβάθμια ιδρύματα αξιοποιούν τις ΤΠΕ για την εκπαίδευση, την έρευνα και τη διοίκηση και για την σύνδεσή τους με την τοπική κοινωνία και οικονομία. Τα στοιχεία που αναλύονται προέρχονται από την διεθνή βιβλιογραφία και το διαδίκτυο.

7.1. Εκπαίδευση

Η χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση προσφέρει, όπως ήδη έχει σημειωθεί, πολλαπλά οφέλη. Βελτιώνει την ποιότητα των διαλέξεων με χρήση πολυμεσικών συστημάτων, μειώνει τον χρόνο προετοιμασίας του διδάσκοντα, ελέγχει καλύτερα την πρόοδο των φοιτητών, διευκολύνει την επικοινωνία τους με τους διδάσκοντες, τους προετοιμάζει με τα περιβάλλοντα εικονικής πραγματικότητας και τα προγράμματα προσομοίωσης για την είσοδό τους στα εργαστήρια, και τους δίνει την ευκαιρία παρακολούθησης των διαλέξεων είτε εκ του μακρόθεν μέσω τηλεδιάσκεψης, είτε ασύγχρονα σε δεύτερο χρόνο από αποθηκευμένες καταγραφές.

Η επικαιροποίηση των υπαρχόντων εκπαιδευτικών εφαρμογών, η διαρκής ενημέρωση του διδακτικού προσωπικού για τις νέες εκπαιδευτικές μεθόδους που συνεχώς αναπτύσσονται, καθώς και η συντήρηση και επέκταση των υπολογιστικών υποδομών θα συμβάλουν στην αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.

7.2. Έρευνα

Η προσφορά των ΤΠΕ στην έρευνα είναι αδιαμφισβήτητη. Οι εξειδικευμένες τεχνικές όμως, δεν είναι κοινός τόπος. Ερευνητές που χρειάζονται τέτοιου είδους «εργαλεία», έχουν ανάγκη κατάρτισης για την χρήση τους ή συνεργασίας με άλλους που έχουν τις απαραίτητες γνώσεις. Συχνές περιπτώσεις είναι η επιλογή αριθμητικών μεθόδων και η υλοποίησή τους σε κάποια γλώσσα προγραμματισμού, η αναγνώριση προτύπων, η ανάλυση σήματος και εικόνας, η βελτιστοποίηση, η προσαρμογή δεδομένων, ο έλεγχος εργαστηριακών οργάνων, η συλλογή δεδομένων από πειραματικές διατάξεις.

Για να καταστεί ανταγωνιστική η έρευνα των Ελληνικών ΑΕΙ, θα πρέπει να υποστηριχθεί με σημαντικές υποδομές εκτός των άλλων και σε υπολογιστικό εξοπλισμό, συμπεριλαμβανομένου και του επιστημονικού λογισμικού. Επίσης η δημιουργία υπηρεσίας με εξειδικευμένο προσωπικό στις ΤΠΕ που θα λειτουργεί υποστηρικτικά είναι ιδιαίτερα σημαντική. Τούτο άλλωστε αποτελεί και πρακτική των ιδρυμάτων των προηγμένων χωρών (<http://www.ncsa.illinois.edu>, <http://research-it.berkeley.edu/programs/berkeley-research-computing>, <https://www.princeton.edu/cses>).

7.3. Διοίκηση

Η διοίκηση δύναται να εξυπηρετεί σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες της, μέσω των «Ολοκληρωμένων Πληροφοριακών Συστημάτων» (ΟΠΣ). Τούτο απελευθερώνει τον χρόνο των διοικητικών υπαλλήλων και επίσης προσδίδει διαφάνεια και αμεσότητα στις διοικητικές πράξεις.

Η διαχείριση των οικονομικών, οι προκηρύξεις διαγωνιστικών διαδικασιών για προμήθειες, η παρακολούθηση των τεχνικών έργων, η διαχείριση της αποθήκης και πολλά άλλα, είναι δυνατόν να διεκπεραιώνονται με ελάχιστη ανθρώπινη παρέμβαση (Laudon & Laudon, 2006).

Τα συστήματα λήψης αποφάσεων διευκολύνουν την ηγεσία κάθε ιδρύματος, συγκεντρώνοντας στατιστικά στοιχεία, εντοπίζοντας ελλείψεις και αδυναμίες και προτείνοντας εναλλακτικές προσεγγίσεις.

Επί του παρόντος οι περισσότερες υπηρεσίες παρέχονται με συμμετοχή του προσωπικού του πανεπιστημίου. Οι αιτούμενοι υπηρεσιών μπορεί να είναι φοιτητές, εξωτερικοί συναλλασσόμενοι, συμπεριλαμβανομένων υπουργείων και άλλων φορέων, και προσωπικό του ΑΕΙ. Υπάρχει ποικιλόμορφη επικοινωνία του αιτούμενου με τον παρέχοντα την υπηρεσία, πχ. μέσω τηλεφώνου, τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ή και με φυσική παρουσία.

Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις υπάρχει απασχόληση του προσωπικού που τις περισσότερες φορές δεν είναι απαραίτητη. Η τυποποίηση και αυτοματοποίηση των προσφερομένων υπηρεσιών και η ανάρτηση των αντίστοιχων αιτήσεων σε ιστοσελίδες, μειώνει τη γραφειοκρατία, καταργεί την ανάγκη της επικοινωνίας, η δε υπηρεσία σε πλείστες περιπτώσεις δύναται να παρέχεται αυτόματα χωρίς την απασχόληση υπαλλήλου.

Ως εκ τούτου το διοικητικό προσωπικό χρήζει επιμόρφωσης στην χρήση των εφαρμογών πληροφορικής του τομέα του, ώστε στην συνέχεια να μπορεί να προτείνει επανασχεδιασμό ή τροποποιήσεις στις διοικητικές ροές και διαδικασίες για την αποδοτικότερη λειτουργία των υπηρεσιών.

7.4. Τρόποι εξοικονόμησης πόρων με τη χρήση ΤΠΕ

Η πολιτική για την βελτίωση των οικονομικών ενός οργανισμού εκφράζεται πολύ απλά με μια πρόταση: «Μείωση εξόδων και αύξηση εσόδων». Παρατίθενται ορισμένα σημεία που θα μπορούσαν να βελτιωθούν, κάποια άμεσα και κάποια άλλα μεσοπρόθεσμα. Σημειώνεται ότι τα προτεινόμενα μέτρα είναι γενικά και μπορούν να εφαρμοστούν σε όλα σχεδόν τα Πανεπιστήμια, όμως παρά ταύτα, συνεπεία διαφοροποιήσεων μεταξύ των ΑΕΙ.

Για να καταστεί εφικτή η αύξηση των εσόδων από τις παραπάνω κατηγορίες πηγών, χρειάζεται ιδιαίτερη μελέτη, οργάνωση, προώθηση και πολιτική. Η υλοποίηση των ανωτέρω στόχων, όπως άλλωστε είναι ευνόητο, στηρίζεται απαραίτητως στην συνδρομή των ΤΠΕ, και δεν θα ήταν δυνατόν να επιτευχθεί ελλείψει αυτών.

Το Πανεπιστήμιο της Ιερουσαλήμ στο Ισραήλ (Hebrew University of Jerusalem), μιας χώρας περίπου με τον ίδιο πληθυσμό της Ελλάδος και αρκετά μικρότερης σε έκταση και τοποθετημένης γεωγραφικά σε μια περιοχή που ένα μεγάλο μέρος της είναι άγονο, έχει ιδρύσει το 1964 την εταιρεία μεταφοράς τεχνολογίας «Yissum» για την κεφαλαιοποίηση των ερευνητικών του αποτελεσμάτων και της καινοτομίας που δημιουργεί. Τα προϊόντα που βασίζονται σε τεχνολογίες του Πανεπιστημίου και αξιοποιήθηκαν εμπορικά από τη Yissum, παράγουν σήμερα πάνω από 2 δισεκατομμύρια δολάρια σε ετήσιες πωλήσεις, όπως αναγράφεται στην επίσημη ιστοσελίδα (<http://www.yissum.co.il>). Η Yissum δεν είναι η μοναδική εταιρεία ούτε η πρώτη σε έσοδα. Το 2005 η πρώτη σε έσοδα ήταν η Yeda, αντίστοιχη εταιρεία μεταφοράς τεχνολογίας του ερευνητικού ινστιτούτου Weizmann. (https://en.wikipedia.org/wiki/Yissum_Research_Development_Company_of_the_Hebrew_University)

Σε ανάλογο επίπεδο κινείται και η εταιρεία «T3», του πολυτεχνείου της Χαΐφας «Technion - Israel Institute of Technology». Στην έρευνα των Gomez-Gras et al. (2007) αναλύεται η κατάσταση και οι πρακτικές που έχουν αρχίσει να ακολουθούνται από τα Ευρωπαϊκά

πανεπιστήμια και αναφέρουν ότι η ποιότητα του προσωπικού σε συνδυασμό με απευθείας οικονομική υποστήριξη από μέρους του πανεπιστημίου, αποτελούν τη βάση για την επιτυχή δημιουργία και απόδοση των τεχνοβλαστών (spin-offs).

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, εκτιμάται ότι τη διετία 2011-2013 η τριτοβάθμια εκπαίδευση συνεισέφερε στην εθνική οικονομία περίπου 70 δισεκατομμύρια λίρες και δημιούργησε περί τις 750.000 θέσεις εργασίας. Επίσης στο άρθρο (Rasmussen & Wright, 2015), οι συγγραφείς ερευνούν τους τρόπους που τα πανεπιστήμια δύνανται να υλοποιήσουν επιτυχώς εταιρείες spin-off, και αξιολογούν με βάση τη σχετική βιβλιογραφία όλα τα επίπεδα μέσα στο πανεπιστήμιο, συμπεριλαμβανομένων της κεντρικής διοίκησης, του γραφείου μεταφοράς τεχνολογίας, των τμημάτων, των ερευνητικών ομάδων, των επιστημόνων και των φοιτητών.

Η αύξηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας με χρήση ΤΠΕ στα πανεπιστήμια φαίνεται ότι αποτελεί παγκόσμια τάση, είναι ένα όχημα για την ενίσχυση της έρευνας και της εκπαίδευσης, και ως εκ τούτου πρέπει εγκαίρως να ληφθεί υπόψιν (Wright et al., 2007; Baldini, 2006).

Οι πηγές χρηματοδότησης των ΑΕΙ, όπως προαναφέρθηκε, μπορεί να είναι κοινωφελή ιδρύματα, επιχειρήσεις, κρατικοί ή δημοτικοί φορείς καθώς και ιδιώτες οι οποίοι με χρήση ΤΠΕ μπορούν να ελέγχουν την πορεία της χρηματοδότησης.

Οι επαφές με τους ως άνω οργανισμούς είναι σημαντικές για την πορεία και την ανάπτυξη του πανεπιστημίου, και εάν δεν διατηρούνται ενεργές, εξασθενούν και ατονούν με το πέρασμα του χρόνου.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες για να έχουν σημαντικό κοινωνικό και οικονομικό αποτέλεσμα πρέπει να καταστούν ευρέως γνωστές και ως εκ τούτου χρήζουν προβολής. Η προβολή στην εποχή του διαδικτύου βασίζεται κυρίως στις δυνατότητες που παρέχουν οι ΤΠΕ (Leskovec et al., 2014), δίχως βέβαια να υποτιμούνται και τα παραδοσιακά μέσα και μέθοδοι διαφήμισης.

Η ερευνητική δραστηριότητα του πανεπιστημίου προσφέρει πολλαπλά παράπλευρα οφέλη. Κατά την διεξαγωγή της, αναπτύσσονται μέθοδοι και τεχνικές για αντιμετώπιση μιας πλειάδας επί μέρους προβλημάτων, που όμως έχουν γενικότερη χρησιμότητα και εφαρμογή. Στις Ηνωμένες Πολιτείες έχει δημιουργηθεί η ένωση των διαχειριστών

πανεπιστημιακής τεχνολογίας «*Association of University Technology Managers (AUTM)*» (<http://www.autm.net>) που μεταξύ άλλων ερευνά την πορεία των εσόδων από πατέντες των πανεπιστημίων και δημοσιεύει ετησίως οικονομικές αναφορές. Η AUTM εκτιμά ότι από τις πωλήσεις προϊόντων που βασίζονται σε ακαδημαϊκές πατέντες, τα έσοδα το 2012 ανήλθαν σε 80 δισεκατομμύρια δολάρια, ποσόν το οποίο είναι διπλάσιο του συνόλου της ομοσπονδιακής επένδυσης για την πανεπιστημιακή έρευνα.

Η πανεπιστημιακή κοινότητα στην Ελλάδα παρέμενε εσωστρεφής με ένα μεγάλο μέρος της αποκομμένο από το κοινωνικό περιβάλλον. Δεν υπήρξε ικανή αλληλεπίδραση των ΑΕΙ με τη βιομηχανία ή τις επιχειρήσεις ώστε να επιτευχθούν («*Η συνεργασία της Βιομηχανίας Τροφίμων με ΑΕΙ και Ερευνητικά Κέντρα, στο επίκεντρο εκδήλωσης του ΣΕΒΤ*», 2016) συστηματικές και όχι αποσπασματικές μόνο συνεργασίες και συμπράξεις ευρείας κλίμακας, όπως συμβαίνει στις ΗΠΑ (Etzkowitz, 2008) και στην Ευρώπη (Lambert, 2003; Wright et al., 2007).

Τον δρόμο αυτό έχουν ακολουθήσει με επιτυχία, πριν από αρκετά χρόνια, τριτοβάθμια ιδρύματα του εξωτερικού, με πρώτα αυτά των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (Etzkowitz, 2001).

Η ισχύς του πανεπιστημίου είναι η παραγωγή και διάχυση της γνώσης και το ανθρώπινο δυναμικό του, των φοιτητών συμπεριλαμβανομένων, και άρα το πρότυπο για ένα βιώσιμο πανεπιστήμιο θα πρέπει να βασιστεί στους δύο αυτούς πυλώνες. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες για να έχουν σημαντικό κοινωνικό και οικονομικό αποτέλεσμα πρέπει να καταστούν ευρέως γνωστές και ως εκ τούτου χρήζουν προβολής. Η προβολή στην εποχή του διαδικτύου βασίζεται κυρίως στις δυνατότητες που παρέχουν οι ΤΠΕ (Leskovec et al., 2014). Σε ένα τέτοιο μοντέλο, η ερευνητική δραστηριότητα διατηρεί τον σημαντικότερο ρόλο για την ανάπτυξη και επιβίωση των ΑΕΙ. Η εξωστρέφεια υπηρετείται από την προβολή των ισχυρών σημείων του οργανισμού και την προώθηση των υπηρεσιών και προϊόντων που προσφέρει. Η διάχυση της πληροφορίας με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους και προς πάσα κατεύθυνση αποτελεί κύριο στόχο που θα συντελέσει στην προσέλκυση παραγόντων που θα ωφεληθούν από την συνεργασία τους με τα ΑΕΙ. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, δεξιότητες από τους τομείς των «*Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων*» και «*Μάρκετινγκ*» είναι απαραίτητες και σε πολλές περιπτώσεις, όπως άλλωστε συμβαίνει και στον κόσμο των επιχειρήσεων, έχουν κυρίαρχο ρόλο (Αρναούτογλου & Ντουρουντάκης, 1999; Wilcox et al., 2015).

Οι σύγχρονες ΤΠΕ αναμένεται να παίξουν σημαντικό ρόλο στον μετασχηματισμό των λειτουργιών των ΑΕΙ: εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών, διοικητικών, προβολής και επιχειρηματικών.

Η χρήση των ΤΠΕ μπορεί να συμβάλλει:

1. Στην ανάπτυξη λογισμικού:

- Μια από τις κύριες και πλέον προφανείς κατηγορίες είναι η ανάπτυξη λογισμικού. Η ανάπτυξη «βιβλιοθηκών υποπρογραμμάτων» αποτελεί την «οπλοθήκη» του λογισμικού, το καθιστά ευκόλως επαναχρησιμοποιήσιμο και έτσι υποβοηθά και επιταχύνει την ανάπτυξη μεγαλύτερων εφαρμογών (Γιακουμάκης & Διαμαντίδης, 2009). Η ανάπτυξη λογισμικού δεν έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις ακριβούς εξοπλισμού, ουσιαστικά η απαραίτητη επένδυση είναι σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό. Οι εφαρμογές λογισμικού είναι πολλών ειδών και απαιτούν αντιστοίχα διαφορετικές γνώσεις και δεξιότητες. Για παράδειγμα εφαρμογές για κινητές συσκευές (smart phones, tablets) αναπτύσσονται σε ειδικές πλατφόρμες λογισμικού και χρησιμοποιούν συγκεκριμένες γλώσσες για προγραμματισμό. Διαφορετικά λειτουργικά συστήματα (πχ. Windows, Linux, MacOS) προσφέρουν διαφορετικά περιβάλλοντα ανάπτυξης.
- Εφαρμογές για την διαχείριση ειδικών αναγκών που προκύπτουν στα πανεπιστήμια, μπορούν να αναπτύσσονται με σαφές πλεονέκτημα λόγω της λεπτομερούς γνώσης του αντικείμενου, να διατίθενται στα υπόλοιπα ιδρύματα με τις ίδιες ή παρεμφερείς ανάγκες και να αναλαμβάνεται η συντήρησή τους από το τμήμα ανάπτυξης λογισμικού. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι το λογισμικό της διαχείρισης του ΕΛΚΕ που αναπτύχθηκε, συντηρείται και διακινείται από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και έχει υιοθετηθεί από την πλειοψηφία των ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- Μια άλλη κατηγορία είναι το επιστημονικό λογισμικό, δηλαδή λογισμικό που αντιμετωπίζει επιστημονικά προβλήματα. Τούτο απαιτεί επιπλέον των γλωσσών προγραμματισμού και των τεχνικών ανάπτυξης, γνώση σε βάθος του προς επίλυση προβλήματος, ειδικές τεχνικές σχετιζόμενες με το πρόβλημα καθώς και αλγορίθμους αριθμητικής ανάλυσης, τεχνητής νοημοσύνης, οπτικοποίησης (visualization), γραφικών κλπ. Το λογισμικό που αναπτύσσεται για τις ερευνητικές

ανάγκες των επιστημονικών ομάδων, είτε παραμένει αφανές είτε δημοσιεύεται σε σχετικά επιστημονικά περιοδικά, ενώ θα μπορούσε να διακινηθεί με τρόπο που να προσφέρει έσοδα στο πανεπιστήμιο και φυσικά στην εμπλεκόμενη ομάδα ανάπτυξης.

- Μια ιδιαιτέρως ενδιαφέρουσα κατηγορία, που σχετίζεται και με την δια βίου μάθηση, είναι οι διαδικτυακές πλατφόρμες διδασκαλίας μαθημάτων (Massive Open Online Courses ή MOOCs) που μπορούν να αναπτυχθούν από τα ακαδημαϊκά τμήματα σε συνεργασία με το τμήμα ανάπτυξης λογισμικού. Τα MOOCs μπορούν να χρησιμοποιηθούν και ως εναλλακτικός τρόπος διδασκαλίας, με σκοπό να μειωθεί ο απαιτούμενος χρόνος φυσικής παρουσίας φοιτητών που δεν κατοικούν μόνιμα στην περιοχή λόγω οικονομικών ή και άλλων προβλημάτων (Kaplan & Haenlein, 2016).
- Η παρατηρούμενη αύξηση της κοινωνικής και οικονομικής αξίας της γνώσης που δημιουργούν τα πανεπιστήμια, επιδρά στο πλήθος των αναδυόμενων ευκαιριών για συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων και εμπορικών επιχειρήσεων. Μέσα από συνεργασίες με επιχειρήσεις, τα πανεπιστήμια μπορούν να μετουσιώσουν τις γνώσεις τους σε κοινωνικά χρήσιμες εφαρμογές, να εμπλουτίσουν τη διδασκαλία και την έρευνα τους με πρακτική εμπειρία, και να εξασφαλίσουν οικονομικές αποδόσεις για τη στήριξη της εκπαιδευτικής, ερευνητικής και πολιτισμικής αποστολής τους.

2. Σε συμπράξεις με ιδιωτικούς φορείς:

- Από την στιγμή που ένα ερευνητικό αποτέλεσμα εντοπίζεται ως εμπορικά εκμεταλλεύσιμο, ακολουθείται μια διαδικασία για την τελική διαμόρφωσή του, που λαμβάνει υπόψη και άλλα στοιχεία επιπλέον των επιστημονικών, όπως πχ. νομικής, οικονομικής, αισθητικής φύσεως, μάρκετινγκ κλπ. Εάν πρόκειται για την κατασκευή νέου προϊόντος, θα πρέπει να εξασφαλιστούν μεταξύ άλλων, η δυνατότητα μαζικής παραγωγής του για την μείωση του κόστους, τα σημεία πώλησης, και ο τρόπος διανομής με χρήση ΤΠΕ. Εναλλακτικά το πανεπιστήμιο αντί να υλοποιήσει το έργο εξ' ολοκλήρου, μπορεί να συμπράξει με ενδιαφερόμενες σχετικές εταιρείες που θα αναλάβουν το επιχειρηματικό μέρος της παραγωγής, διανομής και διάθεσης. Καταυτόν τον τρόπο το βήμα “από την εφεύρεση στην αγορά”, γίνεται σε συνεργασία με τις επιχειρήσεις που έχουν την εμπειρία και τις υποδομές σε αυτόν τον τομέα, και το πανεπιστήμιο αποκτά

συνεργάτες που ενδεχομένως θα προσκομίσουν στην συνέχεια αιτήματα για την επίλυση προβλημάτων που τίθενται από την βιομηχανία και την αγορά. Επίσης προσκαλεί οργανισμούς και φορείς του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα σε συνεργασία, όπου η πραγματογνωμοσύνη και η ερευνητική εμπειρία της ομάδας δύναται να συνδράμει ουσιαστικά στην επίλυση των δυσκολιών και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν με χρήση ΤΠΕ (Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. Εγχειρίδιο για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ. Αθήνα: 2006).

Προτεινόμενες συμπράξεις:

- Με φαρμακευτικές εταιρείες, πχ. για κλινικές δοκιμές.
- Με εταιρείες πληροφορικής και ηλεκτρονικών, για σχεδιασμό και ανάπτυξη πληθώρας εφαρμογών και συσκευών.
- Με εταιρείες δομικών υλικών, για αξιοποίηση νέων υλικών με συγκεκριμένες ιδιότητες.
- Με φορείς περιβαλλοντολογικού ελέγχου, για αναλύσεις ύποπτων λυμάτων και αποβλήτων.
- Με εταιρείες και φορείς του πρωτογενούς τομέα, πχ. για αυτόματη ρομποτική συγκομιδή και διαλογή.
- Με φορείς της περιφέρειας και της αυτοδιοίκησης πχ. για ανάπτυξη ευφυούς συστήματος σηματοδοτών κυκλοφορίας, διαχείρισης στόλου οχημάτων, διαδικτυακού ελέγχου και ρύθμισης μεγάλων φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων.

Οι εμπορικές δραστηριότητες μπορεί να ενέχουν κινδύνους για τις βασικές αξίες των πανεπιστημίων, κυρίως όσον αφορά στη δέσμευσή τους για προσήλωση στην παραγωγή και διάδοση της γνώσης ανεξάρτητα από οποιεσδήποτε οικονομικές ή άλλες εξωγενείς πιέσεις.

Η εμπιστοσύνη των πολιτών στο πανεπιστήμιο, ως ενός εκπαιδευτικού ιδρύματος δεσμευμένου να αναζητά την αλήθεια και να παράγει γνώση, είναι κρίσιμη. Ως εκ τούτου, το πανεπιστήμιο θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι, οι οποιεσδήποτε εταιρικές σχέσεις που περιλαμβάνουν ένα σημαντικό εμπορικό στοιχείο, καθώς και οι εμπορικές δραστηριότητες που αναλαμβάνει εξ' ιδίων, είναι συνεπείς με τις βασικές του αρχές και αξίες.

7.5. Προτάσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του ΠΙ

Το ισχύον πρότυπο λειτουργίας δεν βοηθά τα ΑΕΙ να βελτιωθούν και να αναπτυχθούν περαιτέρω. Αντίθετα σε πολλές περιπτώσεις εισάγει εμπόδια όπως έχει ήδη επισημανθεί. Είναι λοιπόν προφανές ότι χρειάζονται αλλαγές. Το νέο πρότυπο απαιτεί την αναδιοργάνωση όλων των λειτουργιών του Πανεπιστημίου (διοικητικών, εκπαιδευτικών και ερευνητικών) και την ενσωμάτωση της επιχειρηματικής συνιστώσας που θα το ενισχύσει οικονομικά και θα το φέρει πιο κοντά στις ανάγκες της κοινωνίας. Ο μετασχηματισμός του προτύπου βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνιών και σε ορισμένες απαραίτητες θεσμικές αλλαγές. Για να λειτουργήσει επιτυχώς ένα πρότυπο σαν το προτεινόμενο, θα πρέπει όλο το προσωπικό των ΑΕΙ να είναι εξοικειωμένο με τις ΤΠΕ και οι ψηφιακές δεξιότητες να αποτελούν πλέον τυπικό προσόν. Στην συνέχεια καταχωρούνται ορισμένες δράσεις που προαπαιτούνται για τον μετασχηματισμό της λειτουργίας του Πανεπιστημίου σύμφωνα με τα μέχρι τώρα αναφερθέντα. Οι αναφορές είναι προσαρμοσμένες για την περίπτωση του ΠΙ, όμως όντας αρκετά γενικές, θα μπορούσαν εύκολα να εξειδικευθούν, με μικρές διαφοροποιήσεις, και για άλλα ΑΕΙ.

7.5.1. Στον διοικητικό τομέα:

- Μηχανοργάνωση των υπηρεσιών και αυτοματοποίηση διαδικασιών για την αποδέσμευση προσωπικού από την στείρα γραφειοκρατική απασχόληση.
- Εκπαίδευση του προσωπικού στην χρήση των εργαλείων που προσφέρονται από τις ΤΠΕ, και ειδικότερα στις εφαρμογές της θέσης εργασίας του.
- Ίδρυση νέων τμημάτων:
 1. Ανάπτυξης λογισμικού, στην διεύθυνση «Μηχανοργάνωσης».
 2. Προπαρασκευής προτάσεων ανταποκρινόμενων σε προκηρύξεις εθνικών και ευρωπαϊκών αναπτυξιακών και ερευνητικών έργων, στην διεύθυνση «Οργανωτικής Ανάπτυξης».
 3. Μάρκετινγκ, στην διεύθυνση «Διεθνών & Δημοσίων Σχέσεων», για την προώθηση και προβολή των δραστηριοτήτων του πανεπιστημίου.
 4. Οργάνωσης και διαχείρισης παρεχομένων υπηρεσιών.

- Της λειτουργίας των εστιών. Εκκένωση των εστιών την θερινή περίοδο για λόγους συντήρησης και αξιοποίησής τους στο πλαίσιο της διοργάνωσης θερινών σχολείων, επιστημονικών ημερίδων και συνεδρίων.
- Ενίσχυση της νομικής υπηρεσίας, με προσωπικό εξειδικευμένο σε εταιρικό δίκαιο, για να υποστηρίζονται οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των συμπράξεων και δημιουργίας και λειτουργίας των τεχνοβλαστών.
- Ανακατανομή του προσωπικού λαμβανομένων υπόψη και των νέων δομών, με τρόπο ώστε να βελτιστοποιείται η απόδοση των υπηρεσιών.

7.5.2 Στον εκπαιδευτικό τομέα:

Υποχρεωτική εισαγωγή των διδακτικών μεθόδων που βασίζονται στις δυνατότητες που παρέχουν οι ΤΠΕ, έτσι ώστε να εξυπηρετούνται και φοιτητές που λόγω οικονομικής δυσκολίας δεν δύνανται να παραμένουν διαρκώς στην έδρα του ιδρύματος.

Οι ΤΠΕ θα πρέπει να υποστηρίζουν συστηματικά την διοργάνωση θερινών σχολείων, και να χρησιμοποιηθούν ώστε να διευκολύνουν και να αναβαθμίσουν την διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας στο Κέντρο Διδασκαλίας Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού (ΚΕ.Δ.Ε.Γ.ΠΟ.) του ιδρύματος.

Να ξεκινήσει η οργάνωση της «*Διά Βίου Μάθησης*» και η παραγωγή θεματικών ενοτήτων σε MOOCs. Το Πανεπιστήμιο με αυτό τον τρόπο θα προσφέρει σημαντικές εκπαιδευτικές υπηρεσίες προς την κοινωνία στοχεύοντας στην ουσία και παρακάμπτοντας την δύσκαμπτη συμβατική διαδικασία.

7.5.3 Στον ερευνητικό τομέα:

Η έρευνα χρειάζεται επενδύσεις σε ανθρώπινο δυναμικό και εξοπλισμούς. Οι εξοπλισμοί που απαιτούνται για επιστημονικά πειράματα έχουν συνήθως υψηλό κόστος. Το ίδιο και η ετήσια συντήρησή τους.

Προς το παρόν τα Ελληνικά ΑΕΙ δεν έχουν την δυνατότητα να επενδύσουν σε υποδομές υψηλού κόστους. Αναγκαστικά η έρευνα θα στραφεί προς κατευθύνσεις που είναι εφικτές από οικονομικής άποψης. Αναπόφευκτα, πειράματα και ανασκαφές υψηλού κόστους θα χάσουν έδαφος και θα κερδίσουν οι θεωρητικές και οι υπολογιστικές αναζητήσεις. Η ερευνητική πολιτική, κατά την τρέχουσα εποχή της οικονομικής κρίσης, θα πρέπει να

υποστηρίξει τους τομείς που δύνανται να παράγουν αποτελέσματα με χαμηλό κόστος. Ο τομέας των ΤΠΕ, εξαιρουμένης της κατηγορίας σχετιζόμενης με υπερυπολογιστικά συστήματα, εμπίπτει σαφώς στην κατηγορία αυτή, και αποτελεί ευκαιρία ανάπτυξης, διάκρισης και εκκίνησης προσοδοφόρων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

7.5.4 Στην ανάπτυξη:

Η επιχειρηματική οργάνωση στα ΑΕΙ είναι σε εμβρυακή ηλικία. Εάν εξαιρεθούν δράσεις αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας, δηλαδή κυρίως ενοικιάσεις ακινήτων, δεν έχουν αναπτυχθεί άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Η διά βίου μάθηση και η επαγγελματική κατάρτιση, η παροχή διαφόρων υπηρεσιών, η μεταφορά τεχνολογίας και οι εμπορικές δραστηριότητες, χρήζουν εξοπλισμού, στελέχωσης και οργάνωσης.

Μια σειρά από υπηρεσίες με χρήση ΤΠΕ πρέπει να σχεδιαστούν κατά τέτοιον τρόπο ώστε να διευκολύνεται η επιχειρηματική λειτουργία, όπως:

- Προγραμματισμός συναντήσεων.
- Σύνταξη αναφορών και προετοιμασία παρουσιάσεων.
- Καλλιτεχνικός σχεδιασμός για τον Παγκόσμιο Ιστό.
- Διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος.
- Έρευνα αγοράς και διεκπεραίωση μαζικών προμηθειών.
- Έρευνα πηγών χρηματοδότησης.
- Εντοπισμός ευκαιριών, συνεργασιών και συμπράξεων.
- Διαφήμιση και προώθηση των παρεχομένων υπηρεσιών και προϊόντων.
- Οικονομική διαχείριση έργων.

7.6. Αναδιάρθρωση των υπηρεσιών του ΠΙ με βάση τις ΤΠΕ

Ο Νόμος 4009/2011 στη χώρα μας, αφήνει στην ευχέρεια των πανεπιστημίων την διαμόρφωση και την διάρθρωση των υπηρεσιών που παρέχουν. Οι οργανισμοί και οι εσωτερικοί κανονισμοί των ιδρυμάτων καθορίζουν την δομή και τον τρόπο λειτουργίας τους. Συνεπώς η πρόσθεση νέων και η κατάργηση υφισταμένων διευθύνσεων, τμημάτων ή άλλων μονάδων και κέντρων και η διαμόρφωσή τους ανάλογα με τις επιδιωκόμενες προτεραιότητες επαφίεται στην ηγεσία των ΑΕΙ.

Για το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων από την στιγμή που αναγκαστικά χρειάζεται να τροποποιηθεί το μοντέλο λειτουργίας των ΑΕΙ με την ουσιαστική εισαγωγή των ΤΠΕ σε κάθε επίπεδο, προτείνεται να επανασχεδιαστούν ορισμένες κομβικές υπηρεσίες έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις αυξημένες τρέχουσες ανάγκες και απαιτήσεις. Έχει ληφθεί πρόνοια ώστε οι προτάσεις να μην αλλάζουν εκ βάθρων την σημερινή διοικητική διάρθρωση, ώστε να ενισχυθεί η εφικτότητα του μετασχηματισμού και να ελαχιστοποιηθεί η δημιουργία σύγχυσης αρμοδιοτήτων και καθηκόντων και να επιταχυνθεί η όλη διαδικασία.

Διεύθυνση Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών:

Αποτελεί την αναμόρφωση της Διεύθυνσης Μηχανοργάνωσης, με δομή απαρτιζόμενη από τέσσερα τμήματα ως εξής:

1. Τμήμα Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών
2. Τμήμα Μελετών μηχανογράφησης & Υποστήριξης χρηστών
3. Τμήμα Ανάπτυξης λογισμικού
4. Τμήμα Δικτύων

Η σημερινή διάρθρωση της διεύθυνσης βασίζεται στο Προεδρικό Διάταγμα 186, (ΦΕΚ 173/27-8-1999, Άρθρο 9,σελ. 3663) (**Παράρτημα Α19**). Αποτελείται από τρία τμήματα που δεν ταιριάζουν με τις σημερινές υπάρχουσες ανάγκες και δυνατότητες.

- Το τμήμα Ηλεκτρονικών υπηρεσιών, οργανώνει κεντρικά την υποστήριξη όλων των παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών, όπως το φοιτητικό μητρώο, το κεντρικό πρωτόκολλο, το μητρώο προσωπικού, τα συστήματα Κρόνος, Εύδοξος και Απέλλα, καθώς και υπηρεσιών που θα λειτουργήσουν μελλοντικά.
- Το τμήμα «Μελετών μηχανογράφησης & Υποστήριξης χρηστών», εντοπίζει τις προκύπτουσες ανάγκες, διενεργεί έρευνα αγοράς και προτείνει νέες εφαρμογές για την εξυπηρέτησή τους. Επίσης υποστηρίζει το προσωπικό του πανεπιστημίου είτε με απευθείας προσωπική επικοινωνία είτε με διοργάνωση σεμιναρίων κατάρτισης και ενημέρωσης.
- Το τμήμα ανάπτυξης λογισμικού θα αποτελέσει ένα ισχυρό εργαλείο που θα μπορέσει να συνδράμει και την οικονομική ευρωστία του πανεπιστημίου. Εφαρμογές χρήσιμες για όλες τις πανεπιστημιακές λειτουργίες που δεν υπάρχουν διαθέσιμες στην αγορά ή υπάρχουν αλλά διατίθενται με υψηλό οικονομικό αντίτιμο και με ασύμφορες άδειες λειτουργίας, θα αναπτύσσονται από το συγκεκριμένο τμήμα.

- Το τμήμα δικτύων θα ενσωματώσει το υπάρχον «Κέντρο Διαχείρισης Δικτύων» στην προτεινόμενη διεύθυνση ΤΠΕ, και θα αναπτυχθεί περαιτέρω για τον καλλίτερο συντονισμό και την ολοκλήρωση των προσφερομένων υπηρεσιών.

Διεύθυνση Εκπαίδευσης:

Αντιστοίχως, η αναμόρφωση της «Διεύθυνσης Εκπαίδευσης» με δομή απαρτιζόμενη από πέντε τμήματα ως εξής:

1. Τμήμα Προπτυχιακών Σπουδών
 2. Τμήμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
 3. Τμήμα Δημοσιευμάτων & Εκδόσεων
 4. Τμήμα Δια Βίου Μάθησης & και Κατάρτισης Προσωπικού
 5. Τμήμα Πρακτικής Άσκησης (Λειτουργεί στο πλαίσιο της Δ.Α.ΣΤΑ.)
- Τα τρία πρώτα τμήματα που αποτελούν την τρέχουσα διάρθρωση, χρειάζονται επέκταση του συστήματος μηχανογράφησης για την διεκπεραίωση του έργου τους, καθόσον το σημερινό επίπεδο αυτοματισμού είναι ανεπαρκές.
 - Επιπλέον η ανάληψη αντίστοιχου έργου για την «Δια Βίου Μάθηση» και την «Πρακτική Άσκηση» θα ολοκληρώσει την ενιαία ψηφιακή υποστήριξη των υπηρεσιών όλων των μορφών εκπαίδευσης.

Διεύθυνση Οργανωτικής Ανάπτυξης & Στρατηγικής:

Πρόκειται για την αναμόρφωση της «Διεύθυνσης Οργανωτικής Ανάπτυξης», με δομή απαρτιζόμενη από τέσσερα τμήματα ως εξής:

1. Τμήμα Στατιστικών μελετών & Αξιολόγησης (Εποπτεύει την ΜΟ.ΔΙ.Π)
2. Τμήμα Επιμέλειας Προτάσεων προς Χρηματοδότηση
3. Τμήμα Καινοτομίας & Επιχειρηματικότητας (Λειτουργεί ως ομώνυμο γραφείο, στο πλαίσιο της Δ.Α.ΣΤΑ.)
4. Τμήμα Σχεδιασμού Στρατηγικής

Η υπάρχουσα διεύθυνση έχει δύο τμήματα: το τμήμα μελετών στατιστικής και το τμήμα προγραμματισμού-οργάνωσης. Οι ΤΠΕ ελάχιστα αξιοποιούνται προς το παρόν και δεν υπάρχει εκτεταμένη ψηφιακή οργάνωση.

- Το τμήμα «*Στατιστικών μελετών & Αξιολόγησης*» συλλέγει και αξιολογεί στοιχεία σχετιζομένων με την όλη λειτουργία του πανεπιστημίου και ετοιμάζει σχετικές αναλύσεις. Η οργάνωση της υπηρεσίας είναι πολύπλοκη καθόσον είναι απαραίτητη χρήση πολλών εφαρμογών από διαφορετικές περιοχές, όπως π.χ. στατιστικής ανάλυσης, δημιουργίας και παρακολούθησης δεικτών, λήψης αποφάσεων και η ολοκλήρωσή τους σε ένα προσαρμοσμένο πληροφοριακό σύστημα.
- Το τμήμα «*Επιμέλειας Προτάσεων προς Χρηματοδότηση*» αποτελεί ένα νέο τμήμα που θα ενισχύσει τις δραστηριότητες του Πανεπιστημίου, θα το καταστήσει ανταγωνιστικό στην διεκδίκηση προγραμμάτων και ανάληψης σχετικών έργων και θα δημιουργήσει ένα αποθετήριο προτάσεων για την ταχεία απόκριση του ιδρύματος σε σχετικές προκηρύξεις. Η οργάνωση του τμήματος απαιτεί εκτεταμένη μηχανογράφηση και η λειτουργία του χρήση πολλών εργαλείων των ΤΠΕ
- Το τμήμα «*Καινοτομίας & Επιχειρηματικότητας*» θα αξιοποιεί την γνώση που υπάρχει και που παράγεται στο πανεπιστήμιο. Θα εντοπίζει από κάθε κατεύθυνση και χώρο προβλήματα προς επίλυση και θα προτείνει πιθανούς τρόπους αντιμετώπισης με βάση την συσσωρευμένη αλλά και την νέα γνώση που υπάρχει στο ίδρυμα σε συνεργασία με τα ακαδημαϊκά τμήματα, τομείς, κλινικές, εργαστήρια και το τμήμα επιμέλειας προτάσεων.
- Τέλος το τμήμα «*Σχεδιασμού Στρατηγικής*» λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία και τα δεδομένα των υπολοίπων τμημάτων της διεύθυνσης, με την βοήθεια πληροφοριακών συστημάτων λήψης αποφάσεων θα στοιχειοθετεί, αναλύει και συστήνει εναλλακτικές πολιτικές που θα διερευνούνται από την εκάστοτε ηγεσία του ιδρύματος.

Διεύθυνση Πανεπιστημιακών Σχέσεων:

Αναμορφώνεται η «*Διεύθυνση Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων*» αποκτώντας την παρακάτω σύνθεση:

1. Τμήμα Διεθνών Σχέσεων & Κινητικότητας
2. Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων & Εθιμοτυπίας
3. Τμήμα Μουσείου & Ιστορικού αρχείου
4. Τμήμα Μάρκετινγκ

5. Τμήμα Σταδιοδρομίας (Λειτουργεί ως «Γραφείο Διασύνδεσης» στο πλαίσιο της Δ.Α.ΣΤΑ.)

6. Τμήμα Μεταφοράς Τεχνολογίας (Λειτουργεί ως ανεξάρτητο «Γραφείο Διαμεσολάβησης»)

- Τα τρία πρώτα τμήματα που αποτελούν την σημερινή διάρθρωση της διεύθυνσης, χρήζουν αναβάθμισης και επέκτασης των ψηφιακών εφαρμογών τους για την αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση του έργου τους και εμπλουτισμό των υπηρεσιών που προσφέρουν.
- Το τμήμα «Μάρκετινγκ» στοχεύει στην δημοσιοποίηση των επιτευγμάτων και των δυνατοτήτων του ιδρύματος, στην προσέγγιση εξωτερικών φορέων του δημοσίου, της βιομηχανίας και του επιχειρηματικού κόσμου με σκοπό την προσέλκυση συνεργασιών και συμπράξεων καθώς και την διαμόρφωση της όλης εικόνας του πανεπιστημίου. Απαιτείται η διάθεση κατάλληλων ψηφιακών εργαλείων διάχυσης της γνώσης, συστημάτων CRM, IVR, μαζικών SMS και άλλων εφαρμογών επικοινωνίας.
- Το τμήμα «Σταδιοδρομίας» θα βοηθά φοιτητές και αποφοίτους στην εξεύρεση εργασίας, οργανώνοντας ημερίδες και προσφέροντας ενημέρωση είτε εκ του σύνεγγυς είτε εξ' αποστάσεως αξιοποιώντας στο έπακρον τις ΤΠΕ.
- Το τμήμα «Μεταφοράς Τεχνολογίας» οργανώνει την κατοχύρωση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της ακαδημαϊκής έρευνας. Εντοπίζει οργανισμούς, επιχειρήσεις, και άλλους επιστημονικούς και τεχνολογικούς φορείς που πιθανώς να έχουν ενδιαφέρον για την αξιοποίηση των παραπάνω αποτελεσμάτων, και διαχειρίζεται τα πρωτόκολλα συνεργασιών και συμπράξεων. Η οργάνωση των ως άνω υπηρεσιών, που θα αποφέρουν σημαντικά οφέλη στο πανεπιστήμιο, απαιτεί πλήρη μηχανοργάνωση και συνεργασία με το τμήμα Μάρκετινγκ.

Είναι προφανές ότι οι παραπάνω προτάσεις αποτελούν ένα ικανό πυρήνα δομικών αλλαγών που συνεισφέρουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό της οργάνωσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και στην δυνατότητα υιοθέτησης μιας επιχειρηματικής συνιστώσας που επί του παρόντος δεν υφίσταται. Υπάρχει βεβαίως μεγάλο περιθώριο για περαιτέρω αλλαγές και προσθήκες.

Συμπέρασμα

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι, για την επίτευξη του ψηφιακού μετασχηματισμού των ΑΕΙ, είναι απαραίτητη η εκπαίδευση όλου του προσωπικού στις νέες τεχνολογίες καθώς και η υποστήριξη και επέκταση των υπολογιστικών υποδομών. Ταυτόχρονα ο τρόπος λειτουργίας των ΑΕΙ θα πρέπει να μεταβληθεί κατάλληλα, ώστε οι ΤΠΕ να αξιοποιηθούν στο μέγιστο βαθμό.

Κεφάλαιο 8. ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Η μαζική ίδρυση των ΑΕΙ στην Ελλάδα ξεκίνησε το 1984 και σε μικρό χρονικό διάστημα ιδρύθηκαν δεκατέσσερα ΑΕΙ. Ταυτόχρονα τα παλαιότερα ιδρύματα αναπτύχθηκαν περαιτέρω αποκτώντας περισσότερα τμήματα, προσωπικό και φοιτητές. Η εν λόγω σημαντική ανάπτυξη δημιούργησε νέες ανάγκες στη λειτουργία των ΑΕΙ με επιβεβλημένη την αναπροσαρμογή του θεσμικού πλαισίου.

Η ραγδαία εξέλιξη των ΤΠΕ ξεκίνησε κατά τη διάρκεια του Β΄ παγκοσμίου πολέμου. Οι Η/Υ από ογκώδεις και δύσχρηστες κατασκευές μεταμορφώθηκαν σε επιτραπέζιες, εύχρηστες και με υψηλή υπολογιστική ισχύ στα τέλη της δεκαετίας του 1970. Τα δίκτυα δεδομένων αντικατέστησαν τις πρωτόγονες διαδικασίες μεταφοράς και η αποθηκευτική χωρητικότητα αυξήθηκε αλματωδώς. Η δημιουργία του διαδικτύου στα μέσα της δεκαετίας του '80, άλλαξε τη μορφή επικοινωνίας, συνδιαλλαγής και συνεργασίας με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τον παγκόσμιο ιστό και την τηλεδιάσκεψη. Η ανάπτυξη ειδικού λογισμικού για οργανισμούς και εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ανέτρεψαν τις μέχρι τότε διαδικασίες λειτουργίας, προβολής, έρευνας και διδασκαλίας. Κατέστη εφικτή η εξ αποστάσεως εκπαίδευση καθώς και η διά βίου μάθηση και κατάρτιση. Τα ευφυή συστήματα, η εικονική πραγματικότητα και τα μαζικά ανοικτά on-line μαθήματα, εισχώρησαν στην εκπαιδευτική διαδικασία και άλλαξαν τον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας. Οι ΤΠΕ επίσης έχουν υποστηρίξει την έρευνα και έχουν αναβαθμίσει τις ερευνητικές μεθοδολογίες είτε με αυτόματα συστήματα συλλογής και επεξεργασίας πειραματικών δεδομένων είτε με τις σύγχρονες τεχνικές υπολογιστικών προσομοιώσεων σε ισχυρές υπολογιστικές πλατφόρμες (supercomputers).

Το διαδίκτυο άλλαξε άρδην τη λειτουργία των Δημοσίων Σχέσεων αντικαθιστώντας σε μεγάλο βαθμό τα έντυπα μέσα. Τα Πανεπιστήμια των ΗΠΑ έχουν αξιοποιήσει τις ΤΠΕ στο έπακρον. Οι ΤΠΕ αποτελούν πλέον ένα δεδομένο περιβάλλον εργασίας. Η Ευρώπη και η Ασία έχουν καθυστερήσει σχετικά, με κάποιες εξαιρέσεις, αλλά εκσυγχρονίζονται με ταχείς ρυθμούς.

Τα ελληνικά ΑΕΙ, υπολείπονται στον βαθμό ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στην λειτουργία τους και μόνο ένα μικρό μέρος του προσωπικού τους έχει τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες. Η καινοτομία είναι βασικός παράγων ανάπτυξης και προόδου. Το σύστημα

των ΑΕΙ στην Ελλάδα, λόγω της επικρατούσης γραφειοκρατίας ανθίσταται σε αλλαγές και έτσι εμφανίζει υστέρηση και αδράνεια στην εφαρμογή νέων τεχνολογιών και μεθόδων. Είναι σημαντικό να ξεκινήσει στα ΑΕΙ μια προσπάθεια για την μείωση της γραφειοκρατίας, την περαιτέρω αξιοποίηση των ΤΠΕ και την απαραίτητη σχετική επιμόρφωση του προσωπικού τους.

Στην Ελλάδα η οικονομική κρίση έγινε αισθητή περί τα τέλη του 2009. Τα δημοσιονομικά μέτρα που επεβλήθησαν, μείωση μισθών, διαθεσιμότητα προσωπικού και αύξηση φορολογίας, μείωσαν την αγοραστική δύναμη του καταναλωτή και δημιούργησαν έλλειψη ρευστότητας με αποτέλεσμα την αύξηση της ανεργίας και το «στέγνωμα» της αγοράς. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον οι επενδύσεις αποθαρρύνονται και η πολυπόθητη ανάπτυξη καθίσταται σχεδόν ανέφικτη (ΕΕΠΟ, 2011).

Η κατάσταση αυτή επηρέασε βεβαίως και τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, που ενώ μέχρι πρότινος είχαν αποθεματικούς ισολογισμούς, σήμερα αγωνίζονται για διακανονισμό των χρεών τους (Λακασάς, 2015; Χρυσόγονος, 2011).

Σύμφωνα με μελέτες της EUA (European University Association) (<http://www.eua.be>), όσα ΑΕΙ κατορθώσουν να μετασχηματιστούν σε αυτόνομους οργανισμούς θα επιβιώσουν στο επερχόμενο ανταγωνιστικό περιβάλλον της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπου θα απαιτούνται ποιότητα σπουδών, ελκυστικές συνθήκες φοίτησης, ποικίλες ερευνητικές δυνατότητες με σύγχρονες εξοπλιστικές υποδομές, και υποστήριξη των αποφοίτων στην διεκδίκηση θέσεων στην αγορά εργασίας για την επαγγελματική τους αποκατάσταση (Warrell, 2015).

Για να διασφαλιστεί το βιώσιμο καθεστώς της λειτουργίας, θα πρέπει να αλλάξει το σημερινό οικονομικό και διοικητικό μοντέλο των ΑΕΙ, ώστε πέραν της κρατικής χρηματοδότησης να εισρεύσουν πόροι και από άλλες πηγές, όπως για παράδειγμα από την αξιοποίηση της έρευνας και της καινοτομίας, τη στενή συνεργασία με την βιομηχανία και τους παραγωγικούς φορείς, την επιχειρηματική δραστηριότητα, την προσφορά εκπαιδευτικών υπηρεσιών σε επιπλέον κοινωνικές ομάδες, την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών υγείας, την παροχή συμβουλών και την εκπόνηση εξειδικευμένων πάσης φύσεως μελετών και έργων (Γάτσιος 2014).

Στα προηγούμενα κεφάλαια μετά από ανάλυση διαπιστώθηκε σχετικά με τις ΤΠΕ ότι:

1. Βελτιώνουν το εκπαιδευτικό έργο με την εισαγωγή νέων μεθόδων, εποπτικών πολυμέσων και εργαλείων που οργανώνουν την γνώση και δίνουν την δυνατότητα της ασύγχρονης και της εξ αποστάσεως παρακολούθησης.
2. Αποτελούν ισχυρά ερευνητικά εργαλεία προσφέροντας την δυνατότητα εκτέλεσης πολύπλοκων υπολογισμών, οπτικής αναπαράστασης των αποτελεσμάτων, ελέγχου διαδικασιών και διατάξεων, συλλογής πειραματικών δεδομένων και άλλων χρήσιμων εφαρμογών.
3. Υποστηρίζουν το διοικητικό έργο με τα ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα διαχείρισης, που συνδέουν τις υπηρεσίες, παρακολουθούν τις ροές και προσφέρουν ακρίβεια, διαφάνεια και αμεσότητα στην απόκριση της διοίκησης.
4. Υποστηρίζουν την προβολή του πανεπιστημίου με ανάρτηση σχετικού πληροφοριακού υλικού στον παγκόσμιο ιστό και με πολλές διαφορετικές μορφές επικοινωνίας.
5. Υποστηρίζουν την επιχειρηματικότητα, την ανταγωνιστικότητα και τη λήψη αποφάσεων.
6. Υποστηρίζουν την καινοτομία καθιστώντας εφικτό ένα στρατηγικό τρόπο σκέψης που βασίζεται στην ευελιξία, προσαρμοστικότητα και ταχύτητα αντίδρασης που είναι βασική προϋπόθεση για την αξιοποίηση των καινοτόμων ιδεών.

Τα Ελληνικά ΑΕΙ θα πρέπει να αναμορφώσουν τον τρόπο λειτουργίας τους και την δομή τους ώστε να επωφεληθούν από τις δυνατότητες που προσφέρουν οι ΤΠΕ, για να κατορθώσουν να παραμείνουν ανταγωνιστικά στο σύγχρονο περιβάλλον της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και χρήσιμα στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας.

Το ανθρώπινο δυναμικό, επιστημονικό, τεχνικό και διοικητικό, είναι το πλέον σημαντικό κεφάλαιο του Πανεπιστημίου, και ο καθοριστικός παράγοντας της ποιότητάς του. Ως εκ τούτου θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την ενημέρωσή του στις τελευταίες εξελίξεις στην επιστήμη, για την επιμόρφωσή του στα αντικείμενα των ενδιαφερόντων του, για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του, ιδιαιτέρως δε στο συνεχώς μεταβαλλόμενο πεδίο των ΤΠΕ.

Οι προτάσεις που εκτέθηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο στοχεύουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό των Ελληνικών ΑΕΙ και ιδιαίτερα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Κεφάλαιο 9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Για τα ερωτήματα που τέθηκαν αρχικά, ήτοι:

1. Σε ποιο βαθμό έχουν εισχωρήσει οι ΤΠΕ στα Ελληνικά ΑΕΙ και ιδιαίτερα στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων;
2. Με ποιο τρόπο είναι δυνατόν τα ΑΕΙ να αξιοποιήσουν τις ΤΠΕ;
3. Ποια είναι τα συγκεκριμένα βήματα που το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων πρέπει να ακολουθήσει;

η έρευνα κατέληξε στις παρακάτω απαντήσεις.

1. Τεκμηριώνεται η άποψη ότι τα Ελληνικά ΑΕΙ, και το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, υπολείπονται στον βαθμό ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στην λειτουργία τους. Ένα μικρό ποσοστό του προσωπικού έχει δεξιότητες στις συγκεκριμένες τεχνολογίες.
 - a. Ιδιαίτερα στον διοικητικό-οργανωτικό τομέα το επίπεδο αξιοποίησης των ΤΠΕ είναι χαμηλό. Στο ΠΙ σχετικά πρόσφατα μηχανογραφήθηκαν οι υπηρεσίες του πρωτοκόλλου, διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, γραμματειών, συλλογικών οργάνων και οικονομικών υπηρεσιών. Αρκετές υπηρεσίες παραμένουν είτε χωρίς είτε με μηχανογράφηση πρωτόγονης μορφής.
 - b. Στον εκπαιδευτικό τομέα η διείσδυση των ΤΠΕ έχει επιτευχθεί σε υψηλότερο βαθμό. Τα περισσότερα μέλη ΔΕΠ διατηρούν ιστοσελίδες για τα μαθήματά τους, χρησιμοποιούν κοινωνικά δίκτυα για την επικοινωνία με τους φοιτητές πέραν του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, χρησιμοποιούν πλατφόρμες για online εξετάσεις και ένα σύνολο πολυμεσικών εφαρμογών ως εποπτικών μέσων για την διδασκαλία.
 - c. Στον ερευνητικό τομέα σε επίπεδο μεθοδολογίας οι ΤΠΕ έχουν μεγάλη αποδοχή. Το ΠΙ μάλιστα το 2007, δημιούργησε το «*Κέντρο Επιστημονικών Προσομοιώσεων*» που προσέφερε υπολογιστικές υπηρεσίες υψηλής επίδοσης στην ερευνητική κοινότητα. Συστήματα αυτόματης συλλογής δεδομένων από πειραματικές διατάξεις, έλεγχος και προγραμματισμός συσκευών ενταγμένων σε πειράματα υπάρχουν σε πολλά εργαστήρια των ΑΕΙ.
 - d. Στον αναπτυξιακό σχεδιασμό τα διαθέσιμα εργαλεία των ΤΠΕ δεν έχουν χρησιμοποιηθεί.

- e. Στον τομέα της επικοινωνίας οι ΤΠΕ χρησιμοποιούνται σε σημαντικό βαθμό με δημοφιλέστερη εφαρμογή, όπως διαπιστώθηκε, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι επίσης διαδεδομένα αλλά και αρκετές άλλες εφαρμογές όπως η τηλεδιάσκεψη, τα μηνύματα κειμένου (sms) και οι πολυμεσικές επικοινωνίες (Skype, Viber, WhatsApp, Tango, Hangouts, FaceTime).

Παρόλα αυτά υπάρχουν πολλά περιθώρια για περαιτέρω αξιοποίηση των ΤΠΕ στα Ελληνικά ΑΕΙ.

2. Υπάρχουν σημεία που χρήζουν προσοχής:

- a. Εκπαίδευση προσωπικού: Ένας σημαντικός παράγοντας για την επιτυχή ενσωμάτωση και αξιοποίηση των ΤΠΕ στις λειτουργίες των ΑΕΙ, είναι η εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού στην χρήση τους, έτσι ώστε να αποκτήσει τις απαραίτητες δεξιότητες και να αισθανθεί ότι δύναται να ανταποκριθεί με επιτυχία στις απαιτήσεις της σχετιζόμενης με την θέση του λειτουργίας: διοικητικής, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής.
- b. Επενδύσεις: Σε εξοπλισμό υλικού (hardware) και λογισμικού (software) είναι απαραίτητες. Η μηχανογράφηση όλων των υπηρεσιών πρέπει να ολοκληρωθεί και να γίνεται ενημέρωση των εφαρμογών που λειτουργούν σύμφωνα με τις προκύπτουσες ανάγκες.
- c. Ενθάρρυνση για την δημιουργία εταιρειών spin-off υψηλής τεχνολογίας και ιδιαίτερα στο πεδίο των ΤΠΕ για την αξιοποίηση της νέας γνώσης που παράγεται στα ΑΕΙ.
- d. Δημοσιοποίηση των επιτευγμάτων των ΑΕΙ ώστε να προσελκύσουν βιομηχανικούς και παραγωγικούς φορείς για αμφίπλευρα επωφελή συνεργασία και σύμπραξη.
- e. Ενίσχυση της υπηρεσίας πληροφορικής σε προσωπικό με στόχο την ανάπτυξη λογισμικού, εκπαίδευση του συνόλου του προσωπικού του ΠΙ αλλά και βοήθεια σε θέματα πληροφορικής (συμβουλευτικές υπηρεσίες).

- 3. Ειδικά για το ΠΙ, η μελέτη περίπτωσης πέραν των γενικών γραμμών του νέου μοντέλου λειτουργίας, κατέληξε σε μια συγκεκριμένη πρόταση για αναδιάρθρωση ορισμένων κομβικών υπηρεσιών.

Η τρέχουσα προτεραιότητα είναι κοινωνική και οικονομική και άρα πρέπει να διερευνηθεί αντίστοιχη πολιτική που θα έχει ευεργετικές επιπτώσεις. Για την υλοποίηση της προτεινόμενης πολιτικής θα χρειαστεί αναδιοργάνωση των υπηρεσιών, ίδρυση νέων καθώς και τροποποίηση των ρόλων τους. Η οργάνωση και αναδιοργάνωση των διοικητικών υπηρεσιών, απαιτεί γνώση και δεξιότητες, που αποκτώνται μέσω συνεχούς ενημέρωσης και επιμόρφωσης όλων των διοικητικών υπαλλήλων. Το θεσμικό πλαίσιο, στη χώρα μας, για την διοίκηση των ΑΕΙ περιλαμβάνει νόμους, Προεδρικά διατάγματα και εγκυκλίους όπως αυτά εμφανίζονται στον **Πίνακα 24**.

Πίνακας 24. Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα, Εγκύκλιοι για την διοίκηση των ΑΕΙ.

Νόμοι		
4009/2011	3549/2007	2916/2001
4115/2013	3404/2005	2690/1999
4076/2012	3374/2005	2621/1998
3848/2010	3369/2005	2454/1997
3794/2009	3205/2003	1404/1983
3685/2008	3027/2002	
Προεδρικά Διατάγματα		
101/2013	163/2002	
160/2008	498/1984	
226/2007		
Εγκύκλιοι και αποφάσεις		
Φ11/154259/Ε5, 6-12-2012. Περί διαδικασίας πλήρωσης θέσεων μελών ΕΠ στα ΤΕΙ και την ΑΣΠΑΙΤΕ		

Για τις προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις, οι ΤΠΕ είναι απαραίτητο εργαλείο χωρίς το οποίο δεν θα ήταν δυνατόν να υλοποιηθούν.

Η πολιτεία φαίνεται ότι έχει κατανοήσει την ανάγκη της περαιτέρω αξιοποίησης των ΤΠΕ στα ΑΕΙ και πρόσφατα με την υπ. Αριθμ.112615/Ζ1/8-7-2016 εγκύκλιο «Αναβάθμιση υποδομών ΤΠΕ στα ΑΕΙ και στα ΕΚ» προτείνει την ίδρυση οργάνωση και

λειτουργία ενοποιημένων κέντρων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (ΚΗΔ) στα ΑΕΙ και στα ΕΚ αποσκοπώντας στην αποδοτικότερη υποστήριξη των ΤΠΕ. Η αποστολή των ΚΗΔ θα αφορά τη διάδοση, ανάπτυξη και υποστήριξη των ΤΠΕ στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές δραστηριότητες του κάθε ιδρύματος.

Τα μοντέλα λειτουργίας των οργανισμών κατασκευάζονται για να εξυπηρετούν τους επιθυμητούς στόχους και σκοπούς οι οποίοι δυναμικά μεταβάλλονται επηρεαζόμενοι από την τρέχουσα κατάσταση του περιβάλλοντος εντός του οποίου δραστηριοποιούνται.

Σήμερα στην Ελλάδα της λιτότητας, της οικονομικής κρίσης και του αβέβαιου μέλλοντος, όπου τα πανεπιστήμια, συνεπεία της ισχνής πλέον κρατικής χρηματοδότησης, διατρέχουν τον κίνδυνο να περιπέσουν σε κατάσταση αδυναμίας λειτουργίας, υπάρχουν επιβεβλημένοι στόχοι προτεραιότητας.

Το πλέον πολύτιμο κεφάλαιο του πανεπιστημίου είναι το ανθρώπινο δυναμικό του, ήτοι το διοικητικό και επιστημονικό προσωπικό και οι φοιτητές. Ως εκ τούτου πρέπει συνεχώς να επιδιώκεται η συνεχής ενημέρωση, επιμόρφωση και κατάρτιση του προσωπικού έτσι ώστε οι φοιτητές να απολαμβάνουν ποιοτικότερες σπουδές, και να έχουν συγκριτικό πλεονέκτημα στην διεκδίκηση της μετέπειτα πορείας τους. Τούτο είναι σημαντικό διότι τα πανεπιστήμια στο μέλλον θα ανταγωνίζονται ποιο θα «κερδίσει» τους ικανούς φοιτητές, κάτι που ήδη συμβαίνει σε άλλες χώρες, και ο τρόπος προσέλκυσής τους θα είναι η υποσχόμενη μετά την αποφοίτηση επαγγελματική αποκατάστασή τους. Πανεπιστήμια που δεν προσελκύουν φοιτητές θα πάνουν να επιχορηγούνται, με αποτέλεσμα να μειωθούν οι ερευνητικές τους δραστηριότητες και κατά συνέπεια να απολέσουν και μέρος του ικανού ερευνητικού προσωπικού τους. Η οργάνωση κάθε δραστηριότητας (τεχνικής, διοικητικής, εκπαιδευτικής, ερευνητικής) με την χρήση των τεχνολογιών αιχμής, είναι απαραίτητη για την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία κάθε ιδρύματος, και ως εκ τούτου επενδύσεις για την καλύτερη οργάνωση θα ανταποδώσουν πολλαπλά οφέλη στο άμεσο μέλλον. Κύρια προτεραιότητα είναι η διασφάλιση της κανονικής λειτουργίας και η συνεχής βελτίωση του επιπέδου των σπουδών και της έρευνας. Το Πανεπιστήμιο μπορεί και πρέπει να συνεισφέρει στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής του και γενικότερα της χώρας. Τούτο επιβάλει την συνεργασία και την σύμπραξη με το κράτος και τις επιχειρήσεις.

Το Πανεπιστήμιο με την πραγματογνωμοσύνη που διαθέτει και την καινοτομία που δημιουργεί μέσω των ερευνητικών του δραστηριοτήτων που παράγουν νέα γνώση, είναι σε θέση να υποδείξει νέες τακτικές και διαδικασίες παραγωγής, να βελτιώσει την ποιότητα των προϊόντων και μεταφέροντας την τεχνογνωσία του να δώσει στις Ελληνικές επιχειρήσεις συγκριτικά πλεονεκτήματα στο ανταγωνιστικό σημερινό παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον (Lekka et al., 2012).

Το προτεινόμενο μοντέλο λειτουργίας που περιγράφεται στην παρούσα διατριβή και βασίζεται στα εργαλεία και τις δυνατότητες που προσφέρουν οι σύγχρονες ΤΠΕ, αποσκοπεί στην επίτευξη των ανωτέρω στόχων.

Επέκταση της παρούσας ερευνητικής προσπάθειας

Θα ήταν ιδιαίτερος χρήσιμος να επεκταθεί η περίπτωση μελέτης που διενεργήθηκε για το πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και σε άλλα ιδρύματα. Αναμένει κανείς να ανακαλύψει ιδιαίτερες συνθήκες ή προβλήματα που ακόμα δεν έχουν γίνει εμφανή στο ΠΙ ή και σε άλλα ιδρύματα. Μελετώντας κάθε ίδρυμα ξεχωριστά μπορεί κανείς να προτείνει εξειδικευμένα μέτρα και πολιτικές που μπορούν να το ωφελήσουν λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητές του. Το ΠΙ είναι συγκεντρωμένο στο χώρο της πανεπιστημιούπολης, γεγονός που καθιστά ευχερέστερη την «διά ζώσης» επικοινωνία. Άλλα ιδρύματα είναι διασπαρμένα σε διαφορετικές τοποθεσίες, όπως τα Πανεπιστήμια Αιγαίου, Πελοποννήσου, Θράκης, Θεσσαλίας. Προφανώς οι ΤΠΕ δύνανται να συνεισφέρουν στην διαφορετική οργάνωση που χρειάζονται τα ιδρύματα αυτά και θα ήταν πολύ ενδιαφέρον να μελετηθούν οι περιπτώσεις αυτές. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι περιπτώσεις του Διεθνούς και του Ανοικτού πανεπιστημίου που διαφέρουν στην οργάνωσή τους από τα υπόλοιπα ΑΕΙ.

Ένα ενιαίο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα θα μπορούσε να ενοποιήσει τις διαδικασίες ιδρύματος-πολιτείας, όπου πολλές εφαρμογές θα μπορούσαν να προσφέρονται στα ΑΕΙ ως κεντρικές κρατικές υπηρεσίες (φοιτητικό μητρώο, οικονομική διαχείριση, διαχείριση προσωπικού, ηλεκτρονική βιβλιοθήκη, κλπ) επιτυγχάνοντας οικονομία σε πόρους και εξοπλισμό. Μια τέτοια οργάνωση θα ήταν ενδιαφέρον να μελετηθεί ως προς την εφικτότητά της με τα σημερινά εργαλεία των ΤΠΕ και εκτιμώντας τα πιθανά οφέλη.

Βιβλιογραφία Ξενόγλωσση

- Alam, M. (2016). Use of ICT in Higher Education. *The International Journal of Indian Psychology*, 3, 162-171
- Anastasiades, P. (2014). Research in e-learning in greek primary, secondary and higher education. *The Journal for Open and Distance Education and Educational technology*, 10, 5-32.
- Anastasiades, P. S., Filippousis, G., Karvunis, L., Siakas, S., Tomazinakis, A., Giza, P., & Mastoraki, H. (2010). Interactive Videoconferencing for collaborative learning at a distance in the school of 21st century: A case study in elementary schools in Greece. *Computers & Education*, 54(2), 321-339.
- Anwar, S, & Mathew, S.K. (2014). The contribution of ICT in higher education: a multifaceted approach. *IOSR Journal of Electronics and Communication Engineering*, 9, 60-63.
- Apple, R.D. (1989). Patenting University Research: Harry Steenbock and the Wisconsin Alumni Research Foundation. *Isis*, 80, 374-394.
- Arapostathis S. 2010. Academic Entrepreneurship, Innovation Policies and Politics in Greece. *Industry and Higher Education*, 24(3), 165-176.
- Azoulay, P., Ding, W., Stuart, T. (2009). The impact of academic patenting on the rate, quality and direction of (public) research output. *The Journal of Industrial Economics*, 57(4), 637-676.
- Baldini, N. (2006). University patenting and licensing activity: A review of the literature. *Research Evaluation*, 15, 197-207.
- Barta, B., Telem, M., Gev, Y (1995). *Information technology in educational management*. London: Chapman and Hall.
- [Bashe](#), C. J., [Johnson](#), L. R., [Palmer](#), J. H. and [Pugh](#), E. W. (1986). *IBM's Early Computers*. Cambridge, MA, MIT Press.
- Bernays, E. (1928). *Propaganda*. New York: Horace Liveright.
- Bernays, E. (1951). *Public Relations, Edward L. Bernays and the American Scene.*, New Hampshire: Rumford Press.
- Bernays, E. (1961). *Crystallizing public opinion* (3rd Ed.). New York: Liveright.
- Berners-Lee, T., & Fischetti, M. (2000). *Weaving the web: The original design and ultimate destiny of the World Wide Web*. New York: Harper Collins.

- Bishop, C.M. (2006). Pattern recognition and machine learning. Singapore: Springer.
- Bokova, I., Soulioti, E., Pange, J. (2007). A comparative study of distance education in Greece and Bulgaria. *JACE*, 13, 203-212.
- Boyd, D., & Ellison, N.B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13, 210-230.
- [Burguiere](#), A. (2009), *Annales School: An Intellectual History*, Cornell University Press, Ithaca NY.
- [Burke](#), P. (1990), *The French Historical Revolution: Annales School, 1929-1989*, Stanford University Press.
- Carlsson, B., & Fridh, A. (2002). Technology transfer in United States universities: A survey and statistical analysis. *Journal of Evolutionary Economics*, 12, 199-232.
- Castells, M. (1999). *The Information Age, Volumes 1-3: Economy, Society and Culture*. Cambridge (Mass.); Oxford: Wiley-Blackwell.
- Chen, C., & Yang, J. (2007). A desktop virtual reality earth motion system in astronomy education. *Educational Technology & Society*, 10, 289-304.
- Creswell, J. W. (2014). *Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*, SAGE Publications, Inc.
- Csajbok, E., Berhidi, A., Vasas, L., Schubert, A. (2007). Hirsch-index for countries based on Essential Science Indicators data, *Scientometrics*, 73, 91–117.
- Deb, S. (2014) *Information Technology, its impact on society and its future*. *Advances in Computing*, 4, 25-29.
- Devedzic, V. (2004) Education and the Semantic Web. *International Journal of Artificial Intelligence in Education*, 14, 39-65.
- Di Blas, N., & Poggi, C. (2007). European virtual classrooms: building effective “virtual” educational experiences. *Virtual Reality*, 11, 129-143.
- Duke, S. (2002). Wired science: use of World Wide Web and e-mail in science public relations. *Public Relations Review*, 28(3), 311 - 324.
- Engelbart, D. C., English W. K., (1968). A Research Center for Augmenting Human Intellect, *AFIPS Conference Proceedings*, Vol. 33, Fall Joint Computer Conference.
- Etzkowitz, H. (2001). The second academic revolution and the rise of entrepreneurial science. *Technology and Society Magazine*, IEEE, 20, 18-29.

- Etzkowitz, H. (2008). The triple helix university-industry-government innovation in action. New York: Taylor & Francis Group.
- Farrell, M. (9 Δεκεμβρίου 2008). Universities That Turn Research Into Revenue. Forbes. Ανακτήθηκε την 20 Μαρτίου 2016 από http://www.forbes.com/2008/09/12/google-general-electric-ent-tech-cx_mf_0912universitypatent.html
- Ferriter, W.M., Ramsden, J.T., Sheninger, E.C. (2011). Communicating and connecting with social media. Bloomington: Solution Tree Press.
- Foddy, W. (1996). Constructing Questions for Interviews and Questionnaires: Theory and Practice in Social Research. Cambridge: Cambridge University Press.
- Freedman, R. (2000). What is an Intelligent Tutoring System? *Intelligence*, 11(3), 15-16.
- Giovazolias, T., Leontopoulou, S., Trivila, S. (2010) Assessment of Greek University Students' Counseling Needs and Attitudes: An Exploratory Study. *International Journal for the Advancement of Counseling*, 32(2), 101-116.
- Gomez Gras, J.M., Galiana Lopera, D.R., Mira Solves, I., Verdu Jover, A. J., Sancho Azuar, J. (2007). An empirical approach to the organisational determinants of spin-off creation in European universities. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 4(2), 187-198.
- Guest, D.E., & Clinton, M. (2007). Research and Development Series: Human Resource Management and University Performance. London: Leadership Foundation for Higher Education.
- Guri-Rosenblit S. (2009). Diverse Models of Distance Teaching Universities. Στο *Encyclopedia of Distance Learning*, Second Edition, Information Science Reference, Hershey, New York.
- Hallahan, K. (2004). Protecting an organization's digital public relations assets. *Public Relations Review*, 30, 255-268.
- Heath, R.L. (2013). *Encyclopedia of public relations*. Los Angeles: Sage.
- Hilton, J.L., Graham C., Rich, P., Wiley, D. (2010) Using Online Technologies to Extend a Classroom to Learners at a Distance, *Distance Education*, 31, 77-92.
- Hoffman J, Preus J, (2016). Preparing leaders for the use of tomorrow's technology: Perspectives from Chief Information Officers. *Journal of Higher Education Management* 31,184-194
- Hogg, R. V., Tanis, E., (2009) *Probability and Statistical Inference*, Pearson.

- Holt, R. (1983). An introduction to the PLATO CAI system. *Behavior Research Methods & Instrumentation*, 15, 142-144.
- Ingenhoff, D., & Koelling, A. M. (2009). The potential of Web sites as a relationship building tool for charitable fundraising NPOs. *Public Relations Review*, 35, 66 - 73.
- Internet Society. Global Internet Report. (2014). Ανακτήθηκε από https://www.internetsociety.org/sites/default/files/Global_Internet_Report_2014.pdf
- Jecchinis, C. (2010) Rethinking the European Social Model in the Light of the Recent Economic Crisis and the Changes Made in the Leadership of the European Union. *Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων*, 58, 64-71.
- Johnson, M. (1997). Public relations and technology: practitioner perspectives. *Journal of Public Relations Research* 9(3), 213-236.
- Kalogirou, S., (2010) Spatial Inequalities in Income and Post-Graduate Educational Attainment in Greece», *Journal of Maps*, 2010, 393-400.
- Kaltsogianni, M., Tsitsis, C., Nicolaides, G., Priniotakis, G. (2015). Connecting Greek Higher Education and Industry in the 21st century: The case of liaison office SEC Piraeus University of Applied Sciences; the Present & the Future. In *New horizons in Industry, Business and Education*. September 2015 (pp. 1-19). Piraeus. Greece
- Kang, S., & Norton, H.E. (2006). Colleges and universities' use of the World Wide Web: A public relations tool for the digital age. *Public Relations Review*, 32, 426 -428.
- Kaplan A.M., & Haenlein M. (2016). Higher education and the digital revolution: About MOOCs, SPOCs, social media, and the Cookie Monster. *Business Horizons*, 59(4), 441-50.
- Karakatsani, D., Theodorou, V. (2009). Process of Introducing Principles of New Education in Greece at the Beginning of the 20th Century: Ideological Issues and Challenges of Knowledge. *Paedagogica Historica*, 45(4-5), 515-533.
- Keegan, Desmond. *Foundations of Distance Education*. London: Routledge, 1996
- Kiouis, S., & Dimitrova, D.V (2006). Differential impact of web site content: Exploring the influence of source (public relations versus news), modality, and participation on college students' perceptions. *Public Relations Review*, 32, 177-179.
- Kirkup, G., Kirkwood A. (2005) Information and communications technologies (ICT) in higher education teaching—a tale of gradualism rather than revolution, *Learning, Media and Technology* 30, 185-199
- Knightley, P. (2001) *The First Casualty*. London: Prion.

- Konstantakis, N., Palaigeorgiou, G.E., Siozos, P.D., Tsoukalas, I.A. (2010) What Do Computer Science Students Think about Software Piracy? Behaviour & Information Technology, 29(3), 277-285.
- Kothari, C. R., (2004), Research Methodology, Methods & Techniques, New Age International Publishers.
- Krishnaveni, R., & Meenakumari, J. (2010). Usage of ICT for information administration in higher education institutions - A study. International Journal of Environmental Science and Development, 1, 282-286.
- Lambert, R. (2003). Lambert Review of Business-University Collaboration. London: HM Treasury.
- Laudon, K.C., & Laudon, J.P. (2006). Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Lekka, A., Geka, P., Pange, J. (2012). A systemic approach for entrepreneurship education. In 8th HSSS National & International Conference. 5-7 July 2012. Thessaloniki: Greece.
- Leskovec, J., Rajaraman, A., Ullman, J. (2014). Mining of massive datasets. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lionarakis, A., Panagiotakopoulos, C., & Xenos, M. (2003). Open and distance learning: Tools of information and communication technologies for effective learning. In Proceedings of the Sixth Hellenic-European Conference on Computer Mathematics and its Applications, HERCMA. 25-27 September 2003. Athens: Greece.
- Mahoney, M.S. (1988). The History of Computing in the History of Technology, Annals of the History of Computing 10, 113-125.
- Meer, B. (2003). PLATO: From Computer-Based Education to Corporate Social Responsibility. Iterations: An Interdisciplinary Journal of Software History, 2, 1-22.
- Mikropoulos, T., & Natsis, A. (2011). Educational virtual environments: A ten-year review of empirical research (1999-2009). Computers & Education, 56, 769-780.
- Minsky, M. L., & Papert, S. A. (1990). Perceptrons: An introduction to computational geometry. Massachusetts: The MIT Press.
- Morabito, J., Sack, I. and Bhate, A. (1999). Organization Modeling: Innovative Architectures for the 21st Century. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

- Nezu, R. (2005). Technology transfer, intellectual property and effective university-industry partnerships: The experience of China, India, Japan, Philippines, the Republic of Korea, Singapore and Thailand. Geneva: WIPO Publications.
- Nichols, R., Ryan, D., Ryan, J. (2000). Defending your digital assets against hackers, crackers, spies and thieves. Columbus: McGraw-Hill.
- Nikolaou, A., & Tsolakidis, C. (2012). The role of three dimensional virtual environments in the development of personal learning networks. In 2012 15th International Conference on Interactive Collaborative Learning (ICL). IEEE. 26-28 September 2012. Villach: Austria.
- Nkambou, R., Mizoguchi, R., Bourdeau, J. (2010). Advances in intelligent tutoring systems. Heidelberg: Springer.
- O'Kelly, K. (2010) New Thinking for the Post Recession World, *Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων*, 57, 90-96.
- Olesen, M.N. (2010). Bildung-Then and Now in Danish High School and University Teaching and How to Integrate Bildung into Modern University Teaching. Forum on Public Policy Online, 2010(2), 1-23.
- Oliver R (2002). The role of ICT in higher education for the 21st century: ICT as a change agent for education. <http://elrond.scam.ecu.edu.au/oliver/2002/he21.pdf>
- Outman J. L., Outman E. M. (2003). Industrial Revolution: Primary Sources. Thomson Gale.
- Pange, J. (2000). A distance learning experiment in teaching programming languages. In Eden, 4th Open Classroom Conference, Proceedings. 19-21 November 2000. Barcelona, Spain.
- Pange, J. (2007). Is e-learning offering a new learning model? The case study of a Greek University. *The Journal for Open and Distance Education and Educational technology*, 3(2), 2007.
- Papadourakis, G.M., (2010) New Horizons in Industry, Business and Education: Introduction and Conference Overview. *Industry and Higher Education*, 24(2), 79-86.
- Papaioannou, G. (2011). Virtual Museums as Educational Tools: Good Practices From Museums in Greece. In Proceedings of the 4th Inclusive Museum Conference. 30 June-3 July 2011. Johannesburg, South Africa.

- Perkmann, M., Tartari, V., McKelvey, M. (2013). Academic engagement and commercialisation: A review of the literature on university-industry relations. *Research Policy*, 42, 423-442.
- Peters, M. A. (2008). The History and Emergent Paradigm of Open Education, in “Open Education and Education for Openness”, Peters and Britez eds., Sense Publishers.
- PLATO computer system, 2016 (χ.χ.) Ανακτήθηκε 20 Ιουλίου, 2016, από το PLATO computer system Wiki: [https://en.wikipedia.org/wiki/PLATO_\(computer_system\)](https://en.wikipedia.org/wiki/PLATO_(computer_system))
- Porter, L.V., & Sallot, L.M. (2005). Web power: a survey of practitioners’ World Wide Web use and their perceptions of its effects on their decision-making power. *Public Relations Review*, 31(1), 111-119.
- Rasmussen, E., & Wright, M. (2015). How can universities facilitate academic spin-offs? An entrepreneurial competency perspective. *The Journal of Technology Transfer*, 40(5), 782-799.
- Roessner, D., Bond, J., Okubo, S., Planting, M. (2013). The economic impact of licensed commercialized inventions originating in university research. *Research Policy*, 42, 23-24.
- Rowe, DNE. (2007). ICT Incubators on Science Parks – A Time for Creativity. In Conference Proceeding of the IASP Conference 2-4 July 2007. Barcelona: Spain.
- Russell, S., & Norvig, P. (2004). Τεχνητή Νοημοσύνη, Μια Σύγχρονη Προσέγγιση. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Saiti, A. (2010). Management Science in Higher Education Institutions: Case Studies from Greece. *Interchange: A Quarterly Review of Education*, 41(1), 45-60.
- Schwandt, T.A. (2001). *Dictionary of Qualitative Inquiry*. Second Edition. Thousand Oaks: Sage Publications.
- Selwyn, N. (2009). Faceworking: exploring students' education-related use of facebook. *Learning, Media and Technology*, 34, 157-174.
- Seo G. (2013). Challenges in Implementing Enterprise Resource Planning (ERP) system in Large Organizations: Similarities and Differences Between Corporate and University Environment (MSc thesis). Massachusetts Institute of Technology, Cambridge.
- Siedel, J.V. (1998). *Qualitative Data Analysis, Qualis Research*, <http://www.qualisresrach.com>

- Silbert, E. & Shelly, A. (1995). "Using logic programming for hypothesis generation and refinement" στο Kelle, U. (Επίμ.) Computer-Aided Qualitative Data Analysis: Theory Methods and Practice. London: Sage
- Silverman, D. (1997). (Επίμ.) Qualitative Research. Theory, Method and Practice. London: Sage Publications.
- Silverman, D. (2000). Doing Qualitative Research. A Practical Handbook. London: Sage Publications.
- Siolou, E., Sypsas, A., Geka, P., Pange, T. (2013). Adoption of information and communication technologies in higher education institutions. In 9th National & International Conference Systemics for Process Cohesion, Hellenic Society for Systemic Studies (HPSS). Volos: Greece.
- Smith, M.J. (1998). Social Science in Question. The Open University. London: Sage Publications.
- Spicer, D. (2016). "Raymond Tomlinson: Email Pioneer, Part 1", IEEE Annals of the History of Computing, 38, 72-79.
- Stanford University Office of Technology Licensing Annual Report 2014/15
- Stensaker, B., Maassen, P., Borgan, M. et al. (2007). Use, updating and integration of ICT in higher education: Linking purpose, people and pedagogy. High Educ 54, 417–433.
- Stewart, C.J. & Cash, B.W. (1991). Interviewing, Principles and Practices. Dubuque: Wm. C. Brown Publishers.
- Strauss. A. & Corbin, J. (1994). «Grounded theory methodology: an overview» στο Denzin, N.K. και Lincoln, Y.S. (Επίμ.) Handbook of Qualitative Research. Thousand Oaks: Sage Publications.
- Strauss. A.L. (1987). Qualitative Analysis for Social Scientists. Cambridge: Cambridge University Press.
- Sumner, Jennifer. "Serving the System: A Critical History of Distance Education." Towson University. The Open University, 2000.
- Sypsas, A., & Pange, J. (2014). Webinars and social network in distance learning: Students' views. British Journal of Education, Society & Behavioural Science, 4(7), 953-964.
- Tesch, R. (1990). Qualitative Research: Analysis Types and Software Tools. London: Routledge / Falmer.

- Thomas, D.R. (2000). *Qualitative Data Analysis: Using a General Inductive Approach*. Auckland: Health Research Methods Advisory Service, Department of Community Health, University of Auckland, New Zealand.
- Thumm, N., & Gabison, G. (2016). *Patent Assertion Entities in Europe*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Tie, L. (2002). *The Father of Spin: Edward L. Bernays and The Birth of Public Relations*. New York: Picador.
- Toki, E. I., & Pange, J. (2010). Self-evaluation and nearest neighbor learning as tools for learning in an ict educational system. In e-Proceedings of the 6th National and International HSSS Conference: Systemic approaches in social structures. 23-26 June 2010. Mytilini, Greece.
- Toki, E.I., & Pange, J. (2006). A comparative study of two learning methods: Collaborative learning versus nearest neighbor learning. In Eista 2006 Proceedings. 20-23 July 2006. Orlando, USA.
- Toki, E.I., & Pange, J. (2007). Nearest neighbor learning: A learning model and e-learning experience. In e-Proceedings of the 3rd Conference of HSSS, 26-28 May 2007. Piraeus: Greece.
- Toki, E.I., Pange, A., & Pange, J. (2009). The necessity of ICT literacy in undergraduate educational department's students. In *Research, Reflections and Innovations in Integrating ICT in Education* (pp. 1437-1441). Badajoz: Spain.
- Tsirigotis, G. (2010) Incorporating the Philosophical Dimension in Technology Education: A Case Study from Greece. *Industry and Higher Education*, 24(2), 95-100.
- Tsoulis, M., Tsolakidis, C., & Mitkas, K. (2013). Collaborative learning using Google facilities. In 2013 16th International Conference on Interactive Collaborative Learning (ICL). 25-27 September 2013 (pp. 577-582).Kazan: Russia.
- Warrell, H. (30 Σεπτεμβρίου 2015). UK Universities face more competition from European rivals. *Financial Times*. Ανακτήθηκε 5 Οκτωβρίου, 2015, από <https://www.ft.com/content/3dedb442-6771-11e5-a57f-21b88f7d973f>
- Weinberg, D. (2002). (Επίμ.) *Qualitative Research Methods*. Oxford: Blackwell.
- Wilcox, D.L., Cameron, G.T., & Reber, B.H. (2015). *Public relations strategies and tactics*. London: Pearson Education Limited.
- Winter, G. (2000). "A comparative discussion of the notion of 'validity' in qualitative and quantitative research" στο *The Qualitative Report*, 4 (3, 4).

- Woodfield, H, & Economidou-Kogetsidis, M. (2010) I Just Need More Time: A Study of Native and Non-Native Students' Requests to Faculty for an Extension. *Multilingua: Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication*, 29(1), 77-118.
- Wright, M., Siegel, D. S., Lockett, A. (2007). The rise of entrepreneurial activity at universities: Organizational and societal implications. *Industrial and Corporate Change*, 16, 489-504.
- Zadeh, L. (1975). Fuzzy logic and approximate reasoning. *Synthese*, 30, 407-428.
- Zhou, P., Tijssen, R., Leydesdorff, L. (2016). University-Industry Collaboration in China and the USA: A Bibliometric Comparison. *PLoS ONE* 11(11), e0165277.
- Wagtendonk, A., Verhagen, P., Soetens, S., Jenesonand, K., de Kleijn, M. (2009). Chapter 5, “Past in Place: The Role of Geo-ICT in Present-day Archaeology”, in *Geospatial Technology and the Role of Location in Science*, H.J. Scholten et al. (eds.)
- Αλλάζει ο νόμος για τις μετεγγραφές των φοιτητών σε ΑΕΙ και ΤΕΙ. (6 Νοεμβρίου 2012). Ανακτήθηκε από: <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=482655>

Βιβλιογραφία Ελληνική

- Αναστασιάδης, Π. (2008). Ζητήματα Παιδαγωγικού Σχεδιασμού για την Διδακτική Αξιοποίηση της Διαδραστικής Τηλεδιάσκεψης σε Περιβάλλον Μικτής – Πολυμορφικής- Μάθησης Κοινωνικο- Εποικοδομητική Προσέγγιση. Η Περίπτωση του προγράμματος «Παιδεία Ομογενών» για την Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών της Ομογένειας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης (ΕΔΙΑΜΜΕ). Στο Αναστασιάδης, Π. (Επ.), Η Τηλεδιάσκεψη στην Υπηρεσία της Δια Βίου Μάθησης και της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης: Παιδαγωγικές Εφαρμογές Συνεργατικής Μάθησης από Απόσταση στην Ελληνική Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Αθήνα: Gutenberg.
- Αρναούτογλου, Ε., & Ντουρουντάκης, Μ. (1999). Δημόσιες Σχέσεις: Μια τεχνική επικοινωνίας του marketing και του management. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.
- Βαρότση-Δερδεμέζη, Ε. (2003). Ιδρυτικά Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
- Βλάχος, Α.Σ. (2005). Ηροδότου. Η ιστορία των Περσικών Πολέμων. Αθήνα: Εκδόσεις Ωκεανίδα
- Γάτσιος, Κ. (28 Σεπτεμβρίου 2014). Πανεπιστήμια και επιχειρηματικότητα. Η Καθημερινή. Ανακτήθηκε 30 Σεπτεμβρίου, 2014, από <http://www.kathimerini.gr/785739/article/oikonomia/ellhnikh-oikonomia/apoyh-panepisthmia-kai-epixeirhmatikothta>
- Γιακουμάκης, Ε., & Διαμαντίδης, Ν. (2009). Τεχνολογία Λογισμικού. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης.
- Γκότοβος, Α. (2008-2009). Οι θεσμοί ως άλλοθι: Απόκλιση και αναπαραγωγή στο Πανεπιστήμιο των δικτύων. Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, 21, 9-37.
- Γουλιαμός, Κ. (1988). Θεωρίες Μαζικής Επικοινωνίας. Νομική-Κοινωνική και Πολιτιστική Λειτουργία στη Δημόσια Σφαίρα. (Διδακτορική Διατριβή). Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.
- Δερτιλής, Γ., Ιστορία του ελληνικού κράτους 1830-1920, Εθνική Τράπεζα, Γ΄ έκδοση, Αθήνα, 2005.
- ΕΕΠΟ Επιστημονική Εταιρεία Πολιτικής Οικονομίας. (2011). Οικονομική Κρίση και Ελλάδα. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

- Επετηρίς,(1965). Επετηρίς ΑΠΘ Φιλοσοφική Σχολή-Τμήμα Ιωαννίνων, έτος πρώτον, Πανεπιστημιακού έτους 1964-65.
- Η οικονομική κρίση χτύπησε και την πανεπιστημιακή έρευνα. (2016). Ανακτήθηκε από: http://www.ethnos.gr/koinonia/arthro/h_oikonomiki_krisi_xtypise_kai_tin_pane_pistimiaki_ereuna-64428957/
- Η συνεργασία της Βιομηχανίας Τροφίμων με ΑΕΙ και Ερευνητικά Κέντρα, στο επίκεντρο εκδήλωσης του ΣΕΒΤ. (22 Νοεμβρίου 2016). Ανακτήθηκε από <http://www.ekt.gr/el/news/20465>
- Η Ψηφιακή Υπογραφή: Η Ανταγωνιστική λύση των ηλεκτρονικών συναλλαγών. (4 Απριλίου 2016). Ανακτήθηκε από: <http://www.eea.gr/gr/el/articles/psifiaki-ypografii-antagonistiki-lysi-ton-ilektronikon-synallagon>.
- Καλημερίδης, Γ.Α. (2008). Κοινωνία της γνώσης και εκπαιδευτική πολιτική: η περίπτωση της Αγγλίας των νέων εργατικών (Διδακτορική Διατριβή). Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ).
- Κέκκερης, Γ. (2010). Νέες Εφαρμογές των ΤΠΕ στην e-Μάθηση, από το Web 1.0 στο Web 4.0. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Κερκίρη, Σ. (2010). Εξατομικευμένη σύσταση πολυμεσικών εκπαιδευτικών πόρων με αξιοποίηση μεταδεδομένων φήμης και οντολογιών (Διδακτορική Διατριβή). Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη.
- Κόμης, Β. (2004). Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών. Αθήνα: Εκδόσεις Ν. Τεχνολογιών.
- Κουμπούρος, Ι. (2015). Οι Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην υγεία. [ηλεκτρ. βιβλ.] Ανακτήθηκε την 9 Ιουνίου 2016 από <http://hdl.handle.net/11419/286>
- Κυρμά Α., Μαυροειδής Η. (2015). Distance education: panacea or barrier for conventional higher education? Open Education 11 (1), 20-37.
- Λακασάς, Α. (2005, 22 Φεβρουαρίου). Διεθνές Κέντρο Ελληνικής Παιδείας και Παράδοσης. Καθημερινή.
- Λακασάς, Α. (8 Μαρτίου 2015). Τα τρία μεγάλα «αγκάθια» των ΑΕΙ. Η Καθημερινή. Ανακτήθηκε 15 Μαρτίου, 2015, από <http://www.kathimerini.gr/806483/article/epikairothta/ellada/ta-tria-megala-agka8ia-twn-aei>

- Λεφάκης, Λ. (2010). Πανεπιστημιακές Εταιρίες Τεχνοβλαστοί (University spin-offs) συμβολή στην ανάπτυξη της Περιφέρειας. Κείμενα Περιφερειακής Επιστήμης, 1(1), 91-102.
- Λιοναράκης, Α. (2006). Η θεωρία της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης και η πολυπλοκότητα της πολυμορφικής της διάστασης. Στο Α. Λιοναράκης (Επιμ.), *Ανοικτή και εξ' αποστάσεως εκπαίδευση-Στοιχεία θεωρίας και πράξης*. Αθήνα, Προπομπός.
- Μιχαήλ, Ε. (2010). Η ακμή της παρακμής. Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων, 57, 69-76.
- Μιχόπουλος, Β. (2000). Το περί Θρησκευτικής Αγωγής και Εκκλησιαστικής Εκπαιδεύσεως Καθεστώς εν Ελλάδι επί Όθωνος (1831-1862). (Διδακτορική Διατριβή). Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ).
- Μπάδα, Κ. (2003). Πανεπιστημιακά μουσεία και συλλογές του λαϊκού πολιτισμού: Το παράδειγμα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Εθνογραφικά, 12-13, 141-152.
- Μπάκας, Θ. (2009). Οι αλλαγές και οι αντιστάσεις στην εκπαίδευση. Παιδαγωγική Θεωρία και Πράξη, 3, 47-56.
- Μπάκας, Θ. (2014). *Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και η σχέση του με την αναπτυξιακή πορεία της πόλης*, στα Πρακτικά του Συνεδρίου με τίτλο, Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και τα Γιάννενα, (2014), Ιωάννινα, σελ. 119-131.
- Μπότσιος, Σ.Δ. (2009). Συμβολή στην αρχιτεκτονική προσαρμοστικού συστήματος ασύγχρονης μάθησης στο διαδίκτυο (Διδακτορική Διατριβή). Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Ξάνθη.
- Μπουζάκης, Σ. (2006). Η Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση στην Ελλάδα (1836-2005), Τόμος Α' και Β', εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.
- Οι τελικοί πίνακες για τη διαθεσιμότητα στα πανεπιστήμια (22 Νοεμβρίου 2013). Ανακτήθηκε από <http://www.newsbeast.gr/greece/ekpaideusi/arthro/611887/oi-telikoi-pinakes-gia-ti-diathesimotita-sta-panepistimia>
- Παγγέ, Τ. (2016). Εκπαιδευτική Τεχνολογία και εφαρμογές διαδικτύου. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Δίσγμα.
- Παγγέ, Τ. (2000). Πληροφορική για νηπιαγωγούς. Ιωάννινα: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
- Παναγιωτίδης Π., (2005). Νέα περιβάλλοντα μάθησης και γλωσσική εκπαίδευση στην Ευρώπη, Μέντορας, τχ.8, σελ. 3-17.
- Πανεπιστήμιο Αθηνών: «Η οικονομική κρίση δεν επιτρέπει στους φοιτητές να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους». (19 Οκτωβρίου 2015). Ανακτήθηκε από:

<http://www.protothema.gr/greece/article/519500/panepistimio-athinon-i-oikonomiki-krisi-den-epitrepei-stous-foitites-na-oloklirosoun-tis-spoudes-tous/>

- Παπαδόπουλος, Γ.Γ. (2007). Η εφαρμογή της νουθεσίας των προμηθειών του Δημόσιου Τομέα και του ελέγχου των Δημοσίων Δαπανών στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. (Διδακτορική Διατριβή). Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.
- Παπαϊωάννου, Γ., & Πετρίδης, Α. (2011). Ελληνικός πολιτισμός, νέες τεχνολογίες και ΑεξΑΕ: η θεματική ενότητα ΕΛΠ10 Εισαγωγή στη σπουδή του ελληνικού πολιτισμού στο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο Κύπρου και η εξέλιξή της (2007-2011). In Proceedings of the 6th International Conference in Open & Distance Learning, 4-6 November 2011 (pp. 702-713). Loutraki: Greece.
- Παρασκευόπουλος, Ι. Ν., (1993). Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας, εκδ. Αθηνά.
- Πλουμίδης Γ. (2006). Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Ιστορία και Εξέλιξη 1964-2004. Ιωάννινα: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
- Πρινιανάκη Ε. (2006). Τριτοβάθμια τουριστική εκπαίδευση στην Ελλάδα και κοινωνική αποτελεσματικότητα. (Διδακτορική Διατριβή). Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.
- Προκοπιάδου, Γ. (2009). Η βελτίωση της διοικητικής λειτουργίας του σχολείου μέσα από την χρήση των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών. (Διδακτορική Διατριβή). Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα.
- Πρυτανεία Μπάνου Γ. (1980), *Έκθεση πεπραγμένων πανεπιστημιακού έτους 1979-1980*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα, Πανεπιστημιακό Τυπογραφείο.
- Πρωτοπαπαδάκης, Ι. (2014). Δημόσιες Σχέσεις. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης.
- Σαϊτάκης, Α. (2006, Απρίλιος). Επιστημονικά Τεχνολογικά Πάρκα: Ο Ρόλος τους στην ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας και την Περιφερειακή Ανάπτυξη. Economist-Καθημερινή, Τεύχος 27.
- Τσέτσης Χ., (2006). Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων 42 χρόνια μετά, Γιάννενα.
- Τσίτος, Α. (1991). Ελληνικά Πανεπιστήμια Δομή και Λειτουργία. Εκδόσεις Τελέθρια, Αθήνα
- Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. Εγχειρίδιο για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ. Αθήνα: 2006.
- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προσχέδιο Οργανισμού Πανεπιστημίου Αθηνών (1931)

- Φραγκούλη, Ε. (2010). Παγκοσμιοποίηση και παραγωγικότητα: Μορφές, δομή και παράμετροι αποτελεσματικότητας ενός συστήματος αξιολόγησης απόδοσης για στελέχη. Διοικητική Ενημέρωση, 52, 20-30.
- Φωτόπουλος Α. (2017). Εισήγηση στη Σύνοδο των Πρυτάνεων.
- Χρυσόγονος, Κ. (2011). Το Σύνταγμα & ο Ν. 4009/2011 για τη δομή και λειτουργία των ΑΕΙ. Αθήνα: Εκδόσεις Σακκούλα.
- Χρυσός Ευ.(1986). Πανεπιστημιακή ζωή στα περιφερειακά ΑΕΙ τον έκτο αιώνα. Πανηγυρικός λόγος για την εορτή των Τριών Ιεραρχών 30-1-1985, Ιωάννινα.

Βιβλιογραφία από το Διαδίκτυο

<http://acropolis-virtualtour.gr/>.
<http://asea-uninet.org/13.members/>
<http://ec.europa.eu/education/policy>
<http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/>
<http://folklore-museum.uoi.gr/>.
<http://mtt.unit.uoi.gr/>.
<http://nturanking.lis.ntu.edu.tw/Default.aspx>
<http://piro.uoi.gr>
<http://www.adip.gr/>
<http://www.eua.be>
<http://www.gsae.edu.gr/el/epaggelmatiki-katartisi>
<http://www.hqa.gr>
<http://www.id-conference.org/>.
<http://www.oecd.org/sti/sci-tech/introductionthenewspinonspin-offs.htm>
<http://www.prsa.org>
<http://www.rc.uoi.gr>
<http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/science-technology/university-industry-partnerships/science-parks-around-the-world/>
<http://www.uoi.gr/panepistimiaki-zoi/politismos/mouseio-ekmageion/>
<http://www.uoi.gr/panepistimiaki-zoi/politismos/mouseio-istorias-tis-iatrikis/>
<http://www.uoi.gr/wp-content/uploads/2016/04/odigos-metaptuxiakon-2015-16.pdf>
https://ec.europa.eu/research/mariecurieactions/about/research-innovation-staff-exchange_en
<http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SED33/2013>
<https://http://www.step-epirus.gr>
<https://msu.edu/user/urquhart/rainforest/>
<https://www.iasp.ws>
<https://www.ipra.org>
<https://www.timeshighereducation.com>
<https://www.uia.org/s/or/en/1100029066>
<http://www.icl-conference.org/icl2016>
https://en.wikipedia.org/wiki/Yisum_Research_Development_Company_of_the_Hebrew_University

Παράρτημα

A1. Ερωτηματολόγιο Φοιτητών

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	
ΦΥΛΟ	☐ ♂ ☐ ♀
ΗΛΙΚΙΑ	
ΤΜΗΜΑ:	
ΕΤΟΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ:	
Είστε ευχαριστημένοι από το σύστημα δήλωσης μαθημάτων;	
Πάρα πολύ	☐
Πολύ	☐
Αρκετά	☐
Λίγο	☐
Καθόλου	☐
Τι θα προτείνατε για να βελτιωθεί;	
.....	
.....	
Χρησιμοποιήσατε το ecourse;	
Ναι	☐
Όχι	☐
Χρησιμοποιήσατε το Helpdesk;	
Ναι	☐
Όχι	☐
Χρησιμοποιήσατε τα εργαστήρια υπολογιστών του Πανεπιστημίου για έρευνα;	
Ναι	☐
Όχι	☐

A2. Ερωτηματολόγιο Μελών ΔΕΠ

ΦΥΛΟ ♂ ♀ ΗΛΙΚΙΑ ☐ ☐ ΒΑΘΜΙΑΔΑ: ΤΜΗΜΑ:

Ναι/Όχι	Ναι/Όχι	Ναι/Όχι	Ναι/Όχι
YouTube	Audacity	Movie Maker	iMovie
Google Docs/Drive	Evernote	Google Classroom	Piktochart
PowerPoint	Office Mix	Adobe Captivate	GoAnimate
Google Search	Trello	edPuzzle	TodaysMeet
Twitter	iSpring	Easygenerator	OneDrive
Dropbox	Google Maps	Udutu	eXe
Prezi	Khan Academy	Scoopit	Animoto
Kahoot	Quizlet	Edmodo	Blackboard Collaborate
Powtoon	Wikipedia	Weebly	Zoom
Word	Snagit	ThingLink	Turnitin
Moodle	Socrative	Clarify	Grammarly
Screencast-O-Matic	iPad & Apps	Explain Everything	Pixton
WordPress	Sway	Google Sites	Sakai
Google Chrome	Google Hangouts	Blackboard	BigBlueButton
Facebook	Google Plus	Mahara	Schoology
Google Forms	Blogger	Webex	Notability
Skype	Adobe Connect	Desire2Learn (D2)	Kaltura
Padlet	Whats App	Jing	Moovly
Google Apps for Education	Articulate	SharePoint	Explaindio
(GAFE)	Excel	Nearpod	Zeetings
Camtasia	Diigo	Outlook	ILIAS
Slideshare	Google Scholar	Wix	Remind
OneNote	Canvas	Canva	WeVideo
Pinterest	Poll Everywhere	Keynote	Showbie
Gmail	SurveyMonkey	Firefox	PlayPosit
TED Talks/Ed			

Α3. Ερωτηματολόγιο Υπαλλήλων της Διοίκησης

ΦΥΛΟ ♂ ♀ ΗΛΙΚΙΑ □ □

Ναι/Όχι	Ναι/Όχι	Ναι/Όχι	Ναι/Όχι
YouTube	Audacity	Movie Maker	iMovie
Google Docs/Drive	Evernote	Google Classroom	Piktochart
PowerPoint	Office Mix	Adobe Captivate	GoAnimate
Google Search	Trello	edPuzzle	TodaysMeet
Twitter	iSpring	Easygenerator	OneDrive
Dropbox	Google Maps	Udutu	eXe
Prezi	Khan Academy	Scoopit	Animoto
Kahoot	Quizlet	Edmodo	Blackboard Collaborate
Powtoon	Wikipedia	Weebly	Zoom
Word	Snagit	ThingLink	Turnitin
Moodle	Socrative	Clarify	Grammarly
Screencast-O-Matic	iPad & Apps	Explain Everything	Pixton
WordPress	Sway	Google Sites	Sakai
Google Chrome	Google Hangouts	Blackboard	BigBlueButton
Facebook	Google Plus	Mahara	Schoolology
Google Forms	Blogger	Webex	Notability
Skype	Adobe Connect	Desire2Learn (D2)	Kaltura
Padlet	Whats App	Jing	Moovly
Google Apps for Education	Articulate	SharePoint	Explaindio
(GAFE)	Excel	Nearpod	Zeetings
Camtasia	Diigo	Outlook	ILIAS
Slideshare	Google Scholar	Wix	Remind
OneNote	Canva	Canva	WeVideo
Pinterest	Poll Everywhere	Keynote	Showbie
Gmail	SurveyMonkey	Firefox	PlayPosit
TED Talks/Ed			

A4. Ερωτηματολόγιο Erasmus+

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Ικανοποίηση των φοιτητών του Προγράμματος Erasmus+ από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

1. Πώς ενημερωθήκατε για τη δυνατότητα μετακίνησης στο εξωτερικό για σπουδές μέσω του Προγράμματος ERASMUS+;

- ☐ Ιστοσελίδα του Ιδρύματος αποστολής
- ☐ Το ακαδημαϊκό προσωπικό στο Ίδρυμα αποστολής
- ☐ Το διοικητικό προσωπικό στο Ίδρυμα αποστολής
- ☐ Αναζήτηση στο Διαδίκτυο
- ☐ Ενημερωτική Ημερίδα
- ☐ Προτείνετε άλλο τρόπο ενημέρωσης

.....

2. Πώς πληροφορηθήκατε γενικά για το Ίδρυμα υποδοχής και ειδικά για το πρόγραμμα σπουδών του; Από:

- ☐ Ίδρυμα προέλευσης
- ☐ Ίδρυμα υποδοχής
- ☐ INTERNET
- ☐ Με άλλο τρόπο (παρακαλούμε προσδιορίστε):

3. Γλωσσική προετοιμασία

Γλώσσα (ες) διδασκαλίας στο Ίδρυμα υποδοχής:

- Παρακολουθήσατε μαθήματα γλωσσικής προετοιμασίας πριν και / ή κατά τη διάρκεια της φοίτησής σας στο Ίδρυμα υποδοχής;
 - ☐ NAI ☐ OXI
- Επωφεληθήκατε από τη γλωσσική υποστήριξη στη βασική γλώσσα διδασκαλίας;
 - ☐ NAI ☐ OXI

4. Τι είδους υποστήριξη λάβατε;

- ☐ On line γλωσσική υποστήριξη
- ☐ Μαθήματα γλώσσας που προσφέρθηκαν από το Ίδρυμα αποστολής
- ☐ Μαθήματα γλώσσας που προσφέρθηκαν από το Ίδρυμα υποδοχής

5. Πώς κρίνετε το επίπεδο της γνώσης σας στη γλώσσα της χώρας υποδοχής

Πριν την περίοδο σπουδών ERASMUS+:

καμία γνώση ☐ μη ικανοποιητική γνώση ☐ καλή γνώση ☐ πολύ καλή γνώση

Μετά την περίοδο σπουδών ERASMUS+ :

καμία γνώση ☐ μη ικανοποιητική γνώση ☐ καλή γνώση ☐ πολύ καλή γνώση

6. Η ενημέρωση για τον τρόπο υποβολής ήταν ευκρινής και σαφής;

NAI ☐ OXI ☐

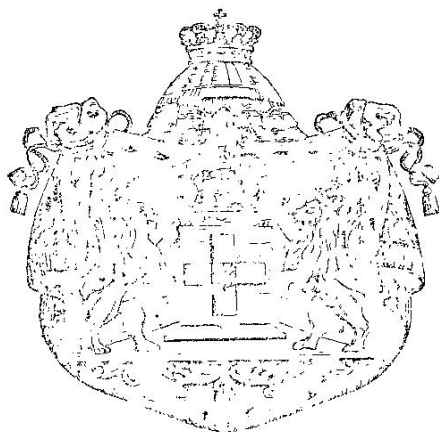
7. Θα προτιμούσατε την χρήση διαλογικής εφαρμογής για τις οδηγίες υποβολής;

NAI ☐ OXI ☐

A5. Οι πιο γνωστές (100) ΤΠΕ που χρησιμοποιούνται για Εκπαίδευση, Έρευνα, Ανάπτυξη, Διοίκηση και τις Δημόσιες Σχέσεις τα Ελληνικά ΑΕΙ

1. YouTube	26. Audacity	51. Movie Maker	76. iMovie
2. Google Docs/Drive	27. Evernote	52. Google Classroom	77. Piktochart
3. PowerPoint	28. Office Mix	53. Adobe Captivate	78. GoAnimate
4. Google Search	29. Trello	54. edPuzzle	79. TodaysMeet
5. Twitter	30. iSpring	55. Easygenerator	80. OneDrive
6. Dropbox	31. Google Maps	56. Udutu	81. eXe
7. Prezi	32. Khan Academy	57. Scoopit	82. Animoto
8. Kahoot	33. Quizlet	58. Edmodo	83. Blackboard Collaborate
9. Powtoon	34. Wikipedia	59. Weebly	84. Zoom
10. Word	35. Snagit	60. ThingLink	85. Turnitin
11. Moodle	36. Socrative	61. Clarify	86. Grammarly
12. Screencast-O-Matic	37. iPad & Apps	62. Explain Everything	87. Pixton
13. WordPress	38. Sway	63. Google Sites	88. Sakai
14. Google Chrome	39. Google Hangouts	64. Blackboard	89. BigBlueButton
15. Facebook	40. Google Plus	65. Mahara	90. Schoology
16. Google Forms	41. Blogger	66. Webex	91. Notability
17. Skype	42. Adobe Connect	67. Desire2Learn (D2)	92. Kaltura
18. Padlet	43. Whats App	68. Jing	93. Moovly
19. Google Apps for Education (GAPE)	44. Articulate	69. SharePoint	94. Explaindio
20. Camtasia	45. Excel	70. Nearpod	95. Zeetings
21. Slideshare	46. Diigo	71. Outlook	96. ILIAS
22. OneNote	47. Google Scholar	72. Wix	97. Remind
23. Pinterest	48. Canvas	73. Canva	98. WeVideo
24. Gmail	49. Poll Everywhere	74. Keynote	99. Showbie
25. TED Talks/Ed	50. SurveyMonkey	75. Firefox	100. PlayPosit

Α6. Νόμοι που καθόριζαν την δομή και λειτουργία των Ελληνικών ΑΕΙ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΑΡΙΘ. 16.

1857.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, 24 Απριλίου.

ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Διατάγματα. 1) περί συστάσεως του πανεπιστημίου. — 2) περί προσωρινού κανονισμού του εν 'Αθήναις συστηθεμένου πανεπιστημίου.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ
Περί συστάσεως του πανεπιστημίου.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Θ Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐλιδάσαμεν νὰ ἀφῆται μὲν ἀμετάκλητον τὸ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ Μας ἐλθοῦν διατάγμα τῶν 21 Δεκεμβρίου 1836 (12 Ιανουαρίου 1857), περί συστάσεως τοῦ πανεπιστημίου. τὸ ὅποιον θέλομεν νὰ στερεωθῇ καὶ νὰ ἐπικυρώσωμεν, ὡς καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ περιεχομένους διορισμοὺς τῶν διδασκάλων, προσκαλέσαντες τὴν Γραμματεῖαν τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως νὰ Μᾶς ἀναφέρῃ κατ' ἐπανάληψιν περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως.

Εἰς τὴν ἀναφορὰν αὐτὴν, καὶ εἰς τὸ ἐπισυννημμένον μετ' αὐτῆς σχέδιον ὀργανικοῦ διατάγματος περὶ τοῦ συστησόμενου πανεπιστημίου παρετηρήσαμεν ἡδὲως τὴν σπουδὴν περὶ τῆς θεμελιώσεως τοῦ ἀνωτάτου τούτου παιδευτηρίου τοιοῦτοτρόπως, ὥς νὰ ἐμπορέσῃ νὰ τελειοποιηθῇ κατὰ τὰς πραγματικὰς χρεῖας τοῦ Βασιλείου.

Μας βεβαιώδον, ἐπιβίδον συγχρόνως μὲ τὰ ὑποβεβηκότα εἰς αὐτὸ διδασκαλεῖα, καὶ ὀφειλόμενον ἀπὸ τὴν πείραν τὴν περὶ αὐτῶν ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ αὐτοῦ.

Ἀλλὰ ὅτι νὰ ἀποφύγωμεν μετ' ἐτιμολογίας ὅλους τοὺς διορισμοὺς, οἱ ὅποιοι ἐμπαροῦσαν νὰ προξενήσουσαν βλάβην εἰς τὴν ἐλευθερὰν ὀργανικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ νέου παιδευτηρίου τούτου, ἐπαίσαμεν ὁρβὴν.

1) Ἐκεῖνα μόνον τὰ μέρη τοῦ νέου σχεδίου νὰ ἐπικυρώσωμεν, τὰ ὅποια εἶναι κατὰλληλα νὰ δημοσιευθῶσιν ὡς προσωρινὸς κανονισμὸς, ὅθεν καὶ ἐξεδώκαμεν διὰ τοῦτο τὴν ἡμέραν ἕνα ταυῦτον.

Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰς τριπλαῖς διατυπώσεις τοῦ πανεπιστημίου καὶ τῶν σχολῶν τοῦ, θέλομεν διατάξαι τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς, ἥτις θέλει ἐπιφορτισθῇ τὴν διαίρεσιν τοῦ πανεπιστημίου εἰς σχολὰς, τὴν σημείωσιν τῶν διαφόρων κλάδων τῶν μαθημάτων ἐκάστης αὐτῶν, τοὺς διὰ τὴν ἐνταξίν καὶ τὴν ἰκρῶσιν αὐτῆς ἀναγκαίους διορισμοὺς καὶ καθέξας. Ὅθεν ἐπιφορτίζομεν τὸν ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεῖα

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ Α΄.

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 178

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 12 ΙΟΥΛΙΟΥ

1911

Περί θρησκευτικού του 'Εθνικού Πανεπιστημίου.
Νόμος ΓΩΚΓ' (ὅπ' ἀριθ. 3823)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφισμένοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσαι
καὶ διατάξαι.

Ἄρθρον 1.

Τὸ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Ὁθωνος ἰδρυθέν Πανεπιστήμιον φέρει τὴν διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1862 θεσπισμῆτος τῆς προτερινῆς Κυβερνήσεως ἐπισθελὲς ἐπωνυμίαν α' Ἑθνικὸν Πανεπιστήμιον. ἔχει ἰδίαν περιουσίαν καὶ ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα, διατελεῖ ὑπὸ τὸν ἀνώτατον ἑλεγχον καὶ ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, ἐντασσομένην διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἔχει τὴν ἐδραν ἐν Ἀθήναις καὶ σφραγίδα τὴν διὰ τῆς ἀπὸ 26 Ὀκτωβρίου 1862 ἀποφάσεως τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου ὁρισθεῖσαν καὶ ἀποτελεῖται ἐκ τῆς Ἱερικῆς καὶ τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς, ὧν ἐκάστη εἶναι καθ' ἑαυτὴν αὐτοτελής ἐν ὀργανικῇ πρὸς τὴν ἑτέραν ἐνότητι, ἐκπροσωπεύει δὲ ὑπὸ τοῦ Κοσμητοῦ αὐτῆς. Τῶν Σχολῶν τούτων ἡ Φυσικομαθηματικὴ διακρίνεται εἰς τὸ τῶν Μαθηματικῶν καὶ εἰς τὸ τῶν Φυσικῶν ἐπιστημῶν τμήμα.

Ἄρθρον 2.

Τὸ Ἑθνικὸν Πανεπιστήμιον πανηγυρίζει τῇ 25 Μαρτίου τὴν ἐπέτειον τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας τελεῖ δὲ μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν καθηγητῶν, εὐεργετῶν καὶ δωρητῶν αὐτοῦ τῇ 30 Ἰανουαρίου, ἑορτῇ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, κατὰ τὰ ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς Συγκλήτου ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 3.

Αἱ διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Προτερινοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου οὐσα καὶ μέχρι τοῦδε ἐν αὐτῷ λειτουργοῦναι Σχολαὶ τῆς Νομικῆς, τῆς Θεολογικῆς καὶ τῆς Φιλοσοφικῆς καταργοῦνται.

Ἄρθρον 4.

§ 1. Ἡ Διοίκσις τοῦ Πανεπιστημίου ἀνήκει:

α') εἰς τὸν Πρύτανιν καὶ

β') εἰς τὴν Πανεπιστημιακὴν Σύγκλητον.

Τὸ Ἑθνικὸν Πανεπιστήμιον ἔχει τὸν Πρύτανιν καὶ Πανεπιστημιακὴν Σύγκλητον κοινούς μετὰ τοῦ ἑτέρου

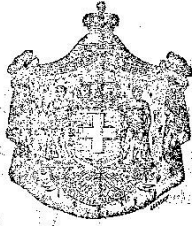
Πανεπιστημίου τοῦ ἐν Ἀθήναις ἰδρυθέντος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον».

§ 2. Ἡ ἐκπροσώπησις τοῦ Πανεπιστημίου καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς σχέσεις ἐνόμιον τῶν Διαστηρίων καὶ πάσης ἀρχῆς, ἡ προεδρία τῶν συνεδρίων τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου καὶ τῶν πειθαρχικῶν Συμβουλίων τῶν Σχολῶν, ἡ τήρησις τῶν τῷ Πανεπιστημίῳ διαπεσοῦν διατάξεων, ἡ ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως ἀπονομή τῶν διπλωμάτων τῶν Διδασκόντων, ἡ πρὸς τὸ προϊστάμενον Ὑπουργεῖον ἀναφορὰ περὶ ζητημάτων ἀφορῶντων τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ἡ γνωστοποίησις πάσης ἀποφάσεως, προτάσεως καὶ γνώμης τῶν ἐν αὐτῷ Ἀρχῶν, ἡ μετὰ ἀλλοδαπῶν Πανεπιστημίων, Ἀκαδημιῶν καὶ ἀνωτέρων Ἐκπαιδευτηρίων καὶ ἐντοπιῶν Ἀρχῶν ἐπικοινωνία, ἡ ἐξέταξις τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας, ἐπὶ τῶν Φοιτητῶν καὶ Ὑπαλλήλων κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦτο ὁριζόμενας περιπτώσεις, ὁ διορισμὸς καὶ ἡ ἀπόλυσις τῶν ὑπηρετῶν καὶ φυλάκων τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν Παραρτημάτων αὐτοῦ, ἡ χορήγησις ἀδείας ἀπουσίας τῇ τε διδακτικῇ καὶ λοιπῇ πρωτοπικῇ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἡ καταρτισμὸς τῆς ἐτησίως ἐκθέσεως πρὸς τὸν Ὑπουργὸν περὶ τῆς γενικῆς πορείας τοῦ Πανεπιστημίου, ἀνατίθεται εἰς τὸν Πρύτανιν.

Πρύτανις ἐκάστου Πανεπιστημιακοῦ ἔτους εἶναι αὐτοδικαίως ὁ τοῦ προηγούμενου ἔτους Ἀντιπρύτανις. Ἐχει βεβημένον Προέδριον τοῦ Ἀρείου Πάγου, φέρει δὲ ἐν ἐπισήμοις τελεταῖς τὸ ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α' διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Μαρτίου 1906 Β. Διατάγματος δωρηθὲν Πρυτανικὴν διάσημον.

Τὸν Πρύτανιν καλοῦμενον, ἀπόντα ἢ τελευτήσαντα ἀναπληροῖ ὁ Ἀντιπρύτανις καὶ τοῦτον ἀπόντα, καλοῦμενον ἢ τελευτήσαντα εἰς τὸν συγκλητικῶν, ὁριζόμενος πρὸς τῆς Συγκλήτου, μέχρι ἐκλογῆς ὁριστικοῦ τοιαύτου κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 1. Τὸ ἀξίωμα τοῦ τε Πρυτάνεως καὶ Ἀντιπρυτάνεως εἶναι ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ τοῦ Κοσμητοῦρος.

§ 3. Ὁ Ἀντιπρύτανις ἐκλέγεται ἐναλλὰξ ἐκ τῶν τακτικῶν καθηγητῶν ὅτε μὲν τοῦ Ἑθνικοῦ, ὅτε δὲ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, τῶν διατελεσάντων ἔπαξ τοῦλάχιστον Κοσμητοῦρων ἐν τῇ ἑτέρᾳ αὐτῶν, ὑπὸ τῶν τακτικῶν Καθηγητῶν ἀμεινότερων τῶν Πανεπιστημίων, συνερχομένων ἐν τῇ μεγάλῃ αἵθυσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπι-

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ Α΄.

ΑΡΙΘ ΦΥΛΛΟΥ 183

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 17 ΙΟΥΛΙΟΥ

1911

ΝΟΜΟΣ

Νόμος ΓΩΚΙΝ' (δπ' άρθ. 3825) περί Καποδιστριακού Πανεπιστημίου.

Νόμος ΓΩΚΙΝ' (δπ' άρθ. 3826) περί πληρώσεως τῶν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τῷ Καποδιστριακῷ Πανεπιστημίῳ ἐδρών.

(1)

Περὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου.
Νόμος ΓΩΚΙΝ' (δπ' άρθ. 3825).
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφισμένοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς ἀπερχίσσμενοι καὶ διατάσμενοι.

Ἄρθρον 1.

Συμφώνως τῇ ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου 1849 διαθήκῃ τοῦ αἰμνήστου Γ. Δουμπόλη ἰδρύεται ἐν Ἀθήναις Πανεπιστήμιον φέρον τὴν ἐπωνυμίαν «Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον». Τὸ Πανεπιστήμιον τοῦτο ἔχει ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα καὶ ἰδίαν περιουσίαν, διατελεῖ ὑπὸ τὸν ἀνώτατον ἐλεγχον καὶ ἐπιστασίαν τοῦ Κράτους, ἐνασκουμένην διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσως Ὑπουργοῦ, ἔχει ἰδίαν σφραγίδα φέρουσαν ὡς ἔμβλημα τὴν Ἀθηνᾶν καὶ κύκλῳ τὰς λέξεις «Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον», ἀποτελεῖται δὲ ἐκ τῶν ἐξῆς Σχολῶν.

α') τῆς Θεολογικῆς

β') τῆς Φιλοσοφικῆς

γ') τῆς Νομικῆς

ὧν ἑκάστη εἶνε καθ' ἑαυτὴν αὐτοτελὴς ἐν ὀργανικῇ πρὸς τὰς λοιπὰς ἐνότητι, ἐκπροσωπεῖται δὲ ὑπὸ τοῦ Κοσμητοροῦ αὐτῆς. Τῶν Σχολῶν τούτων ἡ Νομικὴ ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, τὸ τῶν Νομικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τὸ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν.

Ἄρθρον 2.

Τὸ Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον τελεῖ ἐτησίως μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν αἰμνήστων Ἰωάννου Καποδιστρίου καὶ Ἰωάννου Δουμπόλη, τῶν λοιπῶν εὐεργετῶν καὶ δωρητῶν αὐτοῦ καὶ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, τῇ 4 Φεβρουαρίου κατὰ τὰ ἑκάστοτε ὑπὸ τῆς Συγκλήτου ὀριζόμενα.

Ἄρθρον 3.

§ 1. Ἡ Διοίκησις τοῦ Πανεπιστημίου ἀνήκει:

α') Εἰς τὸν Πρύτανιν καὶ

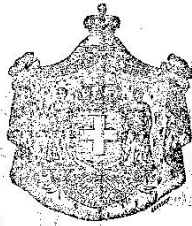
β') Εἰς τὴν Πανεπιστημιακὴν Σύγκλητον.

Τὸ Πανεπιστήμιον ἔχει τὸν Πρύτανιν καὶ τὴν Πανεπιστημιακὴν Σύγκλητον κοινοὺς μετὰ τοῦ ἑτέρου Πανεπιστημίου τοῦ ἐν Ἀθήναις ἰδρυόμενου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον».

Ἄρθρον 4.

§ 1. Ἡ ἐκπροσώπησις τοῦ Πανεπιστημίου καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς σχέσεις ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων καὶ πάσης ἀρχῆς, ἡ προεδρία τῶν συνεδρίων τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου καὶ τῶν παιδαγωγικῶν Συμβουλίων τῶν Σχολῶν, ἡ τήρησις τῶν τῷ Πανεπιστημίῳ διαπυσσῶν διατάξεων, ἡ ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως ἀπονομὴ τῶν διπλωμάτων εἰς τοὺς διδάκτορας αὐτοῦ, ἡ πρὸς τὸ προϊστάμενον Ὑπουργεῖον ἀναφορὰ περὶ ζητημάτων ἀρρογόντων τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ ἡ γνωστοποίησις πάσης ἀποφάσεως, προτάσεως καὶ γνώμης τῶν ἐν αὐτῷ ἀρχῶν, ἡ μετ' ἄλλοδαπῶν Πανεπιστημίων, Ἀκαδημιῶν καὶ ἀνωτέρων Ἐκπαιδευτηρίων καὶ ἐντοπίων ἀρχῶν ἐπικοινωνία, ἡ ἐξάσκησις τῆς παιδαγωγικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῶν φοιτητῶν καὶ ὑπαλλήλων κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὀριζόμενας περιπτώσεις, ὁ διορισμὸς καὶ ἡ ἀπόλυσις τῶν ὑπηρετῶν καὶ φυλάκων τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν προκρημάτων αὐτοῦ, ἡ χορήγησις ἀδείας ἀπουσίας τῇ τε διδακτικῇ καὶ λοιπῇ προσωπικῇ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ὁ καταρτισμὸς τῆς ἐτησίως ἐκθέσεως πρὸς τὸν Ὑπουργὸν περὶ τῆς γενικῆς πορείας τοῦ Πανεπιστημίου ἀνατίθενται εἰς τὸν Πρύτανιν.

Πρύτανις ἑκάστου Πανεπιστημιακοῦ ἔτους εἶνε αὐτοδίκαιος ὁ τοῦ προηγουμένου ἔτους Ἀντιπρύτανις. Ἐχει βελούκινον Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, φέρει δὲ ἐν ἐπισήμοις τελευταῖς τὸ ὄνομα τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α΄.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ Α'.

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 183

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 17 ΙΟΥΛΙΟΥ

1911

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Νόμος

Νόμος ΓΩΚΙΝ' (δπ' αριθ. 3825) περί Καποδιστριακού Πανεπιστημίου.

Νόμος ΓΩΚΙΝ' (δπ' αριθ. 3826) περί πληρώσεως των εν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τῷ Καποδιστριακῷ Πανεπιστημίῳ ἑδρῶν.

(1)

Περὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου.

Νόμος ΓΩΚΙΝ' (δπ' αριθ. 3825).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφισμένοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς ἀπερρίσκαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

Συμφώνως τῇ ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου 1849 διαθήκῃ τοῦ ἀειμνήστου Ι. Δομπόλη ἰδρύεται ἐν Ἀθήναις Πανεπιστήμιον φέρον τὴν ἐπωνυμίαν «Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον». Τὸ Πανεπιστήμιον τοῦτο ἔχει ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα καὶ ἰδίαν περιουσίαν, διατελεῖ ὑπὸ τὸν ἀνάστατον ἑλεγχον καὶ ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, ἐνασσωμένην διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἔχει ἰδίαν σφραγίδά φέρουσαν ὡς ἐμβλημα τὴν Ἀθηνῶν καὶ κύκλῳ τὰς λέξεις «Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον», ἀποτελεῖται δὲ ἐκ τῶν ἑξῆς Σχολῶν.

α') τῆς Θεολογικῆς

β') τῆς Φιλοσοφικῆς

γ') τῆς Νομικῆς

ὧν ἕκαστη εἶνε καθ' ἑαυτὴν αὐτοτελής ἐν ὀργανικῇ πρὸς τὰς λοιπὰς ἐνότητι, ἐκπροσωπεῖται δὲ ὑπὸ τοῦ Κοσμητοροῦ αὐτῆς. Τῶν Σχολῶν τούτων ἡ Νομικὴ ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, τὸ τῶν Νομικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τὸ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν.

Ἄρθρον 2.

Τὸ Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον τελεῖ ἐτησίως μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν ἀειμνήστων Ἰωάννου Καποδιστρίου καὶ Ἰωάννου Δομπόλη, τῶν λοιπῶν εὐεργετῶν καὶ δωρητῶν αὐτοῦ καὶ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, τῇ 4 Φεβρουαρίου κατὰ τὰ ἑκάστοτε ὑπὸ τῆς Συγκλήτου ὀριζόμενα.

Ἄρθρον 3.

§ 1. Ἡ Διοίκησις τοῦ Πανεπιστημίου ἀνήκει:

α') Εἰς τὸν Πρύτανην καὶ

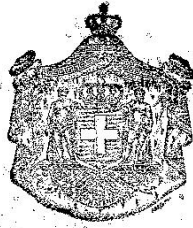
β') Εἰς τὴν Πανεπιστημιακὴν Σύγκλητον.

Τὸ Πανεπιστήμιον ἔχει τὸν Πρύτανην καὶ τὴν Πανεπιστημιακὴν Σύγκλητον κοινούς μετὰ τοῦ ἑτέρου Πανεπιστημίου τοῦ ἐν Ἀθήναις ἰδρυόμενου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον».

Ἄρθρον 4.

§ 1. Ἡ ἐκπροσώπησις τοῦ Πανεπιστημίου καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς σχέσεις ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων καὶ πάσης ἀρχῆς, ἡ προεδρία τῶν συνεδρίων τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου καὶ τῶν παιδαγωγικῶν Συμβουλίων τῶν Σχολῶν, ἡ τήρησις τῶν τῷ Πανεπιστημίῳ διαπευσθῶν διατάξεων, ἡ ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως ἀπονομὴ τῶν διπλωμάτων εἰς τοὺς διδάκτορας αὐτοῦ, ἡ πρὸς τὰ προϊστάμενον Ὑπουργεῖον ἀναφορὰ περὶ ζητημάτων ἀφορῶντων τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ ἡ γνωστοποίησις πάσης ἀποφάσεως, προτάσεως καὶ γνώμης τῶν ἐν αὐτῷ ἀρχῶν, ἡ μετ' ἄλλοδαπῶν Πανεπιστημίων, Ἀκαδημιῶν καὶ ἀνωτέρων Ἐκπαιδευτηρίων καὶ ἐντοπίων ἀρχῶν ἐπικοινωνία, ἡ ἐξέσκασις τῆς παιδαγωγικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῶν φοιτητῶν καὶ ὑπαλλήλων κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὀριζόμενας περιπτώσεις, ὁ διαρισμὸς καὶ ἡ ἀπόλυσις τῶν ὑπηρετῶν καὶ φυλάκων τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ, ἡ χορήγησις ἀδείας ἀπουσίας ἐφ' τε διδακτικῇ καὶ λοιπῇ προσωπικῇ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ὁ καθαρτισμὸς τῆς ἐτησίως ἐκτίσεως πρὸς τὸν Ὑπουργὸν περὶ τῆς γενικῆς πορείας τοῦ Πανεπιστημίου ἀνατίθενται εἰς τὸν Πρύτανην.

Πρύτανης ἑκάστου Πανεπιστημιακοῦ ἔτους εἶνε αὐτοδίκαιος ὁ τοῦ προηγούμενου ἔτους Ἀντιπρύτανης. Ἐχει βεβαμὲν Πρόεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου, φέρει δὲ ἐν ἐπίσημοις τελεταῖς τὸ ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α'.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ Α'

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 331

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

1911

ΣΗΜΟΤΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Νόμος

Νόμος Γ' 3946 (δ' 3946) περί παρατάσεως του χρόνου των αναθέσεων έγγραφων φοιτητών του Εθνικού και του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου..... 1

Βασιλικά Διατάγματα

Περί διανομής των απαιτούμενων πιστώσεων προς πληρωμή των εξόδων του Κράτους δια τον μήνα Νοέμβριον του έτους 1911..... 2
Περί δρισμού των ένοριων των χωρίων του δήμου Παρευσήτων..... 3
Περί δρισμού των ένοριων των χωρίων του δήμου Σικωωντων..... 4
Περί δρισμού των ένοριων των χωρίων του δήμου Τριταίας... 5
Περί δρισμού των ένοριων των χωρίων του δήμου Μαντινείας..... 6

Περί δρισμού των ένοριων των χωρίων των δήμων Βαλτετσίου, Βερβαίνων και Βρασιών..... 7-9
Περί δρισμού των ένοριων των χωρίων των δήμων Γέρτωνος, Μυλάεντος και Ήραιας..... 10-12
Περί δρισμού των ένοριων των χωρίων των δήμων Μονιμβασίας, Φελλίας, Έλους, Τρινάσου, και Πελλάνης..... 13-17
Περί δρισμού των ένοριων των χωρίων των δήμων Οικόλου και Τευθρόνης..... 18-19
Περί δρισμού των ένοριων των χωρίων των δήμων Αζώνων, Ήρανς και Αργής..... 20-22
Περί δρισμού των ένοριων των χωρίων των δήμων Πάρου, Ναούσης και Μαρπήσης..... 23-25
Περί δρισμού των ένοριων της κομποπόλεως Απειράνθου..... 26

(1)

Περί παρατάσεως του χρόνου των αναθέσεων έγγραφων φοιτητών του Εθνικού και του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου.

Νόμος Γ' 3946 (δ' 3946)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφισμένοι ομοφώνως μετά της Βουλής άπεφασίσαν και διατάσσουσιν τάδε·

Άρθρον μόνον.

Οι κατά το άρθρον 3 του νόμου Γ' 3946 της 3 Μαΐου 1911, όφείλοντες ν' ανακείνωση τας έγγραφάς αυτών φοιτητάς του Εθνικού και του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου μέχρι τέλους του αυτού μηνός, δύνανται νά πράξωσι τούτο μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1912.

Ο παρών νόμος, ψηφισθείς υπό της Βουλής και παρ'

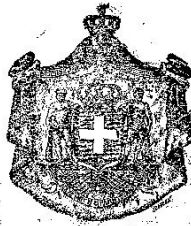
Ημών σήμεραν κυρωθείς, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και εκτελεσθήτω ως νόμος του Κράτους. Έν' Αθήναις τη 2 Δεκεμβρίου 1911.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Υπουργός των Εκκλησιαστικών και της Δημόσιας Εκπαίδευσως
ΑΠ. Γ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ

Έθεωρήθη και έτέθη ή μεγάλη του Κράτους σφραγίς. Έν' Αθήναις τη 3 Δεκεμβρίου 1911.

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός
Ν. Η. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ Α΄

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 350

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

1911

ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Νόμοι

- νόμος Γ' 2381' (ὅπ' ἀριθ. 3965) περί προθέσεως τελευταίας παραγράφου εἰς τὸν νόμον Γ' 2111' (ὅπ' ἀριθ. 3918) τῆς 12 Ἀπριλοῦ 1911 (ἀποφάσις εἰς τὴν ἀναβολὴν κατατάξεως ἐν τῷ στρατῷ) 1
- νόμος Γ' 2382' (ὅπ' ἀριθ. 3966) περί συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν νόμων Γ' 2081' ἀπὲρ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ Γ' 2082' ἀπὲρ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου 2
- νόμος Γ' 2383' (ὅπ' ἀριθ. 3967) περί μερικῆς τροποποιήσεως τοῦ νόμου Γ' 2084' (περὶ ἐνοριακῶν νῆδων κλπ.) 3

Βασιλικά Διατάγματα

- Περὶ τῶν προσόντων κλπ. τῶν ἀγγελοφόρων τοῦ Πολυμικοῦ Ναυτοῦ 4
- Περὶ δρισμῶν τῶν ἐνοριῶν τῶν χωρίων τῶν δήμων: Κλεωνῶν, Θουρίας, Βελλῆς, Τολικῶν, Καστανίτης, Ὀθλασῶν, Ἀλμυροῦ, Πλατάνου, Κρανιδίων, Εἰδομενῶν, Νίσσηας, Ἀμπελακίων, Φακίου καὶ Γέννων 5-13
- Διόρθωσις γραφικοῦ λάθους ἐν τῷ ἀπὸ 10 Νοεμβρίου 1911 δημοσιευθέντι Β. διατάγματι περὶ δρισμῶν τῶν ἐνοριῶν τῆς πόλεως Φιλιατρῶν 19

(1)

ἡ προθέσις τελευταίας παραγράφου εἰς τὸν νόμον Γ' 2111' (ὅπ' ἀριθ. 3918) τῆς 12 Ἀπριλοῦ 1911 (ἀποφάσις εἰς τὴν ἀναβολὴν κατατάξεως ἐν τῷ στρατῷ).

πρὸς. **Νόμος Γ' 2381' (ὅπ' ἀριθ. 3965).**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ψιστάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσαν καὶ διατάσσωμεν

Ἄρθρον 1.

Εἰς τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ νόμου Γ' 2111' (ὅπ' ἀριθ. 3918) καὶ 12ης Ἀπριλοῦ 1911 προστίθεται καὶ τελευταία παράγραφος, ἡ ἐξῆς:

ἡ ἀναβολὴ κατατάξεως χορηγεῖται προσέτι καὶ εἰς τοὺς ἀσκήσαντας ἀθλητικὴν ἀπόδειξιν ὅτι μέχρι τῆς ἐποχῆς κατατάξεως τῆς ἀπογραφῆς τῶν ἐνεγράφων φοιτητῶν καὶ τῶν ἐν τῇ ἐδαφίᾳ α' Πανεπιστημίων ἢ Σχολῶν.

Ἄρθρον 2.

Διὰ Β. Διατάγματος κανονισθῶσιν αἱ λεπτομέρειαι τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος

τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.
Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Δεκεμβρίου 1911.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1911.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Ν. Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

(2)

Περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν νόμων Γ' 2081' ἀπὲρ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ Γ' 2082' ἀπὲρ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου.

Νόμος Γ' 2382' (ὅπ' ἀριθ. 3966)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφιστάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσαν καὶ διατάσσωμεν

Ἄρθρον 1.

Τὸ α' ἐδάφ. τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ νόμου Γ' 2081' τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

α' Ὁ μισθὸς καὶ τὰ ἐπιμίσθια τῶν καθηγητῶν τοῦ τε

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εν Αθήναις τῇ 6 Ἰουλίου 1922

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμὸς φύλλου 108

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νόμοι

- Νόμος 2826 περὶ ἐπιτροπείας τῶν ἐν Σάμῳ Ἰερῶν Μονῶν. 1
 Νόμος 2827 περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1381 περὶ δια-
 βιβλέως ἀποδοχῶν κλπ. τῶν προσωπικῶν τῶν σχολείων
 τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, ὡς ἐ τροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου
 2384 περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων
 τινῶν τῶν ἐκπαιδευτικῶν νόμων 1381, 1422, 1405, 907,
 2171 καὶ 2242. 2
 Νόμος 2828 περὶ τροποποιήσεως τοῦ άρθρου 3 τοῦ νόμου
 1325 περὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν τελῶν τῶν ἐπιβαλλομένων
 εἰς τοὺς φοιτητὰς τοῦ Ἑθνικοῦ καὶ τοῦ Καποδιστριακοῦ
 Πανεπιστημίου. 3
 Νόμος 2829 περὶ διοικήσεως τῶν ἐνοριακῶν Ναῶν καὶ τοῦ
 Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου Ζακύνθου. 4
 Νόμος 2834 περὶ ἀδείας συνάψεως δανείων εἰς τὸ Ταμεῖον
 Πρωτοῦς Πλακαριαγωγῆς Πηλίου. 5
Βασιλικά διατάγματα
 Ἐπὶ ὑπαγωγῆς τῶν χωρίων Κολινδρό, Καλοβίων κλπ. εἰς
 τὴν περιφέρειαν τοῦ Πιερναρδικίου Κατερίνης κλπ. 6
 Ἐπὶ ἐγκρίσεως τοῦ κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Ἀλληλεβοη-
 θείας τῶν Σιδηροδρομίων τοῦ Κράτους. 7

ΝΟΜΟΙ

(1)

Περὶ Ἐπιτροπείας τῶν ἐν Σάμῳ Ἰερῶν Μονῶν.

Νόμος 2826

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφισθέντι ἑνωμένως μετὰ τῆς Γ' ἐν Αῤῥαῖς Ἑθνικῆς
 Συνελεύσεως, ἀπεφασίσαντες καὶ διατάσσοντες

Ἄρθρον 1.

Ἡ Ἐπιτροπεία τῶν ἐν Σάμῳ Ἰερῶν Μονῶν πλὴν τῆς τοῦ
 Πρωτοῦ Πηλίου σύγκαται ἐκ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐθέρου, ὡς
 Ἐθέρου, καὶ δύο ἄλλων μελῶν διοριζομένων ἐπὶ προτάσει τοῦ
 Νομάρχου Σάμου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἄρθρον 2.

Ἡ Ἐπιτροπεία θεωρεῖται ἐν ἀπαρίτῃ, ὅταν κατὰ τὴν συνε-
 λτίαν περιστατικῶς δύο μέλη. Ἡ ἐπιτροπεία συγκαλεῖται ὑπὸ
 τοῦ προέδρου. Ἐάν δὲ ὁ πρόεδρος ἀρνήται νὰ πράξῃ τοῦτο δις
 κατ' ἐπανάληψιν προσκληθεὶς ὑπὸ τῶν δύο ἄλλων μελῶν, πᾶσι
 τὰ δύο ταῦτα μέλη συνέρχονται εἰς συνέδριον αὐτοδικαίως. Αἱ
 ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπείας λαμβάνονται κατὰ πλειονοψηρίαν.

Ἄρθρον 3.

Τὸ προσωπικὸν τῆς Ἐπιτροπείας ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ γραμ-
 ματέως τῆς Ἐπιτροπείας, ἐκτελούντος καὶ χρέη ταμίου ἐπὶ ἀ-
 νάλωγῳ ἑγγυήσει, καὶ ἑνὸς κλητῆρος. Γραμματεὺς διορίζεται
 προτάσει τῆς Ἐπιτροπείας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησια-
 στικῶν ἐπὶ βάρῃ καὶ μισθῷ γραμματέως β' τάξεως ὁ ὅστις
 ἀπαιτῆται γινώσκων ἢ ὁ προπαρατεταρῶς ἐν τῇ θέσει αὐτῇ
 ἢ ἐν εἰρηνοδικίῳ ἢ ἐν συμβολαιογραφείῳ ἐπὶ τοῦ Ἡγεμονικοῦ
 ἢ Ἑνωτικοῦ τῆς νήσου καθεστῆτος. Κλητῆρες κατὰ προτίμη-
 τιν διορίζονται δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπείας οἱ τραυματίαι
 πολέμου. Ἡ Ἐπιτροπεία διορίζει καὶ παύει τὸν κλητῆρα.

Ὁ κανονισμὸς τῆς Ἐπιτροπείας, τοῦ γραφείου αὐτῆς καὶ
 τῆς υπηρεσίας τοῦ Ταμείου ἐγκρίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Νο-
 μάρχου καὶ δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνή-
 σεως.

Τὸ προσωπικὸν τῆς Ἐπιτροπείας τὸ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ
 νόμου ὑπηρετοῦν δύναται νὰ παρῃσινή τῇ προτάσει τῆς διορι-
 ζομένης ἐπιτροπῆς.

Ὁ παρὼν νόμος φησισθεὶς ὑπὸ τῆς Γ' ἐν Αῤῥαῖς Ἑθνι-
 κῆς Συνελεύσεως καὶ παρ' Ἡρώων τῆμερον κυρωθεὶς δημοσι-
 ευθεῖται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελε-
 σθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Αῤῥαῖς τῇ 11 Ἰουλίου 1922.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Ὑπουργός

Κ. Πελοπόνητος

Ἐθνοφύλαξ καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Αῤῥαῖς τῇ 4 Ἰουλίου 1922.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός

Δ. Γούναρης

(2)

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1381 περὶ διαβιβλέως ἀποδοχῶν κλπ. τῶν προσωπικῶν τῶν σχολείων τῆς μέ-
 σης ἐκπαιδεύσεως, ὡς ἐ τροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου
 2384 περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων
 τινῶν τῶν ἐκπαιδευτικῶν νόμων 1381, 1422,
 1405, 907, 2171 καὶ 2242.

Νόμος 2827

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφισθέντι ἑνωμένως μετὰ τῆς Γ' ἐν Αῤῥαῖς Ἑθνικῆς
 Συνελεύσεως, ἀπεφασίσαντες καὶ διατάσσοντες

Ἄρθρον μόνον.

Καταργοῦνται αἱ ἐγχομαι διατάξεις περὶ ἀποδοχῶν δι'
 ὑπουργικῆς πράξεως λειτουργῶν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως εἰς

609

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εν Αθήναις τῇ 27 Ἰουλίου 1922

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμὸς φύλλου 127

Ν Ο Μ Ο Ι

Περὶ Ὁργανισμοῦ τοῦ Ἀθηνῆων Ἑθνικοῦ καὶ
Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου.

Νόμος 2903

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφισμένοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Γ' ἐν Αῤῥαῖς Ἑθνικῆς
Συνελεύσεως, ἀπεφασίσαντες καὶ διατάξαντες·

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 1.

Τὸ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Ὁθωνος Ἰδρυθέν, διὰ δὲ
τοῦ ἀπὸ 20 Ὀκτωβρίου 1862 θεσπισματοῦ τῆς προσωρινῆς
Κυβερνήσεως ἐκπονησθέν «Ἑθνικὸν Πανεπιστήμιον» καὶ τὸ
διὰ τοῦ νόμου ΓΩΚΕ' τῆς 17 Ἰουλίου 1911, συμφώνως
τῇ ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου 1849 διαθήκῃ τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννου
Δραπάκη, Ἰδρυθὲν «Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον», ἀποτελοῦσι
ΤΟ ΑΘΗΝΗΣΙΝ ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ, ἔχουσι κοινὴν διοίκησιν, ἀλλ' ἰδίαν
ἐκάστην νομικὴν προσωπικότητα καὶ ἰκανότητα πρὸς τὸ κλη-
ρονομεῖν.

Ἄρθρον 2.

Τὸ Πανεπιστήμιον διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν
τοῦ Κράτους, ἐντασσομένην διὰ τοῦ ἐκ τῶν Ἑλληνοκρατικῶν
καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 3.

1. Τὸ Πανεπιστήμιον διοικεῖται ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως καὶ τῆς
Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου.
2. Τὸ Πανεπιστήμιον ἐν τῇ διοικήσει αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς
περὶ αὐτὸν σχέσεσι ἀμφότερον τῶν νομικῶν προσώπων ἐκ-
προσωπεύεται ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως.

Ἄρθρον 4.

Τὸ Πανεπιστήμιον ἀποτελεῖται ἐκ πάντε Σχολῶν, τῆς Θεο-
λογικῆς, τῆς Νομικῆς, τῆς Ἱατρικῆς, τῆς Φιλοσοφικῆς
καὶ τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν ἐπιστημῶν, ἐν ἐκαστῇ
ἐκπροσωπεύεται ὑπὸ τοῦ Κοσμητοροῦ αὐτῆς.

Ἄρθρον 5.

1. Αἱ ἐν ἐκαστῇ τῶν Σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου καθηγη-
τικαὶ ἔδραι εἶναι τακτικαὶ, ἐκτακτοὶ καὶ προσωρινοί. Αἱ ἐκ-
τακτοὶ εἶναι ἀποτελεῖς ἢ ἐπιμερινοὶ τῶν τακτικῶν.
2. Ἐν ταῖς τακτικαῖς ἔδραις διορίζονται τακτικοί, ἐν ταῖς
ἐκτακτοῖς ἐκτακτοὶ καὶ ἐν ταῖς προσωριναῖς τακτικοὶ πρότε-
ροι ἢ ἐκτακτοὶ καθηγηταί.

Ἄρθρον 6.

1. Τὸ ἀνώτερον διδασκικὸν προσωπικὸν τοῦ Πανεπιστημίου
ἀποτελεῖται ἐκ τακτικῶν καθηγητῶν, ἐχόντων βαθμὸν Ἀρσα-
κρίτου, ἐξ ἐκτάκτων καθηγητῶν, ἐχόντων βαθμὸν ἐφέτου, ἐξ
ἐπιτίμων, ἐπιτίμων καὶ τακτικῶν προσέδρων καθηγητῶν ὁμο-
εδαθίων τοῖς τακτοῖς καὶ ἐξ ὑφηγητῶν, ἐχόντων βαθμὸν
πρωτοδίκου.

2. Κατὰ τὴν τάξιν προηγούμενη οἱ ἐπίτιμοι καθηγηταί,
ἐπὶ οἱ ἐφέτου, οἱ τακτικοὶ καὶ οἱ τακτικοὶ πρόεδροι καὶ
ἀκολουθεῖσιν οἱ ἐκτακτοί. Μεταξὺ καθηγητῶν ὁμοεδαθίων δια-
φόρων Σχολῶν προηγούμενη εἰ κατὰ τὸν πρῶτον ἐν τῷ Πανα-
πιστημίῳ καὶ ἐν τῷ βαθμῷ ταύτῃ διορισμῶν ἀρχαιότεροι. Με-
ταξὺ καθηγητῶν ὁμοεδαθίων τῆς αὐτῆς Σχολῆς προηγούμενη
εἰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν τῇ αὐτῇ Σχολῇ καὶ τῷ βαθμῷ ταύ-
τῃ υπηρεσίας ἀρχαιότεροι. Ἐπὶ συγκρίτου διορισμοῦ προηγούν-
ται οἱ ἐν τῷ ἀμείνω κατωτέρῳ βαθμῷ, συμπαραλαμβάνοντες
καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑφηγητοῦ, διατελέσαντες ἀρχαιότεροι, ἀλ-
λως οἱ ἐν τῇ κτῆσει τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος ἀρχαιότεροι.

Ἄρθρον 7.

Τὸ κατώτερον διδασκικὸν προσωπικὸν τοῦ Πανεπιστημίου
ἀποτελεῖται ἐξ ἐπιμελητῶν ἐργαστηρίων ἢ κλινικῶν, ἐκ παρα-
σκευαστῶν ἐργαστηρίων, ἐκ βοηθῶν σπουδαστηρίων, κλινικῶν
ἢ ἐργαστηρίων καὶ ἐκ διδασκάλων.

Ἄρθρον 8.

Οἱ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διδασκόμενοι διακρίνονται εἰς φοι-
τητὰς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ εἰς ἀφοιτάς.

Ἄρθρον 9.

1. Τῷ Πανεπιστημίῳ προσαρτῶνται ὁ πανεπιστημιακὸς ναὸς,
σχολεῖα, σπουδαστήρια, ἐργαστήρια, μουσεῖα, νοσοκομεῖα καὶ
κλινικαί, ἢ πανεπιστημιακὴ βιβλιοθήκη, εἰδικῶς δὲ διὰ τοῦ
φυσικῆς ἢ πανεπιστημιακῆς λέσχης, τὸ φοιτητικὸν ἀναγνω-
στήριον καὶ τὸ πανεπιστημιακὸν γυμναστήριον.

2. Πρὸς τὸν δὲν ὀρίζεται ἄλλως, νέα παραρτήματα ἢ εἰδη.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έν' Αθήναις τῇ 13 Αὐγούστου 1922

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμὸς φύλλου 148

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νόμοι

- Νόμος 2906 περὶ ἀπολύσεως καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, 1
Νόμος 3012 περὶ κυρώσεως Συμβάσεων μετὰ τῆς Ἑθνικῆς
Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας
ἐξοφλήσεως τῶν προσωρινῶν δανείων δραχμῶν χρυσῶν
5.000.000 6 ο)ο 1917, δραχ. χρυσῶν 10.000.000 6 ο)ο
1917 καὶ φράγκων 40.000.000 6 ο)ο 1915, 2
Νόμος 3013 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ἀπὸ 30
Μαΐου 1919 νομοθετικοῦ διατάγματος περὶ τροποποιήσεως
τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1240 νόμου περὶ ἐκδόσεως γραμματίων Ἑ-
θνικῆς Ἀμύνης, κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 1920 τοῦ
ἔτους 1920, 3
Νόμος 3014 περὶ κυρώσεως συμβάσεως μετὰ τοῦ Ἑλληνι-
κοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος
περὶ παρατάσεως προσωρινοῦ δανείου φράγκων 40.000.000
6 ο)ο 1921, 4
Περὶ παρατάσεως τῆς ὑπηρεσίας τῶν προέδρων τῶν κοινο-
τικῶν συμβουλίων μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1922, 5
Βασιλικά διατάγματα
Περὶ θέσεως ἐν ἰσχύϊ διατάξεων τοῦ νόμου 2916 περὶ λει-
τουργίας τυχερῶν καὶ μὴ παιγνίων καὶ φορολογίας αὐτῶν, 6
Περὶ καθορισμοῦ τῆς πρὸς πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν τῶν
ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων κλπ. παγίας προκαταβολῆς, 7

ΝΟΜΟΙ

(1)

Περὶ ἀπολύσεως καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

Νόμος 2906

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐφιστάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Γ' ἐν Ἀθήναις Ἑθνικῆς
Συνελεύσεως, ἀπεφασίσαντες καὶ διατάξαντες

Ἄρθρον μόνον.

Ἐν τῇ δυνάμει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου
ἀπολύονται διὰ Β. διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ἰ-
πουργικοῦ Συμβουλίου, ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου
οἱ ἐπιβεβλησέντες συμπερισορᾶν ἀπάρουσαν πρὸς τὸ ἀξίωμα αὐ-
τῶν καὶ οἱ ἄλλοι τῶν νομίμων προσόντων διαρισθέντες.
Ἐπίσης κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ διὰ τῶν αὐτῶν λόγων
ἀπολύονται καὶ ἐκτὸς τῆς ὑπαγόμενης εἰς τὴν ἀρμοδιότητα
τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημόσιας Ἑκ-
παίδευσως.

Ὁ παρὼν νόμος, φημισθεὶς ὑπὸ τῆς Γ' ἐν Ἀθήναις Ἑθνι-
κῆς Συνελεύσεως καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημο-

- σιεύεται ἐν ἰσχύϊ τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ νόμου 2761 περὶ συ-
στάσεως Ἰπουργείου Θεσαυροφύλακος, 8
Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ νόμου 2974 τῆς 28 Ἰου-
λίου 1922 περὶ αὐξήσεως τῶν πολιτικῶν συντάξεων, 9
Περὶ ἀνακλήσεως τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 9 Μαρτίου 1920 Β. δια-
τάγματος κορηγηθείσης ἀδείας ἐννοχείας ἐν Ἑλλάδι ναυ-
τικῶν ἀσφαλίσεων εἰς τοὺς Γ. Ράλλον καὶ Α. Πλυτάν, 10
Περὶ ἀνακλήσεως τοῦ ἀπὸ 25 Ἀπριλίου 1920 Β. διατάγμα-
τος περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως κτημάτων λόγῳ
ρυμοτεχνίας ὑπὲρ καὶ δαπάναις τῆς κοινότητος Κρητέας
τοῦ νομοῦ Ἀσσηθίδου, 11
Περὶ ἐγκρίσεως προϋπολογισμοῦ κατασκευῆς τεχνικῶν ἔργων
τοῦ τμήματος τῆς Ἑθνικῆς ὁδοῦ Ἀστυακού—δρίου Λευ-
κασίου ἀπὸ Κατούνης εἰς ἔριον Λευτρακίου, 12
Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 20 Μαρτίου 1884 Β. διατάγμα-
τος περὶ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν δημοσίων ἔργων συμβάσεων, 13
Περὶ ὑπερτιμῆσεως τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος Θεσσαλονίκης, 14
Περὶ προσωρινῆς ὑπερτιμῆσεως τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος Ἀρ-
γοστολίου, Καλαμῶν καὶ Χαλκίδος, 15
Περὶ ἐγκρίσεως σιμοροστώσεως καὶ ἀποπερατώσεως τῆς δη-
μοτικῆς ὁδοῦ ἀπὸ Μελικίων εἰς Παντάκια μετὰ 41
χιλ. 41 + 800—46 + 000, 16
Περὶ μετατροπῆς τῶν ταχ. καὶ τηλεφ. γραμμῶν Μενιδίου
καὶ Χαλανδρίου εἰς ταχ. καὶ τηλεφ. γ' τάξεως γραφεῖα καὶ
συστάσεως τηλεφ. γραμμῶν εἰς Ἀγίους Θεοδώρους (Ἀλ-
μυρῶν), 17
Περὶ ἀγορᾶς 1000 ἡποσκευῶν ἐπὶ ἐκπτώσει τιμῆς δραχμῶν
30 δι' ἐκάστην, 18

σιευθῆται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελε-
σθῆται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Έν' Αθήναις τῇ 23 Ἰουλίου 1922.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Ἰπουργός

Κ. Πολυγένης

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Έν' Αθήναις τῇ 26 Ἰουλίου 1922.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ἰπουργός

Δ. Γούναρης

(2)

Περὶ κυρώσεως Συμβάσεων μετὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς
τῆς Ἑλλάδος περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας ἐξο-
φλήσεως τῶν προσωρινῶν δανείων δραχ. χρυσῶν
5.000.000 6 ο)ο 1917, δραχ. χρυσῶν 10.000.000 6 ο)ο
1917 καὶ φράγκων 40.000.000 6 ο)ο 1915.

Νόμος 3012

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐφιστάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Γ' ἐν Ἀθήναις Ἑθνι-
κῆς Συνελεύσεως ἀπεφασίσαντες καὶ διατάξαντες

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Εν Αθήναις τῇ 23 Ματίου 1932

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμὸς φύλλου 86

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Διὰ τὸ ἐσωτερικόν:				
Δι' ἐλάττωσιν τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως	Δρ.	300	Διὰ δημοσιεύσεις δικαστικῶν πράξεων κλπ. ὁ στίχος Δρ.	250
Διὰ τὰ τοιαῦτα Τεύχη Α', Β' καὶ Γ' ἐτησίως		200	Διὰ καταστατικά κλπ. κατὰ στήλην ἢ κλάσμα ταύτης >	180.—
Διὰ τὸ Παράστημα μόνον ἐτησίως		150	Ἡ μὴ ἐκάστου ἡμερησίου φύλλου >	8.—
Διὰ τὸ Δελτίον Ἀνοητῶν Ἑταιρειῶν		200	Ἐκάστου δὲ φύλλου Δελτίου Ἀνοητῶν Ἑταιρειῶν >	4.—
Διὰ τὸ ἐξωτερικόν:				
Δι' ἐλάττωσιν τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως		600	Ἡ συνδρομὴ ἀρχεῖται τὴν 1ην Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ	
Διὰ τὰ τοιαῦτα Τεύχη Α', Β' καὶ Γ' ἐτησίως		400	εἶνε προαληρωτέα.	
Διὰ τὸ Παράστημα μόνον ἐτησίως		300	Αἱ πληρωμαὶ διὰ συνδρομὰς καὶ δημοσιεύσεις ἐνεργούνται εἰς	
Διὰ τὸ Δελτίον Ἀνοητῶν Ἑταιρειῶν		400	τὰ δημόσια ταμεία, προσαγομένῳ κατὰ τὸ Ἐθνικὸν Τυπο-	
			γραφεῖον τοῦ οὐκείου διπλοτύπου πληρωμῆς.	

ΝΟΜΟΙ

Περὶ ὀργάνισμῳ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Νόμος 3343

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 75 τοῦ Συντάγματος, ἐκδίδομεν τὸν ἐπόμενον Νόμον, ψηφισθέντα ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 1.

Τὸ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Ὁθωνος ἰδρυθέν, διὰ δὲ τοῦ ἀπὸ 20 Ὀκτωβρίου 1862 θεσπίσματος τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως ἐπικυρωσθέν «Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον» καὶ τὸ διὰ τοῦ νόμου ΓΩΚΕ' τῆς 17 Ἰουλίου 1911, συμφώνως τῇ ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου 1849 διαθήκῃ τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννου Δραμπλή ἰδρυθέν «Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον» αποτελοῦσι τὸ «Ἐθνικὸν καὶ Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν», ἔχουσι κοινὴν διοίκησιν, ἀλλ' ἰδίαν ἐκάστην νομικὴν προσωπικότητα καὶ ἰκανότητα πρὸς τὸ κληρονομεῖν.

Ἄρθρον 2.

Τὸ Πανεπιστήμιον διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Κράτους ἐνασκουμένῳ διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Ὑποφυλακτῶν.

Ἄρθρον 3.

1. Τὸ Πανεπιστήμιον διοικεῖται ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως καὶ τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου, ὑπ' αὐτῶν δὲ καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ Συμβουλίου προκειμένου περὶ περιουσιακῶν σχέσεων.

2. Τὸ Πανεπιστήμιον ἐν τῇ διοικήσει αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς περιουσιακαῖς σχέσεσιν ἀμφοτέρων τῶν νομικῶν προσώπων ἐκπροσωπεῖται ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως.

Ἄρθρον 4.

Τὸ Πανεπιστήμιον ἀποτελεῖται ἐκ πάντε Σχολῶν, τῆς Θεολογικῆς, τῆς Νομικῆς, τῆς Ἱατρικῆς, τῆς Φιλοσοφικῆς καὶ τῆς Φυσικομαθηματικῆς, ὧν ἐκάστη ἐκπροσωπεῖται ὑπὸ τοῦ Κοσμητοροῦ αὐτῆς.

Ἄρθρον 5.

1. Αἱ ἐν ἐκστέρ τῶν Σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου καθηγητικαὶ ἑδραὶ εἶναι τακτικά καὶ ἑκτακτοὶ ἀποτελεῖς.

Ἄρθρον 6.

1. Τὸ ἀνώτερον διδακτικὸν προσωπικὸν τοῦ Πανεπιστημίου

ἀποτελεῖται ἐκ τακτικῶν καθηγητῶν, ἐξ ἐκτάκτων αὐτότε-
λων καθηγητῶν, ἐξ ἐκτάκτων ἐντεταλμένων, ἐξ ἐκτάκτων κα-
θηγητῶν, ἐξ ἐπιτίμων καὶ ὁμοτίμων καθηγητῶν ὁμοειδήθων
τοῖς τακτικοῖς καὶ ἐξ ὑφηγητῶν ἐντεταλμένων ἢ μὴ.

2. Κατὰ τὴν τάξιν προηγούνται οἱ ἐπίτιμοι καθηγηταί, ἔπονται οἱ ὁμότιμοι, οἱ τακτικοὶ καὶ ἀκολουθοῦσιν οἱ ἐκτακτοί. Μεταξὺ καθηγητῶν ὁμοειδήθων προηγούνται οἱ κατὰ τὸν πρῶτον ἐν τῇ οἰκείᾳ Σχολῇ καὶ ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ διορισμὸν ἀρχαιότεροι. Ἐπὶ συγχρόνῳ διορισμοῦ προηγούνται οἱ ἐν τῷ ἀμέσῳ κατω-
τέρῳ βαθμῷ διατελέσαντες ἀρχαιότεροι, ἄλλως οἱ ἐν τῇ αὐτῇ
τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος ἀρχαιότεροι.

Ἄρθρον 7.

1. Τὸ κατώτερον διδακτικὸν προσωπικὸν τοῦ Πανεπιστημίου ἀποτελεῖται ἐξ ἐπιμελητῶν ἐργαστηρίων ἢ κλινικῶν, ἐκ βοηθῶν σπουδαστηρίων, τακτικῶν ἑδρῶν, κλινικῶν ἢ ἐργαστηρίων, ἐκ παρασκευαστῶν ἐργαστηρίων καὶ ἐκ διδασκάλων.

2. Τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τοῦ Πανεπιστημίου ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ διοικητικοῦ, τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τοῦ υπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν παραρτη-
μάτων αὐτοῦ.

Ἄρθρον 8.

Οἱ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διδασκόμενοι διακρίνονται εἰς φοιτη-
τὰς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ εἰς ἀκροατὰς.

Ἄρθρον 9.

1. Τὸ Πανεπιστήμιον προσαρτῶνται ὁ πανεπιστημιακὸς ναὸς, σχολεῖα, σπουδαστήρια, ἐργαστήρια, μουσεῖα, νανοκομεία καὶ κλι-
νικά, ἢ πανεπιστημιακὴ βιβλιοθήκη, εἰδικῶς δὲ διὰ τοὺς φοιτη-
τὰς ἢ πανεπιστημιακὴ λέσχη, τὸ φοιτητικὸν ἀναγνωστήριον καὶ
τὸ πανεπιστημιακὸν γυμναστήριον.

2. Ἐφ' ὅσον δὲν ὀρίζεται ἄλλως, νέα παραρτήματα ἢ εἰς
αὐτῶν ἰδρύονται καὶ ὁργανοῦνται διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου
μετὰ πρότασιν τῆς Συγκλήτου, λαμβανόμενῃ μετὰ πρότασιν
τῆς οἰκείας Σχολῆς, προκειμένου περὶ παραρτήματος προσαρ-
τηθεμένου αὐτῇ, καὶ μετὰ γνώμην τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβου-
λίου.

Ὑφιστάμενον παραρτήμα καταργεῖται διὰ Διατάγματος ἐκδι-
δομένου μετὰ πρότασιν τῆς Συγκλήτου ἢ τῆς οἰκείας Σχολῆς,
προκειμένου περὶ παραρτήματος αὐτῆς. Τὸ εἶδος, ὁ βαθμὸς καὶ ὁ
μισθὸς τοῦ ἐν τῷ ἰδρυμένῳ παραρτήματι προσωπικοῦ ὀρίζονται
ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ὑπονομητοῦ ὁρισταμέ-
νων ὁμοειδῶν ἢ, τοιοῦτων μὴ ὑπερβάντων, κατ' ἀναλογίαν τῶν
ἐπὶ τοῦ κατωτέρου διδακτορικοῦ καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ τῆς κεντρι-
κῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν παραρτημάτων κρατούντων.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1964

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
182

ΝΟΜΟΣ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4379

Περί οργάνωσης και διοικήσεως της Γενικής (Στοιχειώδους και Μέσης) Έκπαιδευσεως.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Έχοντας υπ' όψει τὰς διατάξεις τοῦ άρθρου 35 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἀπὸ 5 Ὀκτωβρίου 1964 σύμφωνον γνώμην τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ άρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαντες καὶ διατάξαντες:

Διάφωσις τῆς Γενικῆς Ἐκπαιδευσεως.

Ἄρθρον 1.

1. Ἡ Γενικὴ Ἐκπαίδευσις περιλαμβάνει τὴν Ἐκπαίδευσιν Πρώτου Βαθμοῦ (Στοιχειώδη) καὶ τὴν Ἐκπαίδευσιν Δευτέρου Βαθμοῦ (Μέσην).

2. Ἐκπαίδευσιν Πρώτου Βαθμοῦ παρέχει τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον ἐπὶ ἑξ (6) σχολικῶν περιόδους (τάξεις).

3. Ἐκπαίδευσιν Δευτέρου Βαθμοῦ παρέχουν διαδοχικῶς δύο τύποι σχολείων: τὸ Γυμνάσιον καὶ τὸ Λύκειον. Εἰς ἑκάτερον ἡ φοίτησις εἶναι τριετής. Εἰς τὸ νυκτερινὸν Λύκειον ἡ φοίτησις εἶναι τετραετής.

4. Εἰς τὸ Γυμνάσιον ἐγγράφονται ἀνεῦ εισαγωγικῶν ἐξετάσεων μαθηταὶ ἀποφοιτήσαντες τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου. Εἰς τὸ Λύκειον ἐγγράφονται οἱ ἀπόφοιτοι τοῦ Γυμνασίου κατὰ τὴν εισαγωγικῶν ἐξετάσεων.

5. Δημοτικὸν Σχολεῖον, Γυμνάσιον καὶ Λύκειον ἀποτελοῦν αὐτοτελεῖς τύπους σχολείων, μὲ ἴδιον διευθυντὴν, ἴδιον διδακτικὸν προσωπικὸν καὶ ἴδιον ὄργανον.

Ἱδρυσις Σχολείων.

Ἄρθρον 2.

1. Δημοτικὰ Σχολεῖα ἱδρύονται ὅπου συγκεντρώνονται 15 τοῦλάχιστον μαθηταὶ ἐκ τῶν ἐχόντων τὴν νόμιμον πρὸς φοίτησιν ἡλικίαν.

2. α) Διὰ τὴν ὑπαρξίν Δημοτικοῦ Σχολείου μιᾶς ὁργανικῆς θέσεως ἀπαιτοῦνται 15—40 μαθηταί, δύο ὁργανικῶν θέσεων 41—80, τριῶν ὁργανικῶν θέσεων 81—120, τεσσάρων ὁργανικῶν θέσεων 121—160, πέντε ὁργανικῶν θέσεων 161—200 καὶ ἑξ ὁργανικῶν θέσεων 201—250.

β) Εἰς Δημοτικὰ Σχολεῖα ἔχοντα ἀριθμὸν μαθητῶν ὑπερβαίνοντα τοὺς 250 ἱδρύονται ὁργανικαὶ θέσεις περισσότεραι τῶν ἑξ, ὅχι ὅμως καὶ περισσότεραι τῶν δώδεκα κατ' ἀναλογίαν ἐνὸς διδακτικοῦ πρὸς 40 κατ' ἀνωτάτων ὄρων μαθητῶν.

γ) Τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα προάγονται, υποβιβάζονται ἢ καταργοῦνται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὄρου τῶν κατὰ τὰ τρία τελευταῖα σχολικὰ ἔτη ἐξετασθέντων μαθητῶν.

3. Ἡ Ἱδρυσις, ἡ ἀπαργή, ἡ προαγωγή, ὁ υποβιβασμός, ἡ διαίρεσις καὶ ἡ συγχώνεσις τῶν δημοτικῶν σχολείων γίνεται, κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς τῶν μαθημάτων, διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδομένου μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου Πρωτοβάθμιου (Στοιχειώδους Ἐκπαιδευσεως), τῇ προτάσει μὲν τῶν Ὑπουργῶν Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὑπουργῶν Ὀικονομικῶν καὶ Ὑπουργῶν Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὑπουργῶν Ὀικονομικῶν, δασκίς πρόκειται περὶ ἱδρύσεως ἢ προαγωγῆς, τῇ προτάσει δὲ μόνον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὑπουργῶν Ὀικονομικῶν, δασκίς πρόκειται περὶ καταργήσεως, υποβιβασμοῦ, συγχώνεσεως ἢ διαίρεσεως. Κιστ' ἐξαίρεσιν, Ἱδρυσις δημοτικοῦ σχολείου δύναται νὰ γίνῃ καὶ εἰς ἄλλην ἐποχὴν τοῦ ἔτους.

4. Γυμνάσια καὶ Λύκεια ἱδρύονται διὰ Β. Διατάγματος ἐκδομένου τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὑπουργῶν Ὀικονομικῶν καὶ Ὑπουργῶν Ὀικονομικῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀπομεινῶν παραγράφων.

5. Συνιστῶνται κατὰ Νομοὺς Πενταμελεῖς Ἐπιτροπὴ καὶ ἐκ τοῦ Νομάρχου, τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου εἰς τὸ ὅποιον ὑπάγεται ἡ ἐξουσία τοῦ Νομοῦ, τοῦ ἀρχιεπισκόπου Γενικοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Μέσης Ἐκπαιδευσεως (ἐπὶ περισσοτέρων τοῦ ἀρχαιοτέρου), τοῦ Διευθυντοῦ Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Νομοῦ καὶ τοῦ Διευθυντοῦ Γεωργίας, ἀναπληρουμένων ὑπὸ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν τῶν μὲ Προέδρον τῶν ἐκ τῶν παρισταμένων ἀνωτέρων. Αἱ Ἐπιτροπὴ αὗται, ἀφοῦ σταθμίσουν τὰς ἐκπαιδευτικὰς ἀνάγκας τῆς περιοχῆς, ἀναλόγως τῆς πυκνότητος τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς γεωοικονομικῆς μορφῆς τοῦ τόπου, προτείνουν εἰς τοὺς πόλεις, κομποπόλεις καὶ χωρία εἰναι σκόπιμον νὰ λειτουργοῦν Γυμνάσια καὶ Λύκεια καὶ, εἰ δὲν ὑπάρχουν ἤδη, κατὰ ποῖαν προτεραιότητα πρέπει προοδευτικῶς νὰ ἱδρυθῶν.

6. Πρότασις περὶ ἱδρύσεως Γυμνασίου ἢ Λυκείου δύναται νὰ γίνῃ ἐφ' ὅσον προβλέπεται ἐλάχιστος ἀριθμὸς 40 μαθητῶν εἰς τὴν Α' τάξιν αὐτῶν. Ἐξαίρεσις ὡς πρὸς τὸ κατώτερον τοῦτο ὄριον ἐπιτρέπεται προσαμένου περὶ σχολείων μικρῶν νήσων, ἀπομονωμένων συγκοινωνιακῶς περιοχῶν ἢ ἀκρίτικῶν περιοχῶν.

7. Αἱ προτάσεις τῶν Ἐπιτροπῶν ὑποβάλλονται, ἐντὸς προθεσμίας τασομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὑπουργῶν Ὀικονομικῶν, εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ διαβιβάζονται εἰς Ἐπιτροπὴν συγκροτουμένην ἐξ ἐνὸς Συμβούλου τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Ν.Δ. ἱδρυμένου Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου ὡς Προέδρου, δύο Διευθυντῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὑπουργῶν Ὀικονομικῶν, ὁρίζοντων μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὑπουργῶν Ὀικονομικῶν καὶ τοῦ ἐκαστοῦ Προέδρου τοῦ Ὀργανισμοῦ Σχολικῶν Κτιρίων. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ὡς ἀνω προτάσεις καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐκπαιδευσεως, καθορίζει τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν σειράν προτεραιότητος τῶν ἱδρυτέων σχολείων, συντάσσουσα τὴν τελικὴν πίνακα. Ὁ πίναξ οὗτος κυροῦμενος διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ δημοσιευόμενος εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἰσχύει ἐπὶ μίαν τριετίαν.

8. Ὁ ἀνωτέρω πίναξ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος ἔργων τοῦ Ὀργανισμοῦ Σχολικῶν Κτιρίων προαμένου περὶ διδκτικῶν τῶν σχολείων τῆς Δευτεροβάθμιου Γενικῆς Ἐκπαιδευσεως.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
16 ΙΟΥΛΙΟΥ 1982

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
67

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1268

Για τη δομή και λειτουργία των 'Ανωτάτων 'Εκπαιδευτικών 'Ιδρυμάτων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κυροῦμεν καὶ ἐκδίδομεν τὸν κατωτέρω ὑπὸ ἡμῶν Βουλῆς
ψηφισθέντα νόμον:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'.
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

"Αρθρο 1.

Ἀποστολή των Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων.

1. Τὸ Κράτος ἔχει τὴν υποχρέωση νὰ παρέχει τὴν ἀνά-
γκαση ἐκπαίδευση σὲ κάθε ἑλληνα πολίτη πού τὸ ἐπιθυμῇ,
μέσα ἀπὸ τὴς διαδικασίας πού ὁρίζονται καθε ἑξῆς ἀπὸ τὸ
νόμο.

2. Ἡ ἀνώτατη ἐκπαίδευση παρέχεται στὰ Ἀνώτατα Ἐκ-
παιδευτικά Ἰδρύματα (Α.Ε.Ι.), πού ἔχουν ὡς ἀποστολή:

ι) Νὰ παράγουν καὶ νὰ μεταδίδουν τὴ γνώση μὲ τὴν ἐρευνα
καὶ τὴ διδασκαλία καὶ νὰ καλλιεργοῦν τὴς τέχνες.

ii) Νὰ συντείνουν στὴ διαμόρφωση υπεύθυνων ἀνθρώπων
μὲ ἐπιστημονική, κοινωνική, πολιτιστική καὶ πολιτικὴ συνεί-
δηση καὶ νὰ παρέχουν τὰ ἀπαραίτητα ἐφόδια πού θὰ ἐξα-
σφαλίσουν τὴν ἀρτία κατάρτισή τους γιὰ ἐπιστημονική καὶ
ἐπαγγελματικὴ σταδιοδρομία.

iii) Νὰ συμβάλλουν στὴν ἀντιμετώπιση τῶν κοινωνικῶν,
πολιτιστικῶν καὶ ἀναπτυξιακῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου.

3. Στὰ πλαίσια τῆς ἀποστολῆς τους τὰ Α.Ε.Ι. ὀφείλουν
νὰ συμβάλλουν στὴν ἀντιμετώπιση τῆς ἀνάγκης γιὰ συνεχι-
ζόμενη ἐκπαίδευση καὶ διαρκὴ ἐπιμόρφωση τοῦ λαοῦ.

"Αρθρο 2.

Ἀκαδημαϊκὴ ἐλευθερία καὶ Πανεπιστημιακὸ Ἄστυλο.

1. Ἡ ἀκαδημαϊκὴ ἐλευθερία στὴ διδασκαλία καὶ τὴν
ἐρευνα καθὼς καὶ ἡ ἐλεύθερη διακίνηση τῶν ἰδεῶν κατοχυ-
ρώνεται στὰ Α.Ε.Ι.

2. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιβολὴ ὁρισμένων μόνον ἐπιστημο-
νικῶν ἀπόψεων καὶ ἰδεῶν καὶ ἡ διεξαγωγὴ ἀπόρρητης ἐρευνας.

3. (α) Ὅλοι οἱ ἐργαζόμενοι στὰ Α.Ε.Ι. ὥπως καὶ οἱ φοι-
τητὲς εἶναι ἐλεύθεροι νὰ ἐκφράζονται συλλογικὰ μέσῃ ἀπὸ
τὰ συνδικαλιστικὰ τους ὅργανα πού διευκολύνονται στὴ λει-
τουργία τους ἀπὸ τὴς Πανεπιστημιακὰς ἀρχές.

(β) Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν φοιτητῶν στὰ ὅργανα πού προβλέ-
πει ὁ νόμος ἐκλέγονται ἀναλογικὰ ἀπὸ ἕνα φοιτητικὸ σύλλογο
πού λειτουργεῖ ὡς Νομικὸ Πρώτοπο Ἱδρυτικῶν Δικαίων σὲ

κάθε Τμήμα. Στὰ Τμήματα ἡ σὺν Συλλογὴ πού θὰ μετατρα-
ποῦν σὲ Τμήματα μὲ βάση τὴν παρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 30 τοῦ
νόμου αὐτοῦ, ὅπου κατὰ τὴν ἐνάρξη τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου
αὐτοῦ λειτουργεῖ ἢ/ἢ ἕνας φοιτητικὸς σύλλογος, ὁ σύλλογος
αὐτός καὶ μόνο ἔχει τὴν εὐθύνη τῆς ἐκλογῆς τῶν παραπάνω
ἐκπροσώπων.

4. Γιὰ τὴν κατοχύρωση τῆς ἀκαδημαϊκῆς ἐλευθερίας, τῆς
ἐλεύθερης ἐπιστημονικῆς ἀναζήτησης καὶ τῆς ἐλεύθερης
διακίνησης τῶν ἰδεῶν, ἀναγνωρίζεται τὸ Πανεπιστημιακὸ
Ἄστυλο.

5. Τὸ Πανεπιστημιακὸ Ἄστυλο καλύπτει ὅλους τοὺς χώ-
ρους τῶν Α.Ε.Ι. καὶ συνίσταται στὴν ἀπαγόρευση ἐπέμβασης
τῆς δημόσιας δυνάμεως σὺν χώρους αὐτοῦς χωρὶς τὴν
πρόσκληση ἢ ἄδεια τοῦ ἀρμόδιου ὁργάνου τοῦ Α.Ε.Ι., ὅπως
ἀναφέρεται στὴ συνέχεια.

6. (α) Τὸ ὄργανο αὐτὸ εἶναι τριμελὲς καὶ ἀποτελεῖται
ἀπὸ τὸν Πρύτανη ἢ τὸ νόμιμο ἀναπληρωτὴ του καὶ ἀπὸ
ἕνα ἐκπρόσωπο τοῦ Διδακτικοῦ - Ἑρευνητικοῦ Προσωπικοῦ
(Δ.Ε.Π.) καὶ τῶν φοιτητῶν.

(β) Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Δ.Ε.Π. μαζί μὲ ἕνα ἀναπληρωτὴ
εἶναι μέλη τῆς Συγκλήτου καὶ ἐκλέγονται ἀπὸ τὸ σύνολο
τῶν συγκλητικῶν μελῶν τοῦ Δ.Ε.Π. Ὁ ἐκπρόσωπος τῶν
φοιτητῶν μαζί μὲ τὸν ἀναπληρωτὴ του εἶναι μέλη τῆς Συγ-
κλήτου καὶ ἐκλέγονται ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν φοιτητῶν συγ-
κλητικῶν.

(γ) Τὸ ὄργανο αὐτὸ ἀποφασίζει μόνον μὲ ὁμοφωνία ὅλων τῶν
μελῶν του. Σὲ περίπτωσι διαφωνίας συγκαλεῖται ἑκτακτα
ἡ Σύγκλητος τοῦ Α.Ε.Ι. τὴν ἴδια μέρα προκειμένου νὰ ἀπο-
φασίσαι σχετικὰ. Ἡ τελικὴ ἀπόφασις παίρνεται μὲ πλειοψη-
φία τῶν 2/3 τοῦ συνόλου τῶν παρόντων.

7. Ἐπέμβαση δημόσιας δυνάμεως χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ ἀρ-
μόδιου ὁργάνου τοῦ Α.Ε.Ι., ἐπιτρέπεται μόνον ἐφ' ὅσον δια-
πράττονται αὐτόφωρα κακουργήματα ἢ αὐτόφωρα ἐγκλη-
ματα κατὰ τῆς ζωῆς.

8. Οἱ παραβάτες τῶν διατάξεων τῆς παρ. 5 γιὰ τὸ Πα-
νεπιστημιακὸ Ἄστυλο τιμωροῦνται μὲ φυλάκιση τουλάχιστον
6 μηνῶν μετὰ ἀπὸ ἐγκληση τοῦ ὁργάνου τῆς παρ. 6 ἢ τῆς
Συγκλήτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'.

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

"Αρθρο 3.

Γενικὲς διατάξεις.

1. Τὰ Α.Ε.Ι. εἶναι Νομικὰ Πρώτοπα Δημοσίου Δικαίου
πλήρως αὐτοδικοῦμενα. Ἡ ἐποπτεία τοῦ κράτους ἀσκήτεται
ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
21 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1992

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
159

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2083

Εκσυγχρονισμός της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδωμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
Διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια

Άρθρο 1

**Ενίσχυση της διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλει-
ας των Α.Ε.Ι.**

1. Η πραγματοποίηση των δαπανών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) διέπεται από τις παραδεγμένες νομικές και οικονομικές αρχές και ιδίως της δημοσιότητας, της διασφάλισης του συμφέροντος των Α.Ε.Ι. και της ταχείας ενέργειας, για την επίτευξη της οποίας επιτρέπεται, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του πρυτανικού συμβουλίου, παρέκκλιση από τις ισχύουσες διατάξεις περί λογιστικού των ν.π.δ.δ., περί εκτελέσεως δημοσίων έργων και αναθέσεως μελετών και περί προμηθειών του δημόσιου τομέα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. 105/1989 (ΦΕΚ 45 Α'). Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας περί κρατικών προμηθειών προς το κοινοτικό δίκαιο κ.λπ.

2. Για προμήθειες ηλεκτρονικών υπολογιστών, εποπτικών μέσων διδασκαλίας, εργαστηριακών μηχανών και πάγκων, συσκευών και οργάνων ή εξαρτημάτων, που προορίζονται για την εκπαίδευση των φοιτητών και την επιστημονική έρευνα, καθώς και επιστημονικών βιβλίων και περιοδικών, διενεργείται μετά από αιτιολογημένη απόφαση του πρυτανικού συμβουλίου πρόχειρος μειοδοτικός διαγωνισμός, πλην των περιπτώσεων του άρθρου 3 παρ. 20 του ν. 1797/1988 (ΦΕΚ 164 Α'). Για δαπάνες ποσού κατώτερου των πέντε (5) εκατομμυρίων δραχμών κατά περίπτωση και κατ' είδος ή αντικείμενο δεν απαιτείται η διενέργεια διαγωνισμού. Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Διατάκτης των δαπανών του Α.Ε.Ι. είναι ο πρύτανης και σε περίπτωση ελλείψεως, απουσίας ή κωλύματός του

ο αντιπρύτανης Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης. Ο πρύτανης μπορεί με πράξη του να μεταβιβάζει την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής συνολικά ή για ορισμένου ύψους ή είδους δαπανών στον ανωτέρω αντιπρύτανη.

4. Η εκκαθάριση των δαπανών ενεργείται από όργανα της οικονομικής υπηρεσίας του Α.Ε.Ι., η δε πληρωμή τους είτε από την οικονομική υπηρεσία του Α.Ε.Ι. είτε από πιστωτικό οργανισμό, πάντοτε όμως ύστερα από προηγούμενη θεώρηση των χρηματικών ενταλμάτων από τον ελέγχοντα τη νομιμότητα των δαπανών αρμόδιο πάρεδρο ή επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος αποφαίνεται μέσα σε τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από την περίληυσή τους σε αυτόν.

5. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων πραγματοποιείται ένοπλη των κωδών αριθμών των εσόδων και των εξόδων του τακτικού προϋπολογισμού των Α.Ε.Ι. και ταξινομούνται σε ομάδες και κατηγορίες ανάλογα με τη φύση τους και τις ιδιαιτερότητες των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

6. Η αναμόρφωση του τακτικού προϋπολογισμού των Α.Ε.Ι. ενεργείται με απόφαση της Συγκλήτου ή όπου δεν υπάρχει Σύγκλητος με απόφαση του ανώτατου συλλογικού οργάνου διοίκησης του Α.Ε.Ι. και εκτελείται χωρίς έγκριση άλλης κρατικής αρχής, εκτός από τις δαπάνες, που αναφέρονται στις κάθε είδους αμοιβές και αποζημιώσεις του προσωπικού. Οι αποφάσεις αναμόρφωσης κοινοποιούνται στα Υπουργεία Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

7. Για δαπάνες που δεν προβλέπονται ειδικώς από διατάξεις νόμων και αποσκοπούν στην εκπλήρωση της ευρύτερης κοινωνικής, πολιτιστικής και αναπτυξιακής αποστολής των Α.Ε.Ι., καθώς και στη διεθνή εμφάνιση και προβολή τους, όπως για αποστολή μελών Δ.Ε.Π. σε διεθνή συνέδρια, οργάνωση σεμιναρίων, πρόσκληση και φιλοξενία αλλοδαπών μελών Δ.Ε.Π., επιστημόνων και επίσημων προσκεκλημένων, επιτρέπεται η εγγραφή πιστώσεων στον τακτικό προϋπολογισμό του ιδρύματος, το ύψος των οποίων δεν μπορεί να υπερβεί το 2% του ύψους της κρατικής χορήγησης για λειτουργικές ανάγκες του αντίστοιχου οικονομικού έτους.

8. Επιτρέπεται στα Α.Ε.Ι. η σύναψη συμβάσεων έργου με φυσικά ή νομικά πρόσωπα οποιασδήποτε μορφής προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες καθαριότητας και φυλάξεως

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 195

6 Σεπτεμβρίου 2011

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4009

Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1 Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης Νομική μορφή των Α.Ε.Ι.

1. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.). Τα Α.Ε.Ι. είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου πλήρως αυτοδιοικούμενα. Η εποπτεία του κράτους ασκείται από τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 του Συντάγματος και τον παρόντα νόμο.

2. Η ανώτατη εκπαίδευση αποτελείται από δύο παράλληλους τομείς:

α) τον πανεπιστημιακό τομέα, που περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, τα οποία στο εξής αναφέρονται ως «Πανεπιστήμια» και

β) τον τεχνολογικό τομέα, που περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και την Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), τα οποία στο εξής αναφέρονται ως «Τ.Ε.Ι.».

3. Τα ιδρύματα των δύο τομέων της ανώτατης εκπαίδευσης λειτουργούν παράλληλα, με διακριτή φυσιογνωμία, σκοπό και αποστολή, που διαφοροποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τα Πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι., αντίστοιχα.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του, νοούνται ως:

α) «Φοιτητές»: οι φοιτητές των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι.. Προπτυχιακοί φοιτητές είναι οι φοιτητές που παρακολουθούν των πρώτο κύκλο σπουδών, μεταπτυχιακοί φοιτητές εκείνοι που παρακολουθούν το δεύτερο κύκλο σπουδών και υποψήφιοι διδάκτορες εκείνοι που παρακολουθούν τον τρίτο κύκλο σπουδών.

β) «Φοιτητές μερικής φοίτησης»: οι φοιτητές των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι., οι οποίοι επιλέγουν τη μερική φοίτηση σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 33.

γ) «Ενεργοί φοιτητές»: οι φοιτητές των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι., οι οποίοι εγγράφονται σύμφωνα με το άρθρο 33 και των οποίων η διάρκεια φοίτησης δεν έχει υπερβεί τη διάρκεια των εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του τίτλου σπουδών σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, προσαυξανόμενη κατά τέσσερα εξάμηνα. Για τους φοιτητές μερικής φοίτησης ο χρόνος αυτός είναι διπλάσιος του ενδεικτικού για το πρόγραμμα σπουδών που παρακολουθούν. Ως ενεργοί φοιτητές του δεύτερου κύκλου σπουδών νοούνται οι φοιτητές των οποίων η διάρκεια φοίτησης δεν έχει υπερβεί τη διάρκεια του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών, ενώ ως ενεργοί φοιτητές του τρίτου κύκλου σπουδών νοούνται οι φοιτητές που διανύουν τα τέσσερα πρώτα έτη στο αντίστοιχο πρόγραμμα.

δ) «Γενικό πρόγραμμα σπουδών»: το πρόγραμμα σπουδών του πρώτου έτους μιας σχολής, εφόσον ακολουθείται από ειδικά προγράμματα σπουδών.

ε) «Ειδικό πρόγραμμα σπουδών»: το πρόγραμμα σπουδών μετά το γενικό πρόγραμμα σπουδών μιας σχολής.

στ) «Σύνγκλητος»: η Σύνγκλητος Πανεπιστημίου και η Συνέλευση Τ.Ε.Ι..

ζ) «Πρύτανης»: ο πρύτανης Πανεπιστημίου και ο πρόεδρος Τ.Ε.Ι..

Α7. Υπουργική απόφαση θεσπίστηκε η συνεδρίαση συλλογικών οργάνων Πανεπιστημίων με τηλεδιάσκεψη

6405

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 433

17 Μαρτίου 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Πολιτογράφηση Αλλογενών Αλλοδαπών, υπό στοιχεία: ΚΕΣΚΟΣ ΝΙΚΟΣ, όνομα πατρός ΓΙΩΡΓΗ γεν. 7-5-1969, στην ΑΛΒΑΝΙΑ κ.λπ. 1
Συνεδρίαση συλλογικών οργάνων Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι. με τηλεδιάσκεψη 2
Αποδοχή εγγυητικής επιστολής για την εταιρεία «ΑΤΙΑ SHIPPING AND TRADING S.A.», που εδρεύει στα νησιά ΜΑΡΣΑΛ 3
Απαγόρευση άσκησης θήρας στη νήσο Δοκό 4
Απόκτηση της Ελληνικής Ιθαγένειας από το ανήλικο τέκνο αλλοδαπών, που ο ένας τουλάχιστον γονέας διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα πάνω από 5 έτη έως τις 24-3-2010, ΚΡΟΪΤΟΡ ΒΕΡΟΝΙΚΑ - ΕΥΤΕΡΠΗ του ΣΕΡΓΚΕΪ (SERGHEI) και της ΜΑΡΙΑΝΑ (MARIANA) κ.λπ. 5
Συμπλήρωση της αριθ. 80307/14751/30-9-2010 (Β' 1631) απόφασης της Γενικής Γραμματέως Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας περί Ανασυγκρότησης της Επιτροπής Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων 6
Αναπροσαρμογή της εφάπαξ αποζημίωσης των Φοιτητών του ΚΑΦ Λιμένος Ηρακλείου 7
Απόκτηση της Ελληνικής Ιθαγένειας από ανήλικο τέκνο αλλοδαπών που έχει συμπληρώσει εξεστική φοίτηση σε ελληνικά σχολεία στην Ελλάδα ΣΕΛΙΜΑΪ ΕΙΡΗΝΗ του ΙΣΑ και της ΕΛΕΝΗ 8
Χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος Κοινωνικού Λειτουργού στην Κατσάρη Αντωνία του Σπυρίδωνα 9
Χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος Κοινωνικού Λειτουργού στον Ρεμπούτζα Ιωάννη του Νικολάου 10
Χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος Κοινωνικού Λειτουργού στην Αναγνωστάκου Ευθυμία του Πολυκάρπου, κατοίκου Ιτέας Φωκίδας 11
Διόρθωση σφάλματος στην αριθ. 23/2011 απόφαση μας για την ένταξη υπαλλήλων της ΔΕ.Υ.Α. Αμαλιάδας στο Δήμο Ήλιδας 12
Ίδρυση και λειτουργία του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕ.Κ.) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας 13
Σύσταση θέσης στον Ενιαίο Φορέα Ελέγχου Τροφίμων 14
Σύσταση θέσης στον Ενιαίο Φορέα Ελέγχου Τροφίμων 15

Σύσταση θέσης στον Ενιαίο Φορέα Ελέγχου Τροφίμων 16
Σύσταση θέσης στον Ενιαίο Φορέα Ελέγχου Τροφίμων 17

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

1 Διόρθωση σφάλματος στην αριθ. Π4/ΠΠοικ. 164858/29-12-2010 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Προνοιας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης 18
2

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

(1)
Πολιτογράφηση Αλλογενών Αλλοδαπών, υπό στοιχεία: ΚΕΣΚΟΣ ΝΙΚΟΣ, όνομα πατρός ΓΙΩΡΓΗ γεν. 7-5-1969, στην ΑΛΒΑΝΙΑ κ.λπ. 1
1. Με την Φ.84185/504/24-2-2011 απόφαση της Υφυπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που εκδόθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 6 και 9 παρ. 1 του ν.δ. 3370/1955 (258 Α'), του άρθρου 69 παρ. 1 του ν. 2910/2001 (91 Α'), του άρθρου 33 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, που κυρώθηκε με το ν. 3284/2004 (217 Α') και του άρθρου 22 παρ. 1 του Ν. 3838/2010, γίνεται δεκτή η από 20-3-2000 αίτηση πολιτογράφησης του αλλογενούς αλλοδαπού υπό στοιχεία: ΚΕΣΚΟΣ ΝΙΚΟΣ, όνομα πατρός ΓΙΩΡΓΗ γεν. 7-5-1969, στην ΑΛΒΑΝΙΑ, για την απόκτηση της Ελληνικής ιθαγένειας. 2
2. Με την Φ. 116182/2256/24-2-2011 απόφαση της Υφυπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που εκδόθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, που κυρώθηκε με το ν. 3284/2004 (217 Α'), όπως ισχύουν πριν την τροποποίησή τους με τις διατάξεις του ν. 3838/2010 (49 Α'), του άρθρου 22 παρ. 1 του ν. 3838/2010 και μετά το υπ' αριθ. 5/15-9-2010 πρακτικό της Επιτροπής Πολιτογράφησης που λειτουργεί στο Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, γίνεται δεκτή η από 11-12-2006 αίτηση πολιτογράφησης του αλλογενούς αλλοδαπού υπό στοιχεία: ΟΥΑΧΜΠΑ ΣΕΡΙΦ όνομα πατρός ΝΑΝΤΙ, γεν. 4-8-1979 στην ΑΙΓΥΠΤΟ, για την απόκτηση της Ελληνικής ιθαγένειας. 3

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ

Α8. Σύνταγμα της Ελλάδος

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

*Όπως αναθεωρήθηκε
με το Ψήφισμα της 27ης Μαΐου 2008
της Η' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων*

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Α9. Ελληνική Στατιστική Αρχή: Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΜΗΤΡΩΟ ΦΟΡΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ESA95

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ: ΙΟΥΝΙΟΣ 2014

- Φύλλο S13: Συγκεντρωτικό μητρώο των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης - Θεσμικός Τομέας S13
Ταξινόμηση κατά επωνυμία
- Φύλλο S1311: Κεντρική Κυβέρνηση - Νομικά Πρόσωπα Κεντρικής Κυβέρνησης και Δημόσιες Επιχειρήσεις (Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., Α.Ε) - Υποτομέας S1311
Ταξινόμηση κατά επωνυμία
- Φύλλο S1313: Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και Εποπτευόμενοι Φορείς τους ΝΠΔΔ - Υποτομέας S1313
Ταξινόμηση κατά επωνυμία
- Φύλλο S1314: Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ), Δημόσια Νοσοκομεία - Υποτομέας S1314
Ταξινόμηση κατά επωνυμία

A10. Ψηφιακή Σύγκλιση 2010

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΨΗΦΙΑΚΟΥ**

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ψηφιακή
Σύγκλιση»
Μονάδα Α2'

Ταχ. Δ/ση : Λέκκα 23-25
Ταχ. Κώδικας : 10562, Αθήνα
Πληροφορίες: Ευγενία Μιχαηλίδου
Τηλέφωνο : 210 3722479
Fax : 210 3722499
Email : e.michailidou@infosoc.gr

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΠΑ)**

Ημερομηνία: **18/06/2010**
Α.Π.: **152.289/ΨΣ4765-A2**

Κωδικός Πρόσκλησης: 21.1
Τίτλος: Ψηφιακές Υπηρεσίες
Ανώτατων Εκπαιδευτικών
Ιδρυμάτων

Προς: Δυνητικούς Φορείς Πρότασης

**ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ»**

ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: 2: «ΤΠΕ και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής»

**ΕΙΔΙΚΟ ΣΤΟΧΟ 2.1: «Βελτίωση της καθημερινής ζωής μέσω ΤΠΕ – Ισότιμη
συμμετοχή των πολιτών στην Ψηφιακή Ελλάδα»**

**ΕΙΔΙΚΟ ΣΤΟΧΟ 2.2: «Ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών Δημόσιας Διοίκησης για
τον πολίτη»**

**ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΠΑ)**

**Η παρούσα Πρόσκληση αξιοποιεί πόρους και από τα παρακάτω Περιφερειακά
Επιχειρησιακά Προγράμματα (από συγκεκριμένους άξονες προτεραιότητας):**

Αρ. Εντύπου: *E.I.1_1*

Έκδοση: 1η

Ημ/νια Έκδοσης: 21.05.2008

1

3401

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 163

21 Σεπτεμβρίου 2010

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3879

Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 1
Σκοπός - Πεδίο εφαρμογής**

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ανάπτυξη της δια βίου μάθησης, μέσω της αναγνώρισης εναλλακτικών εκπαιδευτικών διαδρομών, της δικτύωσης των φορέων δια βίου μάθησης και της διασφάλισης της διαφάνειας και της ποιότητας, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η διασύνδεση της δια βίου μάθησης με την απασχόληση, η διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας των ατόμων και γενικότερα η κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.

2. Με τον παρόντα νόμο ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τη δια βίου μάθηση πέραν του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και τα θέματα που αφορούν τις δράσεις δια βίου μάθησης των φορέων του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος. Η άτυπη μάθηση διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου μόνο κατά το μέρος που αφορά την αναγνώριση και πιστοποίηση των αποτελεσμάτων της.

3. Ειδικότερα, στόχοι του παρόντος νόμου είναι οι ακόλουθοι:

α) η συστηματοποίηση και ο συντονισμός της διερεύνησης των εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών αναγκών των ενηλίκων σε σχέση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της κοινωνικής ανάπτυξης,

β) ο προγραμματισμός και η αποκέντρωση των δράσεων δια βίου μάθησης, η συστηματική υποστήριξη των φορέων του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης και η προγραμματική συνεργασία των φορέων διοίκησης του Δικτύου με τους φορείς παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης,

γ) η ανάδειξη της επαγγελματικής κατάρτισης και της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων ως δύο ισότιμων πυλώνων της δια βίου μάθησης,

δ) η θεσμοθέτηση προτύπων και μέσων για την ανάπτυξη και την ποιοτική αναβάθμιση της δια βίου μάθησης,

ε) η διασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης των ατόμων και ιδιαίτερα των μελών κοινωνικά ευπαθών και ευάλωτων ομάδων σε όλες τις δράσεις κατάρτισης και γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων,

στ) η συνεχιζόμενη εκπαίδευση και αξιολόγηση των εκπαιδευτών ενηλίκων,

ζ) η δημιουργία συνεκτικού εθνικού πλαισίου αξιολόγησης και πιστοποίησης για όλες τις μορφές κατάρτισης και γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και

η) η συγκρότηση ενιαίου εθνικού πλαισίου αναγνώρισης προσόντων και πιστοποίησης γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων.

**Άρθρο 2
Ορισμοί**

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, νοούνται ως:

1. «Δια βίου μάθηση»: Όλες οι μορφές μαθησιακών δραστηριοτήτων στη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου, που αποσκοπούν στην απόκτηση ή την ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, οι οποίες συμβάλλουν στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας, στην επαγγελματική ένταξη και εξέλιξη του ατόμου, στην κοινωνική συνοχή, στην ανάπτυξη της ικανότητας ενεργού συμμετοχής στα κοινά και στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη. Περιλαμβάνει την τυπική εκπαίδευση, τη μη τυπική εκπαίδευση και την άτυπη μάθηση.

2. «Τυπική εκπαίδευση»: Η εκπαίδευση που παρέχεται στο πλαίσιο του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος, οδηγεί στην απόκτηση πιστοποιητικών αναγνωρισμένων σε εθνικό επίπεδο από τις δημόσιες αρχές και αποτελεί μέρος της διαβαθμισμένης εκπαιδευτικής κλίμακας. Στην τυπική εκπαίδευση εντάσσεται και η γενική τυπική εκπαίδευση ενηλίκων.

3. «Τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα»: Το σύστημα της πρωτοβάθμιας, της δευτεροβάθμιας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

4. «Μη τυπική εκπαίδευση»: Η εκπαίδευση που παρέχεται σε οργανωμένο εκπαιδευτικό πλαίσιο εκτός του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος και μπορεί να οδηγήσει στην απόκτηση πιστοποιητικών αναγνωρισμέ-

A12. Bayh-dole act 1980

PUBLIC LAW 96-517—DEC. 12, 1980

94 STAT. 3015

Public Law 96-517
96th Congress

An Act

To amend the patent and trademark laws.

Dec. 12, 1980
[H.R. 6933]

Be it enacted by the Senate and House of Representatives of the United States of America in Congress assembled, That title 35 of the United States Code, entitled "Patents", is amended by adding after chapter 29 the following new chapter 30:

Patent and
trademark laws,
amendment.

"CHAPTER 30—PRIOR ART CITATIONS TO OFFICE AND REEXAMINATION OF PATENTS

"Sec.

"301. Citation of prior art.

"302. Request for reexamination.

"303. Determination of issue by Commissioner.

"304. Reexamination order by Commissioner.

"305. Conduct of reexamination proceedings.

"306. Appeal.

"307. Certificate of patentability, unpatentability, and claim cancellation.

"§ 301. Citation of prior art

35 USC 301.

"Any person at any time may cite to the Office in writing prior art consisting of patents or printed publications which that person believes to have a bearing on the patentability of any claim of a particular patent. If the person explains in writing the pertinency and manner of applying such prior art to at least one claim of the patent, the citation of such prior art and the explanation thereof will become a part of the official file of the patent. At the written request of the person citing the prior art, his or her identity will be excluded from the patent file and kept confidential.

"§ 302. Request for reexamination

35 USC 302.

"Any person at any time may file a request for reexamination by the Office of any claim of a patent on the basis of any prior art cited under the provisions of section 301 of this title. The request must be in writing and must be accompanied by payment of a reexamination fee established by the Commissioner of Patents pursuant to the provisions of section 41 of this title. The request must set forth the pertinency and manner of applying cited prior art to every claim for which reexamination is requested. Unless the requesting person is the owner of the patent, the Commissioner promptly will send a copy of the request to the owner of record of the patent.

Fee.

Post, p. 3017.

"§ 303. Determination of issue by Commissioner

35 USC 303.

"(a) Within three months following the filing of a request for reexamination under the provisions of section 302 of this title, the Commissioner will determine whether a substantial new question of patentability affecting any claim of the patent concerned is raised by the request, with or without consideration of other patents or printed publications. On his own initiative, and any time, the Commissioner may determine whether a substantial new question of patentability is

8749

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 826

10 Σεπτεμβρίου 1996

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

- Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 1
- Τροποποίηση και αντικατάσταση της απόφασης με αρ. Β1/819 «σύσταση Ειδικών Λογαριασμών για τη χρηματοδότηση Ερευνητικών Έργων και σχετικών Υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων που εκτελούνται στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας» 2
- Πρακτική άσκηση φοιτητών του τμήματος Κτηνιατρικής του Αριστοτελείου Παν/μίου Θεσσαλονίκης 3
- Οριοθέτηση και Προγραμματισμός Ευρωπαϊκού Προγράμματος ΣΩΚΡΑΤΗΣ 4

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ & ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

- Αριθ. Κ.Α./680/22.8.96 (1)
- Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

- Τις διατάξεις του εδαφίου γ' της παραγράφου 1 και των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 50 «ειδικός λογαριασμός στο ΥΠΕΠΘ για την αξιοποίηση κονδυλίων του Κ.Π.Σ.» του Ν. 2413/1996 (ΦΕΚ 124Α) με τις οποίες αντικαταστάθηκαν οι διατάξεις του εδ. γ' της παρ. 10 του άρθρου 2 του Ν. 2233/1994 (ΦΕΚ 141Α), όπως συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 2341/1995.
- Τις διατάξεις του Π.Δ. 432/1981 (ΦΕΚ 118Α) και της υπουργικής απόφασης Β1/819/1988, περί ειδικών λογαριασμών έρευνας στα ΑΕΙ κτλ.
- Την απόφαση Φ.908/Η1606 των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για τη σύσταση ενιαίου διοικητικού τομέα θεμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης και Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΦΕΚ 112Β, 20.2.1995).

4. Το γεγονός ότι με την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται επιπλέον δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σύσταση και σκοπός του Ειδικού Λογαριασμού

1. Ο Ειδικός Λογαριασμός που συστήθηκε στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ) με την παρ. 1 του άρθρου 50 του Ν. 2413/1996 φέρει τον τίτλο «Ειδικός Λογαριασμός για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων, έργων, μελετών και των δραστηριοτήτων υποστήριξης αυτών, που αφορούν στην εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση, έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη» και στο εξής αναφέρεται ως «Ειδικός Λογαριασμός ΥΠΕΠΘ» ή και «Λογαριασμός». Στις υποστηρικτικές δραστηριότητες περιλαμβάνονται ιδίως:

(α) η σχεδίαση, η κατάρτιση, η οργανωτική στήριξη, η αξιολόγηση, η δημοσιότητα, η παρακολούθηση και ο έλεγχος προγραμμάτων ή έργων, που εκτελούνται από υπαλλήλους, εμπειρογνώμονες, μελετητικούς οργανισμούς ή γραφεία ή άλλους συνεργάτες και ομάδες ατόμων που χρησιμοποιούνται προς το σκοπό αυτό καθώς και η παραλαβή και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων τους.

(β) οι μετακινήσεις, στο εσωτερικό και το εξωτερικό, η οργάνωση συναντήσεων, ημερίδων και επιτόπου επισκέψεων,

(γ) η προμήθεια ή η μίσθωση υλικού καθώς και οι διαμορφώσεις, ενοικιάσεις ή αγορές χώρων για τους σκοπούς της παρακολούθησης και του ελέγχου του Προγράμματος.

2. Μέσω του Λογαριασμού αυτού δύναται να χρηματοδοτούνται προγράμματα, έργα, μελέτες και υποστηρικτικές δραστηριότητες του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ), που εκτελούνται από το ΥΠΕΠΘ, ΑΕΙ, ΤΕΙ, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς ή και φυσικά πρόσωπα, με διαδικασίες που καθορίζονται από τους κανονισμούς των διαρθρωτικών και άλλων προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. κοινοτικές πρωτοβουλίες, προγράμματα πλαίσια), τις αποφάσεις έγκρισης της χρηματοδότησης των εν λόγω δραστηριοτήτων και τις επόμενες παραγράφους αυτής της απόφασης.

01000143101010000

211

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 14

31 Ιανουαρίου 2001

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

17. Για την χρηματοδοτική στήριξη νέων επιχειρήσεων έντασης γνώσης - τεχνοβλαστών (SPIN OFF) 1
18. Οργανισμός Ινστιτούτου Κρητικού Δικαίου 2
19. Τροποποίηση του Π.Δ. 243/98 (Α 181) "Προϋποθέσεις απόκτησης αποδεικτικών ναυτικής ικανότητας και δικαιωμάτων υπηρεσίας στα πλοία", όπως έχει τροποποιηθεί με το Π.Δ. 295/99 (Α 266)" 3

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Έγκριση συγχώνευσης της ανώνυμης τραπεζικής εταιρίας "ΤΕΛΕΣΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ Α.Ε." και της θυγατρικής της "ΤΕΛΕΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ" με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη. 4

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

- Διόρθωση σφάλματος στο 341 Π.Δ./29.12.2000 αρμοδιότητας Υπ. Γεωργίας. 5
- Διόρθωση σφάλματος στο υπ' αριθ. 4/2001 Π.Δ. αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 6

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 17

- Για την χρηματοδοτική στήριξη νέων επιχειρήσεων έντασης γνώσης - τεχνοβλαστών (SPIN OFF) (1)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 23 παρ.3 του Ν.2741/99 (ΦΕΚ 199Α) Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων, άλλες ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης και λοιπές διατάξεις" όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 34 παράγραφος Β του Ν.2843/2000 (ΦΕΚ219Α') "Εκσυγχρονισμός των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών εισαγωγή εταιριών επεν-

δύσεων στην ποντοπόρο ναυτιλία στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και άλλες διατάξεις"

2. Την ανάγκη ρύθμισης του τρόπου και των διαδικασιών χρηματοδοτικής ενίσχυσης από το Δημόσιο των δραστηριοτήτων παραγωγικής και εμπορικής εκμετάλλευσης των νέων γνώσεων που παράγονται από φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα.

3. Το γεγονός ότι δεν προκαλείται πρόσθετη δαπάνη στο Κρατικό Προϋπολογισμό, και ότι οι δαπάνες του χρηματοδοτικού σχήματος θα καλυφθούν πλήρως από το 3ο Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης και από ιδιωτικές συμμετοχές.

4. Τη γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας με αριθμό 530/2000, μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, αποφασίζουμε:

ΜΕΡΟΣ Α'

Άρθρο 1
Σκοπός

1. Σκοπός του παρόντος είναι η ενθάρρυνση της δημιουργίας και της ανάπτυξης νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην Ελλάδα, για την εφαρμογή καινοτόμων επιχειρηματικών σχεδίων και την εκμετάλλευση της γνώσης που παράγεται σε ερευνητικά εργαστήρια, τεχνολογικούς φορείς καθώς και σε παραγωγικές μονάδες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, από άτομα υψηλού επιπέδου τεχνικής και επιστημονικής εκπαίδευσης, με την συνδρομή εμπειρογνομών στην επιχειρηματική λειτουργία, παραγωγικών μονάδων και ιδιωτικών χρηματοδοτικών οργανισμών.

2. Οι νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες αναλαμβάνονται από φυσικά και νομικά πρόσωπα που παρήγαγαν εμπορικά εκμεταλλεύσιμες γνώσεις. Στη δραστηριότητα αυτή μπορεί να συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο ο οργανισμός στον οποίο παράχθηκαν οι γνώσεις καθώς και τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

3. Η συμμετοχή του Δημοσίου και νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα, πλην χρηματοπιστωτικών οργανισμών, στο μετοχικό κεφάλαιο των επιχειρήσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50%.

4. Οι επιχειρήσεις αυτές, για χάριν συντομίας, ονομάζονται στο εξής επιχειρήσεις έντασης γνώσης ή και τεχνοβλαστοί (spin-off).

Α15. Ίδρυση Ειδικού ΝΠΙΔ για την αξιοποίηση και διαχείριση της περιουσίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

01001902208010008

2865

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 190

22 Αυγούστου 2001

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 264

Ίδρυση Ειδικού Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου για την αξιοποίηση και διαχείριση της περιουσίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και έγκριση του καταστατικού του.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη,

1. Τις διατάξεις:

α) των άρθρων 3 παρ. 7 και 50 παρ. 1 του Ν. 1268/1982 "Για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων" (Α' 87),

β) του άρθρου 70 παρ. 12 του Ν. 1566/1985 "Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης" και άλλες διατάξεις (Α' 167) και

γ) του άρθρου 29Α του Ν. 1558/1985, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 (Α' 154) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του Ν. 2469/1997 (Α' 38).

2. Τη σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (συνεδρίες 772/3.4.1996 και 818/2.11.2000).

3. Το έγγραφο αριθμ. Β 1/730/12.12.2000 του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με το οποίο ζητήθηκε να διατυπώσει τη γνώμη του το Συμβούλιο Ανώτατης Παιδείας και ότι έχει παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που ορίζουν οι διατάξεις του άρθρου 50 παρ. 3 του Ν. 1268/82.

4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του διατάγματος αυτού προκαλείται εφάπαξ δαπάνη ποσού 20.000.000 για την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, η οποία θα καλυφθεί σύμφωνα με το άρθρο 29 από τον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων οικονομικού έτους 2001, στον οποίο θα υπάρξει η σχετική πρόβλεψη.

5. Την 308/2001 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

ΑΡΘΡΟ ΠΡΩΤΟ

Ίδρυση

1. Ιδρύεται Ειδικό Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία "ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ" με έδρα τα Ιωάννινα.

2. Σκοπός της Εταιρείας είναι η αξιοποίηση και η διαχείριση της περιουσίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 7 του Ν. 1268/1982.

3. Η Εταιρεία λειτουργεί υπό την ευθύνη και τον έλεγχο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, με την μορφή Ανώνυμου Εταιρείας. Οι διατάξεις που διέπουν τις Ανώνυμες Εταιρείες έχουν εφαρμογή και στην Εταιρεία αυτή, εκτός εάν υπάρχουν διαφορετικές ρυθμίσεις στο Καταστατικό της και εγκρίνεται με το Διάταγμα αυτό.

ΑΡΘΡΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Καταστατικό

Εγκρίνεται το καταστατικό της "ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ" και έχει ως εξής:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΕΠΩΝΥΜΙΑ - ΕΔΡΑ - ΣΚΟΠΟΣ - ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Άρθρο 1

Μορφή - Επωνυμία

Το Ειδικό Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου που ιδρύεται ως ανώνυμη Εταιρεία με το άρθρο πρώτο του Διατάγματος αυτού λειτουργεί με την επωνυμία "ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ".

Άρθρο 2

Έδρα - Σφραγίδα

1. Έδρα της Εταιρείας ορίζεται η έδρα του Πανεπιστημίου στα Ιωάννινα.

2. Η σφραγίδα αποτελείται από δύο επάλληλους και ομόκεντρους κύκλους από τους οποίους ο εξωτερικός έχει διάμετρο 40 χιλιοστά. Στον εσωτερικό απεικονίζεται το έμβλημα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και στον εξωτερικό σε κυκλική διάταξη αναγράφονται οι λέξεις: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.

Άρθρο 3

Σκοπός

1. Σκοπός της Εταιρείας είναι:

α) η ανάπτυξη πάσης φύσεως δραστηριοτήτων σχετικών με τους σκοπούς και τη λειτουργία του Πανεπιστημίου, οι οποίες δραστηριότητες ενισχύουν οικονομικά το Ίδρυμα και

A16. Προμήθεια RESCOM από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
24	ΠΑΡΟΧΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΔΗΜΟΣ ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ
25	ΠΑΡΟΧΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ ΠΡΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΔΗΜΟΣ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ
26	ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΥΛΗ (PORTAL) ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
27	ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2006/32/ΕΚ	ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΚΑΠΕ)
28	ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/0016/ (COD)	ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΚΑΠΕ)
29	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΑΓΑΘΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΖΑΝΗΣ
30	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΕΚΤΕΡΑΙΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
31	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΓΚΑΙΡΟΥ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
32	ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
33	ΠΑΡΟΧΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ
34	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΓΚΑΙΡΟΥ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΣΑΜΟΥ	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΑΜΟΥ
35	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΧΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
36	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
37	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΚΑΒΑΛΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ
38	ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΥΒΟΙΑΣ
39	ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΘΡΑΥΣΗΣ ΑΝΑΧΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΥΠΑΡΧΕΣ ΡΥΠΩΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ ΣΕ ΠΟΤΑΜΟΥΣ	ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ
40	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΓΚΑΙΡΟΥ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΔΡΑΜΑΣ	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΡΑΜΑΣ - ΚΑΒΑΛΑΣ- ΞΑΝΘΗΣ, ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΡΑΜΑΣ
41	ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟ ΛΕΒΑΔΕΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΛΕΒΑΔΕΩΝ
42	ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΕΚΕΤΑ
43	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΥΛΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ
44	ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
45	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΩΝ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
46	ΜΕΛΕΤΗ, ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΠΟΛΥ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
47	ΠΑΡΟΧΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ
48	ΨΗΦΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΙΑΣ ΣΤΑΣΗΣ (ONE STOP SHOP) ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ & ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΙΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΤΟΥ η-ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΙΣ ΜΜΕ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΙΕΡΙΑΣ

Α17. Ψηφιακός Εκσυγχρονισμός της οργάνωσης των ΑΕΙ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΨΗΦΙΑΚΟΥ**

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ψηφιακή
Σύγκλιση»
Μονάδα Α2*

Ταχ. Δ/ση : Λέκκα 23-25
Ταχ. Κώδικας : 10562, Αθήνα
Πληροφορίες: Ευγενία Μιχαηλίδου
Τηλέφωνο : 210 3722489
Fax : 210 3722499
Email : e.michailidou@infosoc.gr

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΠΑ)**

Ημερομηνία: 16/09/2010

Α.Π.: **154.196/ΨΣ8139-A2**

Προς: Δυνητικούς φορείς πρότασης

ΑΠΟΦΑΣΗ

**ΘΕΜΑ: Τροποποίηση πρόσκλησης 21.1 Ψηφιακές Υπηρεσίες Ανώτατων
Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων**

Ο Ειδικός Γραμματέας Ψηφιακού Σχεδιασμού

Έχοντας υπόψη:

1. Την με αρ. πρωτ. **152.289/ΨΣ4765-A2 18/6/2010** Πρόσκληση (με κωδικό 21.1) της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ψηφιακή Σύγκλιση»
2. Το με αρ. πρωτ. **4744 8/9/2010** αίτημα του Υπουργείου Παιδείας «Για παράταση της προθεσμίας υποβολής προτάσεων και άλλα θέματα για την Πρόσκληση 21.1 του ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση»

Αποφασίζει

την **τροποποίηση της πρόσκλησης 21.1** ως εξής:

1. Στην σελίδα 7 η παράγραφος :

Η υποβολή των προτάσεων είναι δυνατή από τη **Δευτέρα 28 Ιουνίου 2010** μέχρι και την **Παρασκευή 24 Σεπτεμβρίου 2010**.

Αρ. Εντύπου: Ε.Ι.1_1

Έκδοση: 1η

Ημ/νια Έκδοσης: 21.05.2008

Ψηφιακή Σχολιάδα
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
«Ψηφιακή Σύγκλιση»

Α18. Ψηφιακές Υπηρεσίες Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Ανάπτυξης,
Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠ ΨΗΦΙΑΚΗ
ΣΥΓΚΛΙΣΗ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Τόπος : Αθήνα
Ημερομηνία : 18/04/2011
Α.Π. : 152.045/ΥΣ9568/Α2

Ταχ. Δ/ση : Λέκκα 23-25 Αθήνα
Ταχ.Κώδικας : 10562
Πληροφορίες : ΕΙΡΗΝΗ ΜΥΡΙΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ
Τηλέφωνο : 210 3722400 2131500521
Fax : 2103722499
Email : imyr@infosoc.gr

Προς: ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ
ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Ταχ. Δ/ση :
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΘΕΜΑ: Ένταξη της Πράξης "ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ " με κωδικό MIS 304123
στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ψηφιακή Σύγκλιση"

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν. 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013» (ΦΕΚ 267/Α/3.12.2007), και ειδικότερα το άρθρο 7 αυτού,
2. Την Απόφαση ΕΕ με αριθμό Ε (2007) 5339/26.10.2007 που αφορά στην έγκριση του Ε.Π. «Ψηφιακή Σύγκλιση», όπως ισχύει,
3. Την με αρ.πρωτ. 14053/ΕΥΣ 1749/27.03.08 Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης, όπως ισχύει
4. Το προβλεπόμενο στο άρθρο 2, παρ.1 (γ) του Ν.3614/07 Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, όπως ισχύει,
5. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθ. 22840 ΔΙΟΕ 1091 (ΦΕΚ1011/Β/30-5-2008) με την οποία αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ψηφιακή Σύγκλιση,
6. Την με αρ. πρωτ. 6318/712/08.02.2010 (ΦΕΚ46/ΤΥ.Ο.Δ.Δ./09.02.2010) Απόφαση Ορισμού του Ειδικού Γραμματέα Ψηφιακού Σχεδιασμού του Υπ.ΟΙ.Α.Ν.
7. Τις διατάξεις του άρθρου 32 του Ν.3492/2006 (ΦΕΚ 210/Α/5.10.2006) για την μετονομασία της Ειδικής Γραμματείας για την Κοινωνία της Πληροφορίας σε Ειδική Γραμματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού
8. Την με αρ. πρωτ. 43079/ΕΥΣ5909 της 22/09/2008 Απόφαση (ΥΑ), με την οποία εκχωρούνται στην ΕΥΔ ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση» αρμοδιότητες Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης,
9. Το ΠΔ 185/2009 (ΦΕΚ 213/Α/07.10.2009) περί Ανασύστασης του Υπουργείου Οικονομικών, συγχώνευσης Υπουργείου

Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΤΠΑ

Σελίδα 1 από 4

01001732708990012

3657

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 173

27 Αυγούστου 1999

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

185. Εσωτερικός κανονισμός Κλινικών Ιατρικής Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης. ... 1
186 Οργανισμός διοικητικών υπηρεσιών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. 2

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 185

Εσωτερικός κανονισμός Κλινικών Ιατρικής Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις: α) των άρθρων 50 παρ. 1 και 7 παρ. 5 του ν. 1268/1982 "Για τη δομή και λειτουργία των Α.Ε.Ι." (Α' 87) όπως η τελευταία αυτή διάταξη τροποποιήθηκε με το άρθρο 48 παρ. 2 του ν. 1404/1983 "Δομή και λειτουργία των Τ.Ε.Ι." (Α' 173), β) του άρθρου 1 περ. ii του π.δ. 55/1996 (Α' 48).

2. Τη γνώμη της Γενικής Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (συνεδριάσεις 4η/28-11-96, 6η/6-5-98, 8η/23-6-98 και 2η/24-11-1998).

3. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού (29Α του ν. 1558/1985, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του ν. 2081/1992 - Α' 154 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2(α) του ν. 2469/1997 - Α' 38) και

4. Την 98/1999 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Επιστημονικό αντικείμενο

Το επιστημονικό αντικείμενο δραστηριότητας των κατωτέρω αναφερομένων κλινικών της Ιατρικής Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, μετά των ειδικών μοσδών τους, ορίζεται ως ακολούθως:

α) Η Α' Παθολογική Κλινική (άρθρο 6 ν. 641/77 Α' 200, άρθρο 70 παρ. 20 ν. 1566/85 Α' 167 και Υ.Α. Β1/349/96 Β' 792), έχει ως αντικείμενο δραστηριότητας τη διάγνωση, την πρόληψη, τη συντηρητική θεραπεία και αποκατάσταση παθήσεων των εσωτερικών οργάνων του σώματος. Στην Κλινική συγκροτείται και λειτουργεί ειδική μονάδα Αιμορραγικών και Θρομβωτικών Νόσων με ειδικότερο αντικείμενο δραστηριότητας τη συστηματικότερη αντιμετώπιση και την πληρέστερη προσέγγιση των Αιμορραγικών και Θρομβωτικών Νόσων σε κλινικό επίπεδο καθώς και την κατανόηση της μοριακής βάσης των καταστάσεων αυτών.

β) Η Κλινική Αιματολογίας (π.δ. 459/87 - Α' 215), έχει ως αντικείμενο δραστηριότητας τη διάγνωση - πρόληψη αιματολογικών παθήσεων και τη νοσηλεία - θεραπεία ασθενών με αιματολογικά προβλήματα. Στην κλινική συγκροτούνται και λειτουργούν ειδικές μονάδες: (i) Μεταμοσχεύσεων Μυελού των Οστών, με ειδικότερο αντικείμενο δραστηριότητας την πληρέστερη θεραπευτική αντιμετώπιση των αιματολογικών κακοηθειών και (ii) Μεσογειακής Αναιμίας με ειδικότερο αντικείμενο δραστηριότητας την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των παιδιών και των ενηλίκων με μεσογειακή αναιμία.

γ) Η Κλινική Νεφρολογίας (π.δ. 459/1987 - Α' 215) έχει ως αντικείμενο δραστηριότητας τη διάγνωση και θεραπεία ασθενών με νεφρικές ανεπάρκειες, τη διάγνωση και θεραπεία των παθήσεων που προκαλούνται από τη δυσλειτουργία των νεφρών, καθώς και την υποστήριξη ασθενών με οξεία ή και χρόνια νεφρική ανεπάρκεια. Στην κλινική συγκροτούνται και λειτουργούν οι ειδικές μονάδες (i) Τεχνητού Νεφρού, με ειδικότερο αντικείμενο δραστηριότητας την αποτελεσματική αντιμετώπιση των ουραιμικών εκδηλώσεων, των νεφρικών νοσημάτων, τη διενέργεια των μεθόδων εξωνεφρικής κάθαρσης (κλασσικής αιμοκάθαρσης, αιμοδιύθησης, αιμοδιαδιύθησης, high-flux κάθαρσης) καθώς και την εξυπηρέτηση των νεφρολογικών ασθενών με περιτοναϊκή κάθαρση και (ii) Περιτοναϊκής Κάθαρσης, με ειδικότερο αντικείμενο δραστηριότητας την αντιμετώπιση των ουραιμικών εκδηλώσεων των νεφρικών νοσημάτων που οδηγούν σε οξεία ή και χρόνια νεφρική ανεπάρκεια καθώς και την εφαρμογή όλων των μεθόδων εξωνεφρικής ανεπάρκειας.

δ) Η Κλινική Καρδιολογίας (π.δ. 459/1987 - Α' 215) έχει ως αντικείμενο δραστηριότητας τη διάγνωση, τη συντηρητική και επεμβατική μη χειρουργική θεραπεία, την πρόληψη και την αποκατάσταση των παθήσεων του καρδιαγγειακού συστήματος. Στην Κλινική συγκροτείται και λειτουργεί η ειδι-

A20. Κατάλογος Διμερών Συμφωνιών του Π.Ι με Πανεπιστήμια του εξωτερικού

Χώρα	Πανεπιστήμιο	Τμήμα Π.Ι.
Αυστρία	Universität Wien	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Βέλγιο	Université de Liège	Τμήμα Φιλολογίας
Βέλγιο	Ghent University	Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών
Βέλγιο	Katholieke Universiteit Leuven	Τμήμα Φυσικής
Βέλγιο	Katholieke Universiteit Leuven	Τμήμα Χημείας
Βέλγιο	University of Namur	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Βέλγιο	University of Antwerp	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Βουλγαρία	Angel Kanchev University of Ruse	Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
Βουλγαρία	University of Chemical Technology and Metallurgy Sofia (UCTM)	Τμήμα Χημείας
Βουλγαρία	SOFIA UNIVERSITY ST. KLIMENT OHRIDSKI	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Βουλγαρία	SOUTH-WEST UNIVERSITY "NEOFIT RILSKI" - BLAGOEVGRAD	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Βουλγαρία	Paisii Hilendarski University of Plovdiv	Τμήμα Φιλολογίας
Βουλγαρία	St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo	Τμήμα Φιλολογίας
Βουλγαρία	St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Βουλγαρία	St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Βουλγαρία	St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Βουλγαρία	Babes-Bolyai University Cluj-Napoca	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Γαλλία	Université Paul-Valéry Montpellier3	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Γαλλία	Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne (UFR 10 Philosophie)	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας

Γαλλία	UNIVERSITY OF TOULOUSE LE MIRAIL(Faculty of Languages)	Τμήμα Φιλολογίας
Γαλλία	University of Nice	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Γαλλία	Université Paul-Valéry Montpellier3	Τμήμα Φιλολογίας
Γαλλία	Université de Picardie Jules Verne	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Γαλλία	University of Poitiers	Τμήμα Μηχανικών Επιστήμης Υλικών
Γαλλία	University of Poitiers	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Γαλλία	University of Poitiers	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Γαλλία	Université Blaise Pascal Clermont II	Τμήμα Φυσικής
Γαλλία	Université Pierre et Marie Curie	Τμήμα Χημείας
Γαλλία	Ecole Nationale Supérieure de Chimie de Montpellier	Τμήμα Χημείας
Γαλλία	UNIVERSITE DU MAINE	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Γαλλία	Université Paris-Sud	Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών
Γαλλία	Institut National des Langues et Civilisations Orientales (INALCO)	Τμήμα Φιλολογίας
Γαλλία	Université Paris Sorbonne	Τμήμα Φιλολογίας
Γαλλία	Université Paris8 Vincennes – Saint Denis	Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης
Γαλλία	Université Paris8 Vincennes – Saint Denis	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Γαλλία	Université Paris8 Vincennes – Saint Denis	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Γαλλία	Université Paris8 Vincennes – Saint Denis	Τμήμα Φιλολογίας
Γαλλία	Université de Strasbourg	Τμήμα Μαθηματικών
Γαλλία	Université de Strasbourg	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Γαλλία	Université Paris Ouest Nanterre La Défense	Τμήμα Φιλολογίας
Γαλλία	Ecole Pratique des Hautes Etudes (EPHE)	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Γαλλία	Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (EHESS)	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Γαλλία	University of Limoges	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Γαλλία	Université de Versailles Saint-Quentin-en-Yvelines	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Γαλλία	Université Bordeaux 1	Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
Γαλλία	Université du Littoral Côte d'Opale	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Γαλλία	Université d'Auvergne	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Γαλλία	Université Paris-Est Créteil Val-de-Marne UPEC	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Γαλλία	Institut National des Sciences Appliquées de Rennes	Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
Γαλλία	University of Lorraine	Τμήμα Μαθηματικών
Γερμανία	University of Regensburg	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Γερμανία	Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg	Τμήμα Χημείας
Γερμανία	Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Γερμανία	Universität Bielefeld	Τμήμα Μαθηματικών
Γερμανία	Clausthal University of Technology	Τμήμα Φυσικής
Γερμανία	Universität Bayreuth	Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών
Γερμανία	Universität Leipzig	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Γερμανία	Universität Leipzig	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Γερμανία	Universität Leipzig	Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών
Γερμανία	Universität Hamburg	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Γερμανία	Universität Hamburg	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Γερμανία	Universität zu Köln	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Γερμανία	Universität zu Köln	Τμήμα Φιλολογίας
Γερμανία	Universität zu Köln	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Γερμανία	Bergische Universität Wuppertal	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Γερμανία	Ludwig-Maximilians-Universität München	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Γερμανία	Technische Universität Dortmund	Τμήμα Χημείας
Γερμανία	UNIVERSITÄT AUSBURG	Τμήμα Μαθηματικών

Γερμανία	Freie Universität Berlin	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Γερμανία	Freie Universität Berlin	Τμήμα Φιλολογίας
Γερμανία	Freie Universität Berlin	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Γερμανία	Freie Universität Berlin	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Γερμανία	Karlsruher Institut für Technologie	Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
Γερμανία	Johannes Gutenberg Universität Mainz	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Γερμανία	Westfälische Wilhelms-Universität Münster	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Γερμανία	Albert-Ludwigs-Universität Freiburg	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Γερμανία	Albert-Ludwigs-Universität Freiburg	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Γερμανία	Johann Wolfgang Goethe Universität	Τμήμα Χημείας
Γερμανία	Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald	Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών
Γερμανία	Universität Paderborn	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Γερμανία	Universität Kassel	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Γερμανία	Heinrich Heine University Düsseldorf	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Γερμανία	TH Köln (University of Applied Sciences)	Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
Γερμανία	Ruhr- University Bochum (RUB)	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Γερμανία	Gottfried Wilhelm Leibniz Universität Hannover (Leibniz Universität Hannover)	Τμήμα Μαθηματικών
Γερμανία	Universität Siegen	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ελβετία	Université de Lausanne (UNIL)	Τμήμα Φιλολογίας
Ελβετία	Université de Genève	Τμήμα Φιλολογίας
Ελβετία	Université de Genève	Τμήμα Φιλολογίας
Ελβετία	Università della Svizzera Italiana	Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
Ελβετία	University of Fribourg	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Εσθονία	Tartu KõrgemKunstikool (Tartu Art College)	Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης
Ιρλανδία	St. Patrick's College	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών

Ιρλανδία	National University of Ireland Maynooth	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ιρλανδία	Dublin City University	Τμήμα Φυσικής
Ιρλανδία	University College Cord (UCC)	Τμήμα Ιατρικής
Ιταλία	Università di Siena	Τμήμα Ιατρικής
Ιταλία	Università della Calabria	Τμήμα Μηχανικών Επιστήμης Υλικών
Ιταλία	Università della Calabria	Τμήμα Μαθηματικών
Ιταλία	Università della Calabria	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ιταλία	Università degli studi Mediterranea di Reggio Calabria	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Ιταλία	Università Ca Foscari Venezia	Τμήμα Φιλολογίας
Ιταλία	UNIVERSITÀ DEGLI STUDI ‘GABRIELE D’ANNUNZIO’ of CHIETI - PESCARA	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Ιταλία	Università degli Studi “G. d’Annunzio” Chieti-Pescara	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ιταλία	Università degli Studi di Padova	Τμήμα Χημείας
Ιταλία	Università degli Studi di Padova	Τμήμα Φιλολογίας
Ιταλία	Università degli Studi Roma Tre	Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών
Ιρλανδία	University College Cork (UCC)	Τμήμα Ιατρικής
Ιταλία	University of Naples Federico II	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Ιταλία	Seconda Università degli Studi di Napoli	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ιταλία	Università degli Studi di Perugia	Τμήμα Χημείας
Ιταλία	Università degli Studi di Perugia	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Ιταλία	Università degli Studi di Perugia	Τμήμα Μαθηματικών
Ιταλία	Università di Camerino (UNICAM)	Τμήμα Χημείας
Ιταλία	Università degli Studi di Cagliari	Τμήμα Χημείας
Ιταλία	Università degli Studi di Cagliari	Τμήμα Μαθηματικών
Ιταλία	ACCADEMIA DI BELLE ARTI DI BRERA, MILANO (Brera Academy of Fine Arts)	Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης
Ιταλία	UNIVERSITA’ DEGLI STUDI DI NAPOLI “L’ORIENTALE”	Τμήμα Φιλολογίας

Ιταλία	UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI BARI ALDO MORO	Τμήμα Φιλολογίας
Ιταλία	UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI BARI ALDO MORO	Τμήμα Χημείας
Ιταλία	Università degli Studi di Bari 'Aldo Moro'	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ιταλία	Politecnico di Torino	Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
Ιταλία	Politecnico di Torino	Τμήμα Μαθηματικών
Ιταλία	Accademia di Belle Arti "Albertina" di Torino	Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης
Ιταλία	Università degli Studi di Torino (University of Turin)	Τμήμα Χημείας
Ιταλία	UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI CATANIA	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ιταλία	Università degli Studi di Cassino e del Lazio Meridionale	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Ιταλία	Università del Salento	Τμήμα Φιλολογίας
Ιταλία	Università del Salento	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Ιταλία	Università del Salento	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Ιταλία	Università del Salento	Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης
Ιταλία	Università del Salento	Τμήμα Φυσικής
Ιταλία	Università degli Studi di Salerno	Τμήμα Φιλολογίας
Ιταλία	Università degli Studi di Salerno	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Ιταλία	UNIVERSITA DEGLI STUDI DELL’ INSUBRIA	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ιταλία	UNIVERSITA DEGLI STUDI DELL’ INSUBRIA	Τμήμα Μαθηματικών
Ιταλία	UNIVERSITA DEGLI STUDI DELL’ INSUBRIA	Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
Ιταλία	University of Trieste	Τμήμα Χημείας
Ιταλία	Sapienza - Università di Roma	Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
Ιταλία	Free University of Bozen-Bolzano	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Ιταλία	Università degli Studi di Urbino Carlo Bo	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Ιταλία	Università degli Studi di Urbino Carlo Bo	Κέντρο Διδασκαλίας Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού (ΚΕ.Δ.Ε.Γ.ΠΟ.) και Κέντρο Ξένων Γλωσσών
Ιταλία	Università degli Studi di Foggia	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ιταλία	Università degli Studi della Basilicata	Τμήμα Μαθηματικών
Ιταλία	Università degli Studi della Basilicata	Τμήμα Χημείας
Ιταλία	Università degli Studi Internazionali di Roma - UNINT	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ιταλία	Università degli Studi di Ferrara	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ισπανία	University of Granada, Escuela Técnica Superior de Ingenierías Informática y de Telecomunicación ETSIT-UGR	Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
Ισπανία	University of Granada	Τμήμα Φιλολογίας
Ισπανία	University of Granada	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Ισπανία	Universidad de A Coruña	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Ισπανία	Universidad de A Coruña	Τμήμα Χημείας
Ισπανία	UNIVERSIDAD DEL PAÍS VASCO / EUSKAL HERRIKO UNIBERTSITATEA (UPV/EHU)	Τμήμα Φιλολογίας
Ισπανία	UNIVERSIDAD DEL PAÍS VASCO / EUSKAL HERRIKO UNIBERTSITATEA (UPV/EHU)	Τμήμα Μηχανικών Επιστήμης Υλικών
Ισπανία	UNIVERSIDAD DEL PAIS VASCO	Τμήμα Μηχανικών Επιστήμης Υλικών
Ισπανία	UNIVERSIDAD DEL PAÍS VASCO/ EUSKAL HERRIKO UNIBERTSITATEA (UPV/EHU)	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Ισπανία	Universidad de Alicante	Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
Ισπανία	Universidad de Alicante	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ισπανία	Universidad de Murcia	Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης
Ισπανία	Universidad de Murcia	Τμήμα Φιλολογίας
Ισπανία	Universidad de Zaragoza	Τμήμα Χημείας

Ισπανία	Universitat de Barcelona	Τμήμα Φιλολογίας
Ισπανία	Universidad Complutense de Madrid	Τμήμα Φιλολογίας
Ισπανία	Universidad Complutense de Madrid	Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης
Ισπανία	Universidad de Cádiz	Τμήμα Φιλολογίας
Ισπανία	Universidad de Cádiz	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ισπανία	Universidad de Oviedo	Τμήμα Φιλολογίας
Ισπανία	UNIVERSIDAD DE CASTILLA- LA MANCHA	Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης
Ισπανία	Universidad de Salamanca	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ισπανία	Universidad Autónoma de Madrid	Τμήμα Χημείας
Ισπανία	Universidad de Burgos	Τμήμα Χημείας
Ισπανία	Universidad de Malaga	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ισπανία	Universidad de Malaga	Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
Ισπανία	Universitat de València	Τμήμα Χημείας
Ισπανία	Universitat de Girona	Τμήμα Φυσικής
Ισπανία	Universitat Pompeu Fabra (UPF)	Τμήμα Φιλολογίας
Ισπανία	UNIVERSIDAD DE SEVILLA	Τμήμα Μαθηματικών
Ισλανδία	University of Akureyri	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Κροατία	University of Zadar	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Κροατία	University of Split	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Κροατία	Josip Juraj Strossmayer University of Osijek – UNIOS	Τμήμα Ιατρικής
Κύπρος	University of Cyprus	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Κύπρος	University of Cyprus	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Κύπρος	University of Cyprus	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Κύπρος	University of Cyprus	Τμήμα Φιλολογίας
Κύπρος	University of Cyprus	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Κύπρος	University of Cyprus	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Κύπρος	University of Cyprus	Τμήμα Μαθηματικών
Κύπρος	University of Cyprus	Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών
Κύπρος	University of Cyprus	Τμήμα Χημείας
Κύπρος	University of Cyprus	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Κύπρος	University of Cyprus	Τμήμα Φυσικής
Κύπρος	University of Nicosia	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Κύπρος	European University Cyprus	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Κύπρος	Cyprus University of Technology	Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης
Κύπρος	Cyprus University of Technology	Τμήμα Χημείας
Κύπρος	Cyprus University of Technology	Κέντρο Διδασκαλίας Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού & Κέντρο Ξένων Γλωσσών
Κύπρος	Open University of Cyprus	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Κύπρος	University of Central Lancashire, Cyprus (UCLan Cyprus)	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Λιθουανία	Kaunas University of Technology	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Λιθουανία	Mykolas Romeris University	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Λιθουανία	Mykolas Romeris University	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Λιθουανία	Mykolas Romeris University	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Λιθουανία	Klaipeda University	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
	Klaipeda University	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
	Klaipeda University	Κέντρο Διδασκαλίας Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού (ΚΕ.Δ.Ε.Γ.ΠΟ.) και Κέντρο Ξένων Γλωσσών
Λιθουανία	Vilniaus Universitetas (Vilnius University)	Τμήμα Μαθηματικών
Λιθουανία	Vilniaus Universitetas (Vilnius University)	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Λιθουανία	Vilnius Academy of Arts	Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης
Μεγ. Βρετανία	Liverpool Hope University	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Μεγ. Βρετανία	Royal Holloway and Bedford New College (University of London)	Τμήμα Φιλολογίας
Μεγ. Βρετανία	University College London (UCL)	Τμήμα Ιατρικής
Μεγ. Βρετανία	University of Warwick	Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών
Μεγ. Βρετανία	Nottingham Trent University	Τμήμα Φυσικής
Μεγ. Βρετανία	University College London (UCL)	Τμήμα Φυσικής
Μεγ. Βρετανία	University of Oxford	History and Archaeology
Ολλανδία	HAN University of Applied Sciences (Faculty of Education)	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Ολλανδία	Eindhoven University of Technology	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Ολλανδία	Utrecht University	Τμήμα Φιλολογίας
Ολλανδία	Radboud University Nijmegen	Τμήμα Φιλολογίας
Ολλανδία	University of Groningen	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Ολλανδία	University of Groningen	Τμήμα Μηχανικών Επιστήμης Υλικών
Ουγγαρία	Corvinus University of Budapest	Τμήμα Χημείας
Πολωνία	Uniwersytet Rzeszowski	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Πολωνία	Uniwersytet Rzeszowski	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Πολωνία	Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Πολωνία	University of Warsaw	Τμήμα Φυσικής
Πολωνία	University of Warsaw	Τμήμα Φιλολογίας
Πολωνία	University of Lodz	Τμήμα Μαθηματικών
Πολωνία	University of Lodz	Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
Πολωνία	Adam Mickiewicz University	Τμήμα Χημείας
Πολωνία	Adam Mickiewicz University	Κέντρο Διδασκαλίας Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού

Πολωνία	University of Silesia in Katowice (UNIWERSYTET SLASKI W KATOWICACH)	Τμήμα Χημείας
Πολωνία	University of Silesia in Katowice (UNIWERSYTET SLASKI W KATOWICACH)	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Πολωνία	POLISH OPEN UNIVERSITY (WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA)	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Πολωνία	Gdańsk University of Technology	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Πολωνία	Uniwersytet Wrocławski	Τμήμα Χημείας
Πολωνία	Lodz University of Technology	Τμήμα Χημείας
Πολωνία	Pedagogical University of Cracow	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Πολωνία	Opole University	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Πολωνία	Uniwersytet Jagielloński	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Πολωνία	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawla	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Πολωνία	Wroclaw School of Banking	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Πορτογαλία	Universidade do Minho	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Πορτογαλία	Universidade do Minho	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Πορτογαλία	Maia Institute of Higher Education	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Πορτογαλία	Universidade de Aveiro	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Πορτογαλία	Universidade de Aveiro	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Πορτογαλία	ESAD – Escola Superior de Artes e Design	Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης
Πορτογαλία	Universidade de Lisboa	Τμήμα Χημείας
Πορτογαλία	University of Algarve	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Πορτογαλία	Universidade da Beira Interior	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Πορτογαλία	Universidade De Trás-os-Montes e Alto Douro	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Πορτογαλία	Universidade De Trás-os-Montes e Alto Douro	Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
Πορτογαλία	UNIVERSIDADE NOVA DE LISBOA	Τμήμα Φυσικής

Ρουμανία	Alexandru Ioan Cuza University of Iasi	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Ρουμανία	Alexandru Ioan Cuza University of Iasi	Τμήμα Μηχανικών Επιστήμης Υλικών
Ρουμανία	Alexandru Ioan Cuza University of Iasi	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ρουμανία	Alexandru Ioan Cuza University of Iasi	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Ρουμανία	Alexandru Ioan Cuza University of Iasi	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Ρουμανία	University of Bucharest	Τμήμα Μαθηματικών
Ρουμανία	University of Bucharest	Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής
Ρουμανία	University of Bucharest	Τμήμα Φιλολογίας
Ρουμανία	University of Bucharest	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Ρουμανία	Universitatea “1 Decembrie 1918” Alba Iulia	Τμήμα Χημείας
Ρουμανία	UNIVERSITATEA DE ARTĂ ȘI DESIGN DIN CLUJ-NAPOCA (UAD)	Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης
Ρουμανία	Aurel Vlaicu University of Arad	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ρουμανία	University “Dunarea de Jos” of Galati	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ρουμανία	Universitatea Babeș-Bolyai	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ρουμανία	Transilvania University of Brasov	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Τουρκία	MARMARA ÜNİVERSİTESİ, Faculty of Education	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Τουρκία	MARMARA ÜNİVERSİTESİ	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Τουρκία	Yıldız Technical University	Τμήμα Χημείας
Τουρκία	Yıldız Technical University	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Τουρκία	Canakkale Onsekiz Mart University	Τμήμα Φυσικής
Τουρκία	Namik Kemal University	Τμήμα Χημείας
Τουρκία	Afyon Kocatepe University Afyonkarahisar	Τμήμα Χημείας
Τουρκία	Eskisehir Osmangazi University	Τμήμα Χημείας
Τουρκία	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών
Τουρκία	Gümüşhane Üniversitesi	Τμήμα Μαθηματικών
Τουρκία	TRAKYA UNIVERSITESI	Τμήμα Φιλολογίας
Τουρκία	Istanbul University	Τμήμα Φιλολογίας

Τουρκία	Koç University	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Τουρκία	USAKUNIVERSITY(UŞAK ÜNİVERSİTESİ)	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Τουρκία	Gazi University	Τμήμα Μαθηματικών
Τουρκία	Abbant Izzet Baysal	Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών
Τουρκία	Erciyes University	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Τουρκία	Erciyes University	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Τουρκία	Erciyes University	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Τουρκία	Mustafa Kemal University	Τμήμα Χημείας
Τουρκία	Zonguldak Karaelmas University	Τμήμα Χημείας
Τουρκία	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Τμήμα Χημείας
Τουρκία	Kirklareli University	Τμήμα Χημείας
Τουρκία	Dokuz Eylul University	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Τουρκία	Dokuz Eylul University	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Τουρκία	Mugla Sıtkı Koçman University (MSKU)	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Τουρκία	Bogazici University	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Τουρκία	Bogazici University	Τμήμα Φιλολογίας
Τουρκία	Izmir University of Economics	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Τουρκία	Selcuk University	Τμήμα Φυσικής
Τουρκία	Giresun University	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Τουρκία	Yeditepe University	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Τουρκία	Uludag University in Bursa	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Τουρκία	Middle East Technical University (METU)	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Τουρκία	University of Sakarya	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Τσεχική Δημοκρατία	VŠB-Technická Univerzita Ostrava, Faculty of Economics	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Τσεχική Δημοκρατία	Masaryk University	Τμήμα Φιλολογίας
Τσεχική Δημοκρατία	Charles University in Prague, Faculty of Arts, Institute of Greek and Latin Studies	Τμήμα Φιλολογίας
Τσεχική Δημοκρατία	Charles University in Prague, Faculty of Arts, Institute of Greek and Latin Studies	Τμήμα ΦΠΨ
Τσεχική Δημοκρατία	Univerzita Palackého v Olomouci	Τμήμα Χημείας
Τσεχική Δημοκρατία	University of Chemistry and Technology, Prague, (UCT Prague)	Τμήμα Χημείας
Τσεχική Δημοκρατία	University of Pardubice	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Τσεχική Δημοκρατία	University of Pardubice	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Τσεχική Δημοκρατία	University of Pardubice	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Τσεχική Δημοκρατία	University of Hradec Králové	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Σλοβακία	Slovak University of Agriculture in Nitra	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Σλοβακία	Univerzita Komenského v Bratislavě / Comenius University in Bratislava	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Σλοβενία	University of Ljubljana	Τμήμα Χημείας
Σλοβενία	University of Ljubljana	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
Σλοβενία	Jožef Stefan International Postgraduate School	Τμήμα Φυσικής
Σλοβενία	UNIVERSITY OF MARIBOR	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Σουηδία	Linnaeus University	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Σουηδία	Lunds Universitet	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Φιλανδία	University of Eastern Finland	Τμήμα Ιατρικής
Φιλανδία	University of Helsinki	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών

A21. Πρωτόκολλα Συνεργασίας-Ακαδημαϊκές Συμφωνίες του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με Πανεπιστήμια του Εξωτερικού

Χώρα	Πανεπιστήμια-Ινστιτούτα-Ερευνητικά Κέντρα
Αγγλία	Birmingham
	Sheffield Hallam
	University of Ulster, Π.Ι. και Π. Πάτρας
Αίγυπτος	Πανεπιστήμιο Benha
Αλβανία	Αργυρόκαστρο Eqrem Cabej University
	Tirana
	Αυλώνα
	University of Vlora “Ismail Qemali”
Αυστραλία	R.M.I.T.
	Victoria
Βοσνία-Ερζεγοβίνη	East Serajevo
Βουλγαρία	Veliko Turnovo
	«Κλιμέντ Οχρίντσκι»Σόφιας
	Ρούσε
Γαλλία	Πανεπιστήμιο Poitiers
	Πανεπιστήμιο Paul Valery-Montpellier III
	Πανεπιστήμιο Charles de Gaulle -Lille III
Ιταλία	Ευρωπαϊκή Σχολή Ογκολογίας
	Lecce
	University of Salento (Lecce)
	Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο
	Siena
	Bari «Aldo Moro»
	Universita Politecnica Delle Marche
	Perugia
	Basilicata
	Πανεπιστήμιο Degli Studi Di Enna “Kore”
	Memorandum of Understanding- University of Salento and UoI, IU, IONIAN TEI &Epirus TEI
Ισπανία	University of Cadiz
	University of Barcelona
Καζακστάν	National University
	«Al Farabi»
	National Medical University Almaty
	University of International Relations & World Languages “Ablai Khan”
Κίνα	Beijing Foreign Studies University, China
Κορέα	Hankuk University of Foreign Studies, Seoul
Κύπρος	Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου
	Κυπριακό Κέντρο Μελετών
	Παν/μιο Λευκωσίας και Κέντρο Εφαρμοσμένης Έρευνας & Τεχνολογίας Κύπρου
	Εργαστήριο Πυρηνικής Φυσικής του Παν/μίου Κύπρου
	Πανεπιστήμιο Κύπρου
Η.Π.Α	Πανεπιστήμιο Ουάσιγκτον (Seattle)
	M.I.T: Τμήμα Επιστήμης & Μηχανικής Υλικών
	TEXAS A&M Engineering Experiment Station (TEES)
Ουζμπεκιστάν	Uzbek State World Languages University
Ουκρανία	Donetsk National University

	Ινστιτούτο Ανθρ/κών Σπουδών Μαριούπολης
	Κρατικό Πανεπιστήμιο Μαριούπολης
	«I.I. Mechnikov» Οδησός
	«Vernadskiy- Tavricheskiy Συμφερούπολη
	Nizhyn Gogol State
	Priazovskyi State Technical University
Π.Γ.Α.Μ	«Αγ. Κύριλλος & Μεθόδιος»
	Ιατρική Σχολή «Αγ. Κύριλλος & Μεθόδιος»
	Ευρω-Βαλκανικό Ινστιτούτο
Πολωνία	University of Rzeszow
Ρουμανία	«West University» Τιμισοάρα
	Alexandru Ioan Cuza University of Iasi
	«Victor Babes» Τιμισοάρα Universitatea de Medicina si Farmacie ‘victor Babes din Timisoara’
	Πανεπιστήμιο South- East Europe Lumina
	“1 Decembrie 1918” Alba Iulia University
Ρωσία	M.V. Lomonosov Moscow State University
	Moscow State University of Economics, Statistics and Informatics (MESI)
Σερβία	University of Nis
Τσεχία	Palacky University Olomouc
Τουρκία	Πανεπιστήμιο Κωνσταντινούπολης
	Trakya University
	Namik Kemal Universitesi
	Kirklareli University
	Ege University
	Giresun University
Φιλανδία	University of Eastern Finland, Kuopio
	Δίκτυο Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων
	TransAtlantic Science Student Exchange Program (TASSEP)
	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων & Πανεπιστήμιο Αιγαίου
	CUAM: University Consortium Africa & Mediterranean

